

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

TURINYS

1. IDENTIFIKAVIMO INFORMACIJA.....	2
2. VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO APŽVALGA	2
2.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė	2
2.1.1. Fizinė pažanga.....	3
2.1.2. Finansinė pažanga	10
2.1.3. Informacija apie ES lėšų panaudojimą pagal Įgyvendinimo reglamento 1828/2006 II priedo C dalyje nurodytą pasiskirstymą	14
2.1.4. Parama pagal tikslines grupes	23
2.1.5. Gražintina ar pakartotinai panaudota parama.....	23
2.1.6. Kokybinė analizė.....	23
2.2. Informacija apie Bendrijos teisės aktų laikymąsi.....	30
2.3. Reikšmingos problemos, su kuriomis buvo susidurta, ir priemonės, kurių buvo imtasi joms įveikti.....	33
2.4. Veiksmų programos įgyvendinimo aplinkybių pokyčiai	33
2.5. Esminis pakeitimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 57 straipsnį	45
2.6. Suderinamumas su kitomis priemonėmis.....	45
2.7. Stebėseną ir vertinimas.....	48
2.8. Nacionalinis veiklos rezervas	59
3. ĮGYVENDINIMAS PAGAL PRIORITETUS.....	60
3.1. 1 prioritetas „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“	60
3.1.1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamų 1 prioriteto 1 ir 2 uždavinių įgyvendinimas.....	60
3.1.2. Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamų 1 prioriteto 3 ir 4 uždavinių įgyvendinimas	70
3.2. 2 prioritetas „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“	82
3.3. 3 prioritetas „Informacinė visuomenė visiems“	99
3.4. 4 prioritetas „Esminė ekonominė infrastruktūra“	109
3.5. 5 prioritetas „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“	130
3.6. 6 prioritetas „Techninė parama EAVP įgyvendinimui“	143
4. DIDELĖS APIMTIES PROJEKTAI	151
5. TECHNINĖ PARAMA.....	165
6. INFORMAVIMAS IR VIEŠINIMAS	167

1. IDENTIFIKAVIMO INFORMACIJA

VEIKSMŲ PROGRAMA	Konvergencijos tikslas
	Lietuvos Respublika
	2007–2013 m.
	CCI 2007LT161PO002
	EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMA
METINĖ ĮGYVENDINIMO ATASKAITA	2014 m.
	2015 m. birželio 18 d. ¹

2. VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO APŽVALGA

Ekonomikos augimo veiksmų programos (toliau – EAVP) įgyvendinimo ataskaita už 2014 m. (toliau – ataskaita) yra parengta vadovaujantis 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinantis Reglamentą (EB) N. 1260/1999 (OL L 210, 2006 7 31, p. 25–78) (toliau – Reglamentas 1083/2006) ir 2006 m. gruodžio 8 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1828/2006, nustatančio Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo, ir Europos Parlamento bei Tarybos reglamento (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo, įgyvendinimo taisyklės (OL L 371, 2006 12 27, p. 1–159) (toliau – Reglamentas 1828/2006) nuostatomis.

Ataskaitos tikslas – apžvelgti EAVP įgyvendinimo pažangą, išreikštą fizinių ir finansinių rodiklių pasiekimais, atlikti rezultatų pasiekimo analizę, įvertinti, ar EAVP nustatyti tikslai išliko nepakitę ir bus pasiekti. Ataskaitoje pateikti duomenys leis laiku priimti sprendimus dėl EAVP įgyvendinimo.

Ataskaitoje informacija yra pateikiama ir analizuojama keliais pjūviais:

- bendra EAVP įgyvendinimo pažanga, kuri apima fizinių ir finansinių rodiklių pasiekimo analizę, socio-ekonominę analizę, EAVP suderinamumą su kitomis programomis (Europos Sąjungos (toliau – ES) Baltijos jūros regiono strategija, EŽUPF ir kt.);
- detali kiekvieno prioriteto įgyvendinimo pažanga, kuri apima horizontaliųjų politikų įgyvendinimą ir kitų finansinių instrumentų panaudojimą (JEREMIE);
- didelės apimties projektų įgyvendinimas;
- techninės paramos lėšų, skirtų EAVP įgyvendinimui panaudojimas;
- atliktų vertinimų išvados ir rekomendacijos;
- informavimo ir viešinimo priemonės.

2.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Šioje dalyje pateikiama informacija apie EAVP tikslų pasiekimą remiantis pagrindinių rodiklių pasiekimais ir finansinę pažangą siekiant EAVP tikslų.

¹ Stebėsenos komiteto pritarimo data.

2.1.1. Fizinė pažanga

EAVP įgyvendinimas tiesiogiai prisideda prie ES vykdomos Sanglaudos politikos. Sėkmingas EAVP įgyvendinimas, išreikštas fizinių rodiklių pasiekimais, tiesiogiai atspindi Sanglaudos politikos tikslų pasiekimo lygį. 1 lentelėje yra pateikiama informacija apie pagrindinių rodiklių pasiekimus įgyvendinant EAVP. Pateikti pagrindiniai rodikliai atitinka 2009 m. Europos Komisijos (toliau – EK) darbo dokumento Nr. 7 „Metodinės gairės dėl vertinimo metodų: atsiskaitymas už Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo pagrindinius rodiklius“ 1 priede pateiktus rodiklius, jų matavimo vienetus bei apibrėžimus². Informacija apie stebėsenos rodiklių pasiekimus įgyvendinant EAVP, kurie neatitinka EK darbinio dokumento Nr. 7 priede pateiktų rodiklių, pateikiama ataskaitos 3 dalyje „Įgyvendinimas pagal prioritetus“.

1 lentelė. Pagrindinių rodiklių pasiekimai įgyvendinant EAVP

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso ³
(1) Sukurtų darbo vietų skaičius ⁴	Pasiekimas	0	0	63	126	422	1816	3703	7026,65	NA	7026,65
	Tikslas										NA
	Pradinis taškas	NA									
(4) MTTP projektų skaičius ⁵	Pasiekimas	0	0	196	363	468	569	1530	1526	NA	1526
	Tikslas										880
	Pradinis taškas	78									
(5) Bendradarbiavimo tarp įmonių ir tyrimų institucijų projektų skaičius ⁶	Pasiekimas	0	0	0	4	8	22	32	31	NA	31
	Tikslas										NA
	Pradinis taškas	NA									
(6) Sukurta darbo vietų mokslinių	Pasiekimas	0	0	63	126	133	202	299	673,65	NA	673,65

² EK darbo dokumentą Nr. 7 galima rasti šiuo adresu: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/working/wd7_indicators_en.pdf

³ Stulpelyje „Iš viso“ eilutėje „Pasiekimas“ nurodoma rodiklio pasiekimo reikšmė, apskaičiuota akumuliuotu būdu iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos, tačiau neįskaičiuojant pradinės situacijos reikšmių. Stulpelyje „Iš viso“ eilutėje „Tikslas“ nurodoma iki 2015 m. EAVP suplanuota pasiekti rodiklio reikšmė.

⁴ Šio rodiklio pasiekimai apima 6 pagrindinio rodiklio „Sukurta darbo vietų mokslinių tyrimų srityje“ (673,65 vnt.) pasiekimus bei Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamo 2 prioriteto „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“ priemonių įgyvendinimo stebėsenai EAVP priede nustatytų papildomų (nacionalinių) rodiklių pasiekimus (6353 vnt.). Kadangi šis rodiklis nėra nustatytas EAVP, tai eilutėse „Tikslas“ ir „Pradinis taškas“ nurodoma „NA“ (nėra duomenų).

⁵ Šio rodiklio pasiekimai yra nurodyti remiantis 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ 1, 3 ir 4 uždavinių projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatytais pagrindinio rodiklio „MTTP projektų skaičius“ reikšmėmis (atitinkamai 49+1418+59).

⁶ Nurodomas pagal VP2-1.4-ŪM-01-K priemonę „Inoklaster LT“ (19 vnt.) ir VP2-1.4-ŪM-02-K priemonę „Inoklaster LT+“ (12 vnt.) pasirašytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių skaičius.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso³
tyrimų srityje ⁷	Tikslas										650 ⁸
	Pradinis taškas	0									
(7) Tiesioginės paramos MVĮ projektų skaičius ⁹	Pasiekimas	0	0	484	544	773	1065	1512	1509	NA	1509
	Tikslas										1000
	Pradinis taškas	0									
(8) Paremtų naujai sukurtų įmonių skaičius ¹⁰	Pasiekimas	0	0	0	1	168	301	312	333	NA	333
	Tikslas										100 ¹¹
	Pradinis taškas	0									
(10) Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)	Pasiekimas	0	0	52,19	180,70	331,98	667,72	819,51	998,95	NA	998,95
	Tikslas										980
	Pradinis taškas	0									
(11) Informacinės visuomenės plėtros projektų skaičius ¹²	Pasiekimas	0	0	16	86	105	160	165	165	NA	165
	Tikslas										100
	Pradinis taškas	19									
(13) Transporto projektų skaičius ¹³	Pasiekimas	0	16	90	169	222	279	341	341	NA	341
	Tikslas ¹⁴										NA
	Pradinis taškas	NA									

⁷ Pasiekimo reikšmės nurodytos pagal 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ 1, 3 ir 4 uždavinių pasiekimus (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (151 vnt.) ir Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (522,65 vnt.)).

⁸ Tikslas yra nustatytas tik Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamo EAVP 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ 1 uždavinio įgyvendinimo stebėsenai.

⁹ Šio rodiklio pasiekimas nurodomas remiantis 2 prioriteto „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“ 1 uždavinio produkto rodiklio „Projektų, skirtų verslo produktyvumui didinti, įskaitant MVĮ projektus“ pogrupio „iš jų MVĮ“ reikšmėmis (t. y. pasirašytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių skaičius).

¹⁰ Pasiekimai nurodomi remiantis VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūros pateiktais duomenimis.

¹¹ Tikslas ir pradinė reikšmė nustatyti tik 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ 4 uždavinio įgyvendinimo stebėsenai.

¹² Rodiklio pasiekimai nurodyti pagal 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ pasirašytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių skaičių.

¹³ Transporto projektų skaičius nurodomas pagal pasirašytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių skaičių, įgyvendinant 4 prioriteto „Esminė ekonominė infrastruktūra“ 3-5 uždavinius ir 5 prioriteto „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“ 1-4 uždavinius.

¹⁴ Tikslas ir pradinis taškas nenurodomas, nes EAVP nustatytas tikslas ir pradinis taškas yra skirtas tik 5 prioriteto „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“ 3 uždaviniui.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso³
(16) Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų automobilių kelių, įskaitant TENT-T tinklo automobilių kelius (km) ¹⁵	Pasiekimas	0	323,39	773,91	1059,31	1289,90	1368,80	1473,44	1582,02	NA	1582,02
	Tikslas										1539
	Pradinis taškas	0									
(19) Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų geležinkelių kelių, įskaitant TENT-T tinklo geležinkelių kelius (km) ¹⁶	Pasiekimas	0	0	0	0,98	1,01	1,13	40,01	175,86	NA	175,86
	Tikslas										385
	Pradinis taškas	0									

¹⁵ Pasiekimo duomenys yra nurodomi susumavus 4 prioriteto „Esminė ekonominė infrastruktūra“ 4 uždavinio ir 5 prioriteto „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“ 1 ir 4 uždavinių pasiekimus.

¹⁶ Pasiekimo duomenys yra nurodomi susumavus 4 prioriteto „Esminė ekonominė infrastruktūra“ 4 uždavinio ir 5 prioriteto „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“ 1 uždavinio pasiekimus.

2 lentelė. Pagrindinių rodiklių planuojamų ir pasiektų reikšmių santykis

Rodiklio pavadinimas	EAVP numatyta pasiekti rodiklio reikšmė	Nuo EAVP įgyvendinimo pradžios iki 2014 m. gruodžio 31 d. pasiekta rodiklio reikšmė	Rodiklio pasiekimas (proc.)
(1) Sukurtų darbo vietų skaičius	NA	7026,65	NA
(4) MTTP projektų skaičius	880	1526	173,41
(5) Bendradarbiavimo tarp įmonių ir tyrimų institucijų projektų skaičius	NA	31	NA
(6) Sukurta darbo vietų mokslinių tyrimų srityje	650	673,65	103,64
(7) Tiesioginės paramos MVĮ projektų skaičius	1000	1509	150,9
(8) Paremtų naujai sukurtų įmonių skaičius	100	333	333
(10) Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)	980	998,95	101,93
(11) Informacinės visuomenės plėtros projektų skaičius	100	165	165
(13) Transporto projektų skaičius	NA	341	NA
(13 a) Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų automobilių kelių, įskaitant TENT-T tinklo automobilių kelius (km)	1539	1582,02	102,80
(13 b) Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų geležinkelių kelių, įskaitant TENT-T tinklo geležinkelių kelius (km)	385	175,86	45,68

• **(1) Sukurtų darbo vietų skaičius.** Iki 2014 m. pabaigos buvo sukurta 7026,65 darbo vietų. Šie pasiekimai yra nurodyti susumuojant 6 rodiklio „Sukurta darbo vietų mokslinių tyrimų srityje“ pasiekimus (673,65 vnt.) bei EAVP priede nustatyto papildomo rodiklio „Sukurtos arba išsaugotos darbo vietos“ pasiekimus (6353 vnt.). Pastarasis papildomas rodiklis yra naudojamas Ūkio ministerijos administruojamų 2 prioriteto „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“ priemonių įgyvendinimo stebėsenai. Minėtos priemonės yra skirtos didinti įmonių produktyvumą ir gyvybingumą, skatinti jų verslumą. Įgyvendinant šias priemones, skaičiuojamos darbo vietos, sukurtos projektų veiklų vykdymo metu ir išlaikytos mažiausiai vienerius metus (ar ilgiau) po projektų užbaigimo. Remiantis projektų finansavimo ir administravimo sutarčių duomenimis, numatoma sukurti 16,77 tūkst. darbo vietų.

• **(4) MTTP projektų skaičius.** EAVP suplanuota įgyvendinti 880 MTTP projektų. Iki 2014 m. pabaigos buvo pasirašytos 1526 moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai (toliau – MTTP) skirtų projektų finansavimo ir administravimo sutartys, kas sudaro 173,41 proc. nuo EAVP plano. Minėtas skaičius apima MTTP infrastruktūros projektus, MTTP veiklos projektus, MTTP galimybių studijas ir inovacijų aplinkos gerinimo projektus, kurie skaičiuojami pagal EAVP nustatytus rodiklius. Šie projektai finansuojami pagal 1 prioritetą „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“, kuriuo siekiama sustiprinti viešą MTTP bazę, tokiu būdu padidinant viešo sektoriaus MTTP veiklos efektyvumą ir prieinamumą įmonėms; padidinti MTTP veiklos aktyvumą privačiame sektoriuje; pagerinti žinių ir

technologijų sklaidos terpė, skatinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą MTTP srityje. Iki 2014 m. pabaigos baigta įgyvendinti 1306 MTTP projektai. Detalesnę informaciją apie pasiektą pažangą įgyvendinant MTTP projektus žr. Ataskaitos 3.1.1 ir 3.1.2 dalyse.

- **(5) Bendradarbiavimo tarp įmonių ir tyrimų institucijų projektų skaičius.** Iki 2014 m. pabaigos buvo įgyvendinamas 31 bendradarbiavimo tarp įmonių ir tyrimų institucijų projektas, iš kurių 11 projektų buvo baigti įgyvendinti. Šis skaičius nurodomas remiantis projektų finansavimo ir administravimo sutartimis, pasirašytais įgyvendinant Ūkio ministerijos administruojamas 1 prioriteto 4 uždavinio „Pagerinti žinių ir technologijų sklaidos terpė, skatinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą MTTP srityje“ priemonės. Konkurso būdu įgyvendinant priemonę „Inoklaster LT“ buvo vykdoma 19 bendradarbiavimo tarp įmonių ir tyrimų institucijų projektų (iš kurių baigti įgyvendinti 8 projektai), o įgyvendinant konkursinę priemonę „Inoklaster LT+“ buvo vykdoma 12 tokie projektų (iš kurių baigti įgyvendinti 3 projektai). Šių priemonių ir jų lėšomis finansuojamų projektų tikslas – skatinti ir spartinti Lietuvos pramonės šakų ir sektorių bendradarbiavimą, didinti jų tarptautinį konkurencingumą, sukuriant reikiamą infrastruktūrą žinių ir technologijų sklaidai užtikrinti. Detalesnę informaciją apie pasiektą pažangą įgyvendinant šiuos projektus žr. Ataskaitos 3.1.2 dalyje.

- **(6) Sukurta darbo vietų mokslinių tyrimų srityje.** EAVP suplanuota sukurti 650 darbo vietų mokslinių tyrimų srityje įgyvendinant Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamą 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ 1 uždavinį „Sustiprinti viešą ir privačią mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bazę, siekiant padidinti viešo sektoriaus MTTP veiklos efektyvumą ir prieinamumą įmonėms“. Įgyvendinant šį uždavinį iki 2014 m. pabaigos projektų įgyvendinimo metu buvo sukurta 151 nuolatinė arba laikina darbo vieta mokslininkams arba pagalbiniam personalui, kuris tiesiogiai dalyvavo MTTP veikloje. Taip pat įskaičiuoti įgyvendinant Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamus 1 prioriteto 3 ir 4 uždavinius pasiekti rezultatai, skaičiuojami naudojant EAVP priede nustatytus nacionalinius papildomus rodiklius: 522,65. Įgyvendinant projektus, kurių metu buvo sukurtos darbo vietos mokslinių tyrimų srityje, yra siekiama šių uždavinių: sustiprinti viešą MTTP bazę, tokiu būdu padidinant viešo sektoriaus MTTP veiklos efektyvumą ir prieinamumą įmonėms; padidinti MTTP veiklos aktyvumą privačiame sektoriuje; pagerinti žinių ir technologijų sklaidos terpę, skatinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą MTTP srityje. Remiantis projektų finansavimo ir administravimo sutarčių duomenimis, numatoma sukurti 2310 darbo vietų mokslinių tyrimų srityje (įgyvendinant Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamus projektus planuojama sukurti 750 darbo vietų, o įgyvendinant Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamus projektus – 1560 darbo vietų mokslinių tyrimų srityje).

- **(7) Tiesioginės paramos MVI projektų skaičius.** Iki 2014 m. pabaigos buvo pasirašyta 1509 tiesioginės paramos mažoms ir vidutinėms įmonėms skirtų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių. Šie pasiekimai renkami naudojant EAVP nustatyto pasiekti produkto rodiklio „Projektų, skirtų verslo produktyvumui didinti, įskaitant MVI projektus“ pogrupį „iš jų MVI“ (EAVP suplanuota įgyvendinti 1000 projektų). Tiesioginės paramos mažoms ir vidutinėms įmonėms projektai yra finansuojami 2 prioriteto „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“ 1 uždavinio „Padidinti įmonių produktyvumą“ lėšomis. Detalesnę informaciją apie pasiektą pažangą įgyvendinant šiuos projektus žr. Ataskaitos 3.2.1 dalyje.

- **(8) Paremų naujai sukurtų įmonių skaičius.** Iki 2014 m. pabaigos įgyvendinant Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamą 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ ir 2 prioriteto „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“ lėšomis finansuojamus projektus buvo paremta 333 naujai sukurtų įmonių. Šie pasiekimai nurodomi remiantis VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūros duomenimis. Vadovaujantis Lietuvos teisės aktais, nauja įmone laikoma įmonė, sukurta ne vėliau kaip per 2 metus nuo jos sukūrimo. Detalesnę informaciją apie pasiektą pažangą įgyvendinant šiuos projektus žr. Ataskaitos 3.1.2 ir 3.2 dalyse.

- **(10) Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų).** Iki 2014 m. pabaigos įgyvendinant projektus pritraukta 998,95 mln. eurų privačių investicijų, o tai sudaro 101,93 proc. nuo EAVP plano. EAVP suplanuota pritraukti 980 mln. eurų privačių investicijų. Privačios investicijos daugeliu atvejų suprantamos kaip projektų vykdytojų nuosavas įnašas į tinkamas ir netinkamas projekto išlaidas. Pasiekimai yra skaičiuojami pagal EAVP nustatytus rodiklius, skirtus 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ 3 uždaviniui „Padidinti MTTP veiklos aktyvumą privačiame sektoriuje“, 2 prioriteto „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“ 1 uždaviniui „Padidinti įmonių produktyvumą“, 3 uždaviniui „Pagerinti MVĮ priėjimą prie finansavimo šaltinių“ ir 4 uždaviniui „Pritaikyti viešąsias teritorijas investicijoms pritraukti“, taip pat 4 prioriteto „Esminė ekonominė infrastruktūra“ 1 uždaviniui „Sudaryti technines galimybes ir aplinkosaugines prielaidas Lietuvos elektros ir dujų rinkų integracijai į vieningą ES elektros ir dujų rinką“. Remiantis šių uždavinių lėšomis finansuojamų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių duomenimis, iki periodo pabaigos numatoma pritraukti 1137,16 mln. eurų privačių investicijų, o tai sudarys per 116 proc. nuo EAVP nustatytos pasiekti rodiklio reikšmės (980 mln. eurų).

- **(11) Informacinės visuomenės plėtros projektų skaičius.** Iki 2014 m. pabaigos įgyvendinant 3 prioriteta „Informacinė visuomenė visiems“ buvo pasirašytos 165 informacinės visuomenės plėtros projektų finansavimo ir administravimo sutartys, tai sudaro 165 proc. nuo EAVP plano. EAVP suplanuota įgyvendinti 100 informacinės visuomenės plėtros projektų. Iki 2014 m. pabaigos baigta įgyvendinti 77 projektus, o tai sudaro 46,67 proc. nuo EAVP plano. Šie projektai yra skirti plėtoti elektroninius sprendimus didinant viešojo sektoriaus institucijų efektyvumą, sukurti tolygią ir saugią elektroninių tinklų infrastruktūrą šalyje. Detalesnę informaciją apie pasiektą pažangą įgyvendinant informacinės visuomenės projektus žr. Ataskaitos 3.3.1 dalyje.

- **(13) Transporto projektų skaičius.** Iki 2014 m. pabaigos buvo pasirašyta 341 transporto projektų finansavimo ir administravimo sutartis, iš kurių baigti įgyvendinti 299 projektai. Šie projektai finansuojami Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos administruojamų 4 prioriteto „Esminė ekonominė infrastruktūra (veiklų grupė: transporto tinklas)“ ir 5 prioriteto „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“ lėšomis. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos administruojamo 4 prioriteto lėšomis finansuojamų projektų uždaviniai yra: eismo saugos inžinerinių priemonių diegimas; valstybinės ir regioninės reikšmės transporto infrastruktūros techninių parametru gerinimas; regioninės vandens transporto infrastruktūros plėtra. 5 prioriteto lėšomis finansuojamų projektų uždaviniai yra: nepakankamų sausumo transporto infrastruktūros jungčių su kitomis ES valstybėmis ir trečiųjų šalių transporto tinklais išplėtojimas, TEN-T tinklo pritaikymas augančiam eismo intensyvumui; svarbiausio šalies tranzito mazgo – Klaipėdos jūrų uosto – potencialo geresnis panaudojimas ir konkurencingumo didinimas; tarptautinių oro uostų infrastruktūros pajėgumo išvystymas; transporto avaringumo ir grūsčių TENT-T tinkle mažinimas. Detalesnę informaciją apie pasiektą pažangą įgyvendinant transporto projektus žr. Ataskaitos 3.4.2 ir 3.5.1 dalyse.

- **(13 a) Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų automobilių kelių, įskaitant TENT-T tinklo automobilių kelius (km).** Iki 2014 m. pabaigos įgyvendinant Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos administruojamus transporto projektus buvo nutiesta 1582,02 km naujų arba rekonstruota esamų automobilių kelių (iš kurių 336,03 km TENT-T tinklo automobilių kelių). Tai sudaro 102,80 proc. nuo EAVP plano. EAVP suplanuota nutiesti arba rekonstruoti 1539 km automobilių kelių, įskaitant TEN-T tinklo kelius (315 km). Remiantis projektų finansavimo ir administravimo sutarčių duomenimis, iš viso iki periodo pabaigos planuojama nutiesti naujų arba rekonstruoti esamų 1646,30 km automobilių kelių (iš jų 380,66 km TEN-T tinklo kelių), o tai sudarys beveik 107 proc. nuo EAVP plano. Pasiekimai skaičiuojami pagal EAVP nustatytą pasiekti produkto rodiklį, skirtą 4 prioriteto „Esminė ekonominė infrastruktūra“ 4 uždavinio „Valstybinės ir regioninės reikšmės transporto infrastruktūros techninių parametru gerinimas“ bei 5 prioriteto „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“ 1 uždavinio „Nepakankamų sausumo transporto infrastruktūros jungčių su kitomis ES valstybėmis ir trečiųjų šalių transporto tinklais išplėtojimas, TEN-T tinklo pritaikymas augančiam eismo intensyvumui“ ir 4 uždavinio „Transporto avaringumo

ir grūsčių TENT-T tinkle mažinimas“ stebėsenai. Detalesnę informaciją apie šio rodiklio pasiekimus žr. Ataskaitos 3.4.2 ir 3.5.1 dalyse.

• **(13 b) Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų geležinkelių kelių, įskaitant TENT-T tinklo geležinkelių kelius (km)**¹⁷. Iki 2014 m. pabaigos įgyvendinant Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos administruojamus transporto projektus buvo nutiesta 175,86 km naujų arba rekonstruota esamų geležinkelių kelių, įskaitant TENT-T tinklo geležinkelių kelius (173,67 km). Tai sudaro beveik 46 proc. nuo EAVP plano. EAVP suplanuota nutiesti naujų arba rekonstruoti esamų 385 km geležinkelių kelių (iš jų 350 km TENT-T tinklo kelių). Pasiekimai skaičiuojami pagal EAVP nustatytą pasiekti produkto rodiklį, skirtą 4 prioriteto „Esminė ekonominė infrastruktūra“ 4 uždavinio „Valstybinės ir regioninės reikšmės transporto infrastruktūros techninių parametru gerinimas“ bei 5 prioriteto „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“ 1 uždavinio „Nepakankamų sausumo transporto infrastruktūros jungčių su kitomis ES valstybėmis ir trečiųjų šalių transporto tinklais išplėtojimas, TENT-T tinklo pritaikymas augančiam eismo intensyvumui“ stebėsenai. Pasiekimai kol kas nėra dideli, nes skaičiuojami tik iš baigtų projektų. Įgyvendinus visus transporto projektus numatoma pasiekti ir viršyti EAVP suplanuotas reikšmes. Remiantis projektų finansavimo ir administravimo sutarčių duomenimis, iki 2015 m. pabaigos planuojama nutiesti arba rekonstruoti 398,57 km geležinkelių kelių (iš kurių 362,89 km TENT-T tinklo geležinkelių keliuose), o tai sudarys beveik 104 proc. nuo EAVP plano. Detalesnę informaciją apie šio rodiklio pasiekimus žr. Ataskaitos 3.4.2 ir 3.5.1 dalyse.

¹⁷ Pasiekimo duomenys yra nurodomi susumavus 4 prioriteto 4 uždavinio ir 5 prioriteto 1 uždavinio pasiekimus.

2.1.2. Finansinė pažanga

EAVP įgyvendinimo finansinė informacija pateikiama kaupiamuoju būdu pagal EAVP įgyvendinimo prioritetus kaupiamuoju būdu nuo programavimo laikotarpio pradžios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos (2014 m. gruodžio 31 d.).

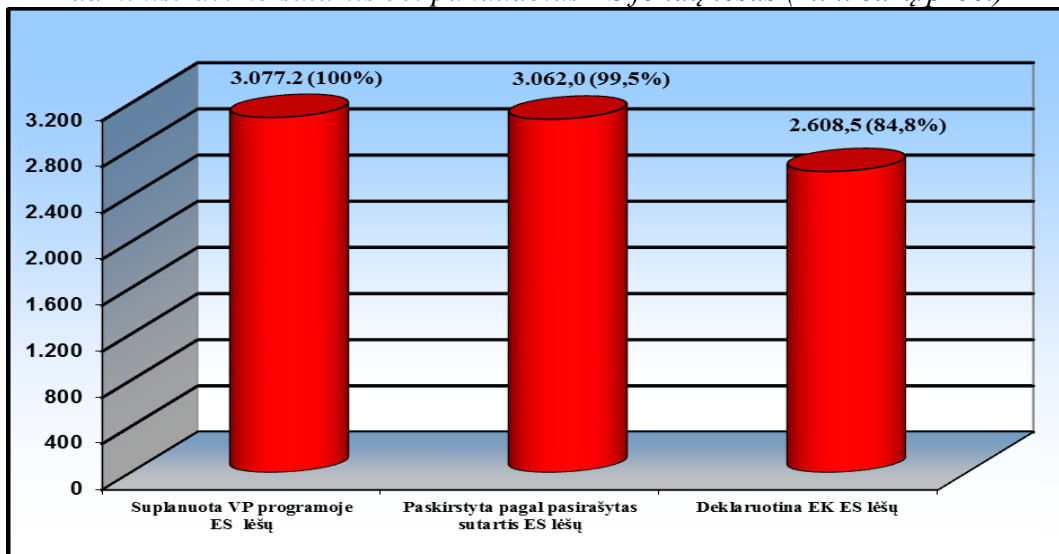
3 lentelė. Informacija apie EAVP finansinę pažangą (eurais)

	Bendras EAVP finansavimas (ES ir nacionalinis)	ES įnašo (viešojo ar bendrojo) apskaičiavimo pagrindas	Bendra paramos gavėjų sumokėta finansavimo reikalavimus atitinkančių patvirtintųjų išlaidų suma	Atitinkamas viešasis įnašas	Įgyvendinimas (proc.)
	a	b	c	d	e=c/a (jei bendros išlaidos) arba d/a (jei viešosios išlaidos)
1 prioritetas: „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ Europos regioninės plėtros fondas	602.458.076,00	bendrasis	476.604.159,06	394.886.889,81	79,11
2 prioritetas: „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“ Europos regioninės plėtros fondas	705.572.640,00	bendrasis	763.232.700,91	529.465.303,46	108,17
3 prioritetas: „Informacinė visuomenė visiems“ Europos regioninės plėtros fondas	282.455.148,00	viešasis	214.366.096,44	214.366.096,44	75,89

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

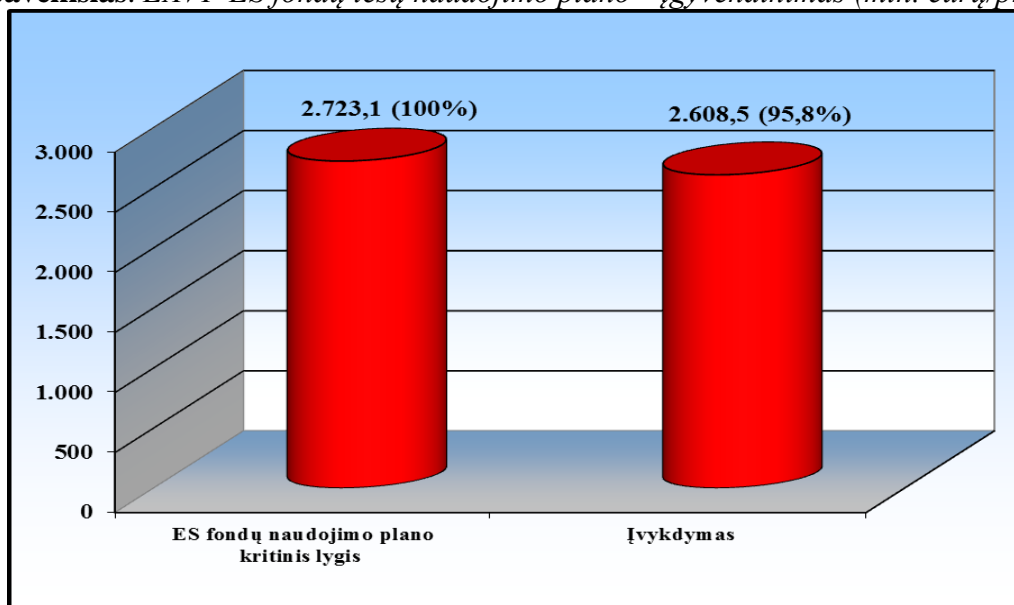
4 prioritetas: <i>„Esminė ekonominė infrastruktūra“</i> Europos regioninės plėtros fondas	690.304.400,00	bendrasis	807.738.550,01	662.732.311,79	117,01
5 prioritetas: <i>„Transeuropinių transporto tinklų plėtra“</i> Sanglaudos fondas	1.306.669.993,00	bendrasis	1.224.721.673,98	1.133.830.011,13	93,73
6 prioritetas: <i>„Techninė parama EAVP įgyvendinti“</i> Sanglaudos fondas	32.817.728,00	viešasis	28.834.741,03	28.834.741,03	87,86
Iš viso:	3.620.277.985,00		3.515.497.921,43	2.964.115.353,66	81,88

1 paveikslas. EAVP įgyvendinimo analizė 2014 m. pagal pasirašytas finansavimo ir administravimo sutartis bei panaudotas ES fondų lėšas (mln. eurų/proc.)

2007–2013 m. programavimo laikotarpiui EAVP įgyvendinimui iš viso buvo numatyta 3.620.277.985 eurų (iš jų: 3.077.236.287 eurų – ES fondų lėšų). Iki 2014 m. pabaigos iš viso buvo sudaryta 3300 projektų finansavimo ir administravimo sutarčių (skaičiuojamos įgyvendinamų ir jau baigtų projektų sutartys), kurių bendra vertė – 4.179.414.992,77 eurų (iš jų: 3.061.984.020,53 eurų – ES fondų lėšų), 2013 m. tokių sutarčių buvo pasirašyta 3059, kurių vertė 3.041.241.830,56 eurų ES fondų lėšų. Iki 2014 m. pabaigos, įgyvendinant EAVP, buvo panaudota 3.515.497.921,43 eurų (iš jų: 2.608.484.313,33 eurų – ES fondų lėšų), t. y. deklaruotinių EK išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma. 2013 m., įgyvendinant EAVP, buvo panaudota 2.183.692.467,35 eurų ES fondų lėšų. EAVP įgyvendinimo analizė pagal pasirašytas projektų finansavimo ir administravimo sutartis bei panaudotas lėšas pateikiama 1 paveiksle.

2 paveikslas. EAVP ES fondų lėšų naudojimo plano¹⁸ įgyvendinimas (mln. eurų/proc.)

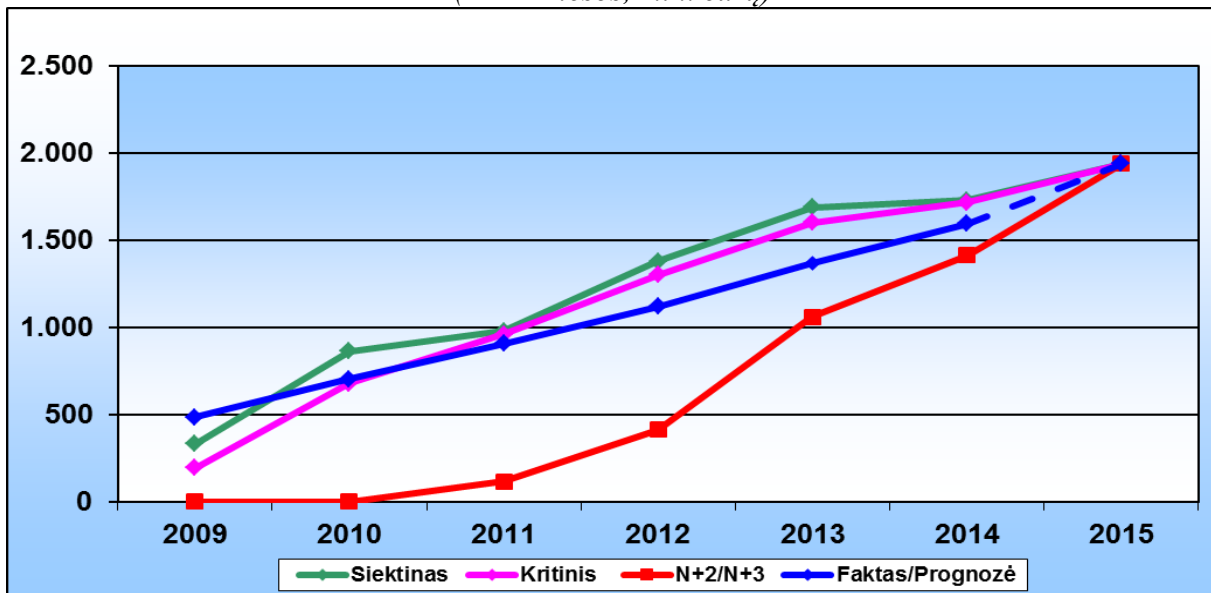
¹⁸ Europos Sąjungos fondų lėšų naudojimo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 110

Dar 2009 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino ES fondų lėšų naudojimo planą 2008–2015 m., kuriame pagal veiksmų programas, veiksmų programų prioritetus bei už veiksmų programų prioritetų įgyvendinimą atsakingus valstybės biudžeto asignavimų valdytojus, nustatyta siektina (įvertinamos maksimalios institucijų galimybės panaudoti ES fondų lėšas) ir kritinė (yra minimalus leistinas ES fondų lėšų panaudojimo lygis atitinkamuose prioritetuose sudarytas siekiant išvengti N+2 taisyklės pažeidimo) pripažintų deklaruotinomis ES fondų lėšų suma pagal metus ir kurio pagrindinis tikslas yra užtikrinti, kad 2007–2013 m. veiksmų programoms numatytos ES fondų lėšos nebūtų prarastos pagal 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006 93 straipsnį. 2012 m. ES fondų lėšų naudojimo planas buvo iš esmės atnaujintas, atsižvelgiant į veiksmų programų įgyvendinimo eigą. Paskutinį kartą minėtas planas buvo keistas 2014 m. atsižvelgiant į 2007–2013 metų veiksmų programų ir jų priedų finansinių planų pakeitimus, kuriais ES fondų lėšos buvo perskirstytos tarp veiksmų programų prioritetų ir (arba) ministerijų. Jeigu ES lėšos nebuvo perskirstomos, tuose prioritetuose pakeitimai nebuvo atliekami.

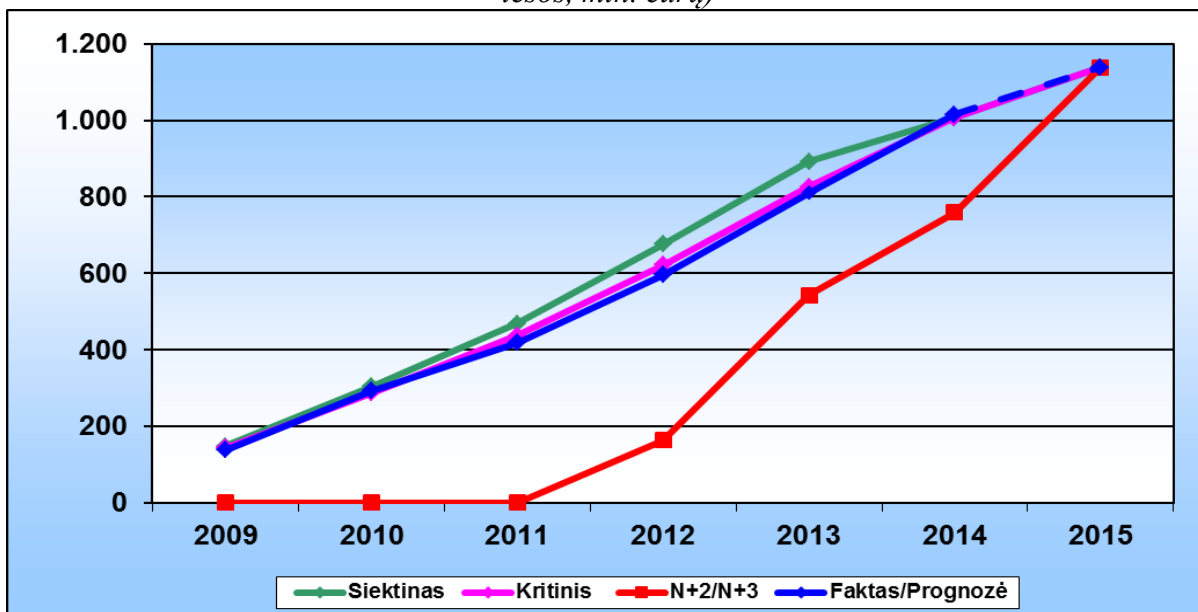
Informacija apie ES fondų lėšų naudojimo plano įvykdymą 2014 m. pateikiama 2 paveiksle.

Vertinant atskirų institucijų ES fondų lėšų naudojimo plano vykdymą, pažymėtina, kad lėšų panaudojimo sparta tarp EAVP prioritetų 2014 m. buvo netolygi. Minėtas planas buvo įvykdytas pagal 4 prioriteto „Esminė ekonominė infrastruktūra“ 3–5 uždavinius (101,2 proc.) ir pagal 5 prioritetą „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“ (100,6 proc.). Mažiausia dalimi planas buvo įvykdytas pagal 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ 3 ir 4 uždavinius (79,1 proc.) bei 3 prioritetą „Informacinė visuomenė visiems“ (85,9 proc.). Pagal 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ 1 uždavinį, pagal 2 prioritetą „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“ ir 4 prioriteto „Esminė ekonominė infrastruktūra“ 1 ir 2 uždavinius plano vykdymas siekia virš 90 proc.

3 paveikslas. EAVP ES fondų lėšų naudojimo plano ir N+2 taisyklės vykdymas 2009–2015 m. (ERPF lėšos, mln. eurų)

4 paveikslas. EAVP ES fondų lėšų naudojimo plano ir N+2 taisyklės vykdymas 2009–2015 m. (SF lėšos, mln. eurų)

Bendra EAVP ES fondų lėšų naudojimo plano kritinio ir siektino lygio įgyvendinimo situacija 2009–2014 m. bei numatomas plano įgyvendinimas 2009–2015 m. pateikiamas 3 ir 4 paveiksluose, iš kurių matyti, kad EAVP prioritetai, finansuojami iš ERPF lėšų, atsilieka nuo ES fondų lėšų naudojimo kritinio plano, tačiau rizikos, kad lėšos nebus panaudotos laiku, nėra, nes ministerijos ir kitos valstybės institucijos, pagal kompetenciją atsakingos už iš ES fondų lėšų bendrai finansuojamus ūkio sektorius, vykdo nuolatinę įgyvendinamų projektų stebėseną, o esant poreikiui nutraukia projektų finansavimo ir administravimo sutartis ir perskirto lėšas kitiems projektams. Taip pat pagal EAVP prioritetus, finansuojamus ERPF lėšomis, yra nacionalinis viešųjų ir privačių lėšų perteklius, kuris ataskaitiniu laikotarpiu sudarė apie 22 proc. nuo visų EAVP skirtų lėšų. Šis nacionalinių lėšų perteklius mažina rizikas prarasti lėšas skirtas EAVP prioritetams, finansuojamiems ir ERPF lėšų.

Pagal EAVP prioritetą, finansuojamą SF lėšomis, ES fondų lėšų naudojimas pasiekė siektiną ir kritinį planą. Pagal šį prioritetą numatyta galimybė pasirašyti daugiau projektų finansavimo ir administravimo sutarčių, nei yra skirta lėšų. Vykdoma nuolatinė projektų, finansuojamų SF lėšomis, stebėseną, o atsiradus sutaupymams ar nutraukus projektų finansavimo ir administravimo sutartis, lėšos perskirstomos kitiems projektams.

2.1.3. Informacija apie ES lėšų panaudojimą pagal Įgyvendinimo reglamento 1828/2006 II priedo C dalyje nurodytą pasiskirstymą

4 lentelėje pateikiami sudarytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių finansiniai duomenys (tik ES fondų lėšos) pagal šias kategorijas: prioritetinė sritis, finansavimo forma, teritorija, ekonominė veikla, vietovė.

4 lentelė. Informacija apie ES lėšų panaudojimą (eurais)

Prioritetinės srities kodas	Finansavimo formos kodas	Teritorija	Ekonominės veiklos kodas	Vietovė	Skirto finansavimo ES lėšų suma (eurais)
02 MTTP	01	Kaimo	18 Švietimas	LT	2966525,28

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

infrastruktūra (įskaitant pačią įmonę, prietaisus ir didelės spartos kompiuterių tinklus, jungiančius mokslinių tyrimų centrus) ir konkrečios technologijos kompetencijos centrai	Negrąžintina pagalba	gyvenamoji vietovė	22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	2111536,83		
		Miesto gyvenamoji vietovė	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	31975704,77		
			18 Švietimas	LT	229921483,01		
			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	29359819,99		
		Netaikytina	18 Švietimas	LT	43239117,82		
03 Technologijų perdavimas ir mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI), mažų įmonių ir kitų įmonių bei universitetų, visų rūšių aukštesniojo švietimo įstaigų, regionų valdžios institucijų, mokslinių tyrimų centrų ir mokslo bei technologijų polių (mokslo ir technologijų parkų, technopolių ir t. t.) bendradarbiavimo tinklų tobulinimas	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	188244,31		
		Miesto gyvenamoji vietovė	06 Nenurodytos gamybos pramonės rūšys	LT	335957,17		
			10 Paštas ir telekomunikacijos	LT	267412,08		
			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	12017106,94		
		Netaikytina	03 Maisto produktų ir gėrimų gamyba	LT	157248,19		
			10 Paštas ir telekomunikacijos	LT	1863130,79		
			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	4286782,93		
		04 Parama MTTP, visų pirma MVI (įskaitant galimybę naudotis MTTP paslaugomis mokslinių tyrimų centruose)	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	03 Maisto produktų ir gėrimų gamyba	LT	448248,95
					06 Nenurodytos gamybos pramonės rūšys	LT	207809,69
10 Paštas ir telekomunikacijos	LT				21402,54		
21 Su aplinka susijusi veikla	LT				35794,71		
22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT				685083,10		
Miesto gyvenamoji vietovė	03 Maisto produktų ir gėrimų gamyba			LT	47490,76		

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

			04 Tekstilės ir tekstilės gaminių gamyba	LT	827379,54
			05 Transporto įrangos gamyba	LT	348750,52
			06 Nenurodytos gamybos pramonės rūšys	LT	6709901,80
			10 Paštas ir telekomunikacijos	LT	1214523,20
			11 Transportas	LT	17346,89
			13 Didmeninė ir mažmeninė prekyba	LT	293740,85
			19 Žmonių sveikatos priežiūros veikla	LT	44125,19
			21 Su aplinka susijusi veikla	LT	47374,32
			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	34779494,12
		Netaikytina	03 Maisto produktų ir gėrimų gamyba	LT	33876,49
			06 Nenurodytos gamybos pramonės rūšys	LT	618323,33
			10 Paštas ir telekomunikacijos	LT	32933,40
			19 Žmonių sveikatos priežiūros veikla	LT	8594,30
			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	3389765,85
05 Aukšto lygio paramos bendrovėms ir bendrovių grupėms paslaugos	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	9100244,31
		Miesto gyvenamoji vietovė	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	23875478,71
		Netaikytina	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	2749797,27
	04 Kitos finansavimo formos	Miesto gyvenamoji vietovė	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	1328737,54

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	316979,07
		Netaikytina	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	2464413,83
			17 Viešasis administravimas	LT	36112166,81
07 Investicijos į bendroves, tiesiogiai susijusias su moksliniais tyrimais ir inovacijomis (novatoriškos technologijos, naujų bendrovių prie universitetų steigimas, esami MTTP centrai ir bendrovės ir t. t.).	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	6967264,39
		Miesto gyvenamoji vietovė	05 Transporto įrangos gamyba	LT	275294,58
			06 Nenurodytos gamybos pramonės rūšys	LT	18346352,03
			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	32412839,78
		Netaikytina	06 Nenurodytos gamybos pramonės rūšys	LT	5696185,53
			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	4438291,76
		08 Kitos investicijos į bendroves	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	03 Maisto produktų ir gėrimų gamyba
05 Transporto įrangos gamyba	LT				1818438,08
06 Nenurodytos gamybos pramonės rūšys	LT				34554860,48
11 Transportas	LT				63124,12
16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT				227789,70
22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT				9613927,67
Miesto gyvenamoji vietovė	01 Žemės ūkis, medžioklė ir miškininkystė			LT	24990,87
	03 Maisto produktų ir gėrimų gamyba			LT	5285734,27

			04 Tekstilės ir tekstilės gaminių gamyba	LT	1050240,10
			05 Transporto įrangos gamyba	LT	625836,60
			06 Nenurodytos gamybos pramonės rūšys	LT	86740073,81
			10 Paštas ir telekomunikacijos	LT	423901,53
			11 Transportas	LT	1255560,21
			12 Statyba	LT	223242,92
			13 Didmeninė ir mažmeninė prekyba	LT	43383,29
			14 Viešbučiai ir restoranai	LT	27489,29
			15 Finansinis tarpininkavimas	LT	1511243,19
			16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	4186890,70
			18 Švietimas	LT	104142,75
			19 Žmonių sveikatos priežiūros veikla	LT	29574,56
			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	22455261,70
		Netaikytina	03 Maisto produktų ir gėrimų gamyba	LT	2356886,47
			04 Tekstilės ir tekstilės gaminių gamyba	LT	105262,32
			06 Nenurodytos gamybos pramonės rūšys	LT	5465583,89
			10 Paštas ir telekomunikacijos	LT	88595,35
			11 Transportas	LT	154279,48
			12 Statyba	LT	32190,41
			15 Finansinis tarpininkavimas	LT	28923,74
			16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	745310,63

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	3363293,93
09 Kitos priemonės, skirtos skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas bei verslumą MVĮ	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	03 Maisto produktų ir gėrimų gamyba	LT	678001,57
			04 Tekstilės ir tekstilės gaminių gamyba	LT	224760,28
			05 Transporto įrangos gamyba	LT	12418,62
			06 Nenurodytos gamybos pramonės rūšys	LT	2258180,06
			12 Statyba	LT	12507,64
			21 Su aplinka susijusi veikla	LT	18772,25
			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	667238,93
		Miesto gyvenamoji vietovė	03 Maisto produktų ir gėrimų gamyba	LT	2160564,03
			04 Tekstilės ir tekstilės gaminių gamyba	LT	1746343,86
			05 Transporto įrangos gamyba	LT	233401,23
			06 Nenurodytos gamybos pramonės rūšys	LT	10608272,06
			09 Vandens rinkimas, valymas ir paskirstymas	LT	43225,85
			10 Paštas ir telekomunikacijos	LT	230956,59
			11 Transportas	LT	239728,53
	12 Statyba	LT	379599,49		
	14 Viešbučiai ir restoranai	LT	197489,16		
	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	33452,10		
	22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	12002932,46		

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

			23 Netaikytina	LT	42939,20
		Netaikytina	03 Maisto produktų ir gėrimų gamyba	LT	522170,98
			04 Tekstilės ir tekstilės gaminių gamyba	LT	748337,88
			05 Transporto įrangos gamyba	LT	112793,03
			06 Nenurodytos gamybos pramonės rūšys	LT	2270301,69
			11 Transportas	LT	31046,98
			12 Statyba	LT	57015,03
			14 Viešbučiai ir restoranai	LT	32284,73
			16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	3998,67
			17 Viešasis administravimas	LT	3475440,22
			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	14514570,86
	02 Pagalba (paskolos, palūkanų subsidijos, garantijos)	Netaikytina	23 Netaikytina	LT	282057460,61
10 Telefoninio ryšio infrastruktūros (įskaitant plačiajuosčio interneto tinklus)	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	10 Paštas ir telekomunikacijos	LT	51425940,80
11 Informacijos ir ryšio technologijos (prieiga, saugumas, sąveika, rizikos prevencija, moksliniai tyrimai, inovacijos, e. turinys ir t. t.)	01 Negrąžintina pagalba	Miesto gyvenamoji vietovė	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	12018682,39
		Netaikytina	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	6521631,90
13 Paslaugos ir taikomosios programos piliečiams (e. sveikata, e. vyriausybė, e. mokymasis,	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	48057,32
		Miesto gyvenamoji vietovė	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	103175272,97

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

e. įtrauktis ir t. t.)		Netaikytina	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	69256143,65
			23 Netaikytina	LT	2224905,07
16 Geležinkeliai	01 Negrąžintina pagalba	Miesto gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	1468394,87
		Netaikytina	11 Transportas	LT	22028915,74
17 Geležinkeliai (TEN-T)	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	66983644,58
		Miesto gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	119569527,97
		Netaikytina	11 Transportas	LT	314530087,79
18 Mobilūs geležinkelio aktyvai	01 Negrąžintina pagalba	Netaikytina	11 Transportas	LT	9482579,94
21 Greitkeliai (TEN-T)	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	60074208,49
		Miesto gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	103119045,60
		Netaikytina	11 Transportas	LT	342747019,44
22 Nacionaliniai keliai	01 Negrąžintina pagalba	Netaikytina	11 Transportas	LT	281876927,88
23 Regioniniai (vietos) keliai	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	6523915,90
		Miesto gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	851530,98
		Netaikytina	11 Transportas	LT	910710,82
25 Miesto transportas	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	16483937,44
		Miesto gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	90156248,23
		Netaikytina	11 Transportas	LT	7754128,41
27 Įvairiarūšis transportas (TEN-T)	01 Negrąžintina pagalba	Miesto gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	297390,09
29 Oro uostai	01 Negrąžintina pagalba	Miesto gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	19729281,05

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

		Netaikytina	11 Transportas	LT	26523100,52
30 Uostai	01 Negrąžintina pagalba	Miesto gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	55732160,95
31 Vidaus vandens keliai (regioniniai ir vietos)	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	11 Transportas	LT	3063171,63
		Netaikytina	11 Transportas	LT	110186,37
33 Elektros energija	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	08 Elektros, dujų, garo ir karšto vandens tiekimas	LT	25090839,40
		Miesto gyvenamoji vietovė	08 Elektros, dujų, garo ir karšto vandens tiekimas	LT	6812497,78
		Netaikytina	08 Elektros, dujų, garo ir karšto vandens tiekimas	LT	13499111,57
35 Gamtinės dujos	01 Negrąžintina pagalba	Netaikytina	08 Elektros, dujų, garo ir karšto vandens tiekimas	LT	20583541,17
43 Energijos efektyvumas, bendra gamyba, energijos valdymas	01 Negrąžintina pagalba	Kaimo gyvenamoji vietovė	08 Elektros, dujų, garo ir karšto vandens tiekimas	LT	458895,08
		Miesto gyvenamoji vietovė	08 Elektros, dujų, garo ir karšto vandens tiekimas	LT	64794637,60
		Netaikytina	08 Elektros, dujų, garo ir karšto vandens tiekimas	LT	6285001,80
68 Parama savarankiškam darbui ir verslo kūrimui	04 Kitos finansavimo formos	Kaimo gyvenamoji vietovė	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	4122595,31
		Miesto gyvenamoji vietovė	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	11378763,62
			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	5404279,43
		Netaikytina	16 Nekilnojamojo turto, nuomos ir verslo paslaugos	LT	289619,15
			22 Kitos nenurodytos paslaugos	LT	4205264,30
75 Švietimo infrastruktūra	01 Negrąžintina pagalba	Netaikytina	18 Švietimas	LT	663581,44

85 Rengimas, įgyvendinimas, stebėseną ir tikrinimas	01 Negrąžintina pagalba	Netaikytina	17 Viešasis administravimas	LT	29213343,13
86 Vertinimas ir studijos; informacija ir komunikacija	01 Negrąžintina pagalba	Netaikytina	17 Viešasis administravimas	LT	853974,59

2.1.4. Parama pagal tikslines grupes

Netaikoma

2.1.5. Gražintina ar pakartotinai panaudota parama

Įgyvendinant EAVP, gražintų lėšų, susijusių su pažeidimais, suma 2014 m. sudarė 7,21 mln. eurų (tai sudaro 0,205 proc. iki 2014 m. pab. iš viso panaudotų lėšų sumos). Kadangi pagal EAVP ataskaitiniu laikotarpiu buvo 15,55 proc. nacionalinių viešųjų ir privačių lėšų perteklius, tai šių lėšų pakartotinai panaudoti nėra būtina. Šios lėšos bus skiriamos papildomam finansavimui tik tais atvejais, kai papildomas finansavimas būtinas, siekiant užbaigti projektus.

2.1.6. Kokybinė analizė

EAVP indėlis didinant užimtumą (darbo vietų kūrimui)

ES struktūrinių fondų investicijos (visų veiksmų programų) reikšmingai prisideda sprendžiant nedarbo problemą Lietuvoje. ES struktūrinių fondų poveikio bendrajam vidaus produktui vertinimo rezultatai parodė, kad dėl ES fondų finansavimo naujai sukurtų ir (ar) išsaugotų sąlyginių darbo vietų skaičius 2012 m. pradžioje siekė 115,5 tūkst., t. y. 9,1 proc. nuo visų užimtųjų ir 7,4 proc. punkto mažino nedarbo lygį. Tačiau pasibaigus 2007–2013 m. veiksmų programoms poveikis užimtumui ims silpnėti ir 2015 m. pabaigoje dėl ES fondų finansavimo liks 73,34 tūkst. naujai sukurtų ir (ar) išsaugotų sąlyginių darbo vietų, o tai nedarbo lygį mažins 5,3 proc. punktais. Tikimasi, kad nuo 2017 m. užimtumas pradės apčiuopiamai didėti dėl 2014–2020 m. ES investicijų poveikio Lietuvos ekonomikai.

EAVP poveikį užimtumo didinimui ir darbo vietų kūrimui patvirtina 2014 m. atlikto „Europos Sąjungos struktūrinės paramos poveikis smulkiajam ir vidutiniam verslui“ vertinimo rezultatai. Jame buvo nustatytas EAVP įgyvendinamų priemonių socialinis ekonominis poveikis smulkus ir vidutinio verslo (toliau – SVV) subjektams ir įvertintas finansų inžinerijos priemonių poveikis Lietuvos ekonomikai.

EAVP įgyvendinamų priemonių socialinis ekonominis poveikis SVV subjektams, be apyvartos, buvo pamatuotas ir darbuotojų skaičiaus pokyčiais. Kontrafaktinis poveikio vertinimas patvirtino, kad investicijas gavusių įmonių darbuotojų skaičius būtų mažesnis, jei finansavimas nebūtų skiriamas. Pavyzdžiui, priemonės „Lyderis LT“ ES fondų investicijų teigiamas poveikis darbuotojų skaičiaus augimui vidutiniu laikotarpiu, sudaro 11 proc. punktų. Tikėtina, kad šis darbuotojų prieaugis vėlesniais metais bus išlaikytas, tačiau atsižvelgiant į priemonės projektų veiklų investicinį pobūdį, reikalaujantį produktyvumo augimo, vėlesniais metais ženklesnis papildomas poveikis darbuotojų skaičiui neturėtų pasireikšti. Priemonės „Naujos galimybės“ teigiamas poveikis darbuotojų skaičiui pasireiškia projektų įgyvendinimo metais (darbuotojų skaičiaus augimo tempas būtų 5 proc. punktais mažesnis, jei finansavimas nebūtų skiriamas), o 2010–2011 metais įgytas darbuotojų skaičiaus prieaugis 2012 metais neišnyko ir yra traktuotinas kaip ilgesnio laikotarpio poveikis. Priemonės „Mažų kreditų teikimas –2 etapas“ tik investicinių kreditų poveikio vertinimas parodė statistiškai reikšmingą teigiamą poveikį darbuotojų skaičiaus augimui (21 proc. punktas). Tai reiškia, kad dėl gautų investicinių kreditų vidutinis metinis

darbuotojų skaičiaus augimas 2010–2012 m. buvo 21 proc. punktu didesnis nei būtų buvęs be šių kreditų. Atitinkamai tikėtinas panašus garantijų, išduotų už investicinius kreditus, poveikis.

Nagrinėjant finansų inžinerijos priemonių poveikį ekonomikai, nustatyta, jog įmonių, pritraukusių rizikos kapitalo fondų ir Verslo angelų fondo finansavimą, veiklos rodikliai gerėjo, o tai turi tiesioginės teigiamos įtakos šalies makroekonominiams rodikliams rodikliams (BVP, nedarbo lygiui, pajamų lygiui, eksportui ir kt.). Poveikis būtent šiai įmonių imčiai yra labai ženklus. Per metus po pirmųjų investicijų pritraukimo bendra įmonių apyvarta išaugo 42,9 proc., darbuotojų skaičius įmonėse padidėjo 11,7 proc. Nors negalima visos šių pokyčių apimtį priskirti rizikos kapitalo fondų ir Verslo angelų fondo poveikiui, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad įmonės kreipėsi dėl finansavimo, matydamos šį kapitalą ir investuotojų dalyvavimą įmonių valdyme, kaip esminius tolesnio augimo veiksnius, didelė dalis įvykusių pokyčių priskirtina rizikos kapitalo ir Verslo angelų fondo poveikiui.

EAVP poveikį užimtumui iliustruoja 2013 m. atliktas ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų kelių sektoriaus projektams įgyvendinti, planavimo ir panaudojimo efektyvumo vertinimo rezultatai. Investicijų, skirtų kelių sektoriaus projektams, socialinė ir ekonominė nauda buvo pamatuota pritaikius HERMIN makroekonometrinį modelį. Modeliavimo rezultatai parodė, kad investicijų nauda visuomenei pasireiškia per didesnę, lyginant su baziniu scenarijumi („be investicijų“) užimtumą ir darbo užmokestį. Didžiausias poveikis užimtumui pasireiškė 2010 m. (kai projektų išlaidos buvo didžiausios) ir sudarė 22,5 tūkst. užimtųjų, t. y. tiek užimtųjų 2010 m. buvo daugiau nei būtų buvę nesant investicijų. Vidutinis metinis papildomas užimtųjų skaičius 2007–2015 m. laikotarpiu sudarė 6930. Didžiausias poveikis darbo užmokesčiui pasireiškė 2011 m., kai dėl atliktų investicijų darbo užmokestis buvo 2,36 proc. didesnis, nei būtų buvęs be analizuojamų investicijų.

EAVP indėlis įgyvendinant Lisabonos strategiją

Vadovaujantis Reglamento Nr. 1083/2006 9 straipsnio 3 dalies nuostatomis, Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijos Konvergencijos tikslui įgyvendinti 2 priede yra išskirtas ES struktūrinės paramos panaudojimas Lisabonos strategijos įgyvendinimo tikslais. Pagal 2007 m. balandžio 26 d. EK sprendimą, patvirtinantį tam tikras Lietuvos nacionalinio strateginių krypčių plano dalis (CCI 2007LT16UNS001) daugiau nei pusė 2007–2013 m. ES fondų finansavimo (54,6 proc.) buvo numatyta sritims, susijusioms su pagrindiniais atnaujintos Lisabonos strategijos prioritetais. Iki 2014 m. gruodžio 31 d. šiems prioritetams įgyvendinti, įvertinant baigtus projektus, skirta ES fondų finansavimo dalis sudarė 4,04 mlrd. eurų, t. y. 59,63 proc. visų 2007–2013 m. ES fondų lėšų, skirtų Lietuvai.

Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje Lisabonos strategijos įgyvendinimo tikslams, susijusiems su EAVP finansuojamomis išlaidų kategorijomis, buvo numatyta 2,621 mlrd. eurų (arba 38,7 proc. visų ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų Lietuvai). Iki 2014 m. gruodžio 31 d. Lisabonos strategijos įgyvendinimo tikslams įgyvendinti, įskaitant baigtus projektus, buvo skirta 2,720 mlrd. eurų suma, t. y. 40,14 proc. visų 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų Lietuvai.

Daugiausia EAVP lėšų, įgyvendinant Lisabonos strategijos tikslus, iki 2014 m. gruodžio 31 d., įskaitant baigtus projektus, skirta šioms išlaidų kategorijoms:

(21) Greitkeliai (TEN-T) – 505.940.274 eurais (7,47 proc. visų ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų Lietuvai arba 16,33 proc. EAVP lėšų);

(17) Geležinkeliai (TEN-T) – 501.083.260 eurų (7,4 proc. visų ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų Lietuvai arba 16,17 proc. EAVP lėšų);

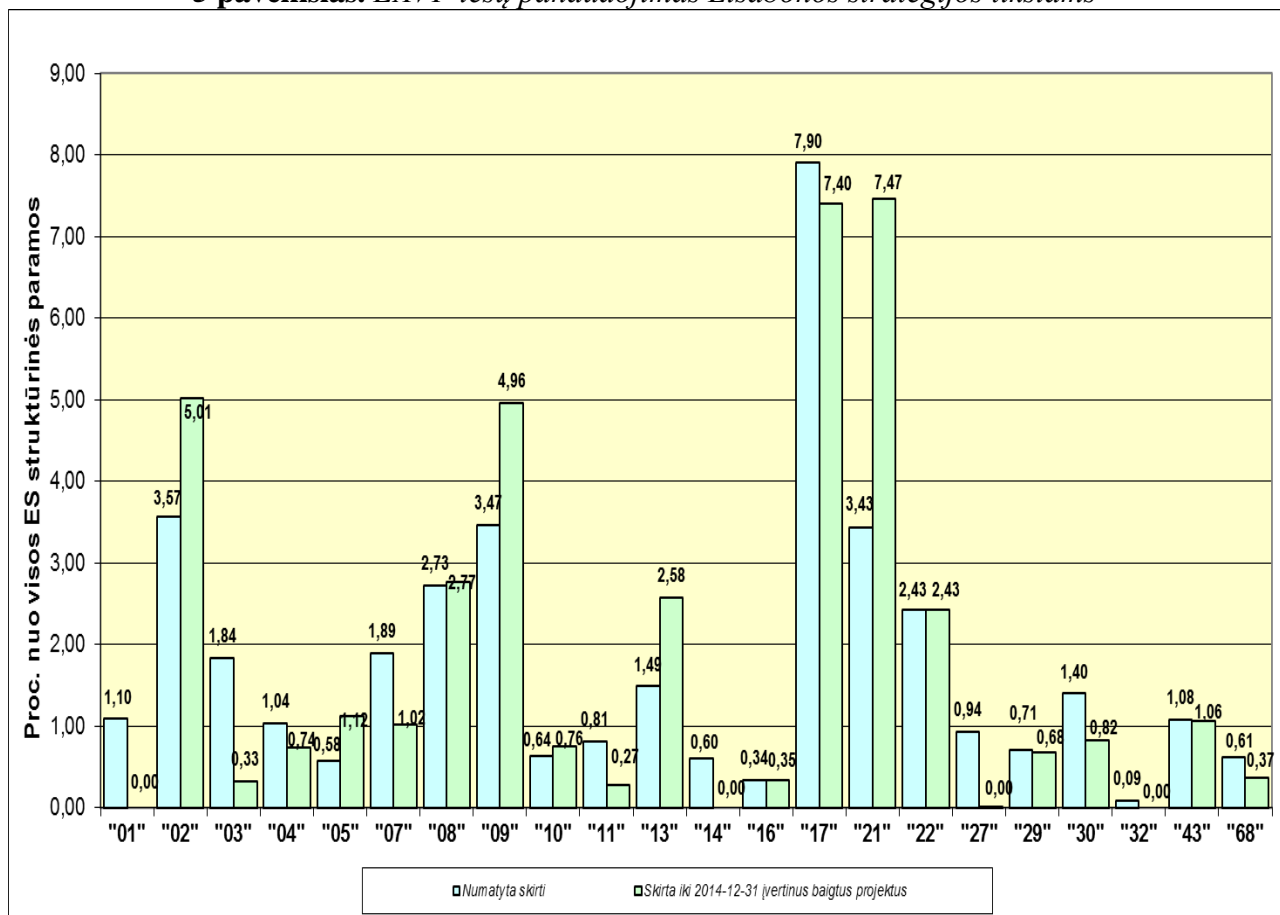
(09) Kitos priemonės, skirtos skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas bei verslumą MVĮ – 336.150.651 euras (4,96 proc. visų ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų Lietuvai arba 10,85 proc. EAVP lėšų);

(02) MTTP infrastruktūra (įskaitant pačią įmonę, prietaisus ir didelės spartos kompiuterinius tinklus, jungiančius mokslinių tyrimų centrus) ir konkrečios technologijos kompetencijos centrai –

339.661.696 eurai (5,01 proc. visų ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų Lietuvai arba 10,96 proc. EAVP lėšų).

Išsamesnė informacija apie EAVP lėšų panaudojimą Lisabonos strategijos tikslams pateikta 5 paveiksle.

5 paveikslas. EAVP lėšų panaudojimas Lisabonos strategijos tikslams*

*EAVP išlaidų kategorijos, skirtos Lisabonos strategijos tikslams:

„01“ – MTTP veikla mokslinių tyrimų centruose
„02“ – MTTP infrastruktūra (įskaitant pačią įmonę, prietaisus ir didelės spartos kompiuterių tinklus, jungiančius mokslinių tyrimų centrus) ir konkrečios technologijos kompetencijos centrai
„03“ – Technologijų perdavimas ir mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI), mažų įmonių ir kitų įmonių bei universitetų, visų rūšių aukštesniojo švietimo įstaigų, regionų valdžios institucijų, mokslinių tyrimų centrų ir mokslo bei technologijų polių (mokslo ir technologijų parkų, technopolų ir t. t.) bendradarbiavimo tinklų tobulinimas
„04“ – Parama MTTP, visų pirma MVI (įskaitant galimybę naudotis MTTP paslaugomis mokslinių tyrimų centruose)
„05“ – Aukšto lygio paramos bendrovėms ir bendrovių grupėms paslaugos
„07“ – Investicijos į bendroves, tiesiogiai susijusias su moksliniais tyrimais ir inovacijomis (novatoriškos technologijos, naujų bendrovių prie universitetų steigimas, esami MTTP centrai ir bendrovės ir t. t.)
„08“ – Kitos investicijos į bendroves
„09“ – Kitos priemonės, skirtos skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas bei verslumą MVI
„10“ – Telefoninio ryšio infrastruktūros (įskaitant plačiąjuosčio interneto tinklus)
„11“ – Informacijos ir ryšio technologijos (prieiga, saugumas, sąveika, rizikos prevencija, moksliniai tyrimai, inovacijos, e. turinys ir t. t.)
„13“ – Paslaugos ir taikomosios programos piliečiams (e. sveikata, e. vyriausybė, e. mokymasis, e. įtrauktis ir t. t.)
„14“ – Paslaugos ir taikomosios programos MVI (e. komercija, švietimas ir mokymas, tinklai ir t. t.)
„16“ – Geležinkeliai
„17“ – Geležinkeliai (TEN-T)

„21“ – Greitkeliai (TEN-T)
„22“ – Nacionaliniai keliai
„27“ – Įvairiarūšis transportas (TEN-T)
„29“ – Oro uostai
„30“ – Uostai
„32“ – Vidaus vandens keliai (TEN-T)
„43“ – Energijos efektyvumas, bendra gamyba, energijos valdymas
„68“ – Parama savarankiškam darbui ir verslo kūrimui

EAVP indėlis įgyvendinant ES Baltijos jūros regiono strategiją (toliau – BJRS)

Nuo EAVP įgyvendinimo pradžios iki 2014 m. gruodžio 31 d. iš baigtų įgyvendinti arba įgyvendinamų 3314 projektų 2209 projektų tiesiogiai¹⁹ prisideda prie BJRS. Šie projektai finansuojami ERPF ir SF lėšomis. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos projektų įgyvendinimui skirta 2 447,05 mln. eurų. Tai sudaro 76,59 proc. lėšų, skirtų minėtiems projektams pagal EAVP. Per 2014 m. pradėti įgyvendinti 293 nauji projektai, tiesiogiai prisidedantys prie BJRS. 2014 m. daugiausiai naujų projektų (262), kaip ir ankstesniais metais, pradėta įgyvendinti verslo sektoriuje. Projektai šioje srityje skirti naujų rinkų paieškai, eksporto plėtrai, tarptautinio konkurencingumo didinimui. Šie projektai prisideda prie BJRS veiksmų plane numatytos prioritetinės srities „Mažos ir vidutinės įmonės (MVI)“ ir tikslo „Didinti gerovę“ uždavinio „Geresnis globalus konkurencingumas Baltijos jūros regione“ įgyvendinimo. Svarbus postūmis pastebimas įgyvendinant elektroninių paslaugų diegimą sveikatos sektoriuje – 2014 m. pagal dvi priemones pradėti įgyvendinti 29 projektai, skirti kurti vartotojams patogias, lengvai pasiekiamas ir naudingas elektronines viešąsias paslaugas bei užtikrinti viešosioms įstaigoms, teikiančioms sveikatos priežiūros paslaugas, saugų keitimąsi informacija elektroninėmis priemonėmis.

Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų srityje 2014 m. pradėti įgyvendinti du nauji projektai, skirti plėtoti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) infrastruktūrą. Transporto, energetikos ir aplinkosaugos sektoriuose 2014 m. nepradėtas įgyvendinti nė vienas naujas projektas, prisidedantis prie BJRS.

Pagal EAVP įgyvendinamais projektais prisidedama prie keturių BJRS veiksmų plane numatytų prioritetinių sričių: labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės, transporto jungtys, inovacijos ir energetika. Šiais projektais siekiama didinti globalų konkurencingumą Baltijos jūros regione, gerinti transporto sąlygas ir užtikrinti energijos efektyvumą ir energetinių rinkų patikimumą.

5 lentelė. EAVP indėlis įgyvendinant BJRS²⁰

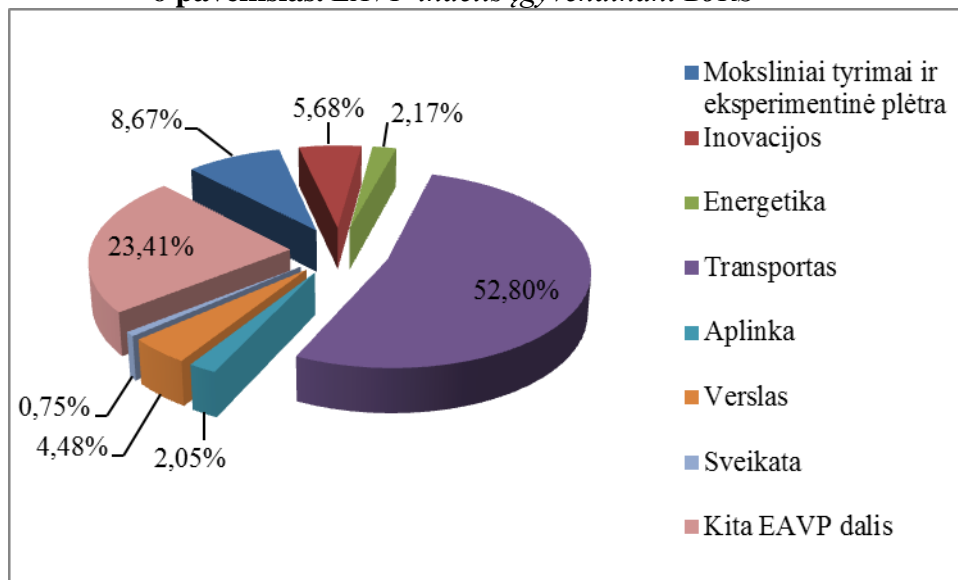
Šalis:	Lietuva	
Tikslas:	Konvergencijos	
Programa:	EAVP	
Sritis	Projektų, tiesiogiai prisidedančių prie BJRS, skaičius	ES lėšos, skirtos pagal pasirašytas sutartis (mln. eurų)
<i>Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra</i>	51	277,01
<i>Inovacijos</i>	449	181,53
<i>Energetika</i>	33	69,21
<i>Transportas</i>	346	1 686,84

¹⁹ Projektai tiesiogiai prisidedantys prie BJRS – tai projektai, kurie turi neabejotinai aiškias sąsajas su ES BJRS ir jos veiksmų plano prioritetinėmis sritimis ir apima arba tam tikras bendradarbiavimo formas su kita šalimi, tarptautiškumo aspektą, arba turi suminį poveikį (angl. *cumulative effect*), kai jų rezultatai yra susumuojami su panašaus pobūdžio projektais, įgyvendinamais kitose šalyse (pavyzdžiui, nuotekų tvarkymas).

²⁰ Finansinis indėlis apima tik tuos projektus, finansuojamus ES struktūrinės paramos lėšomis, kurie prisideda prie ES BJRS veiksmų plane įvardytų pavyzdinių iniciatyvų.

<i>Aplinka</i>	149	65,36
<i>Verslas</i>	1152	143,04
<i>Sveikata</i>	29	24,06
Iš viso pagal sritis:	2209	2447,05
Iš viso EAVP:	2209	3194,94

6 paveikslas. EAVP indėlis įgyvendinant BJRS

Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimas

Horizontalieji principai ir jų įgyvendinimas – ES struktūrinių fondų panaudojimo reikalavimas, kuris pradėtas taikyti siekiant geriau įgyvendinti valstybės plėtros politiką bei išspręsti visuomenei ir aplinkai kylančias kompleksines problemas, tokias kaip socialinė atskirtis, aplinkos tarša, netolygi regionų plėtra ir kt.

2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje ir visose veiksmų programose yra numatyti keturi horizontalieji principai: darnus vystymasis, lyčių lygybė ir nediskriminavimas, informacinė visuomenė ir regioninė plėtra. Pirmųjų dviejų principų įgyvendinimas yra privalomas pagal ES struktūrinių fondų reikalavimus, kiti du principai (informacinė visuomenė ir regioninė plėtra) buvo numatyti ES struktūrinių fondų programose, atsižvelgiant į Lietuvos nacionalinius poreikius.

Horizontaliųjų principų įgyvendinimas yra integruotas visuose projekto įgyvendinimo ciklo etapuose. Projektų atrankos procese jie yra vertinami pagal Bendruosius atrankos kriterijus: visi projektai turi atitikti darnaus vystymosi ir lyčių lygybės bei nediskriminavimo principus. Taip pat yra numatyta galimybė ministerijoms ir (arba) kitoms valstybės institucijoms, rengiant projektų finansavimo sąlygų aprašus, numatyti ir proaktyvias horizontaliųjų principų įgyvendinimo priemones, privalomas taikyti projektų vykdymo metu.

Horizontaliųjų principų įgyvendinimą koordinuoja Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo priežiūros darbo grupė, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. 1K-138 (toliau – darbo grupė), kurios sudėtis ir funkcijos buvo atnaujintos 2014 m. sausio 21 d. Bendradarbiaujant su darbo grupės nariais buvo parengtos ir 2009 m. balandžio 30 d. vykusiame darbo grupės posėdyje patvirtintos Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo įsisavinant 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinę paramą gairės (<http://www.esparama.lt/formos-pareiskejams/horizontaliuju-prioritetu-igyvendinimo-gaires>). Taip pat 2007–2013 metų laikotarpiu Lietuvos Respublikos finansų ministerija organizavo mokymus, kurių metu visų ES struktūrinius fondus administruojančių institucijų darbuotojai galėjo įgyti teorinių ir praktinių žinių horizontaliųjų principų įgyvendinimo srityje.

2014 m. įvyko 5 darbo grupės posėdžiai: 2 posėdžiai skirti lyčių lygybės ir nediskriminavimo horizontaliajam principui, 1 – darnaus vystymosi horizontaliajam principui, 1 – informacinės visuomenės horizontaliajam principui ir 1 – regioninės plėtros horizontaliajam principui. Posėdžių metu buvo aptarta horizontaliųjų principų įgyvendinimo pažanga 2007–2013 m. finansavimo laikotarpiu, atliktų vertinimų rezultatai, taip pat horizontaliųjų principų įgyvendinimo planai 2014–2020 m. finansavimo laikotarpiu.

2014 m. buvo pabaigtas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2013 m. inicijuotas „ES struktūrinės paramos poveikio horizontalaus prioriteto „Lyčių lygybė ir nediskriminavimas“ įgyvendinimui vertinimas“²¹ (toliau – vertinimas). Detalesnė informacija apie vertinimą pateikiama šios ataskaitos 2.7 dalyje „Stebėseną ir vertinimą“. Vertinimo metu nepriklausomų ekspertų pateiktos rekomendacijos buvo apsvarstytos darbo grupėje, taip pat parengtas vertinimo rekomendacijų įgyvendinimo planas. Tikimasi, kad vertinimo išvados ir jo metu suformuluotos rekomendacijos padės pagerinti lyčių lygybės ir nediskriminavimo horizontalaus principo įgyvendinimą, panaudojant ES struktūrinių fondų investicijas, kituose programavimo laikotarpiuose.

Informacija apie horizontaliųjų principų įgyvendinimą pagal visus EAVP prioritetus plačiau pateikiama šios ataskaitos 3 dalyje.

Partnerystės principo įgyvendinimas

Partnerystės principo įgyvendinimas įtvirtintas ES ir nacionaliniuose teisės aktuose. Tai yra svarbus ES sanglaudos politikos įgyvendinimo principas, kuriuo siekiama įtraukti partnerius į ES struktūrinių fondų administravimo procesą įvairiuose jo etapuose: į veiksmų programų rengimą (planavimo etapas), įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą (priežiūros etapas). Per dešimt narystės ES metų Lietuvoje yra sukaupta nemaža ES struktūrinių fondų programų įgyvendinimo patirtis, todėl dauguma atsakingų institucijų bendradarbiauja su nuolatiniais partneriais ir taiko efektyviausias formas.

Dėl daugiapakopio valdymo partnerystė ES struktūrinių fondų administravimo procese yra užtikrinama ir vykdoma keliais lygiais: nacionaliniu, sektoriniu ir teritoriniu. Nacionaliniu lygiu partnerystę inicijuoja ir koordinuoja Lietuvos Respublikos finansų ministerija (vadovaujančioji institucija).

Partnerystės principo įgyvendinimas 2014 m. atskiruose ES struktūrinių fondų administravimo procesų etapuose:

1) įgyvendinimas: partnerystė vykdoma visuose lygmenyse (nacionaliniame, sektoriniame ir teritoriniame), tačiau per projektų atrankos procesą yra aktyvesnė sektoriniame ir teritoriniame lygmenyse (projektų atrankos kriterijų nustatymas, projektų finansavimo sąlygų aprašų derinimas ir kt.). Aktualių partnerių pasirinkimą nulemia konkreti intervencija ir (ar) svarstomas klausimas;

2) stebėseną: partnerystės principas įgyvendinamas per Stebėsenos komitetą, kuris tvirtina projektų atrankos kriterijus, svarsto metines veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitas ir kt. 2014 m. vykusiuose Stebėsenos komiteto posėdžiuose dalyvavo visos interesų grupės atstovaujantys partneriai, įskaitant EK atstovus (detalesnė informacija pateikiama skyriuje Stebėsenos komiteto veikla);

3) vertinimas: partnerystė vykdoma nacionaliniu lygmeniu. Partnerystės principas įgyvendinamas per Vertinimo koordinavimo grupę, kuri koordinuoja ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo veiklą (detalesnė informacija pateikiama skyriuje Vertinimo koordinavimo grupės veikla). Pagrindiniai partneriai vertinimo etape yra institucijos, užsakančios vertinimus, EK, vertintojai, akademinės bendruomenės atstovai ir kiti su konkrečiu vertinimo objektu susiję partneriai, kurie, esant poreikiui, buvo įtraukti į vertinimų priežiūros grupes. 2014 m. buvo

²¹ Vertinimo ataskaita skelbiama

http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/fm/failai/Vertinimas_ESSP_Neringos/Ataskaitos_2012MVP/Lyciu_lygybes_ir_nediskriminavimo_vertinimas.pdf.

padidintas Vertinimo koordinavimo grupės narių skaičius, įtraukiant visas tarpines institucijas, nepriklausomai nuo to, ar jos atlieka vertinimus. Be to, su atliktų vertinimų rezultatais supažindinami ir Stebėsenos komiteto nariai.

Vadovaujančiosios institucijos iniciatyvos, siekiant sustiprinti partnerystės principo įgyvendinimą 2014 m.:

1) renginiai ekonominiams ir socialiniams partneriams, siekiant didinti jų kompetenciją ES struktūrinių fondų srityje. Renginiai organizuoti šiomis temomis: „ES struktūrinių fondų administravimo sistema“, „Partnerių dalyvavimo galimybės ir interesų atstovavimas ES struktūrinių fondų administravimo procese“. Ekonominiai ir socialiniai partneriai buvo supažindinti su partnerystės sąvoka, partnerių dalyvavimo galimybėmis ES struktūrinių fondų administravimo procese ir kt.;

2) pasitarimai dėl efektyvesnio ir aktyvesnio partnerių įtraukimo į programų, finansuojamų iš ES struktūrinių fondų, įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą su vadovaujančiosios institucijos ir ministerijų atstovais, atsakingais už partnerystę;

3) mokymai ministerijoms tema „Partnerystės principo įgyvendinimas ES struktūrinių fondų administravimo procese“. Šių mokymų tikslas buvo supažindinti ministerijų darbuotojus, atsakingus už partnerystės principo įgyvendinimą ir koordinavimą, su partnerystės principo reglamentavimu, partnerių identifikavimu, įtraukimo ir bendradarbiavimo su jais mechanizmais, gerąja praktika. Didžiausia šių mokymų nauda bus įgyvendinant partnerystės principą programų, finansuojamų iš ES struktūrinių fondų, stebėsenoje ir vertinime;

4) renginys „Kontaktų mugė 2014“, kurios pagrindinis tikslas – stiprinti ir motyvuoti ES finansuojamų projektų vykdytojų bendruomenę, skatinti ją keistis patirtimi, aptarti projektų įgyvendinimo metu kylančias problemas ir ieškoti jų sprendimo būdų. Renginyje dalyvavo apie 600 dalyvių: projektų vykdytojų, ekonominių socialinių partnerių, institucijų atstovų ir t.t.

5) vertinimo konferencija „Lyčių lygybė ir nediskriminavimas: patirtis ir galimybės įgyvendinant ES struktūrinių fondų investicijas“, kurioje dalyvavo ministerijų, agentūrų atstovai bei ekonominiai ir socialiniai partneriai. Konferencijoje buvo pristatyti „ES struktūrinės paramos poveikis horizontalaus prioriteto „Lyčių lygybė ir nediskriminavimas“ įgyvendinimui“ vertinimo rezultatai. Esamiems ir potencialiems projektų vykdytojams buvo naudinga susipažinti su lyčių lygybės ir nediskriminavimo prioriteto įgyvendinimo pamokomis ir gerąja praktika;

6) vertinimo konferencija „ES struktūrinės paramos poveikis gyvenimo kokybei, socialinės atskirties ir skurdo mažinimui Lietuvoje“, kurioje dalyvavo daugiau kaip 100 dalyvių: Lietuvos Respublikos Seimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos atstovai, už atskirus sektorius atsakingų institucijų ir ES struktūrinius fondus administruojančių institucijų atstovai, savivaldybių ir nevyriausybinių organizacijų atstovai, ekonominiai ir socialiniai partneriai. Konferencija buvo skirta skurdo ir socialinės atskirties problemoms Lietuvoje ir pagrindiniams uždaviniams šioje srityje aptarti bei atlikto vertinimo, kuriame išnagrinėtas 2007–2013 m. laikotarpiu ES struktūrinių fondų lėšomis vykdytų priemonių poveikis skurdo ir socialinės atskirties mažinimui, rezultatams pristatyti.

Sektoriniu lygiu partnerystę ES struktūrinių fondų įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo etapuose inicijuoja ir koordinuoja šakinės ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos, pagal kompetenciją atsakingos už bendrai iš ES fondų lėšų finansuojamus ūkio sektorius.

Teritoriniu lygiu partnerystę inicijuoja ir koordinuoja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija kartu su regionų plėtros tarybomis. Regionų plėtros tarybos, atsakingos už ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamų regioninių projektų sąrašų sudarymą, į sprendimų priėmimo svarstymo etapą įtraukia ekonominius ir socialinius partnerius, kitas suinteresuotas institucijas, siekdamas užtikrinti efektyvų regionų projektams įgyvendinti skirtos ES struktūrinių fondų planavimą ir panaudojimą.

Apibendrinant galima teigti, kad partnerystės principas yra įgyvendinamas tinkamai, įtraukiant partnerius į visus ES struktūrinių fondų administravimo procesų etapus.

2.2. Informacija apie Bendrijos teisės aktų laikymąsi

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, kaip vadovaujančioji institucija, siekdama užtikrinti tinkamą ir efektyvų ES struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistemos (toliau – VKS) veikimą, nuolat peržiūri ir tobulina teisės aktus, reglamentuojančius Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinių fondų administravimą ir finansavimą. Taip pat reguliariai yra rengiami ES struktūrinius fondus administruojančių institucijų atstovų ir (ar) projektų vykdytojų susitikimai, kuriuose aptariamos projektų įgyvendinimo problemos, teisės aktų, reglamentuojančių ES struktūrinių fondų lėšų administravimą, pakeitimai.

2014 m. pakeisti ir (ar) patvirtinti šie teisės aktai:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 1 d. nutarimu Nr. 312 pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1225 „Dėl Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“. Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklės išdėstytos nauja redakcija. Siekiant užtikrinti tinkamą VKS veikimą, Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta VKS institucijų atsakomybė už audito institucijos, EK ir Europos Audito Rūmų auditų ir kitų patikrinimų rekomendacijų registravimą ES struktūrinės paramos kompiuterinėje informacinėje valdymo ir priežiūros sistemoje (toliau – SFMIS2007) bei atsiskaitymo už įgyvendintas rekomendacijas tvarka, patikslinti išlaidų ataskaitų ir mokėjimo paraiškų rengimo ir teikimo EK terminai ir tvarka, nustatyti ketvirtinių ir patikslinti metinių veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitų rengimo terminai, patikslinta vadovaujančiosios institucijos atliekamų, su kontroliuojančiojo fondo valdytojo arba finansų inžinerijos priemonės valdytojo (jeigu kontroliuojantysis fondas nėra steigiamas) veikla susijusių pažeidimų tyrimų vykdymo tvarka.

Taip pat, siekiant, kad Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklėse būtų nustatyta visų veiksmų programos administravimo procesų tvarka, Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklės papildytos informavimo apie ES struktūrinius fondus ir viešinimo ES struktūrinės paramos svetainėje tvarka. Atsižvelgiant į tai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 1 d. nutarimu Nr. 313 pripažintas netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 29 d. nutarimas Nr. 920 „Dėl Europos Sąjungos struktūrinės paramos svetainės administravimo taisyklių patvirtinimo“.

2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 1378 pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimas Nr. 1443 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“. Siekiant, kad būtų tinkamai užbaigti įgyvendinti 2007–2013 m. finansinio laikotarpio projektai, taip pat atsižvelgus į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijas bei Specialiųjų tyrimų tarnybos atliktą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių antikorupcinį vertinimą, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse patikslintos nuostatos dėl pažeidimų tyrimo, nustatymo ir šalinimo tvarkos (patikslinami atvejai ir tvarka, kada įtariamas pažeidimas gali būti ištaisomas neatliekant pažeidimo tyrimo, patikslinama finansinių korekcijų taikymo tvarka, nustačius viešųjų pirkimų pažeidimus), taip pat patikslinta įgyvendinančiųjų institucijų atliekamos viešųjų pirkimų priežiūros tvarka, atsižvelgiant į dažniausiai nustatomus pažeidimus, nustatyta, kokius elementus privaloma patikrinti (pvz., ar pasirinktas viešojo pirkimo būdas, informavimas apie viešąjį pirkimą, viešajam pirkimui pateiktų pasiūlymų vertinimas ir kt. atitinka teisės aktų reikalavimus), Specialiųjų tyrimų tarnybos siūlymu patikslinta prašymų projektų vykdytojams pateikti informaciją tvarka (nustatyta, kokiais atvejais galima pratęsti prašomos informacijos pateikimo terminus ir pan.), taip pat pratęstas galutinis terminas, iki kurio projektų vykdytojai gali teikti įgyvendinančiajai institucijai mokėjimo prašymus, kuriais prašoma išlaidas apmokėti išlaidų kompensavimo ir kt. būdais.

3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1459 pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimas Nr. 590 „Dėl Finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių patvirtinimo“. Siekiant, kad neteisėtai išmokėtų ir (ar) panaudotų ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos bei bendrojo finansavimo lėšų susigrąžinimas vyktų

efektyviau ir operatyviau, Finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklėse nustatyta lėšų grąžinimo termino atidėjimo ir lėšų grąžinimo dalimis tvarka, skolų nurašymo tvarka.

4) Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 1K-044 pakeistas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. vasario 17 d. įsakymas Nr. 1K-038 „Dėl Iš Europos Sąjungos fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų elektroninių mainų taisyklių patvirtinimo“. Atsižvelgiant į ES fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainėje įdiegtus naujus funkcionalumus dėl ataskaitų po projekto užbaigimo teikimo, Iš Europos Sąjungos fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų elektroninių mainų taisyklėse nustatoma ataskaitų po projekto užbaigimo teikimo tvarka per ES fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę projekto vykdytojams.

5) Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 1K-090 pakeistas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. 1K-324 „Dėl Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos naudojimo taisyklių (2007–2013 metų laikotarpiui) patvirtinimo“. Įdiegus naujus SFMIS2007 funkcionalumus, SFMIS taisyklių (2007–2013 metų laikotarpiui) nuostatos papildomos dėl SFMIS2007 naudojimo tvarkos, atliekant dvigubo finansavimo prevenciją ir kontrolę, registruojant SFMIS2007 ataskaitas po projektų užbaigimo ir atliekant jų patikrinimą, administruojant auditų ir kitų patikrinimų metu nustatytas rekomendacijas.

6) Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 1K-120 Pavyzdinė viešojo pirkimo patikros lapo forma, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 1K-066 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių įgyvendinimo“, išdėstyta nauja redakcija. Pavyzdinė viešojo pirkimo patikros lapo forma papildyta klausimais, kuriuos turi patikrinti įgyvendinančiosios institucijos tikrindamos projektų vykdytojų atliekamus viešuosius pirkimus (pvz., ar pagrįstai pasirinktas pirkimo būdas, ar pirkimo dokumentuose pateikta informacija sutampa su skelbimu apie pirkimą, ar pirkimo dokumentai tikslūs, aiškūs be dviprasmybių, ar nustatyti minimalūs kandidatų ar dalyvių reikalavimai dirbtinai neriboja konkurencijos, yra pagrįsti ir proporcingi pirkimo objektui ir kt.). Taip pat nustatyta, kad patikros lapas užtikrina minimalių reikalavimų patikrinimą, įgyvendinančiosios institucijos gali taikyti detalesnes metodikas.

7) Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1K-209 pakeistas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. spalio 24 d. įsakymas Nr. 1K-334 „Dėl Finansų inžinerijos priemonių administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“. Finansų inžinerijos priemonių administravimo ir finansavimo taisyklės išdėstomos nauja redakcija. Finansų inžinerijos priemonių administravimo ir finansavimo taisyklėse patikslinamos nuostatos dėl teisės aktų, kurie taikomi susigrąžinant finansų inžinerijos projekto finansavimo ir kitas lėšas iš finansų inžinerijos projekto vykdytojo, detalizuojamos pažeidimų administravimo procedūros: pridedamos pagal finansų inžinerijos priemonių įgyvendinimo specifiką adaptuotos žurnalo, kuriame registruojama informacija apie įtariamus pažeidimus, ir pranešimo apie pažeidimą formos bei pateikiamos šių formų pildymo instrukcijos; taip pat nurodoma, kokie sprendimai gali būti priimami dėl nustatytų finansų inžinerijos projekto vykdytojo pažeidimų.

8) Lietuvos Respublikos finansų ministro liepos 31 d. įsakymu Nr. 1K-244 ir 2014 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 1K-279 patikslinta Įgyvendinančiosios institucijos atliekamos projekto patikros vietoje (projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje) lapo forma, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 1K-329 „Dėl Įgyvendinančiosios institucijos atliekamos projekto patikros vietoje (projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje) lapo formos patvirtinimo“. Įgyvendinančiosios institucijos atliekamos projekto patikros vietoje lapo formoje patikslinti klausimai, susiję su valstybės pagalbos arba de minimis teikimu (nustatyta, kad siekiant įvertinti, ar projektas finansuojamas nepažeidžiant suderintos valstybės pagalbos schemos arba atitinkamame EK reglamente nustatytų reikalavimų, pildomas įgyvendinančiosios institucijos vidaus procedūrose nustatytas detalus projekto atitikties valstybės

pagalbos taisyklėms patikros lapas arba projekto atitikties de minimis pagalbos taisyklėms patikros lapas, kurio forma skelbiama ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt).

9) Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 1K-405 „Dėl finansų ministro 2008 m. vasario 20 d. įsakymo Nr. 1K-066 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių įgyvendinimo“ pakeitimo“ patikslintos Pavyzdinė viešojo pirkimo patikros lapo forma ir Pavyzdinė mokėjimo prašymo patikros lapo forma. Pavyzdinė mokėjimo prašymo patikros lapo forma papildyta klausimais, skirtais užtikrinti, kad finansinė korekcija, apskaičiuota dėl nustatyto pažeidimo (susijusio su projekto viešuoju pirkimu), būtų pritaikyta nuo galutinės viešojo pirkimo sutarties vertės. Pavyzdinės viešojo pirkimo patikros lapo formos dalis „Bendroji informacija“ papildyta skiltimis, skirtomis nurodyti informaciją apie kitos įgyvendinančiosios institucijos administruojamą projektą, kuriam yra aktualus tikrinamas pirkimas, ir su tokiu pirkimu susijusį pažeidimą, kurį nustatė kita įgyvendinančioji institucija. Šiuo pakeitimu siekiama, kad projekto pirkimo dokumentus tikrinanti įgyvendinančioji institucija patikrintų, ar tikrinamas pirkimas yra aktualus ir kitos įgyvendinančiosios institucijos administruojamam projektui ir ar kita įgyvendinančioji institucija nėra nustačiusi pažeidimo dėl tikrinamo pirkimo bei, atsižvelgdama į tai, galėtų imtis atitinkamų veiksmų (pvz., atlikti pažeidimo tyrimą, apie pradėtą pažeidimo tyrimą informuoti kitą įgyvendinančiąją instituciją).

10) Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. 1K-409 pakeistas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. gegužės 29 d. įsakymas Nr. 1K-173 „Dėl Metodinių pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“. Siekiant užtikrinti tinkamą pažeidimų administravimą, Metodinės pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijos papildytos nuostatomis dėl įgyvendinančiųjų institucijų bendradarbiavimo tiriant ir nustatant pažeidimus dėl pirkimų, kurie aktualūs keliems iš ES fondų lėšų bendrai finansuojamiems projektams, administruojamiems skirtingų įgyvendinančiųjų institucijų (nustatyta informacijos apsikeitimo tarp institucijų tvarka tiriant pažeidimus bei sprendimų dėl tokių pažeidimų priėmimo principai, siekiant, kad būtų priimami vienodi sprendimai), taip pat Metodinės pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijose patikslinti pažeidimų, nustatytų perleidus, perdavus, įkeitus ar kitokiais būdais suvaržius daiktines teises į projekto turtą, finansinių korekcijų apskaičiavimo principai, vadovaujančiosios, tvirtinančiosios institucijų, ministerijų informavimo apie sisteminius pažeidimus tvarka, detalizuota informacijos apie įtariamą sisteminių pažeidimų teikimo tvarka, papildytas Pažeidimų tyrimo išvadoje (Metodinės pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijų 2 priedas) ir Pranešime apie pažeidimą (Metodinės pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijų 6 priedas) nurodomų pažeidimo tipų sąrašas pažeidimais dėl rodiklių nepasiekimo ir projekto investicijų tęstinumo reikalavimų nesilaikymo. Taip pat Metodinės pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijos papildytos Finansinių korekcijų taikymo aprašu (8 priedas), kuriame detalizuojamas EK 2013 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. C(2013) 9527 patvirtintų Gairių dėl Komisijos finansinių korekcijų, taikytinų Sąjungos išlaidoms, valdomoms pagal pasidalijamojo valdymo principą, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo, nuostatų taikymas.

11) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 17 d. nutarimu Nr. 956 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimo Nr. 1179 „Dėl Vykdomų pagal Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo pakeistos Vykdomų pagal Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklės. Šiuo pakeitimu sudaryta galimybė tinkamomis finansuoti laikyti išlaidas, susijusias su naudotos įrangos ar kito turto, naudojamo ne pagal pirminę savo paskirtį, įsigijimu mokymo(si) tikslais.

Taip pat dalis teisės aktų 2014 m. pabaigoje buvo pakeisti, siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje 32 straipsnio ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos euro įvedimo priemonių plano, patvirtinto finansų ministro 2014 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1K-076 „Dėl Finansų ministerijos euro įvedimo priemonių plano“, reikalavimus.

2.3. Reikšmingos problemos, su kuriomis buvo susidurta, ir priemonės, kurių buvo imtasi joms įveikti

Valstybinio audito išvada (Metinė nuomonė pagal Bendrojo reglamento Nr. 1083/2006 62 straipsnį ir Įgyvendinimo reglamento Nr. 1828/2006 18 straipsnį) ir metinė audito ataskaita (Metinė kontrolės ataskaita pagal Bendrojo reglamento Nr. 1083/2006 62 straipsnį) (toliau – metinė audito ataskaita) už 2014 m. dar nepateikta. Šiuo metu VKS institucijose atliekamas veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos veikimo efektyvumo ir EK 2014 m. deklaruotų išlaidų valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip numatyta Reglamento Nr. 1083/2006 62 straipsnyje.

Vertindama 2013 m. VKS veikimo efektyvumą ir EK deklaruotas išlaidas, Valstybės kontrolė nustatė, kad audituojamu laikotarpiu veiksmų programų VKS atitiko reikalavimus, taikytinus pagal Reglamento Nr. 1083/2006 58–62 straipsnius ir Reglamento Nr. 1828/2006 3 skirsnį, ir veikė efektyviai, todėl gali deramai užtikrinti, kad EK pateiktos išlaidų ataskaitos yra teisingos ir dėl to yra deramai užtikrinta, kad pagrindiniai sandoriai yra teisėti ir teisingi.

Valstybės kontrolė 2014 m. gruodžio 12 d. raštu Nr. S-(80-3309)-2812 pateikė Lietuvos Respublikos finansų ministerijai metinę audito ataskaitą už 2013 metus, kurioje nurodyta, kad 2013 m. audito metu VKS institucijoms buvo pateikta 19 svarbių, vidutinės ir nedidelės svarbos pastebėjimų. Atsižvelgiant į nustatytus neatitikimus, pagal rekomendacijų įgyvendinimo planą, kuriame nustatomi rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai, tobulinami teisės aktai ir institucijų vidaus procedūros, atliekami įtariamų pažeidimų tyrimai. Nustačius pažeidimus, lėšos susigrąžinamos teisės aktų nustatyta tvarka. Šiuo metu jau yra įgyvendinta 10 Valstybės kontrolės metinėje audito ataskaitoje už 2013 metus pateiktų rekomendacijų (iš 19 pateiktų).

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, kaip vadovaujančioji institucija, atlieka pavestų vykdyti užduočių priežiūrą. 2014 m. įgyvendintos tarpinių institucijų rizikos valdymo priemonės, susijusios su pažeidimų tyrimu, viešųjų pirkimų priežiūra, patikrų vietoje atlikimu, taip pat periodiškai tikrinami procesų monitoringo SFMIS2007 duomenys ir kt. Apie nustatytus neatitikimus tarpinės institucijos informuotos raštu ir per SFMIS2007 teikiant rekomendacijas dėl neatitikimų ištaisymo. Siekdama, kad rizikos valdymo procesas būtų įgyvendintas tinkamai ir efektyviai, vadovaujančioji institucija vykdo pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo nuolatinę stebėseną.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2014 m. toliau organizavo centralizuotus mokymus visiems ES fondus administruojantiems darbuotojams pagal temas, nurodytas ES fondus administruojančių darbuotojų kvalifikacinių reikalavimų apraše, kuris yra parengtas siekiant sukurti vieningą ES fondus administruojančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų kvalifikacijos kėlimo sistemą, užtikrinančią darbuotojų kvalifikacijos atitiktį jiems pavestoms funkcijoms ir esamų žinių bei patirties perteikimą kuo didesniai darbuotojų skaičiui. Šis aprašas apibrėžia, kokių kompetencijų (žinių, gebėjimų bei įgūdžių) reikia ES fondus administruojančių institucijų darbuotojams.

2014 m. įvyko 133 mokymo renginiai (pavyzdžiui, viešieji pirkimai, projektų patikros vietoje, pažeidimų administravimo principai, ES sanglaudos politika ir ES teisės aktai, išlaidų tinkamumas, išlaidų supaprastinimas ir kt.), kuriuose dalyvavo 2432 dalyviai.

2.4. Veiksmų programos įgyvendinimo aplinkybių pokyčiai

Studijos, mokslo ir verslo bendradarbiavimas

Bendrosios Lietuvos MTEP išlaidos 2013 m. sudarė 0,95 proc. BVP (2011 m. – 0,9 proc.). Lyginant sektorius, pastebėta, kad verslo sektoriaus išlaidos 2012–2013 m. išlieka pastovios ir siekia 0,24 proc. Tuo tarpu valdžios sektoriaus išlaidos išaugo nuo 0,01 proc. iki 0,19 proc. MTEP sutartinių darbuotojų dalis nuo visų užimtų gyventojų (viso etato ekvivalentu) vidutiniškai sudarė 2011 m. – 1,2 proc.; 2012 m. – 1,23 proc.; 2013 m. 1,25 proc.). Lietuvos sutartinių tyrėjų skaičius verslo sektoriuje 2011 m. sudarė 1369, o 2013 m. – 1763. Lietuvos MTEP darbuotojų skaičius

verslo sektoriuje 2011 m. sudarė 3179, o 2013 m. – 3455. Lietuvos tyrėjų skaičius verslo sektoriuje 2011 m. sudarė 1962, 2012 m. – 2038, 2013 m. – 2451. Didėja tyrėjų, turinčių mokslo laipsnį, skaičius aukštojo mokslo ir valdžios sektoriuose, kuris 2011 m. sudarė 7524, 2012 m. – 7651, 2013 m. – 7860. Labiausiai tyrėjų skaičius augo socialinių (+83 proc.) ir biomedicinos (+48 proc.) mokslų srityse²². Nepaisant tyrėjų skaičiaus augimo, sąlyginių tyrėjų dalis nuo visų užimtų gyventojų Lietuvoje tebėra mažesnė už ES-27 vidurkį. Švietimo ir mokslo srities prioritetų 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos programavimo laikotarpiui strateginio vertinimo ataskaitoje pastebima, kad senstančių ir nepakankamų žmogiškųjų išteklių problemos (*visoje Europoje stebimas gyventojų senėjimo procesas*) sprendimu galėtų tapti sėkmingas vaikų ir jaunimo įtraukimas į MTEP veiklas, todėl turėtų būti dedamos pastangos mokslinė veikla sudominti mokinius, sudaromos sąlygos ja užsiimti, skatinamas gambiausių studentų įsitraukimas į mokslinių tyrimų vykdymą.

Kasmet daugėja Lietuvos subjektų pateiktų tarptautinių ir Europos patentų skaičius: 2011 m. – 39, 2012 m. – 50, 2013 m. – 62. 2014 m. vien tarptautinių paraiškų paduota 43. Prie to prisideda augantys Lietuvos subjektų vykdomos inovacinės veiklos mastai, didėjantis supratimas apie intelektinės nuosavybės teisių apsaugos naudą, valstybės teikiama finansinė parama išradimams patentuoti.

2014 m. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, siekdama įgyvendinti užsibrėžtą tikslą – skatinti darnią žmogaus ir visuomenės raidą, stiprinančią šalies konkurencingumą ir sudarančią sąlygas inovacijoms, plėtojant studijas ir MTEP – pagal Studijų ir mokslo plėtros bei Mokslinių tyrimų ir studijų sistemos modernizavimo programas vykdė aukštojo mokslo pertvarką, finansavo plėtojo aukštųjų mokyklų kokybės vadybos plėtrą, mokslo ir studijų infrastruktūros atnaujinimą (įskaitant studijų bei mokslinių tyrimų įrangą), mokomosios ir mokslinės laboratorijos kūrimą.

Inovacijų skatinimo politika

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Lietuvoje bendros MTEP išlaidos 2013 m. sudarė 0,95 proc. BVP, o ES valstybių narių išlaidų MTEP vidurkis siekė 3,32 proc. BVP. Lietuvoje viešojo sektoriaus išlaidos MTEP yra gerokai didesnės nei privataus sektoriaus. Viešojo sektoriaus išlaidos MTEP 2013 m. siekė 0,71 proc. BVP, o verslo sektoriaus – 0,24 proc. BVP. Nuo 2010 m. stebimas bendrų MTEP išlaidų augimas. 2011 m. palyginti su 2010 m. šių išlaidų augimas siekė net 28,5 proc., 2012 m. – 5,1 proc., 2013 m. – 11,4 proc. Todėl, siekiant padidinti išlaidas MTEP, 2014 m. toliau buvo skatinamos investicijos iš 2007–2013 m. ES fondų lėšų į inovacijas ir MTEP.

Pagal Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos apžvalgoje „Pasaulio inovacijų indeksas, 2014 m.“ paskelbtą pasaulinį inovacijų indeksą, Lietuva yra 39 vietoje iš 143 valstybių, Estija – 24 vietoje, Latvija – 34 vietoje. Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos apžvalgoje nurodomas palyginti žemas Lietuvos inovacijų efektyvumo indeksas: 2014 m. – 89 vieta iš 143 pasaulio valstybių. Latvija pagal inovacijų efektyvumo indeksą užima 32 vietą (2014 m.), o Estija atitinkamai 34 vietą (2014 m.). Todėl 2014 m. toliau buvo skatinamos investicijos iš 2007–2013 m. ES fondų lėšų į inovacijas ir MTEP.

Valstybinio patentų biuro duomenimis, 2014 m. Lietuvos pareiškėjų paduotų patentų paraiškų skaičius išaugo rekordiškai – net 20,4 proc., palyginti su 2013 m. (nuo 137 iki 165 paraiškų). Lyginant 2012 m. ir 2014 m. statistiką, patentų paraiškų išaugo 33,1 proc. (nuo 124 iki 165). 2014 m. Valstybinis patentų biuras išdavė nacionalinius patentus 120 išradimams ir patvirtino 1 247 Europos patentų galiojimą. 2014 m. Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, skatindama patentuoti išradimus ir registruoti dizainą tarptautiniu mastu, skyrė sumą – 0,58 mln. eurų. Buvo finansuotos 92 paraiškos, kuriuose buvo patentuoti 68 išradimai ir registruoti 24 dizainai. 2011 m. buvo skirta

²² Švietimo ir mokslo srities prioritetų 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos programavimo laikotarpiui strateginis vertinimas https://www.smm.lt/uploads/documents/es_parama/Galutin%C4%97%20ataskaita111.pdf.

57,9 tūkst. eurų 14 projektų, 2012 m. – 347,5 tūkst. eurų 86 projektams, 2013 m. – 405,5 tūkst. eurų 62 projektams. Pagal intelektinės nuosavybės apsaugos skatinimo priemonę apmokamos tiek Europos patento arba patento, išduoto pagal tarptautinę patento paraišką, gavimo išlaidos, tiek išlaidos, susijusios su Bendrijos dizaino arba tarptautinės dizaino registracijos liudijimo gavimu.

Paskolų, garantijų rinka

2015 m. kovo pabaigoje finansines paslaugas Lietuvoje teikė 7 bankai, 8 užsienio bankų filialai, 280 ES bankų, teikiančių finansines paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsteigus filialo, 75 kredito unijos, 11 lizingo bendrovių (bankų, teikiančių lizingo paslaugas) ir 7 faktoringą teikiančios įmonės. Lietuvos bankų sektorius dirbo pelningai, bankai buvo gerai kapitalizuoti ir turėjo pakankamą likvidumo atsargą. Atkreiptinas dėmesys, kad didžiausi pagal turtą Lietuvos finansų sistemos dalyviai – bankai priklauso stiprioms Skandinavijos šalių bankų grupėms²³. 2014 m. sausio 1 d. duomenimis bankų suteiktos paskolos sudarė beveik 4,2777 mlrd. eurų. Lyginant su 2013 m. pradžia, paskolų portfelis buvo 0,4 proc. didesnis. 2014 m. sausio 1 d., Lietuvos banko duomenimis, kredito unijų turtas siekė 621 mln. eurų. Nors kredito unijos sparčiai auga, tačiau jos vis tiek sudaro nereikšmingą finansų sektoriaus dalį, nes jų turtas 2014 m. sausio 1 d., sudarė tik 2,2 proc. Lietuvoje veikiančių kredito įstaigų turto.

Finansų inžinerijos priemonės leidžia įmonėms gauti paskolas geresnėmis nei rinkos arba tolygiomis sąlygomis, pritraukti finansavimą rizikingiems, tačiau atsiperkantiems projektams, naudotis valstybės garantijomis iš bankų imamoms paskoloms. Pastebėtina, kad iki ekonominės krizės didžioji garantuotų paskolų dalis buvo skirtos investicijoms. Prasidėjus krizei situacija tapo priešinga: daugiausiai garantijų buvo prašoma paskoloms, skirtoms apyvartinėms lėšoms papildyti. Nuo 2010 m. garantuotų apyvartinių paskolų dalis vėl palaipsniui pradėjo mažėti. Santykis stabilizavosi 2012 m. ir išliko panašus ir 2014 m.: 58 proc. nuo bendro suteiktų garantijų skaičiaus sudaro investicinės paskolos ir 42 proc. – apyvartinės paskolos. Investicinių paskolų didėjimas rodo, kad įmonės drąsiau planuoja ateitį bei daugiau lėšų skiria investiciniams projektams įgyvendinti, ilgalaikėms investicijoms finansuoti, kai tuo tarpu ekonomikos sunkmečio laikotarpiu daugiau buvo skolinamasi apyvartinių lėšų papildymui ir įmonių veiklos palaikymui.

Pramonė

Lietuvos pramonė – pagrindinis šalies pridėtinės vertės ir užimtumo didėjimo variklis. Pagal sukuriama pridėtinę vertę apdirbamosios gamybos pramonė – viena iš svarbiausių Lietuvos ūkio šakų, tačiau vieno darbuotojo darbo našumas čia 3,8 karto mažesnis nei ES (2010–2012 m.). Tai lemia ne tik struktūriniai, bet ir technologiniai skirtumai, pasauliniai prekių ir paslaugų srautai. Bendros ES rinkos sąlygomis siekiant plėtoti gamybos kooperaciją, spartinti įmonių įtrauktį į ES vertės grandines ir pereiti prie tvaresnių gamybos būdų, būtinas nuoseklus ir veiksmingas politikos krypties derinys, susidedantis iš priemonių, skirtų komerciniam mokslinių tyrimų ir inovacijų pritaikymui pramonėje, veiksmingesniam išteklių naudojimui ir aplinką tausojančioms technologijoms remti. Tai kompleksinis požiūris, nuo kurio priklausys ir bendras šalies ūkio našumas.

Lietuvos darbo produktyvumas per vieną dirbtą valandą 2012 m. sudarė 66,4 proc. ES vidurkio (duomenų šaltinis Eurostatas). Šis rodiklis dėl pramonės modernizavimo ir jos tiesioginio ir netiesioginio poveikio šalies ūkiui 2020 m. turėtų didėti iki 78,44 proc. Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, darbo našumas²⁴ nuo 10,6 (2008 m.) didėjo iki 13,5 (2014 m.). Investicijų skyrimas didinti įmonių produktyvumą leis toliau siekti, kad Lietuva būtų konkurencinga ir pasiektų ES vidurkį.

Remiantis EK prognozėmis, artimiausius 10–15 metų 90 proc. pasaulinio paklausos augimo numatoma už ES ribų. Tikėtina, kad valstybės, gindamos augančias savo rinkas ir savus gamintojus,

²³ Finansinio stabilumo apžvalga, LB, 2014 m., http://lb.lt/finansinio_stabilumo_apzvalga_2014_m.

²⁴ Pridėtinė vertė, sukurta per vieną faktiškai dirbtą žmogaus valandą, eurais to meto kainomis.

taikys netarifinius barjerus (standartus, techninius gaminių reglamentus, produktų saugos ir kokybės reikalavimus). Siekiant, kad Lietuvos pramonė pajėgtų prisitaikyti prie ES reikalavimų ir (arba) jos produkcija patektų į trečiąsias rinkas, būtina ir toliau diegti pramonėje modernes technologijas.

Eksportas

2014 m., lyginant su 2013 m., Lietuvos eksportas sumažėjo 0,6 proc. Kai kurių produktų grupių eksportas padidėjo (gyvūninės kilmės produktų – 5,5 proc., chemijos pramonės produktų – 12,5 proc., medienos ir jos dirbinių – 9,1 proc., tekstilės dirbinių – 8 proc.), o kai kurių grupių eksportas sumažėjo (augalinių produktų – 9,3 proc., mineralinių produktų – 24,4 proc., žaliavinės odos, kailių ir jų dirbinių – 13,6 proc.).

2014 m. Lietuva daugiausia eksportavo į Rusiją (21 proc.), Latviją (9,2 proc.), Lenkiją (8,2 proc.) ir Vokietiją (7,2 proc.). Iš lietuviškos kilmės produktų daugiausia eksportuota mineralinių produktų (26 proc.), įvairių pramonės gaminių (10 proc.), gyvų gyvūnų ir gyvūninės kilmės produktų (8 proc.), plastikų (7,4 proc.) ir chemijos pramonės produkcijos (7,7 proc.).

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2014 m. rugpjūčio 20 d. pritarė Rekomendacijoms, kaip 2014–2015 metais įvairinti Lietuvos eksportą ir sumažinti nuostolius, patiriamus dėl Rusijos Federacijos paskelbto kai kurių prekių importo iš Europos Sąjungos ir kitų užsienių valstybių draudimo. Pažymėtina, kad Rusija apribojimus Lietuvos importui pradėjo taikyti nuo 2013 m. rugsėjo 17 d., kai sustabdė keturių Lietuvos pieno perdirbimo įmonių importą. 2014 m. vasario 7 d. buvo uždraustas mėsos importas, o rugpjūčio mėn. visiškai uždraustas pieno produktų, žuvų, daržovių, vaisių riešutų importas, apribotas mėsos ir jos gaminių įvežimas.

Siekiant tobulinti ekonominį atstovavimą užsienyje, 2014 m. gruodžio mėn. darbą pradėjo Lietuvos Respublikos komercijos atašė Vokietijos Federacinėje Respublikoje. Išplėsta Lietuvos komercijos atašė Kinijos Liaudies Respublikoje veiklos teritorija į Korėją, Mongoliją ir Vietnamą, Lietuvos komercijos atašė Jungtinėje Karalystėje veiklos teritorija į Omano Sultanatą. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gegužės 7 d. nutarimu Nr. 401 komercijos atašė padėjęs pareigybė panaikinta Švedijos Karalystėje, o įsteigta Jungtinėje Didžiojoje Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje. Pasirašytos naujos atstovavimo sutartys su VŠĮ „Versli Lietuva“ atstovu Kalifornijoje (JAV) ir Miunchene (Vokietija). Komercijos atstovų užsienyje tinklas, įskaitant VŠĮ „Versli Lietuva“ atstovus, apima 17 pasaulio valstybių (po du atstovus yra Rusijos Federacijoje, JAV ir Vokietijoje).

Materialinės investicijos

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, materialinės investicijos 2014 m. veikusiomis kainomis sudarė 5,1 mlrd. eurų, o realus jų pokytis (palyginamosiomis kainomis) siekė 5,6 proc. Atskaitiniu laikotarpiu daugiausiai investuota į pastatų ir inžinerinių statinių statybą (2,88 mlrd. eurų, t. y. 56,2 proc. visų investicijų), o realus jų pokytis siekė 6,9 proc. Investicijos į mašinų, įrenginių ir transporto priemonių įsigijimą (produktyviosios investicijos) atskaitiniu laikotarpiu sudarė 36,6 proc. visų investicijų, o realus jų pokytis siekė 1,6 proc. Nepaisant mažėjusių investicijų į transporto priemones, 2014 m. transporto ir saugojimo įmonių lėšos materialiam turtui įsigyti 2014 m. buvo didžiausios investicijų pagal ekonomines veiklas – 922,7 mln. eurų arba 18 proc. (realus transporto ir saugojimo įmonių investicijų pokytis siekė 4,1 proc.). Didžiausią dalį viso materialinių investicijų pokyčio (148 mln. eurų arba 45 proc.) sudarė nekilnojamojo turto operacijas atliekančios įmonės (realus pokytis siekė 19,2 proc.). Nuo eksporto priklausomos apdirbamosios gamybos įmonių investicijos sudarė 12 proc. ir, lyginant su 2013 m., mažėjo 1,1 proc., o žemės ūkio, medžioklės ir miškininkystės įmonių investicijos, sudariusios 3,7 proc. visų investicijų, palyginamosiomis kainomis didėjo net 32,9 proc. Apdirbamosios gamybos mažėjimą iš dalies galima aiškinti su ženkliai mažėjusiomis investicijomis chemikalų ir chemijos produktų gamybos veikloje (26,1 proc.).

Investicijų skatinimo priemonės

Eurostato duomenimis, BVP dalies, kurią sudaro formuojamas bendrasis pagrindinis kapitalas (išskyrus gyvenamąją statybą ir kultivuojamuosius išteklius), ir atitinkamo ES rodiklio santykis 2010 m. buvo 1,07, 2011 m. – 1,19, 2012 m. – 1,13, 2013 m. – 1,29. Pasaulio banko duomenimis, Lietuva 2012 metais pritraukė 416 mln. eurų investicijų ir užėmė paskutinę vietą tarp Baltijos valstybių (Estija pritraukė 1,194 mlrd., Latvija – 780 mln. eurų investicijų).

Svarbios investicijos – į paslaugų ir ypač gamybos sektorių. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2012 metais materialinės investicijos Lietuvoje buvo 5,3 mlrd. eurų, 2013 m. – 4,8 mlrd. eurų, 2014 m. – 5,1 mlrd. eurų, tačiau didėjantis gamybos pajėgumų naudojimas (lyginant 2014 m. su 2012–2013 m.) rodo, kad būtina didinti investicijas į gamybos sektorių.

Paslaugų sektoriaus plėtros laipsnis ir šios plėtros tempai atspindi valstybės ekonominio išsivystymo lygį. Lietuvos statistikos departamento ir Jungtinių Amerikos Valstijų Ekonominės analizės biuro duomenimis, Vakarų valstybėse šis sektorius sukuria 72 procentus BVP, o Lietuvoje – 65 procentus BVP. Taigi būtina didinti tiesiogines užsienio ir tiesiogines vidaus investicijas, o tam yra skiriamas ES fondų finansavimas.

Pasaulio banko tyrimo „Doing Business 2015“ duomenimis, pagal verslo sąlygas bendrame 189 pasaulio šalių reitinge Lietuva 2014 m. (kaip ir 2013 m., perskaičius rezultatus pagal naują metodiką) užėmė 24 vietą ir 10 vietą tarp 28 ES valstybių narių. Didžiausią pažangą vertinamuoju laikotarpiu (2013 m. birželio 1 d. – 2014 m. birželio 1 d.) Lietuva padarė statybos leidimų gavimo (15 vieta) ir sutarčių vykdymo (14 vieta) srityse. Taip pat Lietuva užima aukštas vietas pagal verslo pradžios (11 vieta), turto registravimo (9 vieta), kredito gavimo (23 vieta) ir užsienio prekybos (21 vieta) rodiklius.

Lietuvos verslo aplinka

VšĮ „Versli Lietuva“ duomenimis, Lietuvos verslo aplinkos tendencijos 2013–2014 m. yra tokios:

- 2014 m. III ketv. buvo įregistruota 3811 naujų juridinių asmenų, t. y. 566 arba 17,4 proc. daugiau negu atitinkamu laikotarpiu prieš metus;
- išregistruotų juridinių asmenų skaičius per metus padidėjo 24,8 proc., per 2014 m. trečiąjį ketvirtį išregistruota 918. Sunkumus patyrusių įmonių raidos tendencija rodo, kad reikšmingų verslo supaprastėjimo požymių nėra;
- Lietuvoje sparčiausiai daugėjo mažųjų bendrijų ir uždarytų akcinių bendrovių. 2014 m. spalio 1 d. Lietuvoje buvo registruota 5421 mažoji bendrija, t. y. 54 proc. arba 1892 daugiau negu atitinkamu laikotarpiu prieš metus (jei palygintume su 2013 m. paskutinio ketvirčio duomenimis, padidėjimas siekė 37,7 proc.). Per 2014 m. pirmuosius tris ketvirčius mažųjų bendrijų vidutiniškai padaugėjo 491, t. y. mažiau negu 2013 m. atitinkamu laikotarpiu, kuomet šis rodiklis siekė 769;
- 2014 m. III ketv., lyginant su 2013 m. III ketv., savarankiškai dirbančių asmenų skaičius padidėjo 2,9 proc., iki 141 tūkst. žmonių. Iš jų gyventojų, dirbančių su verslo liudijimu, skaičius per metus išaugo 4,8 proc. iki 60370, o individualią veiklą vykdančių su pažyma skaičius augo labai nedaug – 0,3 proc. iki 57 200. Skaičius gyventojų, individualią veiklą vykdančių su pažyma, tiek įsigijusių verslo liudijimus, stabiliai auga nuo 2013 m. vidurio;
- vis daugiau naujai įsteigtų įmonių nebeišgyvena net ir vienerių metų – 2014 m. III ketv. vienerius metus ir vieną dieną išgyvenusių įmonių dalis sudarė 52,6 proc., 2013 m. III ketv. vienerius metus ir vieną dieną išgyvenusių įmonių dalis sudarė 48,5 proc.;
- 2014 m. III ketv., lyginant su 2013 m. III ketv., užimtų darbo vietų skaičius padidėjo 2,3 proc. arba 26007 – iki 1,22 mln. darbo vietų. Daugiausia užimtų darbo vietų buvo didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriuje (215954);
- 2014 m. III ketv. kaip pagrindinį veiksni, ribojantį gamybos apimtį, 41 proc. apklaustų Lietuvos įmonių nurodė paklausos trūkumą, 2013 m. III ketv. 49,3 proc. Lietuvos įmonių jautė paklausos trūkumą.

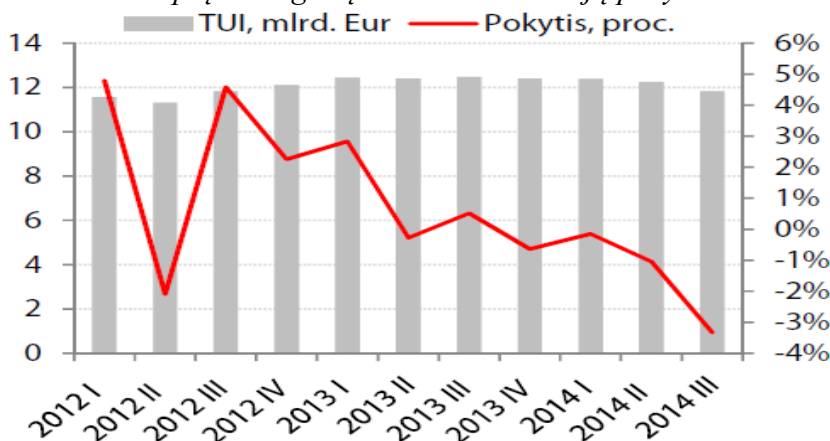
6 lentelė. Verslumo lygis Lietuvoje 2010–2013 m.

Verslumo lygis	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
Veikiančių MVĮ skaičius ir fizinių asmenų, vykdančių individualią veiklą (pagal verslo liudijimą ir pagal pažymą), skaičius vienam tūkst. gyventojų (vnt.)	60,62	64,74	70,63	79,36
Veikiančių MVĮ skaičius vienam tūkst. gyventojų (vnt.)	20,84	22,02	23,07	26,04
Fizinių asmenų, vykdančių individualią veiklą, skaičius vienam tūkst. gyventojų (vnt.)	39,78	42,72	47,56	53,33

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamento, Valstybinė mokesčių inspekcijos duomenys

Tiesioginės užsienio investicijos

2014 m. III ketv. pab. tiesioginių užsienio investuotojų Lietuvoje sukauptų nuosavybės bei skolos priemonių bendra vertė siekė 11,8 mlrd. eurų arba 7 proc. mažiau nei metų pradžioje. Mažėjo ir sukauptųjų skolos, ir nuosavybės priemonių vertės.

7 paveikslas. Sukauptų tiesioginių užsienio investicijų pokytis 2012–2014 m.

Šaltinis: Lietuvos banko, Lietuvos statistikos departamento, VšĮ „Investuok Lietuvoje“ duomenys

Pasaulio ekonomikos forumo (angl. *World Economic Forum*) 2014–2015 m. ataskaitoje Lietuva užėmė 41 vietą iš 144 pasaulio valstybių pagal konkurencingumą (2013 m. buvo 48 iš 148 pasaulio valstybių). Lietuva pakildama iš 48 į 41 vietą pasiekė numatytą tikslą ir savo pozicijas reitinge pagerino pagal daugelį kriterijų. Aukščiau pakilti reitinge trukdo vis dar labai žema pozicija darbo rinkos efektyvumo (53 iš 144 valstybių) ir finansų rinkos plėtros srityse (65 iš 144). Net 88,9 proc. per metus pritrauktų tiesioginių užsienio investicijų projektų Lietuvoje buvo aukštos pridėtinės vertės, o 2013 m. tokie projektai sudarė tik 68 proc. Siekiant, kad ir toliau Lietuva išliktų konkurencinga, būtina didinti tiesiogines užsienio investicijas, todėl iš ES struktūrinių fondų lėšų formuojamos tokios priemonės kaip „Investl LT“, skirtos pritraukti tiesiogines užsienio investicijas. Svarbu pabrėžti, kad įgyvendinant priemonę Lietuva sėkmingai pritraukė tarptautiniu mastu gerai žinomų įmonių, kurios šalyje įkūrė verslo paslaugų centrus, investicijas, todėl tikslinga ir toliau orientotis į tas verslo paslaugas, kurioms reikia aukštos kvalifikacijos darbo jėgos, kurios ilgainiui kuria didelę pridėtinę vertę ir prisideda prie ūkio plėtros.

Ekonominė infrastruktūra

Elektros skirstymas ir perdavimas. Valstybinės kainų ir energetikos komisijos duomenimis bei elektros perdavimo sistemos operatoriaus duomenimis, Lietuvoje 2014 m. pabaigoje 330–110 kV įtampos elektros perdavimo tinklą sudaro 234 transformatorių pastotės ir skirstyklos bei apie 6 690 km elektros perdavimo linijų. Bendra 330 kV transformatorių įrengtoji galia – 4 225 MW, o 110 kV transformatorių – 92,6 MW.

Dujų perdavimas ir skirstymas. Lietuvoje 2014 m. pabaigoje bendras perdavimo sistemos dujotiekių ilgis Lietuvos teritorijoje buvo virš 2 000 km. Taip pat perdavimo sistemos darbui užtikrinti ir tiekti gamtines dujas į skirstymo sistemas yra įrengtos 66 dujų skirstymo stotys ir viena dujų apskaitos stotis.

Šilumos tiekimas. Bendras šilumos tinklų ilgis Lietuvoje yra 2 440,4 km. Perskaičiavus į sutartinį 100 mm diametro vamzdžio ilgį, šilumos tiekimo tinklų vieno vamzdžio ilgis Lietuvoje yra 8 212 km. Šilumos kainos per 2014 m. sumažėjo 7,5 proc. Tam įtakos turėjo ne tik gamtinių dujų kainų nuosaikus mažėjimas, gamtinių dujų dalies bendroje šilumos gamybai naudojamo kuro struktūroje mažėjimas, bet ir atsiradusi aktyvi konkurencija tarp šilumos gamintojų.

2014 m. gruodžio 16 d. priimti Energijos išteklių įstatymo pakeitimai įpareigojo reguliuojamus šilumos ir elektros gamintojus nuo 2015 m. 50 proc., o nuo 2016 m. 100 proc. energijos gamybai reikalingo kuro įsigyti energijos išteklių biržoje ir nustatyti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir Viešųjų pirkimų tarnybos įgaliojimai, vykdant biokuro pirkimų priežiūrą, tai pat pirkimus vykdančioms energetikos įmonėms (šilumos ir elektros gamintojams) taikytinas poveikio priemonės ir sankcijos. Pakeitimų tikslas buvo sudaryti sąlygas skaidriai ir konkurencingai aplinkai vykdyti biokuro prekybą bei užtikrinti efektyvią kuro, naudojamo šilumos ir elektros gamybai, pirkimų priežiūrą ir atsakomybės taikymą už tokių pirkimų tvarkos nesilaikymą.

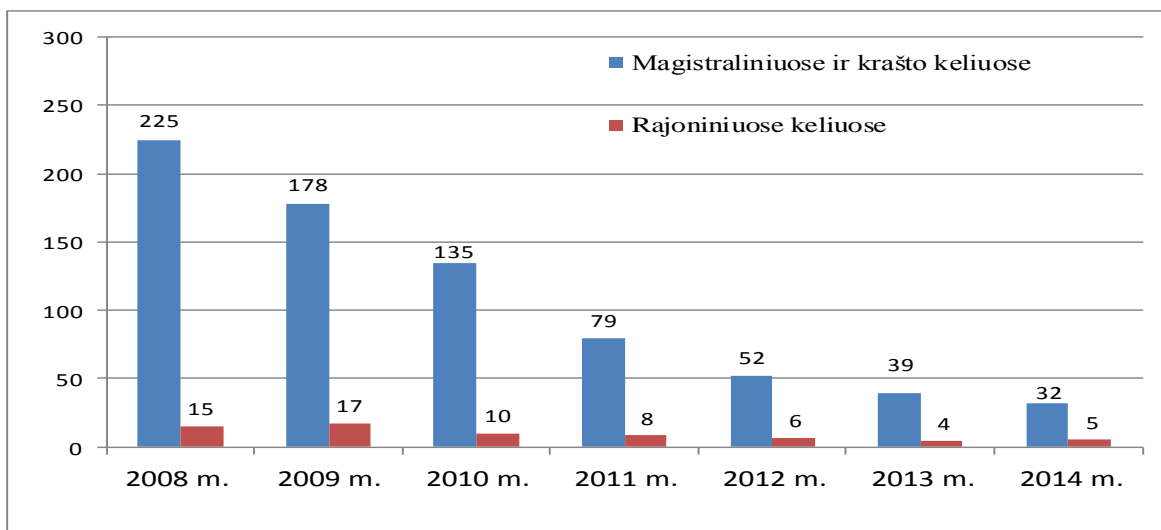
Automobilių keliai

Lietuvoje yra daugiau kaip 84 tūkst. km kelių, iš kurių 21 tūkst. km yra valstybinės reikšmės keliai, kurie jungia miestus ir gyvenvietes, jais vyksta intensyvus tranzitinis veiksmas, pervežami kroviniai. Eismo intensyvumas valstybės reikšmės keliais nuo 2000 m. išaugo beveik 50 proc., o ypač padidėjo krovinio transporto intensyvumas magistraliniuose keliuose (140 proc.). Tūkstančiui kvadratinių kilometrų teritorijos tenka 325,50 km valstybinės reikšmės kelių, kurių didžioji dalis (65,63 proc.) – asfaltuoti. Vietinės reikšmės kelių ilgis – daugiau kaip 60 tūkst. km, iš kurių tik 11 tūkst. km yra su patobulinta kelio danga, likusieji – žvyro (40 tūkst. km) ir grunto dangomis (11 tūkst. km). Keliai – brangus ir reikalingas turtas, jų tiesimas, rekonstravimas reikalauja didelių investicijų ir dalies kelių rekonstrukcija ar naujų kelių tiesimas būtų neįmanomas be ES fondų finansavimo. ES struktūrinės paramos lėšomis įgyvendinami projektai prisideda prie kelių tinklo tobulinimo, kelių rekonstravimo, siekiant labiau tenkinti eismo dalyvių poreikius ir visus šiuolaikiniams keliamus techninius, ekonominius ir ekologinius reikalavimus.

Eismo sauga

Nuo 2008 m. iki 2014 m. juodųjų dėmių sumažėjo nuo 225 iki 32. Nepaisant to, kad juodųjų dėmių kiekis sparčiai mažėja, avaringumo lygis išlieka aukštas. 2014 m. šiek tiek sumažėjo eismo įvykių skaičius valstybiniuose ir vietinės reikšmės keliuose – iki 3325 eismo įvykių (2013 m. – 3391), juose sužeisti 3889 žmonės (2013 m. sužeisti 4007 žmonės), deja šiek tiek padidėjo žuvusiųjų skaičius – iki 265 (2013 m. žuvo 256 žmonės). Todėl 2014 m. ir toliau buvo tęsiamas priemonių, skirtų užtikrinti eismo saugą, įgyvendinimas.

8 paveikslas. Juodųjų dėmių skaičius 2008–2014 m.

Šaltinis: Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos duomenys

Geležinkeliai

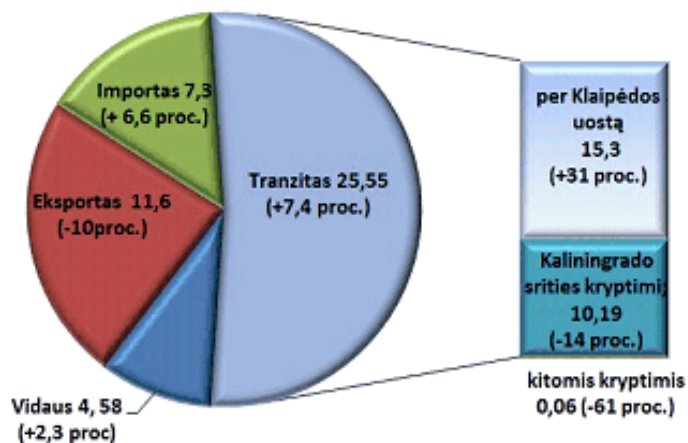
AB „Lietuvos geležinkeliai“ per 2014 m. pervežė 49,00 mln. t krovinių, t. y. 2,0 proc. daugiau nei per 2013 m. (48,03 mln. t). 2014 m. sausio–gruodžio mėn. tranzitiniai krovinių srautai sudarė 52 proc. visų vežamų krovinių, t. y. padidėjo 7,4 proc. (25,55 mln. t) iš jų per Klaipėdą tranzitiniai srautai padidėjo 29,8 proc. (15,30 mln. t) (padaugėjo naftos produktų ir trąšų iš Baltarusijos pervežimas), Kaliningrado srities kryptimi sumažėjo 14,1 proc. (10,19 mln. t) (mažiau vežta naftos ir jos produktų, juodųjų metalų, trąšų).

2014 m. eksportas sumažėjo 10 proc. (11,6 mln. t) (mažiau vežta maisto produktų, medienos, naftos produktų iš AB „Orlen Lietuva“), importas padidėjo 6,6 proc. (7,31 mln. t), vidaus pervežimai padidėjo 2,3 proc. (4,47 mln. t).

2014 m. AB „Lietuvos geležinkeliai“ pervežė 4,58 mln. keleivių, t. y. 5,5 proc. mažiau nei per 2013 m. atitinkamą laikotarpį (4,84 mln. keleivių). Keleivių skaičiaus mažėjimui įtakos turėjo technologinės eismo pertraukos, atsiradusios vykdant kelio rekonstrukcijos darbus (Rail Baltica projektas), atšaukti keleiviniai traukiniai, sutrumpinti maršrutai bei koreguoti eismo tvarkaraščiai.

Siekiant pagerinti krovinių ir keleivių pervežimą geležinkelių transportu, 2014 m. toliau buvo modernizuojama ir kuriama nauja geležinkelių infrastruktūra.

9 paveikslas. Krovinių vežimo geležinkelių transportu struktūra 2014 m.

Šaltinis: AB „Lietuvos geležinkeliai“ duomenys

Oro transportas

2014 m. tarptautiniame Vilniaus oro uoste keleivių srautai augo greičiausiai iš visų Lietuvos tarptautinių oro uostų – skrydžių skaičius išaugo 13,7 proc. (nuo 32778 iki 37254), o keleivių aptarnauta 10,5 proc. daugiau negu 2013 m. (nuo 2661869 iki 2942670). Tarptautiniame Kauno oro uoste 2014 m. keleivių srautas padidėjo 4,1 proc. (nuo 695 509 iki 724315), o tiesioginių skrydžių skaičius sumažėjo 1,7 proc. (nuo 7 312 iki 7 191), palyginus su 2013 m. Tarptautiniame Palangos oro uoste keleivių srautas augo 3,9 proc. (nuo 127935 iki 132931), o tiesioginių skrydžių skaičius padidėjo 1,1 proc. (nuo 2941 iki 2972).

2014 m. iš tarptautinio Vilniaus oro uosto ir į jį tiesioginiai reguliarieji skrydžiai buvo vykdomi 41 kryptimi, iš Kauno oro uosto ir į jį – 17 kryptių, o Palangos oro uosto – 4 kryptimis (Ryga, Kopenhaga, Oslas ir Maskva). Nuolat bendromis pastangomis kartu su VĮ Lietuvos oro uostais siekiama pritraukti naujus vežėjus į Lietuvos oro uostus, plėsti skrydžių geografiją.

Siekdamos tvariai vystyti visus Lietuvos tarptautinius oro uostus ir nuolat plėsti skrydžių geografiją, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija siekia sukurti skrydžių plėtros ir skatinimo schemą, kurios tikslas – skatinti pradėti naujus ar finansiškai rizikingus, tačiau Lietuvai svarbius maršrutus ir kuri suteikia paskatas aviakompanijoms pradėti naujus tiesioginius skrydžių maršrutus į (iš) Lietuvos oro uostus (-ų) ir leidžia pasidalyti naujo maršruto rizika.

Jūrų transportas

2014 m. Klaipėdos uoste ir Būtingės terminale krauta 43,74 mln. t jūrinių krovinių, t. y. 3,2 proc. daugiau, lyginant su 2013 m. 2014 m. sausio–gruodžio mėn. Klaipėdos uosto krovos apyvarta augo 9,0 proc. – iš viso krauta 36,41 mln. t, t. y. 3,0 mln. t daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais. Pagrindiniai kroviniai, lėmę sėkmingą 2014 m. sausio–gruodžio mėnesių krovą:

- trąšos – pilta 11,94 mln. t (+39,2 proc. arba +3,36 mln. t);
- kroviniai konteineriuose – krauta 5,6 mln. t (+23,0 proc. arba +1,05 mln. t);
- žemės ūkio produktai – pilta 3,55 mln. t (+12,7 proc. arba +399,9 tūkst. t).

2014 m. sausio–gruodžio mėn. į Klaipėdos uostą įplaukė 6963 laivai, t. y. 0,6 proc. arba 39 laivais daugiau nei 2013 m. sausio–gruodžio mėn. Keleivių per nagrafinėjamą laikotarpį apsilankė 344837, t. y. 23 proc. arba 64571 keleiviu daugiau negu per 2013 m. sausio–gruodžio mėn. 344837 – tai naujas keleivių skaičiaus Klaipėdos uoste rekordas. 2014 m. taip pat fiksuojamas naujas kruiziniais laivais atvykusių keleivių skaičiaus rekordas – 57797.

Vidaus vandens transportas

Didžiausią dalį krovinių ir keleivių vežimo vidaus vandenų transportu sudaro keltais į Neringą keliami kroviniai ir keleiviai. Smiltynės perkėlos duomenimis 2014 m. vidaus vandenų transportu vežta 1021,5 tūkst. t krovinių, t. y. 0,9 proc. mažiau nei 2013 m., keleivių vežta 1970,3 tūkst., t. y. 6,8 proc. daugiau nei 2013 m. Kiti vežėjai pervežė 58,4 tūkst. keleivių ir 53,4 tūkst. tonų krovinių.

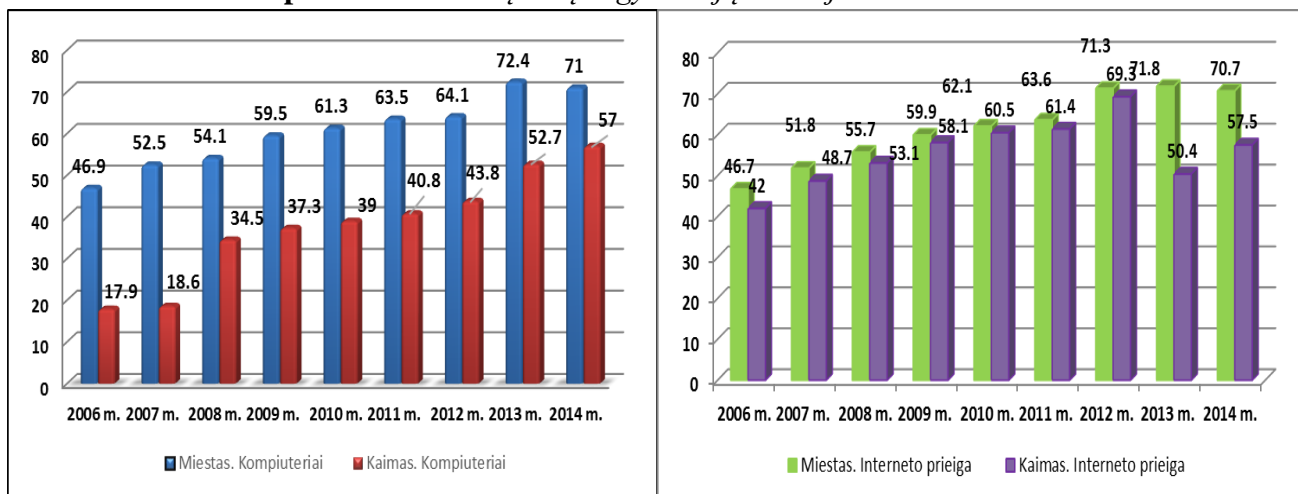
Įgyvendinant priemones, gerinančias laivybos vidaus vandens keliais sąlygas, ES struktūrinių fondų ir bendrojo finansavimo lėšomis 2014 m. buvo užbaigti rekonstruoti hidrotechnikos statiniai (bunos) 20 km valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelio ruože Nemuno upėje nuo 206 iki 226 km, pradėta naujos Marvelės krovininės prieplaukos statyba Kaune.

Informacinė visuomenė

2014 m. laikotarpiu suplanuotos intervencijos Informacinės visuomenės sričiai ir buvo tęsiamos ta pačia kryptimi, kadangi problemos, kurios buvo įvardintos planuojant intervencijas, išliko aktualios ir šiuo laikotarpiu, suplanuotos lėšos perskirstomos nebuvo.

Namų ūkių ir gyventojų naudojimas informacinių ir ryšių technologijomis (toliau – IRT). Informacinės visuomenės plėtros esminės prielaidos yra tolygiai išplėtotą pažangi IRT infrastruktūra ir gyventojų gebėjimai naudotis IRT, t. y. jų skaitmeninis raštingumas. Šios prielaidos būtinos, siekiant, kad Lietuvos gyventojai galėtų naudotis IRT ir gausiais elektroninio turinio ištekliais, o verslas – sėkmingai plėtoti IRT įrankių panaudojimu grindžiamą veiklą ir didinti konkurencingumą. Interneto ir kompiuterių naudotojų skaičius Lietuvoje augo, tačiau išliko nepakankamas. Bendras rodiklių augimas beveik nepastebimas, nors kaimo vietovėse – jis ryškesnis. Kaimo gyventojų skaitmeninė atskirtis ir toliau mažėjo, tačiau išliko pakankamai didelė lyginant su miesto gyventojų situacija. Miesto situaciją atspindintys rodikliai, liko beveik nepakitę. Lietuvos statistikos departamento atlikto namų ūkių tyrimo duomenimis, 2014 m. asmeninius kompiuterius namuose turėjo 66,2 proc. namų ūkių (2013 m. – 65,9 proc.): mieste – 71 proc., kaime – 57 proc. Prieigą prie interneto namuose (įskaitant prieigą per mobiliuosius įrenginius) turėjo 66 proc. namų ūkių (2013 m. – 64,7 proc.): mieste – 70,1 proc., kaime – 57,5 proc.

10 paveikslas. Namų ūkių ir gyventojų naudojimas IRT 2006–2014 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Tyrimai rodo, kad pastebimai auga interneto ir kompiuterių naudotojų skaičius kaimo gyventojų tarpe. Tuo tarpu interneto ir kompiuterių naudojimo procentas miesto gyventojų tarpe iki šiol rodęs reguliarią kilimą, 2014 m. duomenimis, nežymiai sumažėjo.

Taigi, nepaisant to, kad IRT infrastruktūra Lietuvoje sparčiai plėtojama ir privataus, ir viešojo sektoriaus pastangomis, Lietuvoje vis dar išlieka skirtumų tarp skirtingų vietovių gyventojų naudotis pažangia infrastruktūra, todėl valstybės siekis užtikrinti visų visuomenės grupių galimybes pasiekti informacinius išteklius išlieka aktualus.

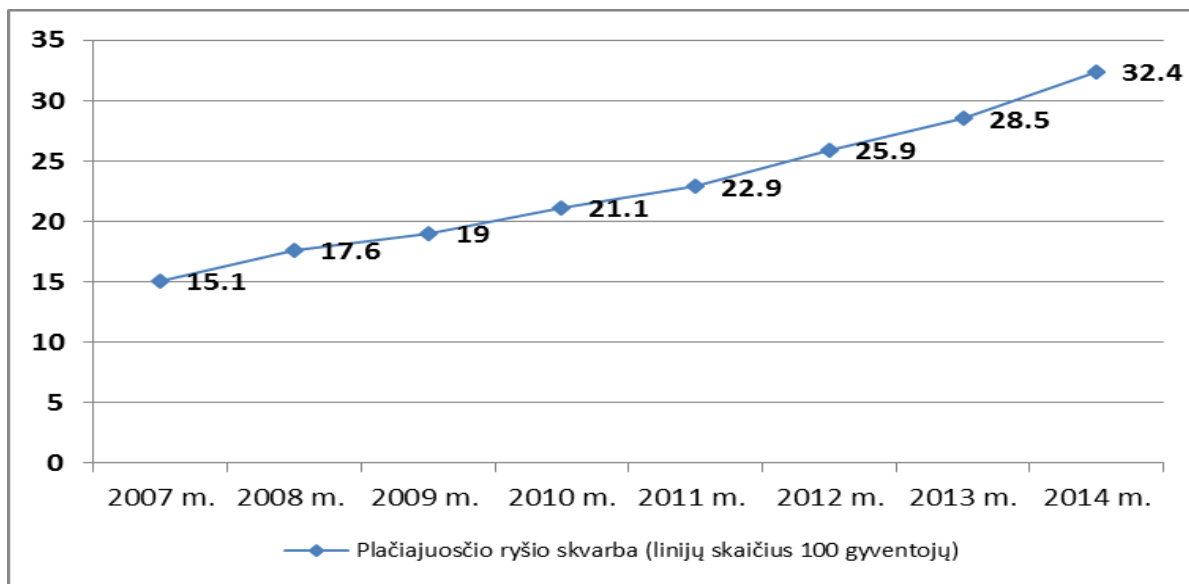
Mažinant miestų ir kaimiškųjų vietovių gyventojų galimybių naudotis sparčiu interneto ryšiu skirtumus, kurie išliko aktualūs ir 2014 m., yra tęsiama iniciatyva susijusi su kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio ryšio tinklo plėtra.

Kita svarbi probleminė sritis – viešosios prieigos prie interneto užtikrinimas tiems gyventojams, kurie dėl finansinių priežasčių neturi galimybių naudotis internetu namuose. Lietuvoje viešųjų prieigos prie interneto taškų tinklas, sukurtas viešojo ir privataus sektoriaus lėšomis, yra vienas iš tankiausių visoje ES. Kultūros ministerijos duomenimis, 2014 m. Lietuvoje veikė 1301 viešoji biblioteka, iš jų kompiuterizuotos ir su įrengtais viešosios prieigos prie interneto taškais buvo – 1261 (net 96,9 proc. visų viešųjų bibliotekų). Šiose bibliotekose buvo sukurtos ir veikė – 6081 interneto ryšį turinčios darbo vietos.

Pažymėtina, kad įgyvendinamos plačiajuosčio ryšio tinklo plėtros kaimiškose vietovėse iniciatyvos duoda teigiamų rezultatų ir išlieka aktualios 2014 m. laikotarpiu. Ryšių reguliavimo tarnybos duomenimis Plačiajuosčio ryšio skvarba Lietuvoje auga: plačiajuosčio ryšio, naudojant fiksuoto ryšio technologijas, skvarba (linijų skaičius 100 gyventojų) 2014 m. pasiekė 32,4 proc. (2013 m. rodiklis buvo 28,5 proc., o 2012 m. – 25,9 proc.); plačiajuosčio ryšio, naudojant ir

fiksuotojo, ir judriojo ryšio technologijas, skvarba 2014 m. siekė 43 proc. (2013 m. šis rodiklis buvo 38,5).

11 paveikslas. Plačiajuosčio ryšio skvarbos dinamika 2007–2014 m.

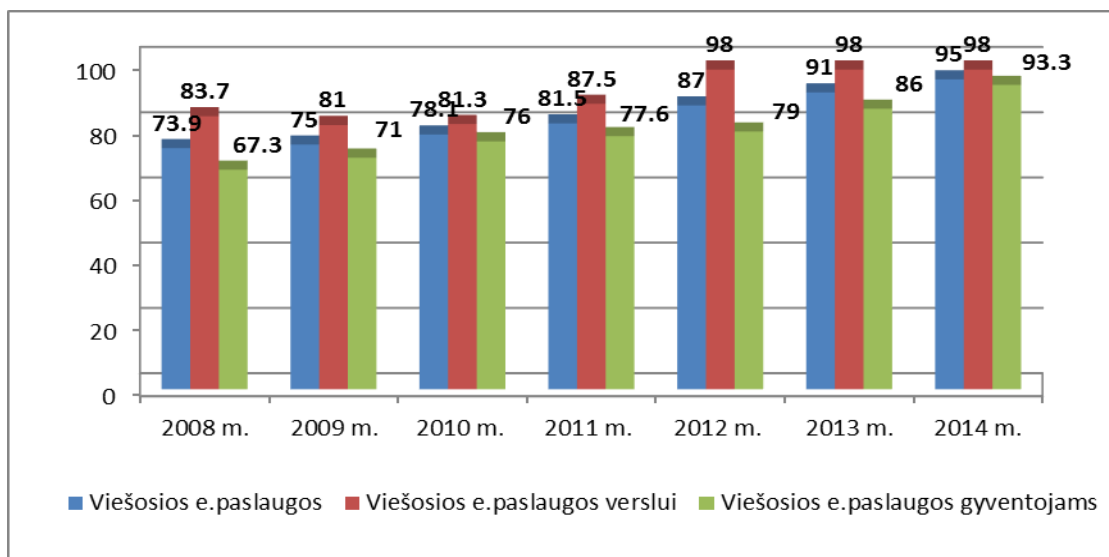
Šaltinis: Ryšių reguliavimo tarnybos duomenys

Verslo įmonių naudojimas IRT. Statistikos departamento duomenimis 2014 m. pradžioje kompiuteriais ir internetu naudojami visos (2013 m. – 99,7 proc.) gamybos ir paslaugų įmonės, kuriose dirbo 10 ir daugiau darbuotojų. Plačiajuosčiu internetu naudojami 99,4 proc. visų įmonių.

Elektroninis turinys ir elektroninės paslaugos

Viešųjų elektroninių paslaugų plėtra. Naudingo ir aktualaus vartotojams elektroninio turinio plėtojimas skatina gyventojus aktyviai naudotis IRT tvarkant kasdieninius reikalus. IRT pritaikymas viešojo sektoriaus administravimo srityje leidžia efektyviau teikti viešąsias ir administracines paslaugas, skirtas gyventojams ir verslui. Šiandienos vartotojai nori technologiškai pažangių, į vartotoją orientuotų elektroninių paslaugų ir elektroninio turinio. Todėl sprendžiant šią problemą, elektroninių viešųjų ir administracinių paslaugų kūrimas pastaraisiais metais ir 2014 m. laikotarpiu yra vienas iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioritetų ir šiai sričiai skiriamas išskirtinis dėmesys, intervencijos yra tęsiamos šiai sričiai plėtoti.

Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos atlikto tyrimo duomenimis, 2014 m. augo pagrindinių viešųjų paslaugų perkėlimo į elektroninę erdvę lygis, kuris pasiekė 95 proc. (2013 m. – 91 proc.). Verslui skirtos paslaugos perkeliamos sparčiau nei skirtos gyventojams, tačiau 2014 m. verslui skirtų paslaugų perkėlimo lygis išliko toks pats kaip ir 2013 m. ir siekė 98 proc., o gyventojams išaugo ir pasiekė 93,3 proc. (2013 m. – 86 proc.). Taip pat didėjo gyventojų, kurie per pastaruosius 12 mėn. bent kartą lankėsi viešųjų institucijų interneto svetainėse, dalis 2014 m. – 57 proc. (2013 m. – 49 proc.).

12 paveikslas. Viešųjų paslaugų perkėlimo į elektroninę erdvę dinamika 2008–2014 m.

Šaltinis: Informacinės visuomenės plėtros komiteto duomenys

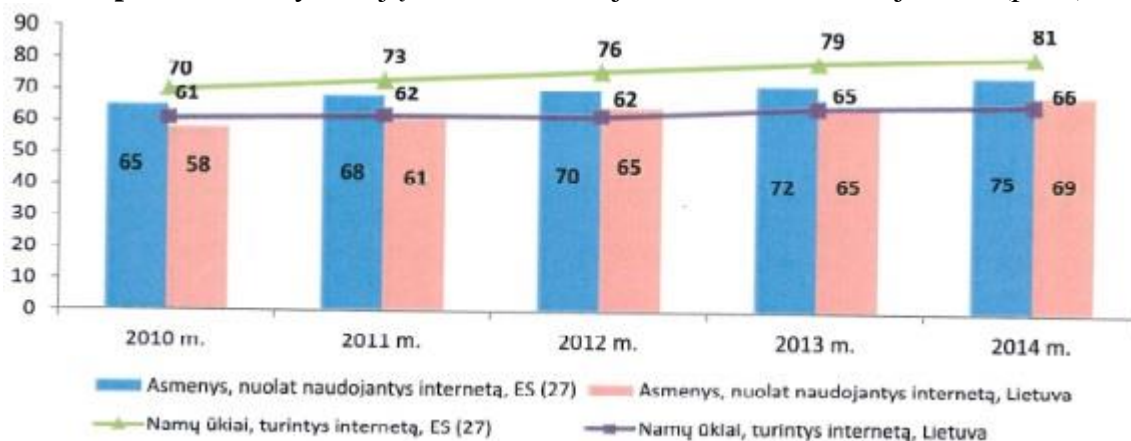
2013 m. augo visiškai interaktyvių, t. y. aukščiausiu galimu perkėlimo į internetą lygiu teikiamų, elektroninių paslaugų procentas, kuris, lyginant su 2012 m. (74 proc.), padidėjo 7 proc. punktais ir pasiekė 81 proc. Aukščiausiu galimu perkėlimo į internetą brandos lygiu Lietuvoje yra teikiamos tokios paslaugos, kaip gyventojų pajamų deklaravimas, laisvų darbo vietų paieška, vairuotojų pažymėjimų išdavimas, pranešimų policijai pateikimas, gyvenamosios vietos deklaravimas, socialinių įmokų už darbuotojus deklaravimas, pelno mokesčio ir pridėtinės vertės mokesčio deklaravimas, naujos įmonės steigimas, muitinės deklaracijų teikimas, viešųjų pirkimų vykdymas, aplinkosaugos leidimų išdavimas ir kt. Tai pakankamai aukšti kilimo rodikliai, tačiau poreikis plėsti visiškai interaktyvių, t. y. aukščiausiu galimu perkėlimo į internetą lygiu teikiamų, elektroninių paslaugų tinklą, liko aktualus.

Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos užsakymu reguliariai atliekamo tyrimo duomenimis, 2014 m. I ketvirtį su valstybės institucijomis bendravo ir elektroninėmis paslaugomis naudojosi 55 proc. (2013 m. – 49 proc.) 16–74 metų amžiaus interneto vartotojų arba 40 proc. visų šios amžiaus grupės gyventojų. Bent kartą per metus valstybės institucijų ar kitų viešųjų paslaugų įstaigų elektroninėmis paslaugomis pasinaudojo ketvirtadalis, t. y. 41 proc. visų 16–74 metų amžiaus Lietuvos gyventojų.

Elektroninės prekybos plėtra. Lietuvos statistikos departamento 2014 m. atlikto tyrimo duomenimis, 2013 m. 3,3 proc. padidėjo įmonių, kurios naudoja kompiuterius ir elektroninius tinklus prekybai. 2013 m. kompiuterius ir elektroninius tinklus prekybai naudojo 35,8 proc. įmonių (2012 m. – 34,7 proc.). 2013 m., lyginant su 2012 m., padidėjo įmonių, kurios naudoja elektroninės komercijos paslaugomis, dalis: 24,6 proc. įmonių pirko prekes ar paslaugas internetu (2012 m. – 21,9 proc.), tačiau 13 procentinių punktų sumažėjo įmonių gavusių užsakymus elektroniniu būdu. 2013 m. 19,3 proc. įmonių gavo užsakymus elektroniniu būdu (2012 m. – 22,8 proc.).

IRT naudojimo rodikliai Lietuvoje ir ES šalyse. Remiantis ES statistikos agentūros „Eurostat“ duomenimis, lyginant su ES Lietuvoje IRT naudojimo rodikliai yra pakankamai aukšti, tačiau atskirose srityse 27 ES šalių vidurkis vis dar nėra pasiektas ir problemos išliko aktualios.

„Eurostat“ duomenimis Lietuvoje 2014 m. asmenų, nuolatos naudojančių internetą, buvo 68,9 proc., o ES (27 ES šalių narių vidurkis) – 74,6 proc., atitinkamai namų ūkių, turinčių interneto prieigą Lietuvoje – 66 proc., ES – 88 proc.

13 paveikslas. Gyventojų interneto naudojimo rodikliai Lietuvoje ir ES (proc.)

Šaltinis: Eurostat duomenys

2014 m. Lietuvoje daugiau įmonių gavo užsakymus internetu (18,2 proc.), ES vidurkis 15,1 proc., tačiau mažiau įmonių pirkė (užsakė) internetu (Lietuvoje – 21,1 proc., ES – 22,4 proc.).

Pažymėtina, kad sąlyginai didelė dalis gyventojų naudojami elektroninės valdžios paslaugomis teikiant įstaigoms informaciją, t. y. internetu siunčiant įvairias užpildytas elektronines formas, 31,2 proc. Lietuvos gyventojų, ES (27 šalių narių vidurkis) – 26,1 proc. ES statistikos agentūros „Eurostat“ duomenimis, Lietuva pirmauja pagal įmonių bendravimo su viešojo sektoriaus institucijomis internetu apimtį, užimdama pirmą vietą ES mastu pagal tokius rodiklius, kaip įmonių, kurios naudojami elektroninės valdžios paslaugomis ir įmonių, kurios interaktyviai dirba su viešuoju sektoriumi, t. y. teikia internetu užpildytas elektronines formas, dalis. Lietuvoje minėti rodikliai atitinkamai sudaro – 99,3 proc. ir 99,1 proc., o ES (27 šalių narių vidurkis) – 87,8 proc. ir 74,2 proc.

2.5. Esminis pakeitimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 57 straipsnį

Iki ataskaitinio laikotarpio buvo nustyti 6 pažeidimai projektams dėl tęstinumo reikalavimų nesilaikymo (išskyrus bankroto atvejus) pagal Reglamento 1083/2006 57 straipsnį. Susigražintina lėšų suma iš projektų vykdytojų sudarė 295.088,55 eurų. Iki ataskaitinio laikotarpio pab. susigražintų lėšų nebuvo.

2.6. Suderinamumas su kitomis priemonėmis

Dvigubo finansavimo prevencija ir kontrolė

Dvigubo finansavimo prevencijos bei kontrolės užtikrinimo sistema yra integruota ES struktūrinių fondų planavimo ir įgyvendinimo sistemos dalis, vykdoma visose jos dalyse ir etapuose. Vertinant finansavimo takoskyrų užtikrinimo bei dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistemą, svarbu pažymėti, kad dvigubo finansavimo prevencija ir kontrolė yra užtikrinama sistemaiškai, t. y. atitinkami priežiūros ir kontrolės veiksmai bei procedūros atliekami kiekviename iš EA VP ir projektų etapų ir jų visuma užtikrina adekvatų dvigubo finansavimo rizikos valdymą.

Programavimo metu nustatant investavimo kryptis ir prioritetus, sukurtos pirminės prielaidos dvigubo finansavimo rizikos įvertinimui ir prevencijai. Parengus ir EK patvirtinus Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją (toliau – Strategija), parengtos veiksmų programos šiai strategijai įgyvendinti, parengti jų priedai. Kiekvienoje veiksmų programoje buvo išskirti prioritetai, padedantys siekti veiksmų programoje numatytų tikslų, tai – pirminės

takoskyros. Ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos turi įsitikinti, kad tos pačios investicijos nebus finansuojamos pagal kelis veiksmų programų prioritetus ir priemones bei kitus finansavimo instrumentus. Nustatant veiksmų programų prioritetus bei priemones, kartu detalizuojamas ir atskyrimas nuo kitų finansavimo šaltinių. Veiksmų programose taip pat pateikiami kitų finansinių mechanizmų bei jų santykio su veiksmų programų prioritetais aprašymai.

Remdamosi Strategija, veiksmų programomis bei jose pateikiamomis „demarkacijos“ lentelėmis, ES struktūrinius fondus administruojančios institucijos rengė atskirų priemonių aprašymus, kurie buvo tvirtinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais dėl veiksmų programų priedų. Juose pateikiamuose priemonių aprašymuose yra dalis „Reikalavimai, susiję su paramos pagal kitas iš ES finansuojamas programas atskyrimu“, kurioje, jeigu būtina, priemonės lygmeniu yra detalizuojamos veiksmų programose pateikiamos takoskyros su kitais ES finansiniais instrumentais. 2014 m., kaip ir ankstesniaisiais metais, priimant veiksmų programų priedų pakeitimus buvo atsižvelgiama ir į takoskyros su kitais ES finansiniais instrumentais reikalavimus.

Taip pat ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos rengė projektų finansavimo sąlygų aprašus, kurių prieduose pateikiamoje tinkamumo finansuoti vertinimo metodikoje numatytas klausimas, susijęs su finansavimo atskyrimu, bei duodama nuoroda į EAVP ar priemonės aprašymą EAVP priede.

Svarbiausios procedūros, susijusios su dvigubo finansavimo prevencija buvo atliekamos įgyvendinančiosioms institucijoms vertinant projektų paraiškas (pavyzdžiui, paraiškos dėl projekto finansavimo vertinamos įvertinant galimą paraiškoje suplanuotų veiklų ir išlaidų persidengimą su kitose pareiškėjo pateiktuose paraiškose suplanuotomis ar pagal jau pasirašytas projektų finansavimo ir administravimo sutartis įgyvendinamomis veiklomis ir išlaidomis. Vertinimo metu buvo įvertinama paraiškos dvigubo finansavimo rizika, pagal kurios lygį buvo nustatomas vertinimo metu ir projektų įgyvendinimo etape taikomų dvigubo finansavimo kontrolės procedūrų detalumas.

Sprendimą dėl projektų finansavimo priėmė už priemonės įgyvendinimą atsakingos ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos. Atsiradus įtarimų dėl dvigubo finansavimo rizikos, galėjo būti stabdomas tolimesnis procesas (projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymas).

Atsižvelgiant į projektų paraiškų vertinimo metu nustatytą projekto riziką, į projekto finansavimo ir administravimo sutarties specialiąsias sąlygas buvo įtraukiamos su dvigubo finansavimo rizika ar kontrole susijusios nuostatos.

Projektų įgyvendinimo metu pagrindinį vaidmenį dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės procese atlieka įgyvendinančiosios institucijos. Įgyvendinant projektus dvigubo finansavimo kontrolė atliekama ir rizika valdoma tikrinant mokėjimo prašymus, atliekant viešųjų pirkimų priežiūros procedūras ir atliekant projektų patikras vietoje.

SFMIS2007 veikia funkcinės galimybės priemonių sankirtų, priemonių ir kitų finansavimo instrumentų (Mokymasis visą gyvenimą, Eureka, Eurostars, 7-oji bendroji programa, Europos fondas trečiųjų šalių piliečių integracijai, Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės, Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos 2007–2013 bendradarbiavimo per sieną programa, Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programa, Lietuvos Respublikos ir Šveicarijos Konfederacijos bendradarbiavimo programos, kuria siekiama sumažinti ekonominius ir socialinius skirtumus išsiplėtusioje ES, Išorės sienų fondas Specialioji tranzito schema, Ignalinos programa, Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų) sankirtų stebėjimui. Kiekvienais metais, atsižvelgiant į atsiradusius pokyčius, priemonių sankirtos, priemonių ir kitų finansavimo instrumentų sankirtos buvo atnaujinamos ir patikslinamos.

2014 m. bendradarbiavimo pagrindu vadovaujančiajai institucijai ne ES struktūrinius fondu administruojančios institucijos ir toliau reguliariai (vieną kartą per ketvirtį) teikė duomenis apie kitų (ne ES struktūrinės) finansavimo instrumentų projektus (pvz., projekto vykdytojo pavadinimas, kodas, finansavimo suma, projekto partneriai, projekto etapas), kurie buvo talpinami į SFMIS2007. 2014 m. Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos teikė duomenis vadovaujančiajai institucijai apie Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. pareiškėjus, kurie

gavo finansavimą. 2014 m. Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos buvo pateikti duomenys apie iš ES struktūrinių fondų finansuojamų projektų vykdytojų pateiktas sąskaitas faktūras, siekiant palyginti, ar nėra sąskaitų faktūrų dubliavimosi SFMIS2007 ir Kaimo paramos priemonių administravimo informacinėje sistemoje KPPAIS2.

ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt skelbiama informacija, susijusi su dvigubo finansavimo prevencija ir kontrole, taip pat informacija apie institucijų paskirtus kontaktinius asmenis dvigubo finansavimo ir prevencijos srityje dėl įgyvendintų funkcionalumų atliekant dvigubo finansavimo tikrinimo veiksmus.

Svarbu paminėti, kad iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos nebuvo nustatyta pažeidimų, susijusių su dvigubu finansavimu.

ES struktūrinių fondų ir kitų ES finansinių instrumentų koordinavimą ir suderinamumą užtikrinančios priemonės

Koordinuojant Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondo (EŽF) finansuojamus veiksmus su ES struktūrinių fondų remiamomis veiklomis, vadovujančios institucijos atstovai 2014 m. dalyvavo Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos įgyvendinimo ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 m. veiksmų programos įgyvendinimo Stebėsenos komitetų veikloje (posėdžiuose bei rašytinės Stebėsenos komitetų procedūrose). Atitinkamai Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, kaip vadovujančioji institucija, įgyvendindama Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programą ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 m. veiksmų programą, 2014 m. dalyvavo Stebėsenos komiteto veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją, įgyvendinimo priežiūrai atlikti, veikloje. 2014 m. Stebėsenos komitetų veikloje nebuvo kilę tiesioginių klausimų dėl suderinamumo užtikrinimo.

ES struktūrinių fondų ir EIB paskolos Lietuvai atskyrimas ir koordinavimas

Siekdama užtikrinti nacionalinį kofinansavimą bendrai iš ES struktūrinių fondų lėšų finansuojamiems projektams, Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2009 m. kovo 13 d. pasirašė paskolos sutartį su Europos investicijų banku (toliau – EIB) dėl 1,132 mlrd. eurų ilgalaikės paskolos (toliau – EIB paskola). EIB paskola Lietuvai skirta užtikrinti bendrąjį viešąjį finansavimą 2007–2013 m. programavimo laikotarpio projektams, įgyvendinamiems pagal Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo ir Sanglaudos skatinimo veiksmų programas bei projektų, įtrauktų į 2004–2006 m. programavimo laikotarpio SF lėšomis finansuojamas baseinų investicines programas. Įgyvendinant 2007–2013 m. veiksmų programas, EIB paskolos lėšos naudojamos užtikrinti viešąjį finansavimą projektams, įgyvendinamiems transporto, energetikos, aplinkosaugos, mokslinių tyrimų ir inovacijų, turizmo, viešųjų pastatų renovacijos, žmogiškųjų išteklių tobulinimo ir kitose srityse.

Vadovaujantis su EIB pasirašytos sutarties nuostatomis, EIB paskolos lėšos skiriamos projektų nacionalinei biudžeto lėšų daliai finansuoti, taip pat Lietuvos Respublikos finansų ministerija gali EIB paskolos lėšas perskolinti pareiškėjams (projektų vykdytojams ir (ar) jų partneriams), kurių juridinis statusas yra savivaldybė, valstybės ar savivaldybės įmonė, akcinė ar uždaroji akcinė bendrovė, kurios visą arba dalį akcijų valdo valstybė ar savivaldybė, jų lėšų daliai projektų finansavimui užtikrinti. Sprendimas dėl projekto nacionalinės biudžeto lėšų dalies finansavimo iš EIB paskolos lėšų ar EIB paskolos lėšų perskolinimo projektui priimamas tik po to, kai yra priimtas teigiamas sprendimas dėl projekto tinkamumo finansuoti 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšomis, t. y. EIB paskolos lėšos skiriamos tik bendrai iš ES struktūrinių fondų lėšų finansuojamų projektų kofinansavimui užtikrinti.

EIB paskolos administravimo sistema Lietuvoje yra pagrįsta 2007–2013 m. programavimo laikotarpio ES struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistema ir yra integruota į ES struktūrinių fondų lėšų administravimo sistemą: Lietuvos Respublikos finansų ministerija, kaip vadovujančioji

institucija, yra bendrai atsakinga už EIB paskolos priskyrimą projektams, projektų įgyvendinimo priežiūrą ir už projektų bendrąjį valdymą ir koordinavimą, o veikdama kaip mokėjimus atliekančioji institucija, yra atsakinga už EIB paskolos finansinį valdymą; tarpinės institucijos yra atsakingos už vadovujančiosios institucijos pavestų užduočių vykdymą ir projektų planavimą, koordinavimą, įgyvendinimą, stebėjimą, ataskaitų teikimą ir auditą. EIB paskolos administravimui yra patvirtinti visi reikalingi teisės aktai ir metodiniai dokumentai, kuriais vadovaujantis 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų administravimo sistemoje dalyvaujančios atsakingos (įgyvendinančiosios) institucijos vykdydamos vadovujančiosios institucijos pavestas vykdyti užduotis atlieka projektų tinkamumo finansuoti iš EIB paskolos lėšų vertinimą, užtikrina projektų atitiktį EIB nustatytiems išlaidų tinkamumo, aplinkosauginiams ir kitiems reikalavimams bei reikalingų dokumentų pateikimą EIB, projektų tinkamumo finansuoti EIB paskolos lėšomis vertinimo rezultatai, EIB paskolos lėšų skyrimo ir mokėjimų projektams duomenys registruojami ir saugomi SFMIS2007.

Šiai dienai Lietuvai pervesta visa pagal sutartį numatyta EIB paskolos lėšų suma (1132 mln. eurų). Pagal su EIB pasirašytoje sutartyje numatytą galutinį EIB paskolos lėšų priskyrimo terminą (2014 m. liepos 31 d.) EIB 2014 m. rugpjūčio 26 d. pateikta galutinė lėšų priskyrimo ataskaita. Vadovaujantis ataskaitoje pateiktais duomenimis, pagal pasirašytas projektų finansavimo ir administravimo sutartis projektams buvo priskirta 93,6 proc. EIB paskolos lėšų, o galutiniams projektų vykdytojams išmokėta 72,48 proc. Šiuo metu, EIB iniciatyva, svarstomos sutartyje numatyto priskyrimo termino pratęsimo galimybės siekiant 100 proc. paskolos lėšų priskirti projektams, finansuojamiems pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programą.

2.7 Stebėseną ir vertinimas

ES fondų lėšų panaudojimo priežiūra

Kas ketvirtį iki kiekvieno naujo ketvirčio pirmojo mėnesio pabaigos Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikiama veiksmų programų ketvirčio įgyvendinimo ataskaita. Šioje ataskaitoje nurodoma apibendrinta informacija apie:

- 1) veiksmų programų įgyvendinimo būklę – sudarytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių bei pripažintų tinkamomis deklaruoti EK išlaidų apimtis;
- 2) pagrindines veiksmų programų įgyvendinimo problemas ir veiksmus, kurių imtasi ar planuojama imtis sprendžiant minėtas problemas bei siūlymus dėl problemų sprendimo būdų;
- 3) ES fondų lėšų naudojimo plano ir jį detalizuojančių planų vykdymo būklę;
- 4) teikiami pasiūlymai Lietuvos Respublikos Vyriausybei priimti protokolinius sprendimus ir įpareigoti institucijas, atsakingas už ES struktūrinių fondų administravimą, imtis konkrečių veiksmų dėl vėluojančių priemonių įgyvendinimo paspartinimo ir kitų veiksmų, spartinančių ES fondų lėšų panaudojimą.

Rengiant Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikiamas veiksmų programų ketvirčio įgyvendinimo ataskaitas, 2014 m. didžiausias dėmesys buvo nukreiptas į rizikingų projektų įgyvendinimo priežiūrą. Vadovaujanti institucija, remdamasi SFMIS2007 įregistruota informacija apie projektų įgyvendinimo būklę bei įgyvendinančiųjų institucijų pateikta informacija apie minėtų projektų vėlavimo priežastis ir galimybes vėlavimus pašalinti, kiekvieną ketvirtį, sudarydavo rizikingų projektų sąrašą, į kurį įtraukdavo tuos projektus, kurių vertė viršija 290 tūkst. eurų, ir kurie pagal nustatytą metodiką yra didesnės, nei vidutinė, rizikos. Tokių projektų įgyvendinimo pažanga nuolat vertinama, o informacija apie pasiektą pažangą kas ketvirtį teikiama Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

ES fondų lėšų panaudojimo būklė ir priemonių įgyvendinimo problemos buvo aptariamose veiksmų programų valdymo komitetų posėdžiuose, organizuojami susitikimai tarp ministerijų ir (ar) kitų valstybės institucijų, įgyvendinančiųjų institucijų ir vadovujančiosios institucijos, kurių metu buvo aptariamose konkrečių veiksmų programų prioritetų ir priemonių įgyvendinimo problemos.

Siekiant užtikrinti EAVP skirtų ES fondų lėšų panaudojimą ir išvengti galimos šių lėšų praradimo rizikos, 2014 m. EAVP priede buvo patikslinta procentinė dalis, kuria suteikta teisė

viršyti EAVP priede nurodytas ES fondų lėšas prisiimant įsipareigojimus pagal pasirašytas projektų finansavimo ir administravimo sutartis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos administruojamoms 4 prioriteto „Esminė ekonominė infrastruktūra“ priemonėms, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija administruojamoms 2 prioriteto „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“ priemonėms ir Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos administruojamoms 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ priemonėms įgyvendinti bei suteikta teisė viršyti EAVP priede nurodytas ES fondų lėšas apmokant projektų vykdytojams įgyvendinamų projektų išlaidas pagal Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos administruojamą 5 prioritetą „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“, kadangi tokia pat apimtimi planuojama nepanaudoti EAVP 6 prioriteto „Techninė parama Ekonomikos augimo veiksmų programai įgyvendinti“ lėšų. Šis veiksmas sudaro prielaidas pasinaudoti EK taikomomis lankstumo nuostatomis ir iš EK gauti visas Sanglaudos fondo lėšas, numatytas EAVP įgyvendinti..

Stebėsenos rodiklių priežiūra

2014 m. stebėsenos rodiklių priežiūra buvo vykdoma įgyvendinant ankstesniais metais sukurtus instrumentus, skirtus stebėsenos rodiklių nustatymui ir (arba) keitimui įvairiuose lygmenyse (projekto, priemonės, uždavinio ir pan.), taip pat duomenų apie nustatytų stebėsenos rodiklių pasiekimus skaičiavimui, rinkimui, tikrinimui ir (arba) vertinimui.

2014 m. buvo koordinuotas atnaujintų pasiūlymų EK pateikimas dėl EAVP nustatytų fizinių rodiklių pakeitimo (atsižvelgiant į EK pateiktus pasiūlymus). Atnaujinti pasiūlymai EK buvo pateikti Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2014 m. vasario 20 d. raštu. EAVP keitimą EK patvirtino 2014 m. birželio 2 d. sprendimu. Taip pat daug dėmesio buvo skiriama klausimams, susijusiems su 2007–2013 m. veiksmų programų užbaigimu ir atsiskaitymu EK už stebėsenos rodiklių pasiekimus galutinėse veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitose.

Informacinė sistema

2014 m. SFMIS2007 buvo toliau tobulinami ir diegiami funkcionalumai, siekiant užtikrinti įvairių duomenų kokybę, jų prieinamumą bei atitikimą pasikeitusiems teisės aktams (jei tokių buvo). Atsižvelgiant į tai, kad per pirmuosius etapus buvo sukaupta nemažai patirties ir išaiškėjo aiškesnės SFMIS2007 optimizavimo bei poreikių kryptys bei tai, kad nuo 2015 m. sausio 1 d. Lietuvoje buvo įvestas euras, 2014 metais SFMIS2007 buvo įdiegti šie sistemos funkcionalumai:

1) patobulinta Bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų duomenų mainų svetainė (toliau – DMS): atlikti smulkūs DMS patobulinimai, susiję su dalyvių lankomumo suvestinėmis, ataskaitų filtrais, papildomais tikrinimais ir kitais DMS atnaujinimo poreikiais;

2) patobulinta SFMIS2007: atlikti smulkūs SFMIS2007 patobulinimai, susiję su ataskaitomis po projekto užbaigimo, gražintinomis lėšomis, projektų vykdytojų informavimu ir kitais SFMIS2007 atnaujinimo poreikiais;

3) buvo atlikti pasiruošimo euro įvedimui Lietuvoje bei euro diegimo SFMIS2007 darbai, skirti užtikrinti tinkamą duomenų konvertavimą ir duomenų patikimumą.

Veiksmų programų valdymo komitetai

ES fondų lėšų panaudojimo būklė ir priemonių įgyvendinimo problemos aptariamose veiksmų programų valdymo komitetų posėdžiuose. 2014 m. įvyko trys posėdžiai:

1) 2014 m. sausio 6 d. vykusiame Veiksmų programų valdymo komitetų posėdyje buvo apžvelgtas veiksmų programų įgyvendinimas, procesų efektyvumas, pristatyta 2013 m. veikla ir gerosios patirties įgyvendinant bei administruojant atitinkamo sektoriaus ES fondų lėšomis finansuojami projektai;

2) 2014 m. liepos 4 d. vykusiam Veiksmų programų valdymo komitetų posėdyje buvo apžvelgtas veiksmų programų įgyvendinimas, patvirtintos Rekomendacijos dėl sutikimo įkeisti ar kitaip suvaržyti turtą, įsigytą ar sukurtą iš ES fondų lėšų ir pritarta kitų metodinių dokumentų (Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo finansavimo reikalavimams) pakeitimams.

3) 2014 m. spalio 13 d. vykusiam Veiksmų programų valdymo komitetų posėdyje buvo apžvelgtas veiksmų programų įgyvendinimas, patvirtinti atnaujinti Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamų 2007–2013 m. veiksmų programų priemonių įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašymai.

Stebėsenos komiteto veikla

2014 m. Stebėsenos komitetas veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją, įgyvendinimo priežiūrai atlikti, sudarytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 22 d. nutarimu Nr. 60 (toliau – Stebėsenos komitetas), siekdamas, kad būtų užtikrintas kuo efektyvesnis veiksmų programų įgyvendinimas, operatyviai reagavo į pasikeitusias socialines ekonomines sąlygas Lietuvoje ir veiksmų programų įgyvendinimo ypatumus, tam pasitelkdamas lankstesnes sprendimų priėmimo formas, pavyzdžiui, posėdžių organizavimą, taikant rašytinę procedūrą.

2014 m. buvo organizuoti keturi Stebėsenos komiteto posėdžiai, iš kurių du organizuoti taikant rašytinę procedūrą. Stebėsenos komiteto posėdžiuose buvo pristatoma ir aptariama informacija apie 2007–2013 m. veiksmų programų įgyvendinimą, rezultatus, problemas, jų sprendimo būdus. Stebėsenos komitetui buvo pristatyti 2014 m. pabaigtų vertinimų rezultatai, pareiškėjų, projektų vykdytojų ir visuomenės nuomonės tyrimų apžvalga ir ES 2007–2013 m. struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistemos veikimo efektyvumo ir 2012 m. EK deklaruotų išlaidų audito rezultatai.

7 lentelė. Stebėsenos komiteto veikla 2014 m.

Posėdžio data	Posėdžio organizavimo forma	Pagrindiniai priimti sprendimai	Poveikis
2014-03-20	Rašytinė procedūra	1. Pakeisti specialieji bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų (toliau – projektai) atrankos kriterijai ir jų paaiškinimai: -3 EAVP. 2. Pakeisti specialieji prioritetiniai projektų atrankos kriterijai ir jų paaiškinimai: -1 EAVP.	Užtikrintas ES reglamentų reikalavimų įgyvendinimas projektų atrankos kriterijų nustatymo ir sudarytos prielaidos pradėti įgyvendinti atitinkamas veiksmų programų prioritetų įgyvendinimo priemonės. Sudarytos prielaidos efektyviau, skaidriau ir sparčiau įgyvendinti veiksmų programas.
2014-04-16	Rašytinė procedūra	1. Pakeisti specialieji projektų atrankos kriterijai ir jų paaiškinimai: -2 EAVP.	Užtikrintas ES reglamentų reikalavimų įgyvendinimas projektų atrankos kriterijų nustatymo ir sudarytos prielaidos pradėti įgyvendinti atitinkamas veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės. Sudarytos prielaidos efektyviau, skaidriau ir sparčiau įgyvendinti veiksmų programas.
2014-06-18	Posėdis	1. Patvirtinti specialieji projektų atrankos kriterijai ir jų	Užtikrintas ES reglamentų reikalavimų įgyvendinimas projektų

Posėdžio data	Posėdžio organizavimo forma	Pagrindiniai priimti sprendimai	Poveikis
		paaiškinimai: - 2 EAVP. 2. Patvirtintos Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją įgyvendinančių veiksmų programų 2013 m. metinės įgyvendinimo ataskaitos.	atrankos kriterijų nustatymo ir sudarytos prielaidos pradėti įgyvendinti atitinkamas veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės. Sudarytos prielaidos efektyviau, skaidriau ir sparčiau įgyvendinti veiksmų programas. Užtikrintas ES reglamentų reikalavimų dėl veiksmų programų įgyvendinimo stebėsenos įgyvendinimas.
2014-11-27	Posėdis	Nebuvo priimti sprendimai	–

Atsižvelgiant į veiksmų programų įgyvendinimo problemas ir šalies socialinę ekonominę aplinką, Stebėsenos komiteto priimti sprendimai užtikrino, kad ES sanglaudos fondų lėšomis būtų finansuojamos šalies socialinei, ekonominei bei regioninei plėtrai teigiamą įtaką darančios veiklos ir būtų užtikrinama tinkamas veiksmų programų įgyvendinimas.

ES struktūrinių fondų vertinimo koordinavimas

Lietuvoje veikianti ES struktūrinių fondų vertinimo sistema paremta centralizuotu vertinimo planavimu ir tarpinstituciniu bendradarbiavimu pagrįstu koordinavimu. Vadovaujančioji institucija (), atlikdama vertinimo koordinavimo funkciją, 2014 m. atliko šiuos veiksmus:

- 1) stebėjo metinių ES struktūrinių fondų vertinimo planų įgyvendinimą (8 ir 9 lentelės);
- 2) reguliariai informavo Stebėsenos komitetą ir EK apie ES struktūrinių fondų vertinimo rezultatus;
- 3) organizavo Vertinimo koordinavimo grupės veiklą (plačiau apie tai skyriuje „Vertinimo koordinavimo grupės veikla“);
- 4) organizavo ES struktūrinių fondų vertinimo galimybių stiprinimo veiklą (plačiau apie tai skyriuje „ES struktūrinių fondų vertinimo galimybių stiprinimas“);
- 5) užtikrino metinių vertinimo planų, vertinimo ataskaitų bei kitos su vertinimu susijusios informacijos paskelbimą ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt (adresu: <http://www.esparama.lt/vertinimo-ataskaitos>);
- 6) kaupė ir analizavo informaciją apie vertinimo rekomendacijų įgyvendinimą (plačiau apie tai skyriuje „Vertinimo rekomendacijų įgyvendinimas“).

2014 m. buvo atliktas vienas vertinimas, kurio vertinimo objektas buvo išskirtinai EAVP intervencijos (prioritetai, uždaviniai, priemonės) ir penki horizontalūs vertinimai, kurių rekomendacijos sukuria prielaidas tobulinti šios veiksmų programos įgyvendinimą (žr. 7 ir 8 lenteles).

8 lentelė. Iki 2014 m. pabaigos atlikti EAVP ir horizontalūs vertinimai

Vertinimo pavadinimas	Vykdytojas	Vertinimo objektas	Vertinimo tipas	Vertinimo pobūdis	Vertinimo rezultatai ir nauda
ES struktūrinės paramos poveikio smulkiajam ir vidutiniam verslui vertinimas	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija	EAVP	Poveikio	Strateginis	Vertinime nustatyta, kad: analizuojamo laikotarpio priemonės buvo tinkamos ir prisidėjo prie svarbiausiųjų eksporto plėtros barjerų mažinimo; stokojama intervencijų, kurios įmonėms padėtų plėtoti žmogiškuosius išteklius; ES lėšomis finansuoti kreditai,

					<p>garantijos ir dalinis palūkanų kompensavimas tinkamai prisidėjo prie pasikeitusių įmonių poreikių tenkinimo pablogėjus ekonominei situacijai; ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų SVV, pridėtinė faktinė vertė pirmiausia pasireiškia teigiamu poveikiu apyvartai; priemonių socialinį ekonominį poveikį, greta apyvartos, atspindi darbuotojų skaičiaus pokyčiai. Kontrafaktinis poveikio vertinimas patvirtina, kad paramos gavėjų darbuotojų skaičius būtų mažesnis, jei parama nebūtų teikiama.</p> <p>Pateiktos išvados ir rekomendacijos naudojamos tolimesniam Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos kompetencijoje esančių smulkaus ir vidutinio verslo skatinimo priemonių tobulinimui, naujų verslo priemonių sukūrimui, tikslinių grupių poreikio tenkinimui, socialinių ir ekonominių problemų sprendimui ir paramos formų pagal kiekvieną priemonę nustatymui, siekiant efektyviau panaudoti ES struktūrinių fondų lėšas.</p>
<p>ES struktūrinės paramos poveikio gyvenimo kokybei, socialinės atskirties ir skurdo mažinimui Lietuvoje vertinimas</p>	<p>Lietuvos Respublikos finansų ministerija</p>	<p>Horizontalus</p>	<p>Poveikio</p>	<p>Strateginis</p>	<p>Atlikus vertinimą, surinktais įrodymais buvo patvirtintos išvados, kad 2007–2013 m. laikotarpiu didžiausią poveikį gyvenimo kokybei šalyje darė išoriniai veiksniai (pirmiausiai – ekonomikos ciklas), o ES intervencijų poveikis makro lygiu, t. y. šalies mastu, buvo mažos apimties (išskyrus infrastruktūrines intervencijas). 2007–2013 m. Lietuvoje įgyvendintos intervencijos buvo susietos su konkrečiomis skurdo ir socialinės atskirties mažinimo teorijomis bei patvirtintos išvalgos, kad šalyje dominuoja individualus požiūris į skurdo problematiką ir trūksta struktūrinių sprendimų.</p> <p>Atliktas vertinimas buvo naudingas, nes buvo sudarytas 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų intervencijų, prisidėjusių prie skurdo ir socialinės atskirties mažinimo, žemėlapis bei nubraižytos intervencijų logikos schemas kiekvienai iš penkių intervencijų kategorijų (įdarbinimo ir užimtumo skatinimo, aprūpinimo baziniais ištekliais, sveikatos, švietimo ir socialinių paslaugų teikimo intervencijoms), susiejant problemas, veiklas, siekiamus rezultatus bei išorės faktorius, darančius įtaką suplanuotų tikslų pasiekimui.</p> <p>Pateikta 17 rekomendacijų dėl</p>

					įdarbinimo ir užimtumo skatinimo, aprūpinimo baziniais ištekliais, švietimo paslaugų teikimo, socialinių paslaugų teikimo intervencijų įgyvendinimo tobulinimo. Vertinimo rezultatai svarbūs atsiskaitant visuomenei už 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimą; taip pat tobulinant ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimą socialinės sanglaudos didinimui 2014–2020 m.
ES struktūrinės paramos poveikis horizontalaus prioriteto „Lyčių lygybė ir nediskriminavimas“ įgyvendinimui	Lietuvos Respublikos finansų ministerija	Horizontalus	Teminis	Strateginis	Buvo išnagrinėtas tęstinis horizontalaus lyčių lygybės ir nediskriminavimo prioriteto tinkamumas bei suderinamumas, tikslų įgyvendinimas ir prioriteto reikalavimų integravimas į ES struktūrinių fondų administravimo sistemą. Nustatyta, kad paramos poveikis lyčių lygybei ir nediskriminavimui buvo fragmentuotas. Geriausiai prie lyčių lygybės ir nediskriminavimo įgyvendinimo prisidėjo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos administruojamos priemonės – jas planuojant ir atrenkant projektus pasitarnavo institucijos patirtis, rėmimasis akademiniais tyrimais ir savo srities išmanymas. Mažiausiai prisidėjo EAVP finansuotos priemonės, kuriose pritrūko aktualių tikslų iškelimo, prioriteto „savininko“ ir kompetencijų visuose paramos įgyvendinimo lygmenyse. Finansų ministerijai ir kitoms institucijoms buvo pateiktos rekomendacijos dėl geresnio lyčių lygybės ir nediskriminavimo prioriteto integravimo į visas ES struktūrinių fondų investicijų sritis; metodinės pagalbos teikimo projektų vykdytojams; gerosios praktikos sklaidos ir viešinimo; Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo darbo grupės veiklos organizavimo; reikalavimų projektams nustatymo; stebėsenos tobulinimo. Šios rekomendacijos įgyvendinant 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų ir investicijų veiksmų programos intervencijas bei užtikrinant tinkamą lyčių lygybės ir nediskriminavimo prioriteto integravimą į ES struktūrinių ir investicijų fondų administravimo sistemą
Valstybės informacinių technologijų infrastruktūros,	Informacinės visuomenės plėtros komitetas	Horizontalus	Pasirengimo 2014–2020 m. laikotarpiui	Strateginis	Vertinime atlikta 5 užsienio šalių valstybinio sektoriaus informacinių technologijų (toliau – IT) infrastruktūros plėtros procesų,

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

<p>planuojamos finansuoti ES struktūrinių fondų paramos lėšomis 2014–2020 m. laikotarpiu, tendencijų ir perspektyvų vertinimas</p>	<p>prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos</p>				<p>būklės ir pagrindinių plėtros tendencijų analizė, kurios pagrindu parengtos apibendrintos rekomendacijos Lietuvoje siekiamam įgyvendinti Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros (toliau – VIII) pertvarkymo modeliui, pereinant nuo VIII tvarkymo atskirai kiekvienoje įstaigoje prie konsoliduotos VIII naudojimo; sukurtos teisinės, organizacinės ir techninės priemonės užtikrinančios naudojimosi IT paslaugomis aiškumą ir galimybes. Nustatyta, kad: dalies institucijų duomenų tvarkymui naudojama infrastruktūra yra neadekvataus patikimumo lygio, pasenusi ir reikalauja atnaujinimų, kas pareikalaus žymių investicijų; didėja IT specialistų trūkumas viešajame sektoriuje, su paslaugų pirkimu iš privataus sektoriaus susijusi rizika nėra tinkamai valdoma. Nustatytos ir detalai išanalizuotos trys galimos VIII pertvarkymo modelio alternatyvos, atlikta VIII pertvarkymo modelių alternatyvų ekonominės naudos analizė. VIII pertvarkos ir plėtros planas leis racionaliai panaudoti ES struktūrinės paramos lėšas valstybės informacinės infrastruktūros optimizavimui.</p>
<p>Lietuvos 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos strateginių programavimo dokumentų išankstinis vertinimas</p>	<p>Lietuvos Respublikos finansų ministerija</p>	<p>Horizontalus</p>	<p>Pasirengimo 2014–2020 m. laikotarpiui</p>	<p>Strateginis</p>	<p>Buvo pagerinta intervencijų logika ir sudarytos prielaidos atitikti tematinės koncentracijos reikalavimus. Konkrečių uždavinių skaičiaus sumažinimas ir intervencijų logikos detalizavimas, aiškių takoskyrų nustatymas tarp panašų pobūdį turinčių investicijų taip pat prisidėjo prie didesnio veiksmų programos vidinio nuoseklumo bei vidinio ir išorinio suderinamumo ir papildomumo. Rekomendacijos prisidėjo prie administracinės naštos pareiškėjams mažinimo, o išankstinio vertinimo metu atlikta rengiamų teisės aktų analizė taip pat parodė, kad pateiktas išankstinės sąlygos dėl statistinių duomenų prieinamumo ir pakankamumo įgyvendinimo veiksmų planas sudaro prielaidas sukurti tinkamą ES struktūrinių fondų veiksmų programos stebėsenos sistemą ir rinkti vertinimui reikalingus duomenis.</p>
<p>Švietimo ir mokslo srities prioritetų 2014–2020 m. ES struktūrinės</p>	<p>Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo</p>	<p>Horizontalus</p>	<p>Pasirengimo 2014–2020 m. programa-</p>	<p>Strateginis</p>	<p>Siekiant pagrįsti tikslų, prioritetų bei uždavinių švietimo ir mokslo srityse aktualumą 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu buvo</p>

paramos programavimo laikotarpiui strateginis vertinimas	ministerija		vimo laikotarpiui		<p>atlikta antrinių informacijos šaltinių (teisės aktų, statistikos duomenų, anksčiau atliktų vertinimų išvadų) analizė, darbo grupėse ir per interviu diskutuota su švietimo ir mokslo politikos įgyvendintojais bei naudos gavėjais, parengta atskirų sričių – ikimokyklinio, bendrojo ir neformaliojo ugdymo, studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, profesinio mokymo ir mokymosi visą gyvenimą – stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė. Šią analizę dar labiau išplėtė 2007–2013 m. laikotarpio intervencijų rezultatyvumo analizė.</p> <p>Pateiktos rekomendacijos dėl būtinybės koncentruoti švietimo ir MTEP sektoriui skiriamus išteklius į pagrindines reikalingų pokyčių kryptis, užtikrinti rezultato rodiklių stebėseną, sukurti paskatas sektoriaus organizacijoms siekti norimo rezultato.</p> <p>Taip pat rekomenduojama investicijas į kokybiško švietimo prieinamumą ir mokymosi visą gyvenimą plėtrą nukreipti į konkrečias visuomenės grupes.</p>
--	-------------	--	-------------------	--	---

9 lentelė. 2014 m. atliekami EAVP ir horizontalūs vertinimai

Vertinimo pavadinimas	Vykdytojas (terminas)	Vertinimo objektas	Vertinimo tipas	Vertinimo pobūdis	Vertinimo rezultatai ir nauda
ES struktūrinės paramos poveikio Lietuvos konkurencingumui vertinimas.	Lietuvos Respublikos finansų ministerija	Horizontalus	Poveikio	Strateginis	<p>Vertinime bus nustatyta ES struktūrinių fondų investicijų poveikis Lietuvos konkurencingumo didinimui, siekiant atsiskaityti už Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje numatytų tikslų pasiekimą.</p> <p>Objektas – Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją įgyvendinančios veiksmų programos. Vertinimo metu bus išanalizuotas ES struktūrinių fondų investicijų poveikis pagrindiniams šalies ūkio konkurencingumo sėkmės rodikliams.</p> <p>Vertinimo rezultatų nauda bus dvejopa: rezultatai bus panaudoti atsiskaitant visuomenei už 2007–2013 m. veiksmų programų įgyvendinimą ir ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimą;</p> <p>- taip pat rezultatai bus panaudoti tobulinant ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimą Lietuvos</p>

					konkurencingumo didinimui 2014–2020 m.
Europos Sąjungos struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimas Lietuvoje – 4	Lietuvos Respublikos finansų ministerija	Vertinimo galimybių stiprinimas	Vertinimo galimybių stiprinimas	Vertinimo galimybių stiprinimas	Šio vertinimo galimybių stiprinimo projekto tikslas – gilinti žinias, kaip geriau naudoti vertinimo rezultatus ir vertinimą kaip valdymo instrumentą, įtraukiant sprendimų priėmėjus (įstaigų ir (ar) padalinių vadovus, politikus; taip pat akcentuoti vertinimo galimybes ir naudą. Projekto veiklos bus skirtos: - sprendimų priėmėjų ir vertinimo bendruomenės narių žinių gilinimui. Šių dviejų tikslinių grupių kompetencijos didėjimas yra esminė prielaida vertinimų rezultatų panaudojimui gerinti; - vertinimų rezultatų sklaidos skatinimui. Dalinimasis vertinimo žiniomis ir patirtimi skatina vertinimo bendruomenės plėtrą ir vertinimo rezultatų naudojimą.

Vertinimo rekomendacijų įgyvendinimas

Siekiant padidinti ES struktūrinių fondų vertinimo instrumento naudingumą ir pagerinti vertinimo rezultatų naudojimą (vertinimo rekomendacijų įgyvendinamumą), Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2014 m. pabaigoje inicijavo „Vertinimų rezultatų panaudojimo vertinimą“. Vertinime buvo atlikta vertinimų rezultatų panaudojimo analizė ir nustatytas ES struktūrinių fondų vertinimų poveikis ES struktūrinių fondų panaudojimo tobulinimui. Šios analizės objektas – 60 vertinimų (visų 2007–2013 m. veiksmų programų), kurie buvo atlikti 2008–2014 m.

2008–2014 m. atliktuose vertinimuose pateiktos rekomendacijos buvo sugrupuotos pagal rekomendacijų tipą, lygmenį, įgyvendinamumą. Statistinių duomenų analizė (žr. 9 lentelę) rodo, kad:

- 1) apie 92 proc. vertinimuose pateiktų rekomendacijų atsakingos institucijos priėmė arba iš dalies priėmė, t. y. numatė įgyvendinti;
- 2) siūlymai dėl administracinio pobūdžio pokyčių – t. y. dėl administravimo, stebėsenos ir vertinimų – sudaro du trečdalius visų rekomendacijų.

10 lentelė. 2008–2014 m. atliktų vertinimų rekomendacijos: analizės rezultatai

Rodiklis		Rekomendacijos, įtrauktos į rekomendacijų įgyvendinimo lenteles
Rekomendacijų skaičius		675 (100 proc.)*
Rekomendacijų skaičius ir dalis (proc.) pagal tipą	a) dėl politikos prioritetų/tikslų kaitos	163 (24,1 proc.)
	b) dėl politikos įgyvendinimo priemonių kaitos	67 (9,9 proc.)
	c) dėl administravimo sistemos kaitos	287 (42,5 proc.)
	d) dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos kaitos	150 (22,2 proc.)
	e) niekur kitur nepriskirta	8 (1,2 proc.)
Rekomendacijų dėl politikos prioritetų ir	a) politikos kaita	104 (15,4 proc./ 45,2 proc.)
	b) programos kaita	57 (8,4 proc./ 24,8 proc.)
	c) priemonės kaita	69 (10,2 proc./ 30 proc.)

įgyvendinimo priemonių dalis pagal lygmenį		
Įgyvendintinos rekomendacijos	a) įgyvendintinos rekomendacijos	620 (91,9 proc.)
	b) neįgyvendintinos rekomendacijos	55 (8,1 proc.)
Įgyvendintinų rekomendacijų dalis (proc.) pagal tipą	a) dėl politikos prioritetų/tikslų kaitos	150 (22,2 proc.)
	b) dėl politikos įgyvendinimo priemonių kaitos	64 (9,5 proc.)
	c) dėl administravimo sistemos kaitos	259 (38,4 proc.)
	d) dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos kaitos	139 (20,6 proc.)
	e) niekur kitur nepriskirta	8 (1,2 proc.)

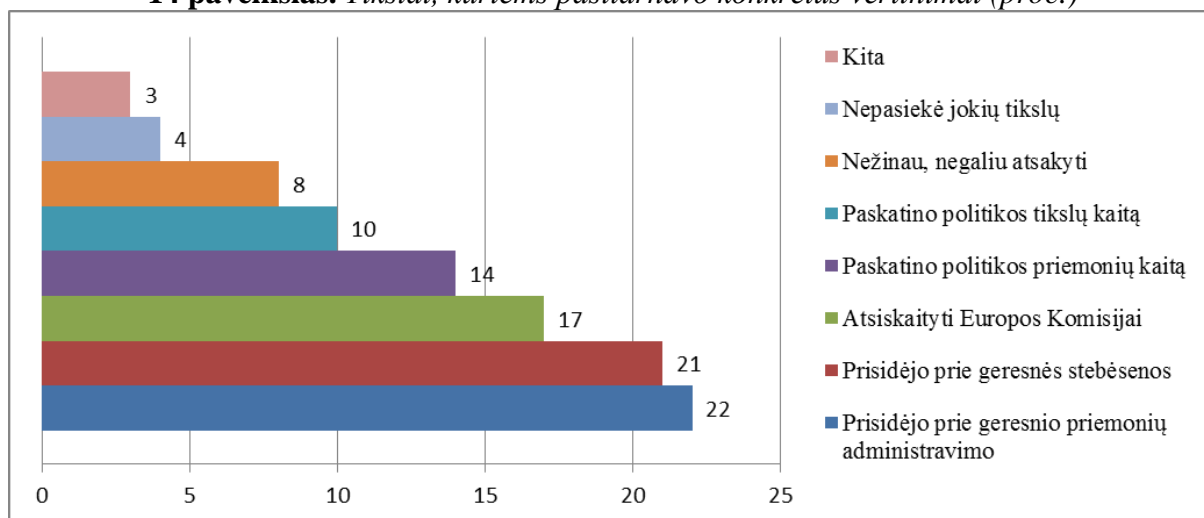
* Pastaba: neįtrauktas „Lietuvos 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų veiksmų programos išankstinis vertinimas“, kuriame pateiktos 163 rekomendacijos.

Taip pat vertinimo rezultatai parodė, kad įgyvendinta 43 proc. rekomendacijų; 70,2 proc. rekomendacijų apima įgyvendintas rekomendacijas ir tas, kurios numatomos įgyvendinti ateityje; mažiau nei 3 proc. rekomendacijų nėra ir nebus įgyvendintos.

Į neįgyvendintinų rekomendacijų skaičių daugiausia patenka rekomendacijos dėl kokybės problemų, t. y. rekomendacijos netinkamai atliepė identifikuotas problemas (veiksmingumo kriterijus), buvo neaiškios rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ar jų pateikimo tikslas (aiškumo kriterijus), buvo nepakankami administraciniai išteklių rekomendacijų įgyvendinimui ir netinkamai nustatytos atsakingos institucijos (įgyvendinamumo kriterijus). Tam tikrais atvejais suformuluotos praktiškos rekomendacijos neįgyvendinamos dėl pasirinktų kitų politikos krypčių.

Apibendrinti vertinimo metu atliktos valstybės tarnautojų apklausos, kokiose srityse buvo panaudoti vertinimai, rezultatai (14 paveikslas) parodė, kad didžiausia vertinimų dalis prisidėjo prie geresnio priemonių administravimo ir geresnės stebėsenos (patvirtinama išvada, pateikta aukščiau – du trečdaliai vertinimų rekomendacijų siekia stiprinti administravimą, stebėseną ir (arba) vertinimą).

14 paveikslas. Tikslai, kuriems pasitaravo konkretūs vertinimai (proc.)

Per 2007–2014 m. laikotarpį EAVP vertinimuose pateikta 61 rekomendacija, laikoma tinkama įgyvendinti. Analizės rezultatai parodė, kad vertinimų poveikis yra didžiausias tobulinant priemonių administravimą ir stebėsenos sistemą. Gerokai mažesnis – tobulinant politikos įgyvendinimo priemones ir prioritetus. Tai atitinka keltus tikslus ir lūkesčius: vertinimai pirmiausiai sieti su ES struktūrinių fondų administravimo tobulinimu. Maždaug 2/3 vertinimų keltas tikslas spręsti

technines problemas. 2014–2020 m. laikotarpiu vertinimų dalis, skirta politikos priemonių ir prioritetų refleksijai išaugs. Tad vertinimams gali kilti iššūkis, kaip prisidėti ne tik prie geresnio priemonių įgyvendinimo ir atsiskaitymo (tai dabartinės sistemos stiprybė), tačiau ir padėti įgyvendinant geresnes priemones/ geresnę politiką. Vertinime pateiktos įžvalgos ir rekomendacijos bus panaudotos tobulinant vertinimo rezultatų naudojimą ir rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną 2014–2020 m.

Vertinimo koordinavimo grupės veikla

Per 2014 m. buvo organizuoti keturi Vertinimo koordinavimo grupės posėdžiai. Posėdžiuose buvo svarstyti šie aktualūs klausimai:

- 1) poveikio vertinimai: problemos ir iššūkiai;
- 2) Vertinimo koordinavimo grupės veiklos aktyvinimas: Vertinimo koordinavimo grupės sudėtis ir funkcijos; atnaujinimai, siekiant veiklos efektyvumo ir vertinimų rezultatų gerinimo, pasiūlymai dėl specifinių mokymų, naujų narių įtraukimo, naujų funkcijų;
- 3) vertinimo vidaus procedūrų aptarimas ir pavyzdžiai;
- 4) pagal 2013 m. ES struktūrinės paramos vertinimo planą vykdomų vertinimų būklė ir jų įgyvendinimo problemos;
- 5) ES struktūrinių fondų rezultatyvumo ir poveikio viešojo valdymo tobulinimui vertinimo rezultatų pristatymas;
- 6) 2015 m. ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo plano sudarymas;
- 7) EK organizuotų vertinimo tinklų posėdžių apžvalga;
- 8) strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimo rezultatų stebėseną ir vertinimas;
- 9) institucijų vertinimo gebėjimų vystymas: proceso brandos analizė;
- 10) diskusija „Rezultatų kokybės ir naudos didinimas“.

ES struktūrinių fondų vertinimo galimybių stiprinimas

Siekiant pagilinti žinias apie „griežtuosius“ poveikio vertinimo metodus, Lietuvos Respublikos finansų ministerija kartu su EK Poveikio vertinimų tyrimų centru (CRIE) organizavo mokymus „Kontrafaktinis poveikio vertinimas: metodai ir jų taikymo specifika, rezultatų interpretacija“. Mokymų metu buvo išsamiai pristatytas kontrafaktinio poveikio vertinimo būdas, pateikiami konkretūs pavyzdžiai (taip pat ir Lietuvos pavyzdys), praktiniai kontrafaktinių metodų taikymo aspektai, analizuojamos duomenų išsamumo ir prieinamumo problemos.

Veiklos vertinimų rezultatų sklaidai ir jų panaudojimui skatinti buvo organizuotos dvi konferencijos. Pirmoje konferencijoje „ES struktūrinė parama ir gyvenimo kokybė bei sanglauda: esama situacija ir perspektyvos“ buvo pristatyti ES struktūrinių fondų poveikio gyvenimo kokybės gerinimui, skurdo ir socialinės atskirties mažinimui Lietuvoje vertinimo rezultatai, aptartos skurdo ir socialinės atskirties problemos Lietuvoje, pasidalinta 2007–2013 m. laikotarpiu įgyvendintų projektų gerosios praktikos pavyzdžiais bei aptarti 2014–2020 m. planuojami veiksmai skurdo ir socialinės atskirties mažinimo bei gyvenimo kokybės gerinimo srityje). Antroje konferencija „Lyčių lygybė ir nediskriminavimas: patirtis ir galimybės įgyvendinant ES struktūrinių fondų investicijas“ buvo pristatyti „ES struktūrinės paramos poveikio horizontalaus prioriteto „Lyčių lygybė ir nediskriminavimas“ įgyvendinimui vertinimo“ rezultatai, aptartas lyčių lygybės ir nediskriminavimo prioriteto įgyvendinimas Lietuvoje ir kitose šalyse.

2014 m. lapkričio mėn. startavo vertinimo galimybių stiprinimo projektas „Europos Sąjungos struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimas Lietuvoje – 4“. Šio projekto tikslas – sukurti priemones, kurios padėtų intensyviau ir ekstensyviau naudoti vertinimo rezultatus ir vertinimą kaip valdymo instrumentą. Siekiant įgyvendinti šį tikslą, bus sukurtos ir įgyvendintos keturios vertinimo galimybių stiprinimo priemonės: atliktas Vertinimų rezultatų panaudojimo vertinimas; parengtos ES fondų lėšų panaudojimo vertinimo metodinės gairės; surengti seminarai/ diskusijos vertinimo

rezultatų naudojimo ir vertinimo kaip valdymo instrumento naudojimo temomis; įgyvendintos pasirinktos ES fondų lėšų panaudojimo vertinimo sklaidos priemonės.

2.8. Nacionalinis veiklos rezervas

Netaikoma

3. ĮGYVENDINIMAS PAGAL PRIORITETUS

Kiekvieno EAVP prioriteto įgyvendinimo pažanga yra analizuojama remiantis fizinių ir finansinių jį įgyvendinančių uždavinių ir (arba) priemonių stebėsenos rodiklių pasiekimais, kurie pateikiami kaupiamuoju būdu nuo EAVP įgyvendinimo pradžios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos, t. y. rodiklių duomenys pateikiami už 2007–2013 m. Taip pat pastebėtina, kad fizinių stebėsenos rodiklių pasiekimus pateikiant kaupiamuoju būdu, pradinės jų reikšmės neįskaičiuojamos.

3.1. 1 prioritetas „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“

3.1.1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamų 1 prioriteto 1 ir 2 uždavinių įgyvendinimas

3.1.1.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, įgyvendindama EAVP 1 prioriteta „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ (toliau – 1 prioritetas), siekia sustiprinti viešą ir privačią mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros (toliau – MTTP) bazę, tokiu būdu siekiant padidinti viešo sektoriaus MTTP veiklos efektyvumą ir prieinamumą įmonėms.

Šio uždavinio buvo siekiama įgyvendinant 5 priemones valstybės planavimo būdu. Iki 2014 m. pabaigos buvo pasirašytos 53 projektų finansavimo ir administravimo sutartys, iš kurių baigtas įgyvendinti 21 projektas.

Informacija apie EAVP 1 prioriteto 1 uždavinio įgyvendinimo pažangą, pateikiama remiantis uždavinių lygmens fizinių ir finansinių stebėsenos rodiklių pasiekimais.

A DALIS. STEBĖSENOS RODIKLIŲ PASIEKIMAI UŽDAVINIO LYGMENIU

11 lentelė. 1 uždavinys: Sustiprinti viešą ir privačią mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bazę, siekiant padidinti viešo sektoriaus MTTP veiklos efektyvumą ir prieinamumą įmonėms

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
MTTP bazės plėtros projektų skaičius	Pasiekimas ²⁵	0	0	9	31	31	42	49	49	NA	49
	Tikslas ²⁶										40

²⁵ Rodiklio pasiekimai nurodyti pagal pasirašytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių skaičių.

²⁶ Šaltinis: EAVP.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Sukurti ir veikiantys mokslinių tyrimų centrai	Pasiekimas	0	0	2	3	6	7	7	8	NA	8
	Tikslas										20
	Pradinis taškas	0									
Bendrų darbo vietų skaičius mokslinių tyrimų srityje	Pasiekimas	0	0	0	0	13	29	65	151	NA	151²⁷
	Tikslas										650
	Pradinis taškas	0									
Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys tarp tyrimų institucijų ir MVĮ	Pasiekimas	0	0	2	9	18	24	35	67	NA	67²⁸
	Tikslas										150
	Pradinis taškas	0									

B DALIS: FINANSINĖ PAŽANGA

12 lentelė. 1 prioriteto finansinė pažanga pagal 1 uždavinį (eurais)

Uždaviniai	Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatytų lėšų suma				Deklaruotinių išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma			
	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma
1 uždavinys	352.908.124,07	308.766.412,32	43.695.685,44	446.026,31	257.755.427,37	220.471.782,07	37.200.048,86	83.596,44

²⁷ Duomenys nurodyti pagal 1 uždavinio pasiekimus, kurie renkami naudojant papildomus rodiklius, nustatytus EAVP prieduose.

²⁸ Duomenys nurodyti pagal 1 uždavinio pasiekimus, kurie renkami naudojant papildomus rodiklius, nustatytus EAVP prieduose.

C DALIS: KOKYBINĖ ANALIZĖ

13 lentelė. *1 uždavinys: Sustiprinti viešą ir privačią mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bazę, siekiant padidinti viešo sektoriaus MTTP veiklos efektyvumą ir prieinamumą įmonėms*

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		313.577.016	308.766.412,32	<i>98,47 proc.</i>	220.471.782,07	<i>70,31 proc.</i>
PRODUKTO	MTTP bazės plėtros projektų skaičius	40	49	<i>122,50 proc.</i>	49	<i>122,50 proc.</i>
REZULTATO	Sukurti ir veikiantys mokslinių tyrimų centrai	20	27	<i>135,00 proc.</i>	8	<i>40,00 proc.</i>
	Bendrų darbo vietų skaičius mokslinių tyrimų srityje	650	750	<i>115,38 proc.</i>	151	<i>23,23 proc.</i>
	Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys tarp tyrimų institucijų ir MVĮ	150	222	<i>148,00 proc.</i>	67	<i>44,67 proc.</i>

Remiantis pasirašytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių informacija, produkto rodiklis „**MTTP bazės plėtros projektų skaičius**“ pasiektas ir viršytas (EAVP buvo suplanuota 40 tokių projektų, o iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo pasirašytos 49 sutartys dėl MTTP bazės plėtros projektų įgyvendinimo).

Remiantis pasirašytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių informacija, planuojama viršyti rodiklio „**Sukurti ir veikiantys mokslinių tyrimų centrai**“ EAVP nustatytą siektiną reikšmę (EAVP nustatyta 20, o sutartyse suplanuota 27 tokių centrų). 2014 m. pabaigoje buvo 8 sukurti ir veikiantys mokslinių tyrimų centrai, o tai reiškia, kad 2014 m. pab. buvo pasiekta tik 40 proc. EAVP suplanuoto rodiklio reikšmės, nes kitų projektų įgyvendinimo veiklos persikėlė į 2015 metus. Pavyzdžiui, Gamtos tyrimų centro įgyvendinamas slėnio projektas „Jungtinio gamtos tyrimų centro (JGTC) įkūrimas“ yra suplanavęs sukurti 3 veikiančius mokslo centrus – 2015 m. balandžio mėn. buvo oficialiai atidarytas Jungtinis gamtos tyrimų centras su trimis atviros prieigos centrais (Ekotoksikologijos centras, Biotaksonomijos, ekologijos ir molekulinų tyrimų centras bei Geotyrimų centras). Kitas pavyzdys yra Vilniaus universiteto įgyvendinamas projektas „Tarptautinės prieigos lazerinio komplekso „Naglis“ sukūrimas“, kurio oficialus atidarymas įvyko 2015 m. kovo mėn.

2014 m. Klaipėdos universiteto projektas „Jūrinio slėnio branduolio sukūrimas ir studijų infrastruktūros atnaujinimas (JŪRA)“ buvo etapuotas. Pirmas etapas (laivo statyba) finansuojamas (18,9 mln. eurų) iš 2007–2013 m. ES fondų lėšų, o antrą etapą (laboratorijos įrengimas) planuojama finansuoti (8,4 mln. eurų) iš 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšų. Šio projekto įgyvendinimo metu kuriamas „Jūros tyrimų atviros prieigos centras“ savo veiklą pradėjo 2015 m.

Dėl viešųjų pirkimų ir teismo bylinėjimosi procesų kiti slėnių projektai taip pat negalėjo užbaigti savo veiklą, o jų kuriami mokslinių tyrimų centrai nepradėjo oficialios veiklos 2014 m. Visi planuoti ir projektų lėšomis kuriami mokslinių tyrimų centrai, nepradėję veiklos 2014 m., planuojama, kad savo veiklą pradės 2015 m.

Pagal pasirašytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių informaciją planuojama pasiekti ir viršyti rodiklio **„Bendrų darbo vietų skaičius mokslinių tyrimų srityje“** EAVP nustatytą reikšmę (suplanuota EAVP 650, o pagal sutartis planuojama 750 darbo vietų). Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos yra pasiekta 151 darbo vietų, o tai sudaro 23,23 proc. šio rodiklio EAVP nustatytos siektinos reikšmės. Pagal rodiklio skaičiavimo metodiką rodiklio pasiekimai yra skaičiuojami per 1 metus po projekto įgyvendinimo pabaigos, o šiuo metu yra baigtas tik 21 projektas iš 53 projektų. Didžiąją dalį projektų buvo planuojama įgyvendinti 2014 m. pab., tačiau suplanuotas projektų veiklas lėtino projektų eigoje vykę teisiniai nagrinėjimai, todėl projektų veiklą įgyvendinimo terminai nusikėlė į 2015 m. O kadangi didžioji dalis projektų yra numatoma užbaigti 2015 m., todėl šio rodiklio reikšmės bus pasiektos iki 2016 m. pab.

Remiantis pasirašytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių informacija, planuojama pasiekti didesnę nei nustatyta EAVP rodiklio **„Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys tarp tyrimų institucijų ir MVĮ“** reikšmę. EAVP suplanuota šio rodiklio reikšmė yra 150, o projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatyta pasiekti – 222. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo pasirašytos 67 tokios sutartys, o tai sudaro 44,67 proc. nuo EAVP suplanuotos rodiklio reikšmės. Pasiektos rodiklių reikšmės skaičiuojamos per 1 metus po projekto įgyvendinimo, todėl tikimasi, kad užbaigus šio rodiklio siekiančius projektus, bus pasiekta ir viršyta EAVP nustatyta pasiekti rodiklio reikšmė.

Įgyvendinant 1 prioriteto 1 uždavinį, iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos taip pat buvo sukurtos, atnaujintos ir/arba įranga aprūpintos 115 mokomųjų laboratorijų (auditorijų) ir 147 mokslinės laboratorijos, pasirašytos 67 bendradarbiavimo sutartys tarp tyrimų institucijų ir labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių, sukurtas nacionalinis atviros prieigos mokslinės komunikacijos ir informacijos centras, sukurtos 151 bendros darbo vietos mokslinių tyrimų srityje, įrengtos 2 mobilios mokslinės – demonstracinės laboratorijos.

2014 m. **sėkmingai įgyvendinamų projektų pavyzdžiai** pagal 1 uždavinį:

1) Lietuvos sveikatos mokslų universiteto projektas „Santakos“ slėnio Naujausių farmacijos ir sveikatos technologijų centro sukūrimas“ (Nr. VP2-1.1-ŠMM-04-V-01-004), projektui skirtas finansavimas – 20,23 mln. eurų. Projektą planuojama įgyvendinti iki 2015 m. birželio mėn. Projekto įgyvendinimo metu Lietuvos sveikatos mokslų universitetas sukurs Naujausių farmacijos ir sveikatos technologijų centrą. Šio projekto ir būsimo centro tikslas – sudaryti galimybes vystyti mokslo ir verslo bendradarbiavimą farmacijos ir sveikatos technologijų srityje. Nors projektas nebaigtas įgyvendinti, 2013–2014 m. buvo pasirašytos 25 sutartys su verslo įmonėmis, kurių vertė daugiau kaip 353 tūkstančiai eurų.

2) Kauno technologijos universiteto projektas „Nacionalinio atviros prieigos MTEP centro sukūrimas Kauno technologijos universitete“ (Nr. VP2-1.1-ŠMM-04-V-01-005), projektui skirtas finansavimas – 36,48 mln. eurų. Projektą planuojama įgyvendinti iki 2015 m. rugpjūčio mėn. Nors projektas dar nėra baigtas įgyvendinti, Mokslo ir technologijų centras buvo atidarytas 2014 m. lapkričio 14 d. Šis centras kuria technologijas, kurios bus pritaikomos astronautų skrydžiuose į kosmosą ir ilgalaikėse ekspedicijose į kosmosą. Sukurtos technologijos patentuotos ES, JAV, Japonijos ir kt. šalyse. Sukurta unikali medicininės paskirties įranga, leidžianti spręsti smegenų tinimo problemas kosmose, o šios technologijos tyrimai atlikti JAV

nacionaliniame Erdvės Biomedicininų tyrimų institute Hiustone bei Vokietijos Aerokosminės medicinos institute Kiolne. Kauno technologijos universiteto mokslininkų sukurtos technologijos kartu yra ir sėkmingos mokslo komercializacijos pavyzdys: įvairių JAV ir ES rinkos konsultantų vertinimais patekęs į pasaulinę rinką neivazinis galvospūdžio matuoklis ir smegenų kraujotakos autoreguliacijos monitorius atidarys didelės vertės rinkos nišą. Abu prietaisai atitinka ISO standartus ir jiems jau suteikti ES CE sertifikatai.

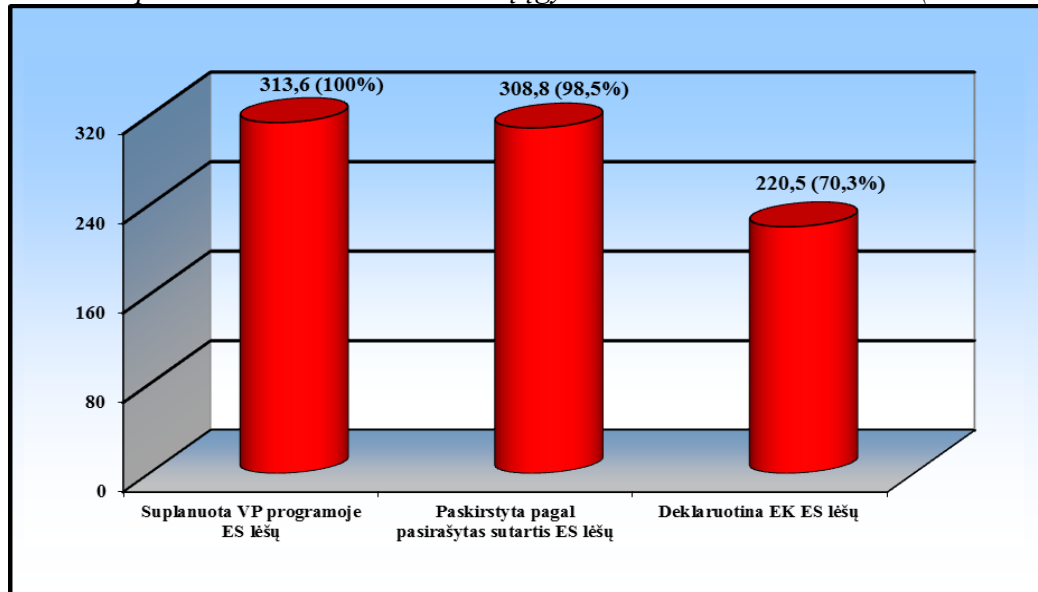
Pagal 1 prioriteto 1 uždavinį įgyvendinami slėnių projektai, kuriami mokslinių tyrimų centrai skatina jaunųjų mokslininkų pasirinkimą likti dirbti Lietuvoje, didėjančių užsienio mokslininkų susidomėjimą galimybėmis dirbti su šiuolaikiškiausia mokslinių tyrimų įranga ne tik Europoje, sudaro platesnes galimybes mokslininkams pagerinti teikiamos mokslinės produkcijos kokybę, Lietuvos mokslininkų dalyvavimą tarptautinėse konferencijose, pavyzdžiui, Fizikos technologijų mokslo centro atstovai („Saulėtekio“ slėnio kūrimo dalyvis) 2014 m. birželio mėn. skaitė 2 pranešimus Hitachi kompanijoje (Japonija). Šiuolaikinė mokslinių tyrimų įranga leidžia Lietuvos mokslininkams vadovauti tarptautiniams projektams, pavyzdžiui, Fizikos technologijų mokslo centras („Saulėtekio“ slėnio kūrimo dalyvis) vadovauja 7 Bendrosios programos „Appolo“ projektui. Kuriam MTEP bazė padeda atlikti tyrimus, kurių rezultatai skelbiami aukštą citavimo indeksą turinčiuose mokslo leidiniuose (pavyzdžiui, Fizinių tyrimų mokslo centras per 2014 metus paskelbė 120 tokių straipsnių).

1 prioriteto 1 uždavinio lėšomis finansuojami projektai prisidėjo prie **strateginio rodiklio „Europos patentų biurui pateiktų paraiškų skaičius 1 mln. gyventojų“** pokyčių. EAVP numatyta pradinė šio rodiklio reikšmė 2,6 (2002 m.), o planuojama pasiekti rodiklio reikšmė 30 (2015 m.). Patentų paraiškų, tenkančių 1 mln. gyventojų, skaičius nuo 2010 m. didėja: 2010 m. buvo užregistruota 2,9 patentų paraiškų, tenkančių 1 mln. Lietuvos gyventojų, 2011 m. – 4,6 patentinės paraiškos, 2012 m. – 6,3 patentinės paraiškos, o 2013 m. – 7,4 patentinės paraiškos²⁹. Prie patentų skaičiaus didėjimo prisideda ir Lietuvos mokslinių tyrimų institucijos: 2014 m. Lietuvos Respublikos patentui gauti Lietuvos mokslinių tyrimų institucijos pateikė 43 patentines paraiškas: Aleksandro Stulginskio universitetas pateikė 4 patentines paraiškas, Vilniaus universitetas – 7, Kauno technologijos universitetas – 9, Vilniaus Gedimino technikos universitetas – 9, Valstybinis mokslinių tyrimų institutas Fizinių ir technologijos mokslų centras – 10, Klaipėdos universitetas – 1, Nacionalinis vėžio institutas – 1 ir Lietuvos energetikos institutas 2 patentines paraiškas.

Siekiant užtikrinti suplanuotų veiklų įgyvendinimą ir rodiklių pasiekimą, vykdomi reguliarūs stebėsenos pasitarimai su įgyvendinančiąja institucija, projektų vykdytojais, pasitarimai dėl projektinių veiklų įgyvendinimo spartinimo ir įvairių rizikų prevencijos. Uždavinio lėšomis finansuojami projektai, skirti sustiprinti viešą ir privačią mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bazę, didina viešojo sektoriaus MTTP veiklos efektyvumą ir prieinamumą įmonėms.

²⁹ Ataskaitos rengimo metu nebuvo duomenų apie Europos patentų biurui pateiktų paraiškų skaičių 1 mln. gyventojų už 2014 m.

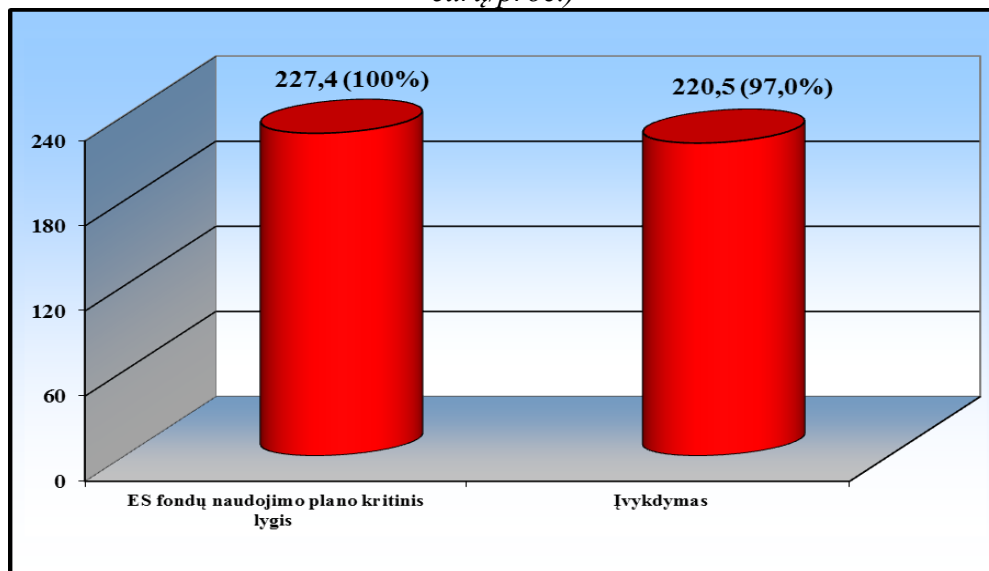
15 paveikslas. 1 prioriteto 1 uždavinio ES lėšų įgyvendinimo analizė 2014 m. (mln. eurų/proc.)

1 prioriteto 1 uždavinio įgyvendinimui iš viso skirta 313,6 mln. eurų ES fondų lėšų. Iki 2014 m. pabaigos pasirašyta finansavimo ir administravimo sutarčių už 308,8 mln. eurų ES fondų lėšų, t. y. 98,5 proc. 1 prioriteto 1 ir 2 uždaviniams skirtos ES fondų lėšų sumos. Iki 2014 m. pabaigos pripažinta deklaruotinomis EK 220,5 mln. eurų ES fondų lėšų, t. y. 70,3 proc. nuo 1 prioriteto 1 ir 2 uždaviniams skirtos ES fondų lėšų sumos.

Riziką prarasti 1 prioritetai skirtas lėšas mažina tai, kad 1 prioritete yra projektuose pritrauktų nacionalinių viešųjų ir privačių lėšų perteklius, kuris atskaitiniu laikotarpiu sudarė 11,69 proc. nuo visų 1 prioritetai skirtų lėšų.

16 paveikslas. 1 prioriteto 1 uždavinio ES fondų lėšų naudojimo plano įgyvendinimas 2014 m. (mln. eurų/proc.)

Akumuliuota kritinė pripažintų deklaruotinomis ES fondų lėšų suma 2014 m. 1 prioriteto 1 uždaviniui buvo 227,4 mln. eurų. 2014 m. pabaigoje pripažinta deklaruotina ES fondų lėšų suma sudarė 220,5 mln. eurų, t. y. 97 proc. planuotų pripažinti deklaruotinomis lėšų.

Valdant projektų įgyvendinimo rizikas, 2014 metų eigoje buvo organizuojami susitikimai su Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros atstovais, kuriuose buvo aptariamose įgyvendinamų

projektų rizikos ir jų valdymas, priemonių įgyvendinimo sparta, derinami priemonių įgyvendinimo planai. Priemonės, kurių imamasi, siekiant projektuose suplanuotų rodiklių, visų pirma nukreiptos į veiklų įgyvendinimo ir lėšų panaudojimą spartinimą, kadangi tik užbaigus projekte visas veiklas yra pasiekiami suplanuoti rodikliai. Taigi, priemonės, kurių buvo imamamsi dėl veiklų ir lėšų buvo šios:

1. stebima, kaip projektų vykdytojai vykdo projektų finansavimo ir administravimo sutarčių specialiosiose sąlygose numatytas specialiaisiais sąlygas per 12, 24 ar 36 mėn. (priklausomai nuo projekto įgyvendinimo laikotarpio) nuo projekto finansavimo ir administravimo sutarties įsigaliojimo patirti ir deklaruoti išlaidas (ne mažiau kaip tam tikrą procentą visų projektui įgyvendinti skirtų lėšų);

2. organizuojami susitikimai su projektų vykdytojais, kurie nesilaiko sutartyse nustatytų įsipareigojimų panaudoti tam tikrą dalį lėšų per 12 ir (ar) 24 mėn. Išsiaiškinamos projekto veiklų įgyvendinimo vėlavimo priežastys ir nustatomi tų priežasčių šalinimo veiksmų planai, o iškilus probleminėms situacijoms, konsultuojami projektų vykdytojai;

3. siekiant pagerinti ir paspartinti projektų veiklų įgyvendinimo tempus kai kuriais atvejais projektų finansavimo ir administravimo sutartys buvo papildomos nuostatomis dėl privalomo projekto vykdytojo nuosavų lėšų indėlio projekto vykdytojui neužbaigus projekto įgyvendinimo iki 2015 m. spalio 1 d. ar 2015 m. lapkričio 15 d. (priklauso nuo pasirinkto išlaidų apmokėjimo būdo);

4. kiekvieną ketvirtį vyko Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros projektų stebėsenos posėdžiai, kurių metu buvo aptariama projektų įgyvendinimo eiga, lėšų panaudojimo planų vykdymas, rizikos valdymo klausimai. Projektų vykdytojai buvo skatinami įgyvendinti projektų veiklas anksčiau ir teikti mokėjimo prašymus dažniau (jei tik yra galimybė) dažniau nei numatyta projektų grafikuose.

Siekiant kuo efektyviau įgyvendinti per projektų vykdytojų institucijose kuriamiems Atviros prieigos centrams suformuotus siekius pritraukti verslo užsakymus, padidinti mokslo rezultatų pasiekiamumą, suteikti mokslo žinioms kuo didesnę pritaikomumą versle bei naujų technologijų kūrimą, dar nuo 2012 metų pabaigos Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra įgyvendina Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamą valstybės projektą „Mokslo ir tyrimų atvira prieiga (MITAP)“ (projekto kodas VP1-3.1-ŠMM-06-V-02-001), kurio veiklų dėka baigiama kurti Mokslo, tyrimų ir eksperimentinės plėtros informacinė sistema (MTEPIS), kurios tikslas „vieno langelio“ principu teikti pažangias elektronines paslaugas Lietuvos ir užsienio verslo subjektams, mokslo ir studijų institucijoms, tyrėjams ir kitiems suinteresuotiems asmenims. Atviros prieigos centrai viešina sukurta ar kuriamą modernią MTEP infrastruktūrą, įsigytą įrangą, paslaugas ir aukščiausio lygio mokslinę kompetenciją, siekiant pritraukti papildomus įrangos naudotojus ir mokslo paslaugų užsakovus. Minėtame skėtiniame projekte yra įdarbinta 17 žmonių, kurie Lietuvos MTEP aktyviai pristato tarptautiniuose renginiuose užsienyje ir Lietuvoje mokslo ir verslo institucijų atstovams, dalyvauja įvairiose parodose, derasi dėl bendrų projektų ir paslaugų pardavimo. Siekiant didesnio atviros prieigos centrų žinomumo užsienyje bei užsienio įmonių pritraukimo, užmegztas glaudus bendradarbiavimas su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija. Įdarbinti 17 koordinatorių ruošia komercinius produktų/technologijų ir paslaugų pasiūlymus.

D DALIS: HORIZONTALIOS POLITIKOS

1. Prioriteto įgyvendinimo poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui

Siekiant užtikrinti lygias vyrų ir moterų galimybes vykdant 1 prioriteto 1 uždavinio lėšomis finansuojamų projektų veiklas, į bendruosius projektų atrankos kriterijus buvo įtraukti reikalavimai dėl projektų atitikties lyčių lygybės ir nediskriminavimo principams. Atliekant paraiškų dėl projektų finansavimo vertinimą ir (arba) vykdant projektų įgyvendinimo stebėseną, tikrinama, ar projektai neprieštarauja lyčių lygybės ir nediskriminavimo principams, nepažeidžia Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo bei Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo ir

neribojama vienodų galimybių vyrams ir moterims dalyvauti projektuose ir naudotis projektų rezultatais. Papildomų reikalavimų vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui specialiuosiuose atitikties atrankos ir specialiuosiuose prioritetiniuose atrankos kriterijuose nėra numatyta. Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamų projektų poveikis lyčių lygybės ir nediskriminavimo principams yra neutralus.

2. Prioriteto įgyvendinimo poveikis informacinės visuomenės plėtrai

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamo 1 prioriteto 1 uždavinio veiklos prisideda prie informacinės visuomenės plėtros. Pavyzdžiui, pagal EAVP 1 prioriteto priemonę „Nacionalinių mokslo programų ir kitų aukšto lygio MTTP projektų vykdymas“ 2014 m. buvo baigti įgyvendinti 8 iš 13 projektų: „Klaipėdos universiteto bibliotekos duomenų saugyklų atnaujinimas“, „Šiaulių universiteto bibliotekos duomenų saugyklos infrastruktūros ir skaitmeninio įrangos modernizavimas užtikrinant ilgalaikį duomenų prieinamumą ir atvirą virtualią prieigą humanitarinių mokslų srities mokslininkams“, „Vilniaus universiteto bibliotekos duomenų saugyklų optimizavimas“ ir kiti. Šių projektų įgyvendinimo metu buvo skaitmeninami mokslinių tyrimų duomenys humanitarinių, socialinių ir tikslųjų mokslų srityse, suteikiantys platesnias galimybes su jais susipažinti platesniame besidominčiųjų ratui.

3. Prioriteto įgyvendinimo poveikis regioninei plėtrai

Didžiausia dalis Lietuvos mokslo ir studijų institucijų yra Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos regionuose, todėl šiems regionams tenka didžiausia ES fondų lėšų dalis. Šiuose regionuose buvo tęsiamas 5 integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėniai) kūrimas: Vilniuje – „Saulėtekio“ ir „Santaros“ slėniai, Kaune – „Nemunas“ ir „Santaka“ slėniai, o Klaipėdoje kuriamas jūrinis slėnis. Tuo tarpu Marijampolėje, Alytuje, Tauragėje ir Utenoje nėra mokslinių tyrimų institucijų, nekuriama centrai, neįgyvendinami didelės apimties projektai, todėl ES fondų lėšų iš Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamo 1 prioriteto šiems regionams skirta mažiau.

Kai kurie Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos įgyvendinami projektai daro tiesioginį poveikį regionų plėtrai, o kiti – netiesioginį. Pavyzdžiui, Kaune yra kuriamas „SANTAKA“ slėnis, kurio kūrime dalyvauja trys didžiausi universitetai, įsikūrę Kaune (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto „Santakos“ slėnio Naujausių farmacijos ir sveikatos technologijų centro sukūrimas“ projektas, Kauno technologijos universiteto „Nacionalinio atviros prieigos MTEP centro sukūrimas Kauno technologijos universitete“ projektas, Lietuvos energetikos instituto projektas „Nacionalinio atviros prieigos Ateities energetikos technologijų mokslo centro sukūrimas“), todėl lėšos šiems projektams įgyvendinti nukreiptos į Kauno miestą, tačiau slėnyje kuriamų produktų nauda naudosis visos Lietuvos gyventojai ir net tarptautinė bendruomenė, pavyzdžiui, Klaipėdos universiteto kuriamo jūrinio slėnio projekto lėšų dėka pastatytas naujausias Europoje mokslinių tyrimų laivas, kurio pradėtais vykdyti moksliniais tyrimais dar iki projekto pabaigos galės naudotis ir Vilniaus regiono mokslininkai (Gamtos tyrimų centras yra šio projekto partneris), dirbantys jūros ekologijos mokslinių tyrimų tematika. Šiame projekte gerinama kito projekto partnerio – Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos (kolegija) – mokymo ir mokymosi infrastruktūra sudarys puikias sąlygas studijoms ne tik Lietuvos ir Baltijos valstybių regiono jaunimui, nes atnaujinama bazė atitiks tarptautinių konvencijų reikalavimus, privalomus rengiant jūrininko profesijų specialistus

4. Prioriteto įgyvendinimo poveikis darniam vystymuisi

Projektų įgyvendinamų pagal 1 prioriteto 1 uždavinį poveikis darniai plėtrai yra netiesioginis. Nors įgyvendinant šį uždavinį projektai yra vykdomi didžiuosiuose Lietuvos miestuose, kur yra įsikūrę universitetai ir mokslinių tyrimų centrai, tačiau įgyvendinamų projektų rezultatai daro

didelę įtaką visai Lietuvai, šalies ekonominei ir socialinei plėtrai, tuo pačiu nepažeiziant aplinkosauginių reikalavimų.

5. JEREMIE įgyvendinimas

Netaikoma

6. Informacija apie kryžminį finansavimą

Netaikoma

7. Prioriteto įgyvendinimo poveikis užimtumui

14 lentelė. Prioriteto įgyvendinimo poveikis užimtumui

Priemonė	Deklaruotinių išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma (eurais)	Sukurtų darbo vietų skaičius	Išsaugotų darbo vietų skaičius
Bendrosios mokslo ir studijų infrastruktūros stiprinimas	208 756 064,95 ³⁰	70 ³¹	-
Nacionalinių mokslo programų ir kitų aukšto lygio MTTP projektų vykdymas	5 061 405,39	81	-
Iš viso	213 817 470,34	151	-

Įgyvendinant 1 prioriteto 1 uždavinį, jau yra sukurta 151 darbo vieta mokslinių tyrimų srityje. Santykis tarp sukurtų darbo vietų ir tam skirtų lėšų yra pakankamai didelis, nes darbo vietos sukūrimui ir (arba) atnaujinimui naudojamos lėšos neapsiriboja vien konkrečios darbo vietos sukūrimu ir mokslinės įrangos nupirkimu tam tikrai tyrimų kryptims vykdyti. Didžiausią ES fondų investicijų dalį gavę infrastruktūriniai projektai atnaujina MTEP bazinę infrastruktūrą, t. y. statė naujus pastatus, priestatus ar vykdė esamų patalpų rekonstrukciją, įrenginėjo inžinerinius, komunikacinių ir kitus reikalingus tinklus. Šioms veikloms atlikti buvo ir tebėra naudojamos sąlyginai didelės lėšos. Be to, šio prioriteto lėšomis finansuojami projektai dar nėra užbaigti – tikimasi, kad juos užbaigus sukurtų darbo vietų skaičius gerokai išaugs (šių projektų finansavimo ir amdintravimo sutartyse yra suplanuota sukurti 750 darbo vietų. Sukurtų darbo vietų mokslininkams ir kitiems tyrėjams rodiklis skaičiuojamas pateikus su toje darbo vietoje dirbančiu mokslininku ar kitu tyrėju pasirašytas darbo sutartis.

3.1.1.2. Svarbiausios problemos

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2014 m. gruodžio 10 d. ataskaitoje Nr. FA-P-80-1-55 „Dėl veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją konvergencijos tikslui įgyvendinti, valdymo ir kontrolės sistemos veikimo

³⁰ Skaičiuojamos ES ir bendrojo finansavimo lėšos.

³¹ Informacija renkama skaičiuojant stebėsenos rodiklį „Bendros darbo vietos mokslinių tyrimų srityje“.

bei Europos Komisijai 2013 metais deklaruotų išlaidų (Metinė kontrolės ataskaita pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 62 str.)“ nebuvo pateikta rekomendacijų, skirtų 1 prioriteto 1 uždavinio įgyvendinimui.

3.1.2. Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamų 1 prioriteto 3 ir 4 uždavinių įgyvendinimas

3.1.2.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Įgyvendinant 1 prioritetą, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija siekia šių uždavinių:

- 3 uždavinys: „Padidinti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklos aktyvumą privačiame sektoriuje“ (toliau – 3 uždavinys);
- 4 uždavinys: „Pagerinti žinių ir technologijų sklaidos terpę, skatinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje“ (toliau – 4 uždavinys).

Šių uždavinių siekiama įgyvendinant 9 priemones: 7 priemonės įgyvendinamos konkurso būdu ir 2 – valstybės projektų planavimo būdu. Iki 2014 m. pabaigos buvo pasirašyta 639 projektų finansavimo ir administravimo sutartys, iš kurių baigti įgyvendinti 461 projektai.

Informacija apie 1 prioriteto 3 ir 4 uždavinių įgyvendinimo pažangą, pateikiama remiantis uždavinių lygmens fizinių ir finansinių stebėsenos rodiklių pasiekimais.

A DALIS: STEBĖSENOS RODIKLIŲ PASIEKIMAI UŽDAVINIO LYGMENIU

15 lentelė. 3 uždavinys: Padidinti MTTP veiklos aktyvumą privačiame sektoriuje

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
MTTP projektų skaičius (įmonių mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veikla) ³²	Pasiekimas	0	0	173	314	409	482	1422	1418	NA	1418
	Tikslas										800
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)	Pasiekimas	0	0	7,20	18,30	36,43	63,11	78,41	101,91	NA	101,91
	Tikslas										85

³² Nurodomi projektai skirti inovacijų populiarinimo veikloms vykdyti, mokslo ir verslo bendradarbiavimą ir naujų inovatyvių įmonių kūrimąsi skatinti. Rodiklio pasiekimai nurodyti pagal pasirašytų projektų ir finansavimo sutarčių skaičių.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
	Pradinis taškas	0									

16 lentelė. 4 uždavinys: Pagerinti žinių ir technologijų sklaidos terpę, skatinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą MTTP srityje

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
MTTP ir inovacijų aplinkos gerinimo projektų skaičius	Pasiekimas ³³	0	0	14	18	28	45	59	59	NA	59
	Tikslas										40
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Naujai sukurtų technologinių įmonių skaičius ³⁴	Pasiekimas	0	0	0	1	51	51	84	207	NA	207
	Tikslas										100
	Pradinis taškas	0									

B DALIS: FINANSINĖ PAŽANGA

17 lentelė. 1 prioriteto finansinė pažanga pagal 3 ir 4 uždavinius (eurais)

Uždaviniai	Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatytų lėšų suma				Deklaruotinių išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma			
	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės	Projekto	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės	Projekto

³³ Rodiklio pasiekimai nurodyti pagal pasirašytų projektų ir finansavimo sutarčių skaičių.

³⁴ Naujai sukurtų technologinių įmonių skaičius – inovatyvios įmonės, kurių pagrindinė veikla yra kurti, gaminti ir platinti technologinius sprendinius (tame tarpe: įrenginius, mechanizmus, prietaisus, technologijas, metodus, kompiuterius, kompiuterines programas ir pan.), skirtus naudoti visų pirma gamybos ir paslaugų teikimo procesuose.

			biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma			biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma
3 uždavinys	226.933.534,32	120.666.127,51	7.243.347,34	99.024.059,47	169.019.939,72	87.834.823,80	7.228.744,23	73.956.371,69
4 uždavinys	85.032.889,46	66.914.031,67	2.668.353,36	15.450.504,43	49.828.791,97	37.814.166,89	2.662.327,87	9.352.297,21

C DALIS. KOKYBINĖ ANALIZĖ

18 lentelė. 3 uždavinys: Padidinti MTTP veiklos aktyvumą privačiame sektoriuje

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		126.458.366	120.666.127,51	95,42 proc.	87.834.823,80	69,46 proc.
PRODUKTO	MTTP projektų skaičius (įmonių mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veikla)	800	1418	177,25 proc.	1418	177,25 proc.
REZULTATO	Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)	85	131,96	155,25 proc.	101,91	119,89 proc.

2014 m. pabaigoje projektų finansavimo ir administravimo sutartyse prisiimtų įsipareigojimų suma sudarė 95,42 proc. 3 uždaviniui skirtų ES fondų lėšų, o deklaruotinos ES fondų lėšos siekė 69,46 proc.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje produkto rodiklio „**MTTP projektų skaičius (įmonių mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veikla)**“ reikšmė, suplanuota sutartyse buvo 1418. Toks didelis projektų skaičius yra todėl, kad pagal 3 uždavinį įgyvendinama labai daug smulkių projektų, pavyzdžiui, galimybių studijų rengimas ar inovacinių čekių, skirtų mokslinių tyrimų ir (ar) technologinės plėtros veiklai ir techninių galimybių studijoms atlikti, teikimas. Šis rodiklis yra mažesnis nei 2013 m., nes buvo nutrauktos 4 projektų finansavimo ir administravimo sutartys.

Rezultato rodiklio „**Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)**“ reikšmė, tiek suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse, tiek faktiškai pasiekta iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos, yra didesnė nei numatyta pasiekti EAVP (atitinkamai 155,25 proc. ir 119,89 proc.), nes projekto vykdytojai didesne dalimi prisidėjo prie projektų įgyvendinimo nei tikėtasi.

Remiantis EAVP priede numatytais **papildomų rodiklių pasiekimais**, iki 2014 m. pabaigos taip pat buvo:

- 1) sukurtos 522,65 ilgalaikių tyrėjų ir pagalbinio personalo darbo vietos per 3 metus po projekto įgyvendinimo;

- 2) 3568 tyrėjų ir pagalbinių personalo atliko darbus, skirtus projekto MTTP veiklai;
- 3) mokslo tyrimų įstaigose ir (ar) aukštosiose mokyklose užsakyta MTTP darbų už 3,75 mln. eurų;
- 4) sukurta 474 gaminių, paslaugų ar procesų prototipai (konceptijos).

2014 m. **sėkmingai įgyvendinamų projektų pavyzdžiai** pagal 3 uždavinį:

1) UAB „ELTESTA“ projektas „Metrologinės plačiajuosčių oscilografų testavimo laboratorijos įrengimas (METROTEST)“ (Nr. VP2-1.3-ŪM-03-K-02-067). Projektui skirtas finansavimas – 182,334 tūkst. eurų. Projektas baigtas įgyvendinti 2015 m. kovo 31 d. Siekiant kurti konkurencingus plačiajuosčius oscilografus, įgyvendinant projektą išplėsta įmonės turima MTTP infrastruktūra Įrengta pirmoji metrologinė laboratorija Lietuvoje, kuri suteikė galimybę spręsti metrologines užduotis ir problemas stroboskopinių oscilografų iki 40 GHz ir realaus laiko oscilografų iki 3 GHz pralaidumo juostos kūrimo (iki tol metrologinių galimybių teikimo lygis siekė atitinkamai 12 GHz ir 100 MHz). Pasiękti rezultatai – projekto įgyvendinimo metu sukurta viena tyrėjų ir pagalbinių personalo darbo vieta ir sukurtos dvi ilgalaikių tyrėjų ir pagalbinių personalo darbo, pritraukta 0,09 mln. eurų privačių investicijų.

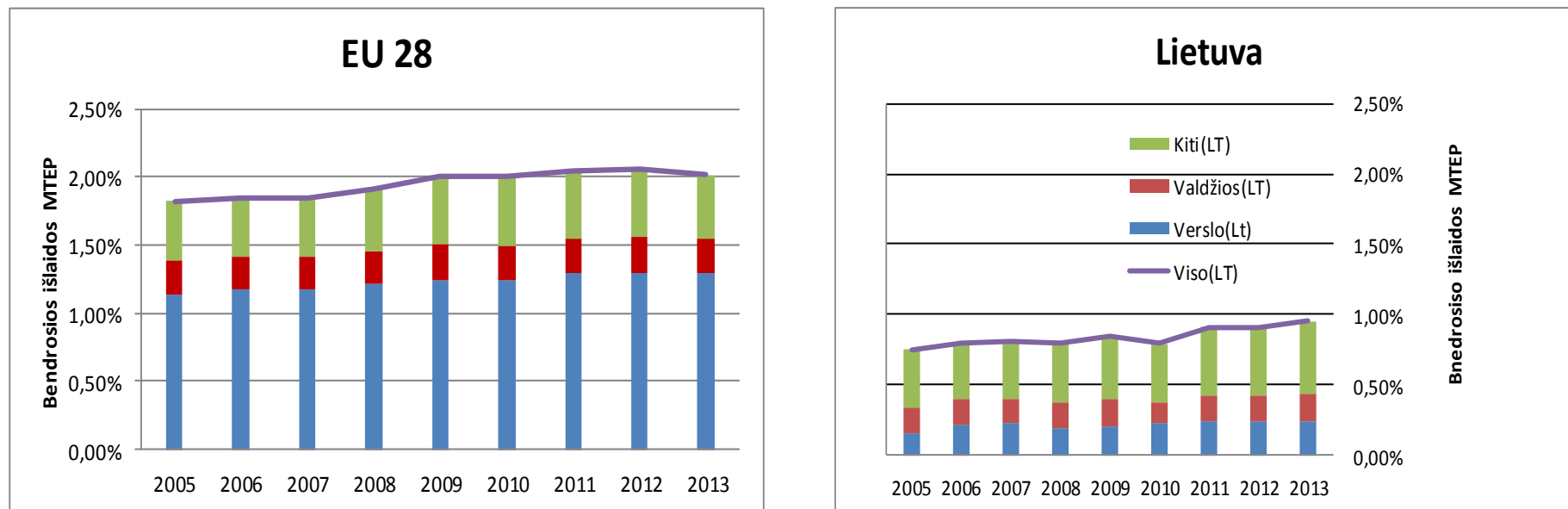
2) UAB „Baltic Car Equipment“ projektas „Telemetrinių įrenginių intensyvaus duomenų srauto apdorojimo sistemos kūrimas“. Projektui skirtas finansavimas – 126,12 tūkst. eurų. Projektas baigtas įgyvendinti 2014 m. liepos 9 d. UAB „Baltic Car Equipment“ užsiima informacinių transporto valdymo sistemų kūrimu, gamyba ir diegimu. Siekiant pateikti skirtingoms vartotojų grupėms skirtingų telemetrinių įrenginių aibių pernešamą informaciją, tuo pačiu išplečiant ir siūlomų paslaugų asortimentą, projekto metu vykdyti moksliniai tyrimai, kuriant unikalų produktą – telemetrinių įrenginių intensyvaus duomenų srauto apdorojimo sistemos prototipą. Projektas buvo įgyvendinamas, bendradarbiaujant su Kauno technologijos universitetu ir UAB „Telesoftas“. Projekto rezultatai – projekto įgyvendinimo metu 18 tyrėjų ir pagalbinių personalo atliko darbus, skirtus projekto MTTP veiklai atlikti, sukurtos dvi ilgalaikių tyrėjų ir pagalbinių personalo darbo vietos, sukurtas prototipas ir pateiktas į rinką naujas gaminy, pritraukta 0,07 mln. eurų privačių investicijų.

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos užsakymu atlikto vertinimo³⁵ metu nustatyta, kad Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos vykdomos intervencijos MTTP ir inovacijų skatinimo srityje turi esminės teigiamos įtakos Lietuvos MTTP ir inovacijų politikos įgyvendinimui. Didžiausią įtaką turėjo privačių investicijų pritraukimas į MTTP ir inovacijų projektus, naujų produktų bei paslaugų kūrimas bei tobulinimas.

1 prioriteto 3 uždavinio lėšomis finansuojami projektai prisidėjo prie strateginio konteksto rodiklio „**Bendros išlaidos MTTP (proc. nuo BVP)**“ pokyčių. Remiantis išankstiniais bendrojo vidaus produkto (BVP) duomenimis, bendrosios Lietuvos MTEP išlaidos 2013 m. sudarė 0,95 proc. BVP (2011 m. – 0,9 proc.) (17 paveikslas). Lyginant sektorius, pastebėta, kad verslo sektoriaus išlaidos 2012–2013 m. išlieka pastovios ir siekia 0,24 proc. Tuo tarpu valdžios sektoriaus išlaidos išaugo nuo 0,01 proc. iki 0,19 proc.

³⁵ <http://www.esparama.lt/vertinimo-ataskaitos#11> verslas

17 paveikslas. Bendrosios išlaidos MTEP

Šaltinis: MoE chart, Eurostat

Apibendrinant galima teigti, kad 1 prioriteto 3 uždavinys įgyvendinamas sėkmingai, o pasiekti rezultatai didina MTTP veiklos aktyvumą privačiame sektoriuje.

19 lentelė. 4 uždavinys: Pagerinti žinių ir technologijų sklaidos terpę, skatinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą MTTP srityje

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		72.053.983	66.914.031,67	92,87 proc.	37.814.166,89	52,48 proc.
PRODUKTO	MTTP ir inovacijų	40	59	147,50 proc.	59	147,50 proc.

	aplinkos gerinimo projektų skaičius					
REZULTATO	Naujai sukurtų technologinių įmonių skaičius	100	199	199,00 proc.	207	207,00 proc.

Nors 2014 m. pabaigoje faktiškai panaudotos ES fondų lėšos siekė 52,48 proc. nuo EAVP suplanuotų, tačiau rodiklių pasiekimai ženkliai didesni. Iki 2014 m. gruodžio 31 d. produkto rodiklio „**MTTP ir inovacijų aplinkos gerinimo projektų skaičius**“ pasiekimas (59) viršijo EAVP numatytą planą – 40. Rezultato rodiklio „**Naujai sukurtų technologinių įmonių skaičius**“ reikšmė, suplanuota sutartyse (199) bei faktiškai pasiekta (207), taip pat viršijo EAVP nustatytą pasiekti rodiklio reikšmę (100).

Lietuvoje ataskaitiniu laikotarpiu veikė 46 klasteriai, iš jų pusė yra besivystantys klasteriai, kurie vykdo bendrą veiklą ilgiau kaip 1 metus, turi sėkmingai įgyvendinę ne mažiau kaip 3 bendras veiklas. 2014 m. pabaigoje buvo įgyvendinami 22 klasterių projektai.

2014 m. pabaigoje Lietuvoje aktyviai veikė 9 mokslo ir technologijų parkai (du mokslo ir technologijų parkai buvo apjungti į vieną, todėl iš 10 liko 9 mokslo ir technologijų parkai).

Remiantis EAVP priede numatytais **papildomų rodiklių pasiekimais**, iki 2014 m. pabaigos:

- 1) 2417 įmonės gavo finansavimą inovacijoms iš visų 76 428 įmonių, veikusių 2014 m. pabaigoje;
- 2) sukurti 22 viešo pobūdžio informacijos portalai ar duomenų bazės;
- 3) įgyvendintos 56 šiuolaikiškų technologijų ir inovacijų sklaidos priemonės;
- 4) surengti 159 klasterio nariams skirti pasidalinimo patirtimi ir panašūs renginiai;
- 5) įgyvendintos 105 klasterio nariams skirtos rinkodaros veiklos;
- 6) pritraukta 64 naujų klasterio narių;
- 7) 3642 SVV subjektai, pasinaudoję konsultavimo, informavimo paslaugomis, susijusiomis su tarptautinėmis MTTP, inovacijų ir su jomis siejamomis programomis.

2014 m. **sėkmingai įgyvendinamų projektų pavyzdžiai** pagal 4 uždavinį:

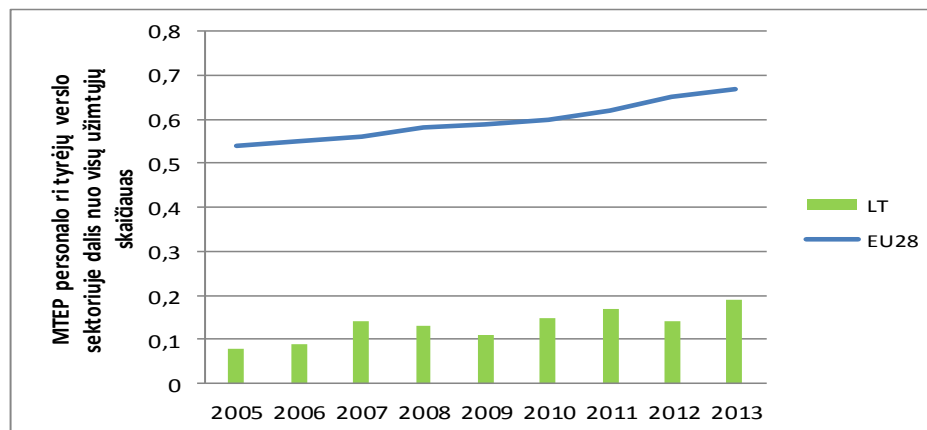
1) UAB „De Futuro“ projektas „Sveikatingumo klasterio iVit@ konkurencingumo didinimas bei plėtra“ (Nr. VP2-1.4-ŪM-01-K-01-010) Projektui skirtas finansavimas – 102,51 tūkst. eurų. Projektą planuojama įgyvendinti 2015 m. II ketv. Projektas yra skirtas sveikatingumo klasterio iVit@, kurio nariai yra 11 verslo įmonių ir mokslo institucija – Lietuvos sporto universitetas, konkurencingumo didinimui bei plėtros skatinimui. Įgyvendinant projektą organizuojamos konferencijos, mokymai, seminarai ir susitikimai tarp klasterio narių, vykdomos rinkodaros veiklos, siekiant skatinti bendradarbiavimą tarp klasterio narių bei pritraukti naujus narius. Siekiant padidinti klasterio žinomumą, projekto įgyvendinimo metu sukurtas internetinis portalas <http://www.i-vita.lt/>. Projekto rezultatai – projekto įgyvendinimo metu įgyvendintos trys klasterio nariams skirtos rinkodaros veiklos, atliktas vienas klasterio plėtrai skirtas rinkos tyrimas, suorganizuoti dešimt klasterio nariams skirti pasidalinimo patirtimi ir panašūs renginiai, prie klasterio prisijungė du nauji klasterio nariai, taip pat atliktais tyrimais ir informacija pasinaudojo 60 proc. klasterio narių iš visų projekto įgyvendinimo metu gavusių tokią informaciją klasterio narių, klasterio įmonių konsoliduota apyvarta padidėjo 12 proc., klasterio įmonių konsoliduota eksporto apimtis padidėjo 12 proc., klasterio įmonių konsoliduotos MTTP veiklos išlaidos padidėjo 20 proc.

2) Asociacija „Lietuvos medicinos turizmo klasteris“ projektas „Lietuvos medicinos turizmo klasterio vystymas“ (Nr. VP2-1.4-ŪM-01-K-02-016). Projektui skirtas finansavimas – 156,63 eurų. Projektą planuojama įgyvendinti 2015 m. rugsėjo mėn. Lietuvos medicinos turizmo klasteris yra suvienijęs 13 medicinos turizmo paslaugų eksportą vykdančius pažangiausius medicinos, SPA, reabilitacijos ir kt. susijusias paslaugas teikiančius juridinius asmenis į aukštą pridėtinę vertę klientams kuriantį medicinos turizmo paslaugų teikėjų tinklą. Taip pat klasterio nariais yra Lietuvos medicinos turizmo asociacija „Medicinos Lietuva“ bei VšĮ Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla. Įgyvendinant projektą siekiama didinti klasterio žinomumą, tarptautiškumo lygį, skatinti Lietuvos ir užsienio įmonių bendradarbiavimą, sudaryti palankias sąlygas ilgalaikiam klasterio narių ir mokslo visuomenės ryšių stiprinimui. Šiam tikslui pasiekti, klasteris atlieka klasterio plėtrai reikalingus tyrimus (tikslinių rinkų, klasterio efektyvaus pozicionavimo tikslinėse rinkose galimybių, paslaugų paketų sukūrimo galimybių ir kt.), kurie padeda didinti klasterio vertės grandinės efektyvumą ir brandą, rengia bendradarbiavimo su potencialiais klasterio nariais ir partneriais tikslinėse rinkose skatinimo renginius, klasterio narių pasidalinimo žiniomis apie paslaugų kokybės gerinimo galimybes seminarus, prisitraukiant ir ekspertus iš užsienio, įgyvendina klasterio rinkodarą. Projekto rezultatai – projekto įgyvendinimo metu įgyvendintos dvidešimt dvi klasterio nariams skirtos rinkodaros veiklos, atlikti keturi klasterio plėtrai skirti rinkos tyrimai, surengti keturi klasterio nariams skirti pasidalinimo patirtimi ir panašūs renginiai, taip pat atliktais tyrimais ir informacija pasinaudojo 55,56 proc. klasterio narių iš visų projekto įgyvendinimo metu gavusių tokią informaciją klasterio narių, klasterio įmonių konsoliduota apyvarta padidėjo 6,28 proc., klasterio įmonių konsoliduota eksporto apimtis padidėjo 63,26 proc.

Strateginis konteksto rodiklis „**Tyrėjų skaičius, tenkantis tūkstančiui užimtųjų/dalis įdarbinta versle**“ nuo 2012 m. padidėjo 0,05 proc. Tokį pokytį lėmė ES fondų finansavimas MTEP projektams, kurių metu yra įdarbinami tyrėjai ir skuriamos ilgalaikės tyrėjų darbo vietos. Tyrėjų skaičius didėja, jei priimama daugiau tyrėjų į įmonę – įmonė plečiasi arba kuriasi naujos technologinės įmonės³⁶, kurios samdo tyrėjus. 4 uždavinio rezultato rodiklis „Naujai sukurtų technologinių įmonių skaičius“ rodo naujų technologinių įmonių pokytį ir galima daryti prielaidą, kad didėjant naujų technologinių įmonių skaičiui, didėja ir jose samdomų tyrėjų skaičius. Iki 2014 m. pabaigos susikūrė apie 207 naujos technologinės įmonės.

³⁶ Technologinė įmonė – tai įmonė, kurios pagrindinė veikla yra kurti, gaminti ir platinti technologinius sprendinius (tame tarpe: įrenginius, mechanizmus, prietaisus, technologijas, metodus, kompiuterius, kompiuterines programas ir pan.), skirtus naudoti visų pirma gamybos ir paslaugų teikimo procesuose.

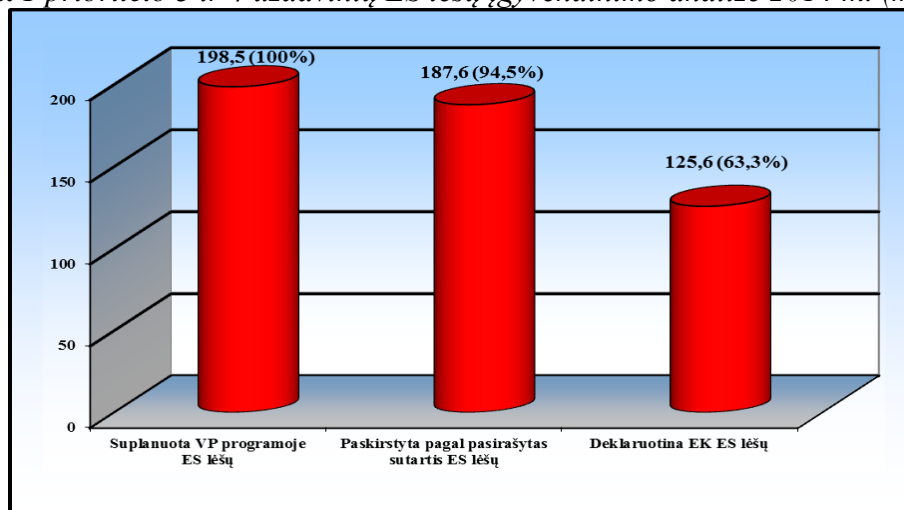
18 paveikslas. MTEP personalo ir tyrėjų verslo sektoriuje dalis nuo visų užimtųjų skaičiaus³⁷

Apibendrinant galima teigti, kad 1 prioriteto 4 uždavinys įgyvendinamas sėkmingai. Iki laikotarpio pabaigos pasiekti rezultatai gerina žinių ir technologijų sklaidos terpę, taip pat skatina verslo ir mokslo bendradarbiavimą MTTP srityje, siekiant padidinti Lietuvos pramonės tarptautinį konkurencingumą.

³⁷ Šaltinis: Eurostat.

19 paveikslas. 1 prioriteto 3 ir 4 uždavinių ES lėšų įgyvendinimo analizė 2014 m. (mln. eurų/proc.)

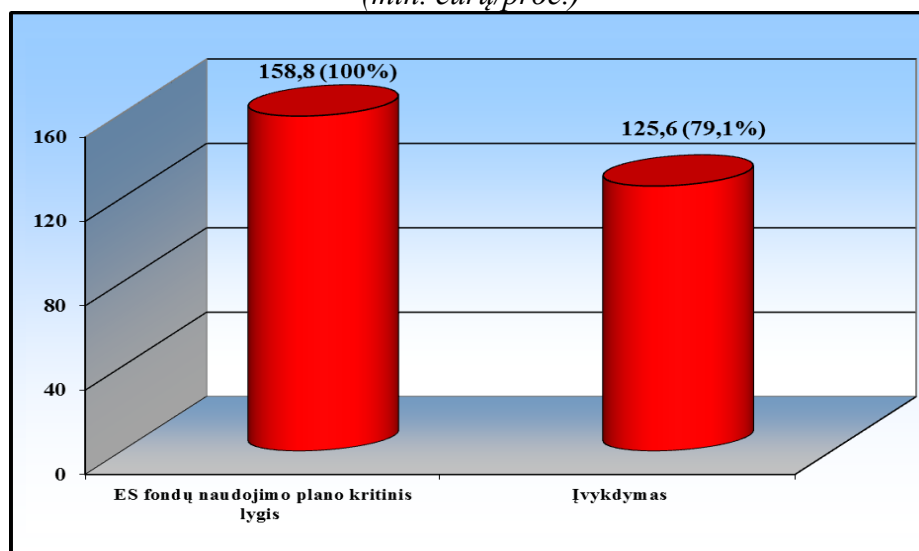

1 prioriteto 3 ir 4 uždavinių įgyvendinimui iš viso skirta 198,5 mln. eurų ES fondų lėšų. Iki 2014 m. pabaigos pasirašyta finansavimo ir administravimo sutarčių už 187,6 mln. eurų ES fondų lėšų, t. y. 94,5 proc. 1 prioriteto 3 ir 4 uždaviniams skirtų ES fondų lėšų sumos. Iki 2014 m. pabaigos pripažinta deklaruotinomis EK – 125,6 mln. eurų ES fondų lėšų, t. y. 63,3 proc. 1 prioriteto 3 ir 4 uždaviniui skirtos ES fondų lėšų sumos. Lėšų panaudojimas pagal 1 prioriteto 3 ir 4 uždavinius palyginus su 2013 m. yra efektyvus ir spartus (deklaruotinos ES ES lėšos padidėjo nuo 96,10 mln. eurų iki 125,6 mln. eurų).

Siekiant sėkmingai investuoti ES fondų lėšas, pareiškėjai nuolat konsultuojami bei vykdoma nuolatinė įgyvendinamų projektų stebėseną.

Riziką prarasti 1 prioritetui skirtas lėšas mažina tai, kad 1 prioritete yra nacionalinių viešųjų ir privačių lėšų perteklius, kuris ataskaitiniu laikotarpiu sudarė 11,69 proc. nuo visų 1 prioritetui skirtų lėšų.

20 paveikslas. 1 prioriteto 3 ir 4 uždavinių ES fondų lėšų naudojimo plano įgyvendinimas 2014 m. (mln. eurų/proc.)

ES fondų lėšų panaudojimo sparta neatitinko ES fondų lėšų naudojimo plano, todėl Lietuvos Respublikos ūkio ministerija sukūrė įgyvendinamų projektų stebėsenos ir kontrolės sistemą (veiksmų planą), kuri apima rizikingų projektų, veiklų įgyvendinimo, mokėjimo prašymų grafikų stebėseną. Ši stebėseną apima tiek naujai pasirašytas sutartis, tiek jau įgyvendinamus projektus. Būtent dėl jos įdiegimo 2014 m. ES fondų lėšų panaudojimo sparta išaugo iki 79,1 proc. ir

sumažėjo jos neatitiktis ES fondų lėšų naudojimo planui iki 20,9 proc. lyginant su 2013 m., kai ES fondų lėšų panaudojimo spratos (57,4 proc.) neatitiktis ES lėšų panaudojimo planui (42,6 proc.) buvo gerokai didesnė. Taip pat didelės rizikos projektai įtraukiami į ketvirtines ataskaitas teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybei, taip pat periodiškai vyksta susitikimai su tokių projektų vykdytojais Lietuvos Respublikos Vyriausybėje.

D DALIS. HORIZONTALIOS POLITIKOS

1. Prioriteto įgyvendinimo poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui

Poveikis neutralus, nes Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamos priemonės nėra tiesiogiai nukreiptos į vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimą, t. y. jos nedaro nei teigiamo, nei neigiamo poveikio vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui.

2. Prioriteto įgyvendinimo poveikis informacinės visuomenės plėtrai

Poveikis neutralus, nes Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamos priemonės nėra tiesiogiai nukreiptos į informacinės visuomenės plėtrą, t. y. jos nedaro nei teigiamo, nei neigiamo poveikio informacinės visuomenės plėtrai.

3. Prioriteto įgyvendinimo poveikis regioninei plėtrai

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamos priemonės nėra tiesiogiai skirtos tam tikrų regionų plėtrai, todėl poveikis regioninei plėtrai yra neutralus. Įgyvendinamų projektų skaičius regionuose pasiskirsto tolygiai, tačiau daugiausia projektų įgyvendinama Vilniaus ir Kauno regionuose.

Siekiant paskatinti probleminėse teritorijose ir regioniniuose augimo centruose įgyvendinamus projektus, kai kuriuose 3 uždavinio projektų finansavimo sąlygų aprašuose buvo nustatytas prioritetas atrankos kriterijus, pagal kurį didesni balai buvo suteikiami projektams, kurie įgyvendinami savivaldybėje, Lietuvos Respublikos Vyriausybės pripažintoje problemine teritorija, arba regioniniame ekonomikos augimo centre, išskirtame Lietuvos regioninės politikos iki 2013 metų strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 575.

4. Prioriteto įgyvendinimo poveikis darniam vystymuisi

Šio uždavinio įgyvendinimas daro tiesioginį poveikį darnios plėtros įgyvendinimui, t. y. socialinių bei ekonominių problemų sprendimui, o įgyvendinami projektai nepažeidžia aplinkosauginių reikalavimų, darnaus vystymosi nuostatų regionų plėtros srityje.

2014 m. įgyvendinami projektai, darantys teigiamą poveikį regioninės plėtros ir darnaus vystymosi prioritetų įgyvendinimui:

1) UAB „ProBioSanus“ projektas „Probiotinių bakterijų imobilizavimo ir įkapsuliavimo galimybių moksliniai tyrimai“. Projekto vertė – 259 158,36 eurai, skirtas finansavimas pagal sutartį – 132 741,25 eurai. UAB „ProBioSanus“ vysto ir gamina natūralius, probiotikų pagrindu sukurtus valymo (indų plovikliai, vonios kambario valikliai ir kt.) bei asmens higienos produktus, užtikrinančius sveiką ir subalansuotą mikrobiologinę aplinką, padedančius kovoti ir kontroliuoti patogeninių mikroorganizmų plitimą bei alergijos ir astmos ligų vystymąsi. Pagrindinį dėmesį įmonė skiria biotechnologinių sprendimų diegimui sveikai žmogaus aplinkai kurti bei palaikyti ir problemų, atsiradusių dėl cheminių antibakterinių priemonių naudojimo, eliminavimui bei sprendimui. Lietuvoje gaminami produktai tiekiami Baltijos šalių, Skandinavijos rinkoms. Projekto metu atliekami moksliniai tyrimai, siekiant sukurti inovatyvius probiotinių bakterijų įkapsuliavimo ir imobilizavimo sprendinius. Sukurti sprendiniai bus testuojami kosmetinėse kompozicijose bei bus

skirti naudoti įvairiose pramonės srityse, kurios savo veikloje naudoja probiotines bakterijas. Projekto esmė – sukurti probiotinių bakterijų imobilizavimo ir įkapsuliavimo metodologiją, kuri leidžia kuo ilgiau ir efektyviau išsaugoti probiotinių bakterijų gyvybines funkcijas, kokybinius parametrus bei paspartina jų vegetacinę būseną papuolus ant jai skirtos terpės. Šiuo metu pramonėje naudojamos probiotinės bakterijos sporų pavidalu, kurios ne visada atsigauna papuolusios ant paviršiaus ar jai skirtos terpės, o jeigu atsigauna, tai jų vegetacijos pradžia yra labai ilga, todėl produktas praranda pranašumą prieš patogenines bakterijas. Taip pat kai kuriais atvejais naudojamos „gyvos“ probiotinės bakterijos, kurios įvairiais būdais užmigdomos produkto gamybos proceso metu. Probiotinių bakterijų įkapsuliavimas ir imobilizavimas leis eliminuoti daugumą šiuo metu esančių apribojimų ir pagerins probiotinių produktų kokybę. Sukurtas produktas leis užimti naujas nišines rinkas bei turės įtakos kitų įmonių konkurencingumui, kadangi jos galės naudoti inovatyvų sprendinį savo produktų gamyboje.

2) UAB „Veika“ projektas „UAB „Veika“ moksliniai tyrimai, skirti naujų ekologiškų ir biodegraduojančių tapetų pagrindų sukūrimui“. Projekto vertė – 373 424,47 eurais, skirtas finansavimas pagal sutartį – 130 698,56 eurais. Šiuo metu beveik visi rinkoje esantys tapetai yra pagaminti iš dažų, kurių pirmasis (pagrindo) sluoksnis yra polivinilchlorido (PVC) pagrindu. Ši medžiaga yra neekologiška ir sunkiai suyra gamtoje. Todėl UAB „Veika“ ieško naujų gamybos būdų, kaip pateikti į rinką švaresnius ir ekologiškesnius produktus. Tam tikslui įmonė projekto metu vykdo mokslinius tyrimus, kurie padės atrasti naujus tapetų pagrindus be plastizolio. PVC jau yra uždraustas medicinoje ES šalyse ir tikėtina, kad ateityje jis bus apribotas ir namų ūkiuose naudojamose apdailos prekėse. Šiuo metu ES plinta tendencija žaliajam namų ir pastatų statymui. Tai apima efektyvų energijos, vandens ir kitų resursų panaudojimą, saugant gyventojų ir darbuotojų sveikatą ir produktyvumą, atliekų, užterštumo mažinimą ir aplinkoje suyrančių medžiagų naudojimą. Tapetai su PVC yra daug atsparesni plyšimui, trynimui ir tepimuisi, tačiau jie prasčiau atitinka ekologinius reikalavimus. Natūraliai kyla poreikis gaminti tapetus, kurie pasižymi tomis pačiomis savybėmis, kaip tapetai su PVC, tačiau būtų ekologiškesni. Įgyvendinamas projektas padės sukurti naujos kartos tapetų dažų pagrindą ir atitinkamai kitas dažų dalis. Naujieji dažai bus pranašesni už konkurentų siūlomus produktus, nes bus ekologiški, tačiau nesuprastės kiti tapetams keliami reikalavimai, tokie kaip kaina, reljefas, atsparumas, raštas, spalvinė gama.

5. JEREMIE įgyvendinimas

Netaikoma

6. Informacija apie kryžminį finansavimą

Pagal 1 prioritetą kryžminio finansavimo deklaruotinių išlaidų suma sudaro 0,5 mln. eurų, t. y. 0,1 proc. nuo visų 1 prioriteto deklaruotinių lėšų. Kryžminimo finansavimo išlaidos pagal priemonę „Inoklaster LT“ taikomos metodikų ir kitų dokumentų rengimui, tiesioginėms projekto veikloms vykdyti reikalingų mokymų ir seminarų programų rengimui.

7. Prioriteto įgyvendinimo poveikis užimtumui

20 lentelė. Prioriteto įgyvendinimo poveikis užimtumui

Priemonė	Deklaruotinių išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma (eurais)	Sukurtų darbo vietų skaičius	Išsaugotų darbo vietų skaičius
Intelektas LT	89.367.008,04	386,65	-
Intelektas LT+	71.336.143,04	136	-

Iš viso	160.703.151,08	522,65	-
---------	----------------	--------	---

Lentelėje informacija pateikta, remiantis EAVP prieduose numatytų nacionalinių rodiklių pasiekimais³⁸. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos iš viso sukurta 522,65 naujos ilgalaikių tyrėjų ir pagalbinio personalo (kuris tiesiogiai dalyvauja MTTP veiklose) darbo vietos, o pagal sutartyse suplanuotus projektų vykdytojų įsipareigojimus iš viso planuojama sukurti 1560 naujų ilgalaikių tyrėjų ir pagalbinio personalo (kuris tiesiogiai dalyvauja MTTP veiklose) darbo vietų.

3.1.2.2. Svarbiausios problemos

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2014 m. gruodžio 12 d. metinėje kontrolės ataskaitoje Nr. FA-P-80-1-55 „Valstybinio audito ataskaita dėl veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją konvergencijos tikslui įgyvendinti, valdymo ir kontrolės sistemos veikimo bei Europos Komisijai 2013 m. deklaruotų išlaidų“ (toliau – metinė Valstybės audito ataskaita) pateiktos rekomendacijos:

1. Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai (toliau – MITA) pateiktos rekomendacijos numatyti kontrolės priemonės, užtikrinančias tinkamą projektų patikrų vietoje atlikimą, taip pat jei nustatytas pažeidimas, būtų vertinama, ar jis yra sisteminis, o nustačius sisteminį pažeidimą, būtų imamasi atitinkamų prevencinių ir (ar) korekcinų veiksmų. MITA, atlikusi MITA procedūrų vadovo³⁹ pakeitimus, rekomendacijas įgyvendino.

2. Metinėje Valstybės audito ataskaitoje VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai (toliau – LVPA) pateikta rekomendacija registruoti įtariamą projekto finansavimo ir administravimo sutarties pažeidimą dėl finansavimo projektui „Integruotos draudimo verslo informacinės sistemos sukūrimas“ (Nr. VP2-1.3-ŪM-02-K-02-146) (netinkamai apskaičiuotos darbo užmokesčio išlaidos) ir atsižvelgiant į projekto finansavimo santykį, iš projekto vykdytojo susigrąžinti ES struktūrinių fondų lėšas. LVPA šias rekomendacijos dalis įgyvendino atlikusi pažeidimo tyrimą (2014-10-28 pažeidimo tyrimo išvada Nr. VP2-1.3-ŪM-02-K-02-146/IT01), nustačiusi 52,05 eurų netinkamų finansuoti išlaidų ir susigrąžinusi ES struktūrinių fondų lėšas.

³⁸ Tiesiogiai dėl projekto įgyvendinimo sukurtos ilgalaikių tyrėjų ir pagalbinio personalo darbo vietos (per 3 metus po projekto įgyvendinimo). Vidutinis tyrėjų ir pagalbinio personalo skaičius trečiaisiais finansiniais metais nuo projekto pabaigos ir apskaičiuotas remiantis Smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų vidutinio metų sąrašinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126

³⁹ Priemonės VP2-1.3-ŪM-05-K „Inočekiai LT“ administravimo procedūrų vadovas, patvirtintas Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros direktoriaus 2012 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. 2V-23 (2012 m. rugpjūčio 14 d. įsakymo Nr. 2V-84 redakcija).

3.2. 2 prioritetas „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“

3.2.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Įgyvendinant 2 prioritetą „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“ (toliau – 2 prioritetas), Lietuvos Respublikos ūkio ministerija siekia šių uždavinių:

- 1 uždavinys: padidinti įmonių produktyvumą,
- 2 uždavinys: padidinti veikiančių įmonių gyvybingumą ir paskatinti verslumą,
- 3 uždavinys: pagerinti smulkaus ir vidutinio verslo subjektų priėjimą prie finansavimo šaltinių,
- 4 uždavinys: pritaikyti viešąsias teritorijas investicijoms pritraukti.

Šių uždavinių siekiama įgyvendinant 13 priemonių: 6 priemonės konkurso būdu, 4 priemonės valstybinio planavimo būdu bei 3 priemonės finansų inžinerijos būdu. Iki 2014 m. gruodžio 31 d. buvo pasirašytos 1964 projektų finansavimo ir administravimo sutartys, iš kurių baigti įgyvendinti 1273 projektai.

Informacija apie EAVP 2 prioriteto įgyvendinimo pažangą, pateikiama remiantis uždavinių lygmens fizinių ir finansinių stebėsenos rodiklių pasiekimais.

A DALIS: STEBĖSENOS RODIKLIŲ PASIEKIMAI UŽDAVINIO LYGMENIU

21 lentelė. 1 uždavinys: Padidinti įmonių produktyvumą⁴⁰

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Projektų, skirtų verslo produktyvumui didinti, įskaitant MVI projektus, skaičius	Pasiekimas	0	0	606, iš jų: 484 (MVI)	737, iš jų: 544 (MVI)	984, iš jų: 773 (MVI)	1236, iš jų: 1065 (MVI)	1551, iš jų: 1512 (MVI)	1787, iš jų: 1509 ⁴¹ (MVI)	NA	1787 iš jų: 1509 (MVI)
	Tikslas										1300, iš jų: 1000 (MVI)
	Pradinis taškas	0									

⁴⁰ Informacija apie stebėsenos rodiklius pateikiama remiantis EAVP ir Informacinės kompiuterinės sistemos (SFMIS2007) duomenimis.

⁴¹ MVI projektų skaičius sumažėjo, lyginant su 2013 m., dėl nutrauktų sutarčių.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Rezultato rodikliai											
Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų) ⁴²	Pasiekimas	0	0	44,20	85,6	152,46	208,90	264,80	360,31	NA	360,31
	Tikslas										350
	Pradinis taškas	0									

22 lentelė. 2 uždavinys: Padidinti veikiančių įmonių gyvybingumą ir paskatinti verslumą

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Verslo aplinkos gerinimo projektų skaičius ⁴³	Pasiekimas	0	0	6	12	33	44	62	62	NA	62
	Tikslas										45
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Struktūrinių fondų lėšomis paremtuose inkubatoriuose veikiančių įmonių skaičius ⁴⁴	Pasiekimas	0	0	0	0	0	0	6	91	NA	91
	Tikslas										130
	Pradinis taškas	0									

⁴² Pareiškėjo indėlis į tinkamas ir netinkamas išlaidas (privatus įnašas).

⁴³ Paslaugų verslui struktūros išplėtojimas ir kokybės gerinimas. Rodiklio pasiekimai nurodyti pagal pasirašytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių skaičių.

⁴⁴ ES struktūrinės paramos lėšos buvo skiriamos menų inkubatorių plėtrai. Menų inkubatorius – tai pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, kurio veiklos tikslas – naudojantis turima infrastruktūra (patalpos, įranga ir panašiai), sutelkti įvairių rūšių meno kūrėjus, jų grupes ir su menu susijusius verslus (kūrybinė industrija) plėtojančius asmenis vienoje erdvėje ir taip sudaryti sąlygas menininkams kurti ir pristatyti publikai savo darbus, pradėti nuosavą verslą, plėtoti su menu susijusius verslus, skatinti bendruomenę aktyviau dalyvauti kultūriniame gyvenime.

23 lentelė. 3 uždavinys: Pagerinti MVĮ priėjimą prie finansavimo šaltinių

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Finansų inžinerijos priemonėmis paremtų SVV subjektų skaičius ⁴⁵	Pasiekimas	0	0	422	1920	2903	3757	4720	5266	NA	5266
	Tikslas										4000
	Pradinis taškas	0									
Dalinio palūkanų kompensavimo priemone paremtų SVV subjektų skaičius	Pasiekimas	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	4418	NA	4418
	Tikslas										3300
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Finansų inžinerijos priemonėmis pritrauktos privačios investicijos (mln. eurų)	Pasiekimas	0	0	0,79	76,78	143	195,29	273,67	299,43	NA	299,43
	Tikslas										300
	Pradinis taškas	0									

⁴⁵ SVV subjektas – labai maža, maža ar vidutinė įmonė arba verslininkas, atitinkantis Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme nustatytas sąlygas. Finansų inžinerijos priemonėmis paremtas SVV subjektas – SVV subjektas, kuriam finansinis tarpininkas pagal su SVV subjektu sudarytą sutartį išmokėjo bent dalį lėšų į SVV subjekto sąskaitą arba investavo į akcinį kapitalą arba iš dalies akcinį kapitalą arba SVV subjektas, kurio paskolai suteikta garantija pagal garantijų fondo priemonę.

24 lentelė. 4 uždavinys: Pritaikyti viešąsias teritorijas investicijoms pritraukti

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Investicijoms paruoštų viešųjų teritorijų plotas (ha) ⁴⁶	Pasiekimas	0	0	0	43,74	269,09	269,09	269,09 ⁴⁷	362,17	NA	362,17
	Tikslas										450
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)	Pasiekimas	0	0	0	0,02	0,09	200,42	202,63	202,63	NA	202,63
	Tikslas										210
	Pradinis taškas	0									

B DALIS: FINANSINĖ PAŽANGA

25 lentelė. 2 prioriteto finansinė pažanga (eurais)

Uždaviniai	Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatytų lėšų suma				Deklaruotinių išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma			
	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio(-ių) lėšų suma
1 uždavinys	573.005.969,73	219.953.058,16	17.315.068,85	335.737.842,72	401.023.977,06	156.556.523,95	12.433.764,51	232.033.688,60
2 uždavinys	69.910.364,64	65.622.819,06	577.775,28	3.709.770,30	48.056.057,54	45.397.684,03	65.961,49	2.592.412,02
3 uždavinys	282.057.460,61	282.057.460,61	0,00	0,00	280.885.188,27	280.885.188,27	0,00	0,00

⁴⁶ Valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausantis žemės sklypas ar teritorija, susidedanti iš keleto tokių žemės sklypų.

⁴⁷ 2012–2013 metais nebuvo naujų baigtų projektų, todėl rodiklis „Investicijoms paruoštų viešųjų teritorijų plotas“ (ha) liko nepakitęs.

4 uždavinys	50.388.466,58	35.725.520,29	11.585.374,31	3.077.571,98	33.267.478,04	22.006.995,77	8.845.668,14	2.414.814,13
-------------	---------------	---------------	---------------	--------------	---------------	---------------	--------------	--------------

C DALIS: KOKYBINĖ ANALIZĖ

26 lentelė. 1 uždavinys: Padidinti įmonių produktyvumą

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		213.964.706	219.953.058,16	102,80 proc.	156.556.523,95	73,17 proc.
PRODUKTO	Projektų, skirtų verslo produktyvumui didinti, įskaitant MVĮ projektus, skaičius	1300, iš jų: 1000 (MVĮ)	1787, iš jų: 1509 (MVĮ)	137,46 proc. (MVĮ – 150,90 proc.)	1787, iš jų: 1509 (MVĮ)	137,46 proc. (MVĮ – 150,90 proc.)
REZULTATO	Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)	350	543,15	155,19 proc.	360,31	102,95 proc.

Pagal 1 uždavinį investuota 73,17 proc. ES fondų lėšų. Rodiklių pasiekimai ženkliai didesni, lyginant su lėšų deklaravimo sparta. Pagal pasirašytas projektų finansavimo ir administravimo sutartis, produkto rodiklio „**Projektų, skirtų verslo produktyvumui didinti, įskaitant MVĮ projektus, skaičius**“ reikšmės viršija numatytą planą: planas – 1300, iš jų: 1000 (MVĮ), o sutartyse jau suplanuota 1787, iš jų: 1509 (MVĮ), nes vyrauja smulkūs ir nedideli projektai, o taip pat įgyvendinant projektus priemonėse atsiranda sutaupymų, kurie skiriami kitiems projektams įgyvendinti. Rezultato rodiklio „**Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)**“ reikšmės taip pat viršija numatytą planą (planas buvo – 350 mln. eurų, o pasiekta – 360,31 mln. eurų), nes projektų vykdytojai prie projekto įgyvendinimo prisidėjo didesne dalimi nei buvo planuota.

2014 m. sėkmingai įgyvendinamų projektų pavyzdžiai pagal 1 uždavinį:

1) UAB „Baldeka“ projektas „Gamybinių pajėgumų didinimas ir naujų darbo vietų kūrimas UAB „Baldeka“ (Nr. VP2-2.1-ŪM-06-K-01-003). Projektui skirtas finansavimas – 393,17 tūkst. eurų. Projektas baigtas įgyvendinti 2014 m. rugsėjo 19 d. Įgyvendinant šį projektą buvo siekiama padidinti UAB „Baldeka“ gamybinius pajėgumus, investuojant į naujų įrengimų įsigijimą ir gamybinių patalpų įsisavinimą bei kuriant naujas darbo vietas, taip sudarant sąlygas padidinti bendrovės konkurencingumą. Projekto metu kuriant naujas darbo vietas bei pritraukiant privačias investicijas, sukurta ir socialinė nauda viename iš probleminių šalies regionų – Alytuje. Projekto rezultatai – sukurtos 59 ilgalaikės darbo vietos ir pritraukta 1,01 mln. eurų privačių investicijų.

2) UAB „Juodeliai“ projektas „UAB „Juodeliai“ Radviliškio medienos apdirbimo cechas“ (Nr. VP2-2.1-ŪM-06-K-01-004). Projektui skirtas finansavimas – 1,16 mln. eurų. Projektas baigtas įgyvendinti 2014 m. rugsėjo 26 d. Įgyvendinus projektą atidarytas moderniausias medienos apdirbimo cechas Baltijos regione ir Lenkijoje, kuris gamina aukštos kokybės medienos produktus, naudojant inovatyvią, visiškai kompiuterizuotą gamybos technologiją, kuri leidžia praplėsti asortimentą, o gamybos metu gaunamas didelis kiekis biokuro. Beveik 8 hektarų sklypą užimančiame ceche gamyba

visiškai modernizuota – pjovimo procesas valdomas kompiuterinių sistemų, garantuojančių maksimaliai tikslius gaminamų medinių padėklų ruošinių matmenis ir užtikrinančių nepriekaištingą medienos gaminių kokybę. Projekto rezultatai – sukurtos 84 ilgalaikės darbo vietos ir pritraukta 10,32 mln. eurų privačių investicijų.

Įgyvendinant 2 prioriteto 1 uždavinio priemones, įmonių, gavusių finansavimą, eksportas padidėjo apie 41,43 proc., įmonių apyvarta padidėjo 39,30 proc., darbo našumas – 25,80 proc. Įgyvendinant 2 prioriteto 1 uždavinio priemones, Lietuvos įmonės buvo skatinamos eiti į tarptautines rinkas, prioritetą teikiant Lietuvoje pagamintų produktų, priklausančių aukštesnę pridėtinę vertę kuriančioms šakoms, integravimui į pasaulyje pirmaujančių kompanijų vertės kūrimo grandinių aukštesnės grandies lygius arba Lietuvos įmonių, priklausančių tradiciniams sektoriams tapimui savarankiškais „žaidėjais“, formuojančiais bei valdančiais tarptautiniu mastu savo vertės kūrimo gradines. Skirtas finansavimas leido pasiekti 1 uždavinio tikslą – padidinti įmonių produktyvumą, o tai atsispindi didėjantys eksporto bei strateginio konteksto rodikliai. Lietuvos eksporto vertė augo nuo 2010 iki 2013 m. (27 lentelė). 2014 m. eksportas nežymiai sumažėjo dėl Rusijos įvesto tam tikrų maisto produktų grupių (pieno, mėsos, vaisių, daržovių ir kt.) importo suvaržymo. Eksportas per du mėnesius nuo šio ribojimo įvedimo sumažėjo per pusę, tačiau neigiamą poveikį iš dalies atsvėrė dar vasaros pradžioje staiga pagyvėjęs tam tikrų ne maisto prekių eksportas į Rusiją. Lėtesnio, nei dabar prognozuojama, eksporto kilimo rizika susijusi ir su ūkio raidos perspektyva euro zonoje. Šis regionas yra svarbiausias Lietuvos užsienio prekybos partneris, o euro zonos ekonomikos plėtra jau dabar prognozuojama ne tokia palanki, kaip tikėtasi, iš dalies dėl to Lietuvos eksporto perspektyva 2015 m. dabar numatoma prastesnė.

27 lentelė. Lietuvos eksporto kaita nuo 2006 iki 2014 m. (ksplo. eurų).

Mat. Vnt.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vertė, ksplo. eurų	11.262.839,90	12.509.377,61	16.077.088,40	11.796.803,43	15.650.732,25	20.150.847,10	23.047.528	24.553.691	24.401.036,84

Strateginio konteksto rodiklio „Lietuviškos kilmės prekių eksportas, išskyrus rafinuotus naftos produktus (parduota kasybos, karjerų eksploatavimo ir apdirbamosios gamybos, išskyrus rafinuotus naftos produktus, produkcijos ne Lietuvos rinkoje, procentais nuo visos parduotos atitinkamos produkcijos) (proc.)“ pradinė reikšmė 2005 m. buvo nustatyta 53,2 proc., o pasiekimas 2015 m. – 59,5 proc. Eksporto vertė ir lietuviškos kilmės prekių eksporto rodiklis nuo 2006 m. iki 2013 m. augo ir viršijo 2015 m. planą (28 lentelė), o 2014 m. rodiklis smuko. Šis smukimas sietinas su rugpjūčio mėn. Rusijoje įvestu draudimu importuoti kai kurias prekes.

28 lentelė. Pardavimas ir paslaugos ne Lietuvos rinkoje, proc. (išskyrus kasybą ir karjerų eksploatavimą; apdirbamoją gamybą (be rafinuotų naftos produktų gamybos)) 2005–2014 m.

Matavimo vienetas	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Proc.	53,2	51,6	52,9	54,2	55,7	59,6	60,2	60,5	60,5	59,5

Strateginio konteksto rodiklio „**Investicijų į pagrindinio kapitalo formavimą dalis BVP struktūroje (proc. nuo BVP)**“ pradinė reikšmė patikslintais duomenimis 2005 m. buvo 23,4 proc., 2015 m. planuojama pasiekti 30 proc. Iki 2007 m. investicijų į pagrindinio kapitalo formavimą dalies BVP struktūroje rodiklis kilo, tačiau nuo 2008 m. (tikėtina dėl finansinės ir ekonominės krizės) matomas nedidelis jo kritimas, o 2011 m. iki 2014 m. matomas nežymus bangavimas (29 lentelė).

29 lentelė. Investicijų į pagrindinio kapitalo formavimą dalis BVP struktūroje (proc. nuo BVP) 2004–2014 m.

Šalis/metai	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ES 28	21,1	21,4	22,0	22,6	22,5	20,6	20,1	20,2	19,7	19,2	19,3
Eurozona 19	21,7	22,0	22,7	23,1	23,0	21,1	20,6	20,7	20,1	19,5	19,5
Lietuva	22,9	23,4	26,0	28,6	26,0	17,9	16,9	18,4	17,3	18,2	19,2

Strateginio konteksto rodiklio „**Darbo našumas per darbo valandą (proc. nuo ES-15 vidurkio)**“ pradinė reikšmė 2005 m. buvo 49,3, 2015 m. planuojama pasiekti reikšmė – 65. Nuo 2009 m. darbo našumo rodiklis kilo, tačiau dėl finansinės ir ekonominės krizės 2009 m. buvo nedidelis jo kritimas, o 2012 m. pasiektas 2015 m. planas.

30 lentelė. Darbo našumas per darbo valandą 2005–2014 m.

Šalis/metai	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ES 28	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
ES 15	114,9	114,8	114,8	114,3	114,1	113,8	113,0	112,7	112,5	112,5
Lietuva	50,00	49,3	51,1	53,0	54,1	51,2	59,7	64,2	65,5	66,5

Apibendrinant galima teigti, kad 2 prioriteto 1 uždavinys įgyvendinamas sėkmingai, ko pasekoje didėja šalies įmonių produktyvumas.

31 lentelė. 2 uždavinys: Padidinti veikiančių įmonių gyvybingumą ir paskatinti verslumą

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		65.690.386	65.622.819,06	99,90 proc.	45.397.684,03	69,11 proc.
PRODUKTO	Verslo aplinkos gerinimo projektų skaičius	45	62	137,78 proc.	62	137,78 proc.
REZULTATO	Struktūrinių fondų lėšomis paremtuose	130	334	256,92 proc.	91	70,00 proc.

inkubatoriuose veikiančių įmonių skaičius					
---	--	--	--	--	--

2014 m. pabaigoje projektų finansavimo ir administravimo sutartyse prisiimtų įsipareigojimų suma sudarė 99,90 proc. 2 uždaviniui skirtų ES fondų lėšų, o deklaruotinos ES fondų lėšos siekė 69,11 proc. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos produkto rodiklio „**Verslo aplinkos gerinimo projektų skaičius**“ reikšmė pasiekta 137,78 proc. Rezultato rodiklis „**Struktūrinių fondų lėšomis paremtuose inkubatoriuose veikiančių įmonių skaičius**“ yra siekiamas įgyvendinant priemonę „Asistentas-2“. Šiuo metu inkubatoriuose veikia 91 SVV subjektas, nes rodiklis skaičiuojamas 3 metai po projekto įgyvendinimo. Planuojama, kad EAVP plano rodiklis bus pasiektas ir viršytas, nes remiantis sutračių duomenimis, menų inkubatoriuose įsikurs 334 SVV subjektai, o tai sudarys 0,4 proc. nuo visų SVV subjektų, veikiančių 2014 m. pab.

Remiantis EAVP priede numatytais priemonių įgyvendinimo stebėsenai skirtais papildomais rodikliais iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos įgyvendintos 4880 rinkodaros priemonės, konsultuota virš 6451 verslo subjektų, įkurtos 521 naujos įmonės, įvertinta 11 šakų konkurencingumo didinimo veiksmų planų, 1833 įmonių dalyvavo pareiškėjo organizuojuose renginiuose, 608 įmonės pasinaudojo pareiškėjo suteiktomis ekspertinėmis paslaugomis, 1090 įmonių pasinaudojo atliktomis galimybių studijomis, 614 įmonių dalyvavo tarptautinėse parodose, kontaktų mugėse, verslo misijose, 6353 darbo vietos sukurtos arba išsaugotos įmonėse, dalyvavusiose projekto veiklose.

2014 m. **sėkmingai įgyvendinamų projektų** pavyzdžiai pagal 2 uždavinį:

1) Lietuvos inžinerinės pramonės asociacijos „LINPRA“ projektas „Lietuvos inžinerinės pramonės įmonių konkurencingumo didinimas“ (Nr. VP2-2.2-ŪM-01-K-01-030). Projektui skirtas finansavimas – 270,27 tūkst. eurai. Projektas baigtas įgyvendinti 2014 m. lapkričio 28 d. Lietuvos inžinerinės pramonės asociacija „LINPRA“, vienydama mechatronikos, elektrotechnikos, elektronikos ir pan. gamybos įmones bei susijusias mokslo ir mokymo institucijas, sistemingai siekia didinti šio sektoriaus konkurencingumą ir internacionalizavimą. Apie 70 proc. sektoriaus produkcijos yra eksportuojama, todėl tolimesnis sektoriaus kuriamos pridėtinės vertės augimas didžiąja dalimi priklauso nuo įmonių sėkmės užsienio rinkose. Kita vertus, užsienio partneriai – tiekėjai ir pirkėjai – yra vienas pagrindinių inovacijų šaltinių Lietuvos įmonėms, todėl įmonių integracija į pridėtinės vertės kūrimo grandines bei tarptautinius MTTP tinklus yra pirmaeilis konkurencingumo didinimo uždavinys. Projekto tikslas – didinti Lietuvos inžinerinės pramonės įmonių konkurencingumą tarptautinėje erdvėje. Šio projekto metu buvo organizuotas įmonių dalyvavimas 9 aktualiausiose tarptautinėse parodose įvairiuose inžinerinės pramonės subsektoriuose bei, Lietuvai pirmininkaujant ESTarybai 2013 m., buvo suorganizuotas inžinerinės pramonės renginys Lietuvoje „Baltechnika 2013“. Taip pat 2014 m. suorganizuotas renginys „Mokslo ir inovacijų alėja“. Dalyvavimą parodose bei renginiuose papildė narystė Europos inžinerinės pramonės asociacijoje ORGALIME, kas leido asociacijai visateisio nario teisėmis dalyvauti šios organizacijos darbo grupėse, renginiuose ir iniciatyvose tarptautinės prekybos reguliavimo, verslo sąlygų gerinimo ir MTTP finansavimo bei inovacijų skatinimo klausimais ir perimti ORGALIME narių gerą patirtį. Projekto metu organizuojuose renginiuose dalyvavo 90 Lietuvos įmonių, parodose dalyvavo 39 įmonės, tuo buvo sudarytos sąlygos įmonių verslo plėtrai, eksporto, produkcijos apimčių didinimui, naujų darbo vietų kūrimui bei esamų išsaugojimui. Planuojama, kad įgyvendinus projektą (per 3 m. po projekto pabaigos), įmonių, dalyvavusių projekto veiklose, eksporto apimtys išaugs 40 proc. ir bus išsaugota ir (ar) sukurta 1000 darbo vietų.

2) Lietuvos pramonininkų konfederacijos projektas „Lietuvos maisto produktai eksportui „FoodLT“ (Nr. VP2-2.2-ŪM-01-K-01-011). Projektui skirtas finansavimas – 166,94 tūkst. eurų. Projektas baigtas įgyvendinti 2014 m. vasario 25 d. Projekto tikslas – skatinti maisto produktų eksportą ir jo plėtrą bei didinti maisto produktus gaminančių įmonių konkurencingumą užsienio rinkose. Projekto įgyvendinimo metu 14 įmonių dalyvavo 4

tarptautinėse parodose (IFE 2013 Anglijoje, Alimentaria 2012 Ispanijoje, PLMA 2013 Nyderlanduose, Anuga 2013 Vokietijoje) bei buvo surengtas 1 informacinis renginys, kuriame sudalyvavo 21 įmonė.

Atsižvelgiant į atliktą analizę, galima teigti, kad 2 prioriteto 2 uždavinys įgyvendinamas sėkmingai, palaipsniui didėja veikiančių įmonių gyvybingumas ir verslumas.

32 lentelė. 3 uždavinys: Pagerinti MVĮ priėjimą prie finansavimo šaltinių

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		282.057.460	282.057.460,61	<i>100,00 proc.</i>	280.885.188,27	<i>99,58 proc.</i>
PRODUKTO	Finansų inžinerijos priemonėmis paremtų SVV subjektų skaičius	4000	3586	<i>89,65 proc.</i>	5266	<i>131,65 proc.</i>
	Dalinio palūkanų kompensavimo priemone paremtų SVV subjektų skaičius	3300	3300	<i>100,00 proc.</i>	4418	<i>133,88 proc.</i>
REZULTATO	Finansų inžinerijos priemonėmis pritrauktos privačios investicijos (mln. eurų)	300	324,48	<i>108,16 proc.</i>	299,43	<i>99,81 proc.</i>

Produkto rodiklio „Finansų inžinerijos priemonėmis paremtų SVV subjektų skaičius“ pasiekta 131,65 proc. EAVP numatytos rodiklio reikšmės, o rezultato rodiklio „Finansų inžinerijos priemonėmis pritrauktos privačios investicijos (mln. eurų)“ pasiekta 99,81 proc. EAVP numatytos rodiklio reikšmės.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2014 m. buvo pratęsta galimybė SVV subjektams pasinaudoti daliniu palūkanų kompensavimu, negarantuotų investicinių paskolų/lizingo atveju (investuojant į gamybines ir jai prilygintą įrangą ir įrengimus) pratęsiant terminą iki 2014 m. gegužės 31 dienos. Taip pat buvo pakeistos priemonės sąlygos, nuo 2014 m. sausio 1 d. pasirašytoms sutartims sudarant galimybę kompensuoti 70 proc. sumokėtų palūkanų, kai projekto vykdytojo registravimo vieta yra Vilniaus miesto, Kauno miesto ar Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje, 95 proc. kai projekto vykdytojo registravimo vieta yra regionai. Taip pat buvo priimtas sprendimas nuo 2014 m. sausio 1 d. suteikti galimybę pasinaudoti daliniu palūkanų kompensavimu, kurie yra gavę finansavimą per INVEGOS fondo įgyvendinimo priemones.

Atsižvelgiant į projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuotas pasiekti atskirų produkto ir rezultato rodiklių reikšmes ir palyginus jas su kontraktuomis lėšomis galima teigti, kad uždavinys yra įgyvendinamas sėkmingai. Tiek EAVP, tiek sutartyse suplanuoti produkto ir rezultato rodikliai yra pasiekti ir netgi viršyti.

Tiek rodiklių pasiekimai, tiek lėšų deklaravimo sparta rodo, kad gerėja SVV subjektų priėjimas prie finansavimo šaltinių. Gerinant SVV priėjimą prie finansavimo šaltinių yra didinamas rizikos kapitalo, pirmiausiai pradinio ir ankstyvosios stadijos, prieinamumas. Pagal šį uždavinį yra teikiamos garantijos, iš dalies finansuojamos palūkanos, sudarant palankesnes sąlygas skolintis rizikingo, inovatyvaus verslo pradžia ar plėtrai.

33 lentelė. 4 uždavinys: Pritaikyti viešąsias teritorijas investicijoms pritraukti

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		38.024.192	35.725.520,29	<i>93,95 proc.</i>	22.006.995,77	<i>57,88 proc.</i>
PRODUKTO	Investicijoms paruoštų viešųjų teritorijų plotas (ha)	450	746,61	<i>165,91 proc.</i>	362,17	<i>80,48 proc.</i>
REZULTATO	Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)	210	100,79	<i>48,00 proc.</i>	202,63	<i>96,49 proc.</i>

2014 m. pabaigoje projektų finansavimo ir administravimo sutartyse prisiimtų įsipareigojimų suma sudarė 93,95 proc. 4 uždaviniui skirtų ES fondų lėšų, o deklaruotinos ES fondų lėšos siekė tik 57,88 proc. Remiantis produkto rodiklio „**Investicijoms paruoštų viešųjų teritorijų plotas (ha)**“ pasiekimais, iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos kuriant ir plėtojant pramoninius parkus, investicijoms paruoštas 362,17 ha viešųjų teritorijų plotas, o tai sudaro daugiau kaip 80 proc. nuo EAVP suplanuotos pasiekti rodiklio reikšmės (450 ha). Remiantis pasirašytų sutarčių duomenimis, planuojama investicijoms paruošti 746,61 ha viešųjų teritorijų ploto, o tai reiškia, kad rodiklis bus viršytas beveik 66 proc. lyginant su EAVP suplanuota rodiklio reikšme (450 ha).

Iki 2014 m. pabaigos pasiekta rezultato rodiklio „**Pritraukta privačių investicijų**“ reikšmė sudaro 96,49 proc. nuo EAVP suplanuotos rodiklio reikšmės iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos faktiškai pritraukta 202,63 mln. eurų, o EAVP suplanuota pritraukti 210 mln. eurų privačių investicijų. Sutartyse suplanuota mažesnė šio rodiklio reikšmė nei pasiekta, nes įvykdžius viešuosius pirkimus išauga projekto vertė arba susidaro netinkamos finansuoti išlaidos, kurios yra apmokamos projekto vykdytojo ir įtraukiamos į šio rodiklio skaičiavimą.

Remiantis EAVP priede numatytais papildomų rodiklių pasiekimais, iki 2014 m. pabaigos taip pat buvo paremti 4 pramoniniai parkai; investicijoms paruoštų viešųjų teritorijų plotas – 361,96 ha; pritraukta į Lietuvą 19 investuotojų.

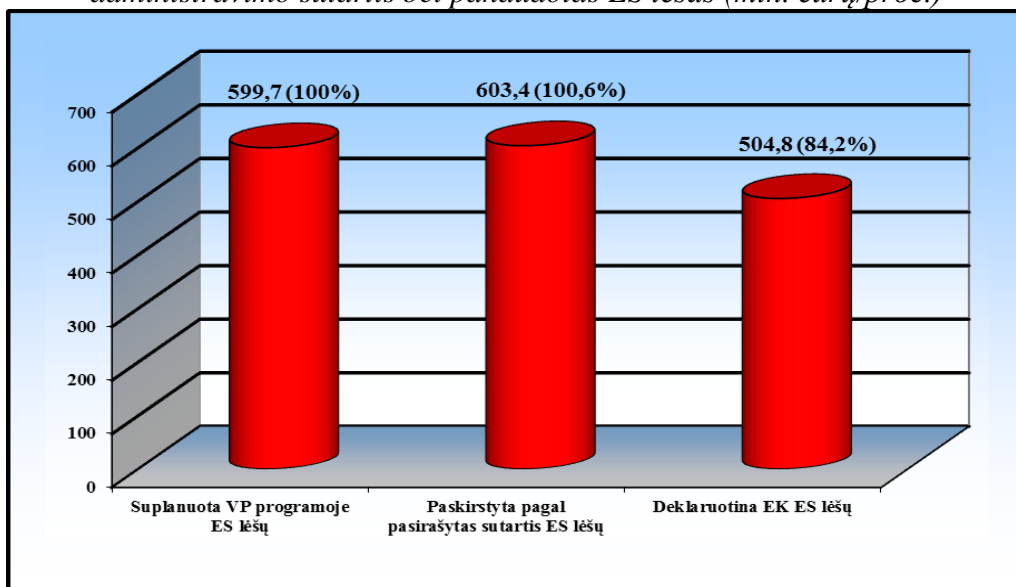
2014 m. **sėkmingai įgyvendinamų projektų pavyzdžiai** pagal 4 uždavinį:

AB „Lietuvos energijos gamyba“ projektas „Inžinerinės infrastruktūros įrengimas Kruonio pramoniniame parke, esančiame Kruonio HAE teritorijoje (toliau – Kruonio pramoninis parkas)“ (Nr. VP2-2.4-ŪM-01-V-01-011). Projektui skirtas finansavimas – 2,01 mln. eurų. Projektas baigtas

įgyvendinti 2014 m. liepos 8 d. Projekto tikslas – skatinti tiesioginių užsienio investicijų pritraukimą į Kauno regioną, didinti Kruonio pramoninio parko konkurencingumą regione ir patrauklumą užsienio investuotojams, išplėtojant Kruonio pramoninio parko teritoriją, suprojektuojant ir įrengiant reikalingą infrastruktūrą – susisiekimo komunikacijas, vandentiekio ir nuotekų tinklus. Pramoninio parko teritorijoje bus vystomi stambūs ir regionus aptarnaujantys duomenų centrai, aukštųjų technologijų, aukštos pridėtinės vertės gamybinio bei tiriamojo pobūdžio energetiniai ar kiti energijai imlūs investiciniai projektai. Pramoninio parko teritorija itin patraukli aukšto lygio tarptautinėms investicijoms, nes šalia jau yra išvystyta Kruonio HAE infrastruktūra: aukšto patikimumo telekomunikacijos, elektros energijos tiekimas ir logistikos sistema. Pagrindinė priežastis ribojusi galimybes įsteigti pramoninį parką šioje investicijoms patraukloje teritorijoje buvo neišplėtotą inžinerinę infrastruktūrą. Įgyvendinus pramoninio parko, išsidėsčiusio „Lietuvos energijos gamyba“, AB valdomos Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės (KHAE) teritorijoje, projektą buvo rekonstruota apie 5 km kelių ir įrengta inžinerinė infrastruktūra (vandentiekis su vandens gręžiniais ir lietaus vandens nuvedimo tinklai). Projekto metu suprojektuota ir įrengta inžinerinė infrastruktūra suteikia galimybę Kruonio pramoninio parko investuotojams panaudoti 30 ha teritorijos, t. y. privažiuoti rekonstruotu keliu prie investuotojams numatytos teritorijos, prisijungti prie geriamojo vandens tinklo ir lietaus nuotekų kolektoriaus. Įgyvendintas projektas padidina Kruonio pramoninio parko patrauklumą potencialių investuotojų tarpe ir padeda į Lietuvą pritraukti tiesiogines užsienio investicijas bei sukurti naujas ilgalaikes darbo vietas, kuriančias didelę pridėtinę vertę.

Apibendrinant galima teigti, kad 2 prioriteto 4 uždavinys įgyvendamas sėkmingai, ko pasekoje sparčiai didėja investicijoms pritraukti paruoštų viešųjų teritorijų plotas. Tikimasi, kad iki laikotarpio pabaigos šis plotas išaugs dvigubai ir sudarys 746,61 ha ploto.

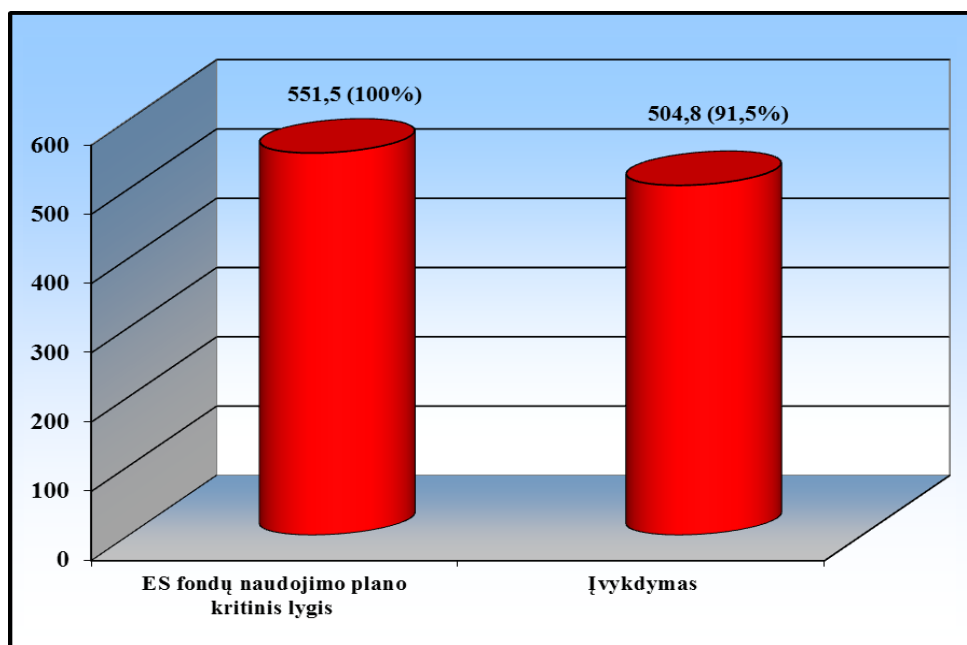
21 paveikslas. 2 prioriteto įgyvendinimo analizė 2014 m. pagal pasirašytas finansavimo ir administravimo sutartis bei panaudotas ES lėšas (mln. eurų/proc.)

Įgyvendinant 2 prioriteto uždavinius, panaudota 84,2 proc. ES fondų lėšų, tačiau tikėtina, kad per 2015 m. bus panaudota 100 proc. ES fondų lėšų, nes iki 2014 metų pabaigos pasirašyta finansavimo ir administravimo sutarčių už 603,4 mln. eurų ES fondų lėšų, t. y. 100,6 proc.

Riziką prarasti 2 prioritetui skirtas lėšas mažina tai, kad 2 prioritete yra nacionalinių viešųjų ir privačių lėšų perteklius, kuris atskaitiniu laikotarpiu sudarė apie 40 proc. nuo 2 prioritetui skirtų lėšų.

22 paveikslas. 2 prioriteto ES fondų lėšų naudojimo plano įgyvendinimas (mln. eurų/proc.)

ES fondų lėšų panaudojimo sparta nežymiai atsilieka nuo ES fondų lėšų naudojimo plano, todėl norit pasiekti planą, numatyta taikyti stebėsenos ir kontrolės priemonės, t.y. nuolatinė priemonių priežiūra ir atitinkamas reagavimas į priemonių įgyvendinimo pokyčius. Šis neatitikimas buvo itin žymus 2013 m. (sudarė 13 proc.), tačiau 2014 m. dėl naudojamos projektų stebėsenos ir kontrolės sistemos (veiksmų plano), kuri apima rizikingų projektų, veiklų įgyvendinimo, mokėjimo prašymų grafikų stebėseną, neatitiktis gerokai sumažėjo (iki 8,5 proc.).

D DALIS: HORIZONTALIOS POLITIKOS

1. Prioriteto įgyvendinimo poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui

2 prioriteto uždavinių įgyvendinimo poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui yra neutralus, nes Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamos priemonės nėra tiesiogiai nukreiptos į vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimą, t. y. jos nedaro nei teigiamo, nei neigiamo poveikio vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui.

2. Prioriteto įgyvendinimo poveikis informacinės visuomenės plėtrai

2 prioriteto uždavinių įgyvendinimo poveikis informacinės visuomenės plėtrai yra neutralus, nes Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamos priemonės nėra tiesiogiai nukreiptos į informacinės visuomenės plėtrą, t. y. jos nedaro nei teigiamo, nei neigiamo poveikio informacinės visuomenės plėtrai.

3. Prioriteto įgyvendinimo poveikis regioninei plėtrai

Didžioji dalis Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamų priemonių nėra tiesiogiai skirtos tam tikrų regionų plėtrai, todėl poveikis regioninei plėtrai yra nedidelis. Išskirtinė šio prioriteto priemonė yra „Invest LT-2“, kurios projektai negali būti vykdomi Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos m. savivaldybėse, taip skatinamos investicijos mažesnėse savivaldybėse. Taip pat pagal prioriteto priemonę „Dalinis palūkanų kompensavimas“ kompensuojamas didesnis procentas sumokėtų palūkanų, jei projekto vykdytojo registravimo vieta yra ne Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos m. savivaldybėje. Kitas pavyzdys būtų susijęs su daliniu palūkanų kompensavimu. Pagal priemonę „Dalinis palūkanų kompensavimas“ įmonės, su kredito įstaiga sudariusios paskolos ar lizingo sutartis po 2014 sausio 1 d. ir registruotos Vilniaus, Kauno ar Klaipėdos miesto savivaldybėje, gali susigrąžinti 70 proc., o jeigu įmonė registruota regione, gali gauti net iki 95 proc. palūkanų kompensaciją. Pagal priemonę „Mažų kreditų teikimas II etapas“ (įgyvendinta iki 2014 m. gruodžio 31 d.) paskolos gavėjas, vykdamas projektą ne Vilniaus, Kauno ar Klaipėdos miestų savivaldybėse, galėjo gauti lengvatines paskolas palankesnėmis sąlygomis, t. y. mažesne palūkanų norma.

Nors įgyvendinamų projektų skaičius regionuose pasiskirsto tolygiai, tačiau daugiausia projektų visgi įgyvendinama Vilniaus regione. Tačiau, ES lėšų suma vienam regiono gyventojui Vilniaus regione yra mažiausia. Siekiant paskatinti probleminėse teritorijose ir regioniniuose augimo centruose įgyvendinamus projektus, projektų finansavimo sąlygų aprašuose yra nustatytas prioritetas atrankos kriterijus, pagal kurį didesni balai suteikiami projektams, kurie įgyvendinami savivaldybėje, Lietuvos Respublikos Vyriausybės pripažintoje problemine teritorija, arba regioniniame ekonomikos augimo centre, išskirtame Lietuvos regioninės politikos iki 2013 metų strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 575.

4. Prioriteto įgyvendinimo poveikis darniam vystymuisi

Pareiškėjai, teikdami paraiškas projektų finansavimui, turi pateikti išsamią informaciją apie projekto strateginį pobūdį ir svarbą Lietuvos ekonomikos plėtrai: paaiškinti ir pagrįsti, kokią įtaką projektas turės pareiškėjo atstovaujamos ar kitų susijusių pramonės šakų (sektorių) plėtrai, taip pat kaip projektas prisidės prie socialinių ir aplinkosauginių aspektų. Projektų, kurie atitinka darnios plėtros horizontalios politikos gaires, pavyzdžiai nurodyti sėkmingai įgyvendinamų projektų dalyje.

5. JEREMIE įgyvendinimas

JEREMIE kontroliuojantysis fondas. Fondas 2014 m. įgyvendino šias priemones:

Bendrai su verslo angelais investuojančio fondo finansinis instrumentas, kuriam skirta 8 mln. eurų. 2010 m. įsteigtas bendrai investuojantis „Verslo angelų fondas I“ kartu su privačiais investuotojais („verslo angelais“) dalinasi sukauptomis žiniomis bei patirtimi, padėdami įmonėms tobulinti verslo valdymo įgūdžius ir sėkmingai veikti ilgalaikėje perspektyvoje. Iki 2014 m. gruodžio 31 d. „Verslo angelų fondas I“ pasirašė 27 investicijų sutartis. Iš viso bendra šių investicijų sutarčių vertė (kartu su „verslo angelais“) siekė 11,19 mln. Eurų.

Siekiant didinti JEREMIE kontroliuojančio fondo finansų inžinerijos priemonių įgyvendinimo spartą, 2014 m. buvo padidintas Verslo angelų fondo investavimo limitas nuo 400 000 iki 600 000 eurų.

Rizikos kapitalo fondo finansiniams instrumentams skirta 31,5 mln. Eurų ES struktūrinių fondų lėšų. 2010 m. įsteigti du rizikos kapitalo fondai: KŪB „Lithuania SME Fund“ („BaltCap“) ir KŪB „LitCapital I“, investuojantys į dideliu augimo potencialu pasižyminčias Lietuvos SVV įmones, kartu pritraukiant ne mažiau kaip 30 proc. Privačių investuotojų lėšų. Iki 2014 m. gruodžio 31 d. „Lithuania SME Fund“ atliko 8 investicijas, bendra investicijų vertė (kartu su privačiomis investicijomis) siekė 10,09 mln. Eurų. Iki 2014 m. gruodžio 31 d. KŪB „LitCapital I“ atliko 8 investicijas, kurių vertė (kartu su privačiomis investicijomis) siekė 12,44 mln. Eurų.

Pradinės stadijos rizikos kapitalo ir rizikos kapitalo fondų finansiniams instrumentams skirta 17 mln. Eurų. Ši priemonė apima atskirus Pradinės stadijos rizikos kapitalo ir Rizikos kapitalo fondus, kuriuos valdo vienas fondo valdytojas („Practica Capital“). Pradinės stadijos rizikos kapitalo fondas teikia išimtinai pradinės stadijos rizikos kapitalą (iki 200 tūkst. Eurų per 3 m.), o Rizikos kapitalo fondas – pradinės stadijos, pradinį ir plėtros kapitalą (iki 1,5 mln. Eurų per 12 mėn.). Iki 2014 m. gruodžio 31 d. „Practica Capital“ pradinės stadijos rizikos kapitalo fondas atliko 24 investicijas, bendra investicijų vertė (kartu su privačiomis investicijomis) siekė 3,6 mln. Eurų. Iki 2014 m. gruodžio 31 d. „Practica Capital“ rizikos kapitalo fondas atliko 8 investicijas, bendra investicijų vertė (kartu su privačiomis investicijomis) siekė 4,62 mln. Eurų.

INVEGOS fondas. 2014 m. INVEGOS fondas įgyvendino penkias finansų inžinerijos priemones, skirtas SVV subjektų finansavimo prieinamumui pagerinti ir Lietuvos ekonomikos konkurencingumui didinti: „Mažų kreditų teikimas – 2 etapas“, „Atviras kreditų fondas“, „Pasidalintos rizikos paskolos“, „Pirmo nuostolio portfelinės garantijos paskoloms ir portfelinės garantijos lizingui“ ir „Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde“, kuri yra įgyvendinama iš į INVEGOS fondą grįžusių ir grįšiančių lėšų. Pažymėtina, kad 2013 m. gruodžio 3 d. INVEGOS fondo priežiūros komitetas nutarė sumažinti INVEGOS fondo piniginių inasą 12,45 mln. eurų suma, kuri buvo skirta kitoms 2 prioritetų priemonėms. 2014 m. birželio 2 d. buvo pasirašytas susitarimas Nr. 9 „Dėl 2009 m. balandžio 7 d. finansavimo sutarties, sudarytos tarp Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Uždarnosios akcinės bendrovės „Investicijų ir verslo garantijos“ įforminantis šį sprendimą.

Priemonės „Mažų kreditų teikimas – 2 etapas“ paskirtis – teikti lengvatines paskolas SVV subjektų plėtrai iki 101 tūkst. eurų. Priemonei skirta 27,51 mln. eurų ES struktūrinių fondų lėšų. Kadangi priemonės lėšas finansiniai tarpininkai skolina pakartotinai (kreditų gražintos lėšos skolinamos antrą kartą) iki 2014 m. gruodžio 31 d. išskolina 186,6 proc. priemonei skirtų lėšų. Per priemonės įgyvendinimo laikotarpį iš priemonei skirtų lėšų 907 SVV subjektams buvo suteikta (sukontraktuota) 51,75 mln. eurų (kadangi 2014 m. gruodžio 31 d. pasibaigė priemonės „Mažų kreditų teikimas – 2 etapas“ įgyvendinimas, per 2014 metus iš šios priemonės suteikti iš viso tik 2 kreditai už 130,33 tūkst. eurų).

Priemonės „Atviras kreditų fondas“ paskirtis – teikti paskolas SVV subjektų plėtrai iki 0,43 mln. eurų. Priemonei skirta 54,16 mln. eurų ES struktūrinių fondų lėšų. Per priemonės įgyvendinimo laikotarpį SVV subjektams buvo suteiktos 505 paskolos 69,49 mln. eurų bendrai paskolų sumai, kurioje 51,85 mln. eurų buvo „Atviras kreditų fondo“ lėšos. Teikiant paskolas pagal šią priemonę, finansiniai tarpininkai turi prisidėti ne mažiau nei 25 proc. savų lėšų – tokiu būdu per priemonės įgyvendinimo laikotarpį pritraukta 17,64 mln. eurų privačių investicijų. Per 2014 m. iš

„Atviro kreditų fondo“ finansiniai tarpininkai SVV subjektams skyrė 140 paskolų 17,69 mln. eurų bendrai paskolų sumai, kurioje 75 proc. buvo „Atviras kreditų fondo“ lėšos (13,27 mln. eurų) ir 25 proc. finansinių tarpininkų lėšos (4,42 mln. eurų).

Pasidalintos rizikos paskolų priemonei (toliau – FRSP) skirta 110 mln. eurų, iš kurių 88 mln. eurų ES struktūrinių fondų lėšų. Tai priemonė, pagal kurią teikiamos iki 4,78 mln. eurų paskolos investicijoms, apyvartinėms lėšoms papildyti, jei dėl tokio finansavimo plečiama SVV subjekto veikla. Teikiant tokią paskolą, finansiniai tarpininkai turi prisidėti bent 50 proc. savo lėšų. Iki 2014 m. gruodžio 31 d. pagal šią priemonę SVV subjektams buvo skirtos 833 paskolos 178,08 mln. eurų bendrai paskolų sumai (kartu su finansinių tarpininkų dalimi). Per 2014 m. pagal FRSP priemonę SVV subjektams skirta 206 paskolų 38,43 mln. eurų bendrai paskolų sumai (kartu su finansinių tarpininkų dalimi).

Pirmo nuostolio portfelinių garantijų paskoloms ir portfelinių garantijų lizingui finansinei priemonei (toliau – FLPG) skirta 16,8 mln. eurų (12,8 mln. eurų portfelinėms garantijoms paskoloms, 4 mln. eurų portfelinėms garantijoms lizingui) ES struktūrinių fondų lėšų. Ši priemonė skirta paskatinti SVV kreditavimą, garantuojant iki 80 proc. paskolos ar lizingo sumos ir taip sumažinant SVV subjektams kliūtis gauti finansavimą, kai trūksta užstato. Iki 2014 m. pabaigos į garantuotą portfelį buvo įtrauktos 608 SVV paskolų ir lizingo sutartys (iš jų – 163 lizingo sutartys), paremti 586 SVV subjektai. Iki 2014 m. gruodžio 31 d. bendra FLPG paskolų ir lizingo sandorių suma sudarė 74,87 mln. eurų, iš jų pagal FLPG paskolų ir lizingo sandorių sutartis išmokėta 67,37 mln. eurų.

Siekiant pagerinti INVEGOS kontroliuojančiojo fondo FRSP įgyvendinimo rezultatus ir išlaikyti priemonės patrauklumą, 2014 m. pabaigoje su priemonę įgyvendinančiais bankais buvo atlikti finansavimo sutarčių pakeitimai, pagal kuriuos FRSP tinkamumo laikotarpis buvo pratęstas iki 2015 m. rugsėjo 30 d.

Siekiant pagerinti INVEGOS kontroliuojančiojo fondo FLPG įgyvendinimo rezultatus 2014 m. taip pat buvo iki 2015 m. rugsėjo 30 d. pratęstas tinkamumo laikotarpis, t. y. laikotarpis, iki kada bankas ir lizingo bendrovė gali traukti kredito ar lizingo sandorius į portfelį.

Siekiant išlaikyti INVEGOS kontroliuojančiojo fondo „Atviro kreditų fondo“ priemonės įgyvendinimo pagreitį, buvo sudaryta galimybė bankams „Atviro kreditų fondo“ lėšas skolinti ilgiau nei tai buvo įmanoma iki šiol, t. y. „Atviro kreditų fondo“ lėšų grąžinimo terminas buvo pratęstas iki 2020 m. gruodžio 31 d., taip pat buvo patęstas „Atviro kreditų fondo“ priemonės sutarčių su SVV subjektais pasirašymo terminas iki 2014 m. gruodžio 31 d. Šia galimybe pasinaudojo ir atviros kredito linijos sutarčių pakeitimus, pratęsiant „Atviro kreditų fondo“ lėšų grąžinimo terminą iki 2020 m. gruodžio 31 d. ir „Atviro kreditų fondo“ priemonės sutarčių su SVV subjektais pasirašymo terminą iki 2014 m. gruodžio 31 d., pasirašė 3 bankai, t. y. UAB „Medicinos bankas“, AB bankas „Finasta“ ir AB bankas „Citadele“. 2014 m. spalio 5 d. paskelbtas dar vienas informacinis pranešimas dėl „Atviro kreditų fondo“ priemonės papildomų sąlygų, kuriuo pratęstas „Atviro kreditų fondo“ priemonės sutarčių su SVV subjektais pasirašymo terminas iki 2015 m. rugsėjo 5 d., taip pat numatyta galimybė, suteikiant naujus „Atviro kreditų fondo“ kreditus ir atliekant palūkanų paskaičiavimus, taikomai VILIBOR ir EURIBOR reikšmei esant neigiamai, ją prilyginti 0.

Šie pakeitimai sudarys prielaidas fondams skirtą finansavimą panaudoti SVV reikmėms.

Garantijų fondas. Garantijų fondo paskirtis – užtikrinant priemonės valdytojo INVEGOS įsipareigojimų finansų įstaigoms dalinį įvykdymą, sudaryti galimybes SVV subjektams pasinaudoti teikiamomis garantijomis, tokiu būdu padidinti SVV kreditavimo pasiūlą ir pagerinti prieinamumą prie finansavimo šaltinių. Garantijų fondui skirta 37,3 mln. eurų ES struktūrinių fondų lėšų. Iš Garantijų fondo lėšų kompensuojama 80 proc. INVEGOS suteiktų ir į Garantijų fondo portfelį įtrauktų garantijų išmokų. Per 2014 m. iš Garantijų fondo buvo suteiktos 377 garantijos už SVV subjektų paskolas, garantuotų paskolų suma sudarė 32,61 mln. eurų. Viso per priemonės įgyvendinimo laikotarpį iki 2014 m. gruodžio 31 d. į garantijų portfelį buvo įtrauktos 2803 nustatytus kriterijus atitinkančios garantijos, kurių garantuotų paskolų suma sudarė 342,35 mln. eurų.

34 lentelė. JEREMIE įgyvendinimas

Finansų inžinerijos projekto pavadinimas	Taikomas instrumentas	Projekto vertė (ES lėšų suma)	Panaudotos (deklaruotinos) lėšos		Skirta galutiniams finansų inžinerijos priemonių naudos gavėjams (SVV) ⁴⁸		Rodiklių pasiekimai		
			ES lėšų suma	Proc. nuo skirtos sumos	ES lėšų suma	Proc. nuo skirtos sumos	Rodiklio pavadinimas	Suplanuota pasiekti iki 2015 m. pab.	Pasiekta iki 2014 m. pab. ⁴⁹
1	2	3	4	5=4/3*100	6	7=6/3*100	8	9	10
1 projektas JEREMIE kontroliuojantysis fondas	Rizikos kapitalo fondai; Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas; Pradinės stadijos rizikos kapitalo ir rizikos kapitalo fondas	41.974.513,44	41.974.513,44	100 proc.	27.649.760	65,87	Produkto rodiklis		
							Finansų inžinerijos priemonėmis paremtų SVV subjektų skaičius	61	75
							Rezultato rodiklis		
							Finansų inžinerijos priemonėmis pritrauktos privačios investicijos (mln. eurų)	17,05	14,31
2 projektas INVEGOS fondas	Paskolų priemonės – mažų kreditų schema, atviras kreditų fondas, pasidalintos rizikos priemonė; portfelinės garantijos, portfelinės garantijos lizingui	186.503.243,74	186.503.243,74	100 proc.	266.092.997,76 ⁵⁰	142,67	Produkto rodiklis		
							Finansų inžinerijos priemonėmis paremtų SVV subjektų skaičius	2225	2798
							Rezultato rodiklis		
							Finansų inžinerijos priemonėmis pritrauktos privačios investicijos (mln. eurų)	229,48	165,87
3 projektas Garantijų fondas	Garantijos	37.360.982,39	37.360.982,39	100 proc.	342.344.272,18 ⁵¹	916,31	Produkto rodiklis		
							Finansų inžinerijos priemonėmis paremtų SVV subjektų skaičius	1300	2803
							Rezultato rodiklis		
							Finansų inžinerijos priemonėmis pritrauktos privačios investicijos (mln. eurų)	112,95	167,21

⁴⁸ Nurodoma iš ES lėšų išduotų paskolų, investuoto rizikos kapitalo vertė, paskolų, kurioms išduotos garantijos vertė.

⁴⁹ Duomenys pateikiami, remiantis Garantijų fondo, INVEGOS fondo, JEREMIE kontroliuojančiojo fondo Priežiūros komitetų nepatvirtintų metinių ataskaitų duomenimis.

⁵⁰ Portfelinių garantijų atvejų sumuojama garantuotų paskolų/ sandorių suma.

⁵¹ Sumuojama garantuotų paskolų suma.

Informacija apie kryžminį finansavimą

Pagal 2 prioritetą kryžminio finansavimo deklaruotinių išlaidų suma sudaro 0,15 mln. eurų, t. y. 0,02 proc. nuo visų 2 prioriteto deklaruotinių lėšų.

Įgyvendinant 2 uždavinio priemones, kryžminis finansavimas gali būti taikomas:

- projektą administruojančių ir vykdančių asmenų, kitų projekto dalyvių mokymų organizavimo paslaugų pirkimams;
- metodikų ir kitų dokumentų rengimui.

Kryžminimo finansavimo išlaidos pagal priemonę „Asistentas-3“ negali viršyti 50 proc. projekto tinkamų finansuoti išlaidų.

7. Prioriteto įgyvendinimo poveikis užimtumui

35 lentelė. Prioriteto įgyvendinimo poveikis užimtumui

Priemonė	Deklaruotinių išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma (eurais)	Sukurtų darbo vietų skaičius	Išsaugotų darbo vietų skaičius
E-verslas LT	30.356.622,8300	1332 ⁵²	-
Naujos galimybės	41.457.910,6400	1337	-
Invest LT+	61.550.311,6400	2017	-
Invest LT-2	51.540.690,6900	608 ⁵³	-
Asistentas-1	13.412.192,2900	1028	-
Asistentas-4	13.919.379,3000	31	-
Iš viso	212.237.107,39	6353	-

Iš viso pagal visas priemones iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos sukurtos 6353 darbo vietos, o pagal projektų finansavimo ir administravimo sutartis planuojama, kad įgyvendinus visus projektus iš viso bus sukurta 14460 darbo vietų.

3.2.2. Svarbiausios problemos

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2014 m. gruodžio 10 d. ataskaitoje Nr. FA-P-80-1-55 „Dėl veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją konvergencijos tikslui įgyvendinti, valdymo ir kontrolės sistemos veikimo bei Europos Komisijai 2013 metais deklaruotų išlaidų (Metinė kontrolės ataskaita pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 62 str.)“ nebuvo pateikta rekomendacijų, skirtų 2 prioriteto įgyvendinimui.

⁵² Projekto įgyvendinimo metu sukurtos ir ne mažiau kaip metai po projekto įgyvendinimo pabaigos išlaikytos darbo vietos ir (arba) išsaugotos darbo vietos.

⁵³ Sukurtos ilgalaikės darbo vietos – su investicijomis susijusios veiklos sukurtos ilgalaikės darbo vietos, įskaitant ilgalaikės darbo vietas, sukurtas padidėjus dėl investicijų atsiradusiu pajėgumu naudojimui. Sukurtos ilgalaikės darbo vietos turi būti išlaikytos ne mažiau kaip penkerius metus.

3.3. 3 prioritetas „Informacinė visuomenė visiems“

3.3.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Įgyvendinant EAVP 3 prioritetą „Informacinė visuomenė visiems“ (toliau – 3 prioritetas), Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos siekia šių uždavinių:

- 1 uždavinys: plėtoti elektroninius sprendimus, didinant viešojo sektoriaus institucijų efektyvumą ir skatinant elektroninio verslo iniciatyvas šalyje;
- 2 uždavinys: sukurti tolygią ir saugią elektroninių tinklų infrastruktūrą šalyje.

Šių uždavinių siekiama įgyvendinant 16 priemonių. 2014 m. buvo tęsiamas 15 priemonių įgyvendinimas (2013 m. viena valstybės planavimo priemonė „Skaitmeninės televizijos plėtros skatinimas“ buvo baigta įgyvendinti): 11 priemonių valstybės projektų planavimo atrankos būdu, 3 priemonės – konkurso būdu ir 1 priemonė – regionų projektų planavimo būdu. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo skirtas finansavimas 165 projektams, iš jų baigti įgyvendinti 77 projektai.

Informacija apie EAVP 3 prioriteto įgyvendinimo pažangą, pateikiama remiantis uždavinių lygmens fizinių ir finansinių stebėsenos rodiklių pasiekimais.

A DALIS: STEBĖSENOS RODIKLIŲ PASIEKIMAI UŽDAVINIO LYGMENIU

36 lentelė. 1 uždavinys: Plėtoti elektroninius sprendimus, didinant viešojo sektoriaus institucijų efektyvumą, ir skatinti elektroninio verslo iniciatyvas šalyje

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Paremtų interaktyvių elektroninių viešųjų paslaugų skaičius ⁵⁴	Pasiekimas	0	0	0	15	82	146	194	291	NA	291
	Tikslas										500

⁵⁴ Skaičiuojamos paremtos interaktyvios elektroninės viešosios paslaugos, t. y. elektroninės viešosios paslaugos, kurias teikiant elektroniniu būdu vyksta sąveika tarp paslaugų teikėjo ir paslaugų gavėjo (paslaugų gavėjui kreipiantis dėl paslaugos suteikimo, teikiant reikalingus duomenis ir/ar informaciją, gaunant paslaugos rezultatą ir kt.). Paremtos paslaugos šiame rodiklyje apibrėžiamos kaip atitinkamų priemonių lėšomis įdiegtos ar atnaujintos (pabaigtos) interaktyvios elektroninės viešosios paslaugos.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Gyventojų, kurie naudojami elektroniniu būdu teikiamomis viešosiomis ir amdinisitracinėmis paslaugomis, dalis	Pasiekimas	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	41,5	NA	41,5
	Tikslas										50
	Pradinis taškas	24(2010)									

37 lentelė. 2 uždavinys: Sukurti tolygią ir saugią elektroninių tinklų infrastruktūrą šalyje

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Miestelių ir kaimų, prijungtų prie sukurto plačiajuosčio tinklo, skaičius ⁵⁵	Pasiekimas	0	0	0	0	417	775	775	775	NA	775
	Tikslas										770
	Pradinis taškas	0									
Paremtų projektų, susijusių su saugos klausimais, skaičius ⁵⁶	Pasiekimas	0	0	0	0	6	7	7	7	NA	7
	Tikslas										6
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Gyventojų, turinčių galimybę tapti	Pasiekimas	NA	0	80	86	90 ⁵⁸	92 ⁵⁹	98	98,7	NA	98,7

⁵⁵ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymu, miesteliai ir kaimai, prijungti prie sukurto plačiajuosčio tinklo, šiame rodiklyje apibrėžiami kaip miesteliai ir kaimai, kurie, įgyvendinant projektą, prijungiami prie plačiajuosčio ryšio tinklo (t. y. kuriuose pastatomi tinklo mazgai).

⁵⁶ Paremti projektai, susiję su saugos klausimais – tai priemonės „Informacinių technologijų sauga“ lėšomis finansuoti ir įgyvendinti projektai. Pasiekimai nurodomi pagal pasirašytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių skaičių.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

plačiajuosčio tinklo paslaugų vartotojais, dalis (procentai) ⁵⁷	Tikslas										95
	Pradinis taškas	72 (2005)	80 ⁶⁰								

B DALIS: FINANSINĖ PAŽANGA

38 lentelė. 3 prioriteto finansinė pažanga (eurais)

Uždaviniai	Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatytų lėšų suma				Deklaruotinių išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma			
	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma
1 uždavinys	215.851.833,49	183.202.709,94	32.329.889,89	319.233,66	148.764.325,86	126.320.033,28	22.291.770,65	152.521,93
2 uždavinys	72.315.204,87	61.467.924,16	10.610.844,34	236.436,37	65.601.770,58	55.748.913,84	9.616.421,03	236.435,71

C DALIS: KOKYBINĖ ANALIZĖ

39 lentelė. 1 uždavinys: Plėtoti elektroninius sprendimus, didinant viešojo sektoriaus institucijų efektyvumą, ir skatinti elektroninio verslo iniciatyvas šalyje

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		179.075.918	183.202.709,94	102,30 proc.	126.320.033,28	70,54 proc.

⁵⁸ Duomenų šaltinis: VŠĮ „Plačiajuostis internetas“ atliekamo tyrimo ataskaita (2011 m. rodiklis buvo 90 proc.).

⁵⁹ Duomenų šaltinis: VŠĮ „Plačiajuostis internetas“ atlikto tyrimo ataskaita.

⁵⁷ Gyventojai, turintys galimybę tapti plačiajuosčio tinklo paslaugų vartotojais apibrėžiami kaip visi 16-74 m. amžiaus Lietuvos gyventojai, turintys techninę galimybę gauti plačiajuosčio ryšio paslaugas iš interneto tiekėjų savo gyvenamojoje vietoje (darant prielaidą, kad visi vartotojai, esantys 5 km spinduliu, turės galimybę naudotis įdiegto plačiajuosčio ryšio paslaugomis), bet nebūtinai šia galimybe pasinaudojantys.

⁶⁰ Duomenų šaltinis: VŠĮ „Plačiajuostis internetas“ atliekamo tyrimo ataskaita (2008 m. rodiklis buvo 80 proc.).

PRODUKTO	Paremtų interaktyvių elektroninių viešųjų paslaugų skaičius	500	538	107,60 proc.	291	58,20 proc.
REZULTATO	Gyventojų, kurie naudojami elektroniniu būdu teikiamomis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis, dalis	50	-	-	41,50	-

Analizuojant 1 uždavinio stebėsenos rodiklius ir jų pasiekimus pažymėtina, kad pagal pasirašytas projektų finansavimo ir administravimo sutartis suplanuota produkto rodiklio „**Paremtų interaktyvių elektroninių viešųjų paslaugų skaičius**“ reikšmė (538) viršija EAVP nustatytą reikšmę (500). Pasiekta minėto rodiklio reikšmė (291) siekia – 58,20 proc. EAVP numatytos reikšmės. Planuojama, kad EAVP nustatyta rodiklio reikšmė bus pasiekta 2015 m. pab. Iš visų iki 2014 m. pabaigos sukurtų 291 el. paslaugų, 137 – nacionalinio lygmens el. paslaugos, t. y. aktualios visos Lietuvos gyventojams ar verslui, o 154 – regioninio lygmens el. paslaugos, t. y. aktualios tam tikros savivaldybės ar regiono gyventojams.

Rezultato rodiklis „**Gyventojų, kurie naudojami elektroniniu būdu teikiamomis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis, dalis**“ atspindi šių paslaugų perkėlimo į elektroninę erdvę poveikį paslaugų gavėjų elgesiui. Pasiekta rodiklio reikšmė ataskaitiniu laikotarpiu – 41,5 proc., o EAVP suplanuota rodiklio reikšmė 50 proc. Atsižvelgiant į tai, kad po viešųjų ir administracinių paslaugų perkėlimo į elektroninę erdvę turi praeiti tam tikras laiko tarpas, per kurį paslaugų gavėjai sužino apie naują elektroninę paslaugą ir pradeda ja naudotis, o didžioji 3 prioriteto lėšomis kuriamų elektroninių paslaugų dalis į elektroninę erdvę perkeltos 2014 m. pabaigoje ir dar daugiau negu pusė visų elektroninių paslaugų, t. y. 247 naujos elektroninės paslaugos, bus perkeltos 2015 m., todėl numatoma, kad rodiklis, kuris, bus pasiektas iki 2015 m. pabaigos ir sparčiai didės 2016–2017 m.

Pažymėtina, kad įgyvendinant 1 uždavinio priemones, taip pat siekiama EAVP priede priemonių įgyvendinimo stebėsenai nustatytų papildomų nacionalinių rodiklių: „**Sukurtų elektroninių paslaugų vartotojų dalis (iš visų atitinkamų paslaugų vartotojų) po 2 metų nuo atitinkamų elektroninių paslaugų sukūrimo**“ (skaičiuojama sukurtų elektroninių paslaugų vartotojų dalis nuo visų atitinkamų paslaugų vartotojų) ir „**Sukurtų elektroninių paslaugų vartotojų, teigiamai vertinančių šias paslaugas, dalis po 2 metų nuo atitinkamų elektroninių paslaugų sukūrimo**“ (skaičiuojama, kokia dalis elektroninės paslaugos vartotojų ją vertina teigiamai (iš visų, kurie pateikia atsiliepimus apie šią paslaugą), praėjus 2 metams nuo atitinkamos elektroninės paslaugos sukūrimo). Atsižvelgiant į tai, kad šie rodikliai yra skaičiuojami po 2 metų nuo atitinkamų elektroninių paslaugų sukūrimo, šių rodiklių pasiekimai bus nurodyti galutinėje ataskaitoje.

2014 m. **sėkmingai pabaigtų įgyvendinti projektų** pagal 3 prioriteto 1 uždavinį pavyzdžiai:

1) Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos projekto „Mokesčių mokėtojų elektroninio švietimo, konsultavimo ir informavimo paslaugų sistemos (ESKIS) sukūrimas“ (projekto Nr. VP2-3.1-IVPK-01-V-01-011) finansavimo ir administravimo sutartis pasirašyta 2009 m. birželio 19 d., projekto vertė 3,5 mln. eurų. Projekto įgyvendinimo metu baigus kurti Mokesčių mokėtojų elektroninio švietimo, konsultavimo ir informavimo paslaugų sistemą (ESKIS), VMI daugelį savo teikiamų paslaugų perkėlė į elektroninę erdvę, t. y. projekto įgyvendinimo metu buvo sukurtos ir perkeltos į internetą net 46 elektroninės paslaugos. Mokesčių mokėtojai, tapę „Mano VMI“ vartotojais, gali išsiimti arba pratęsti verslo liudijimą, matyti savo skolą ar permoką mokesčių apskaitos kortelėje, gauti pranešimus apie turimą skolą, aptarti klausimus

elektroniniame forume, dalyvauti nuotoliniuose mokymuose, teikti ir gauti reikiamus dokumentus elektroniniu būdu, keisti duomenis apie Lietuvos bei užsienio juridinių asmenų filialus bei atstovybes mokesčių mokėtojų registre. Taip pat galima elektroniniu būdu pateikti prašymą, siekiant susigrąžinti mokesčines permokas ir kt.

2) Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projekto „Elektroninių paslaugų sukūrimas socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje“ (projekto Nr. VP2-3.1-IVPK-01-V-02-013) finansavimo ir administravimo sutartis pasirašyta 2010 m. spalio 29 d., projekto vertė 3,7 mln. eurų. Projekto metu baigus diegti Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą (SPIS), veikiančią pagal bendradarbiavimo sutartis tarp Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir visų šalies savivaldybių, buvo sudarytos sąlygos vienodai registruoti ir kaupti informaciją apie savivaldybėse teikiamą socialinę paramą. Lietuvos gyventojai gali pateikti prašymą socialinei pašalpai, vienkartinę išmoką gimusiam vaikui, šalpos pensijai, slaugos išlaidų kompensacijai ar kitai paramai gauti galima tiesiai iš namų. Šiuo metu sistema išplėsta 26 elektroninių viešųjų paslaugų rinkiniu.

Šiuo metu jau yra pasiekta didžioji dalis (daugiau negu pusė) 3 prioriteto 1 uždavinio EAVP nustatytų rodiklių, numatoma, kad iki periodo pabaigos 3 prioriteto 1 uždavinio rodikliai ir tikslai bus sėkmingai pasiekti, t. y. dėl elektorinių sprendimų plėtros padidės viešojo sektoriaus institucijų efektyvumas ir padaugės elektroninio verslo iniciatyvų šalyje.

40 lentelė. 2 uždavinys: Sukurti tolygią ir saugią elektroninių tinklų infrastruktūrą šalyje

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		61.010.957	61.467.924,16	<i>100,75 proc.</i>	55.748.913,84	<i>91,38 proc.</i>
PRODUKTO	Miestelių ir kaimų, prijungtų prie sukurto plačiajuosčio tinklo, skaičius	770	950	<i>123,38 proc.</i>	775	<i>100,65 proc.</i>
	Paremtų projektų, susijusių su saugos klausimais, skaičius	6	7	<i>116,67 proc.</i>	7	<i>116,67 proc.</i>
REZULTATO	Gyventojų, turinčių galimybę tapti plačiajuosčio tinklo paslaugų vartotojais, dalis (procentai)	95	-	-	98,7	-

Produkto rodiklių „**Miestelių ir kaimų, prijungtų prie sukurto plačiajuosčio tinklo skaičius**“ ir „**Gyventojų, turinčių galimybę tapti plačiajuosčio tinklo paslaugų vartotojais, dalies (procentais)**“ siekiama įgyvendinant tik vieną 3 prioriteto 2 uždavinio lėšomis finansuojamą projektą „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio tinklo RAIN plėtra“. Projekto veiklas buvo planuota baigti įgyvendinti iki 2014 m. pab. ir iki šios datos pasiekti sutartyje numatytą produkto rodiklio „**Miestelių ir kaimų, prijungtų prie sukurto plačiajuosčio tinklo skaičius**“ reikšmę (950). Tačiau per 2014 m. nebuvo pasiekta sutartyje suplanuota rodiklio reikšmė, nes iškilus sunkumams dėl viešųjų pirkimų vykdymo (ilgai vyko pirkimo procedūros, buvo gauti ir nagrinėjami skundai) papildomų rangos darbų sutartis buvo pasirašyta tik 2013 m. spalio 30 d. Tačiau svarbu pastebėti, kad įgyvendinant minėto projekto veiklas šiuo metu plačiajuosčio ryšio infrastruktūra jau yra atvesta į 775 šalies miestelius ir kaimus (EAVP planuota tik 770) ir jau yra nutiesta 4958 km šviesolaidinių kabelinių linijų (sutartyje suplanuota 5900 km).

Dar svarbiau yra tai, kad net neįgyvendinus visų planuotų projekto veiklų pasiekta rezultato rodiklio „**Gyventojų, turinčių galimybę tapti plačiajuosčio tinklo paslaugų vartotojais, dalies (procentais)**“ reikšmė sudaro 98,7 proc. gyventojų, o tai yra šiek tiek daugiau nei planuota EAVP (95 proc.).

Kito EAVP nustatyto produkto rodiklio „**Paremtų projektų, susijusių su saugos klausimais, skaičius**“ siekiama įgyvendinant projektus, finansuojamus pagal priemonę „Informacinių technologijų sauga“. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos finansavimas buvo skirtas 7 projektų, susijusių su saugos klausimais, įgyvendinimui, o tai yra šiek tiek daugiau nei planuota (EAVP numatyta įgyvendinti 6 tokius projektus). Iki 2014 m. pabaigos 3 projektai jau buvo baigti įgyvendinti, o likusieji 4 bus baigti 2015 m.

EAVP 3 prioriteto **strateginį kontekstą** atspindi trys rodikliai: „Nuolatiniai interneto vartotojai (proc.)“, „Pagrindinių viešųjų paslaugų perkėlimo į internetą lygis (proc.)“, „Plačiajuosčio ryšio skvarba (proc.)“, prie kurių augimo prisidėjo 3 prioriteto projektai.

Pradinė rodiklio „**Nuolatiniai interneto vartotojai**“ reikšmė yra 30 proc. (2005 m.), siektina (2015 m.) – 70 proc. ES statistikos agentūros „Eurostat“ atlikto tyrimo duomenimis 2014 m. asmenų, nuolatos naudojančių internetą buvo 68,9 proc., todėl jau yra pasiekta 98,4 proc. rodiklio pasiekimo reikšmės numatytos EAVP.

Rodiklio „**Pagrindinių viešųjų paslaugų perkėlimo į internetą lygis**“ pradinė ir siektina reikšmės siekia atitinkamai 65 proc. (2005 m.) ir 95 proc. (2015 m.). 2014 m. pradžioje buvo pasiektas 95 proc. pagrindinių viešųjų paslaugų perkėlimo į internetą lygis, t. y. 100 proc. rodiklio reikšmės numatytos EAVP.

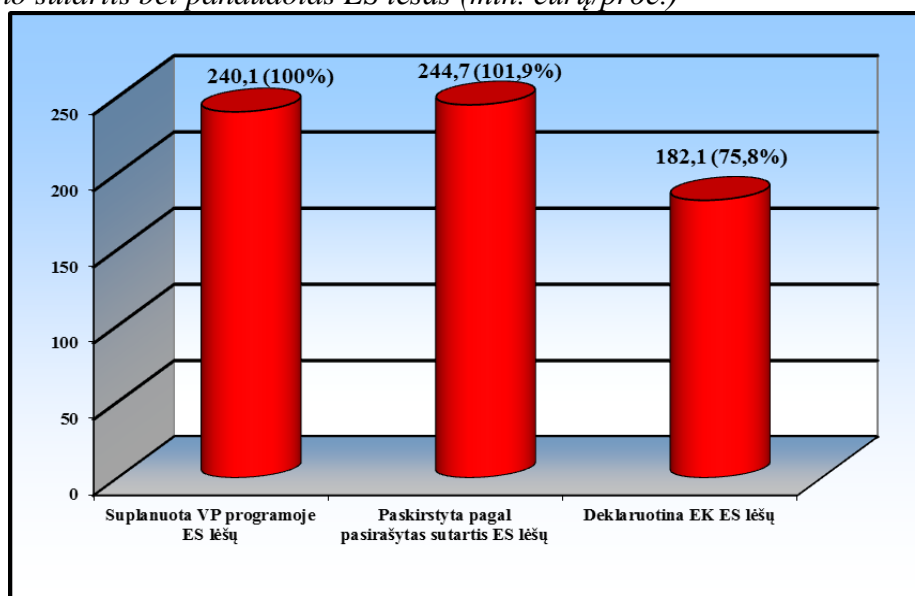
Pradinė rodiklio „**Plačiajuosčio ryšio skvarba**“ reikšmė EAVP numatyta 7 proc. (2005 m.), o siektina (2015 m.) 50 proc. Ryšių reguliavimo tarnybos duomenimis, fiksuotų plačiajuosčio ryšio linijų skvarba 2014 m. pasiekė 32,4 proc., skaičiuojant fiksuotas ir judriąsias ryšio linijas – 43 proc. Mažinant skirtumus miestų ir kaimiškųjų vietovių gyventojų galimybių naudotis sparčiu interneto ryšiu, 2013–2014 m. ir toliau buvo tęsiama kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio tinklo RAIN plėtra. Tikimasi, kad 2015 m. baigus įgyvendinti projekto „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio tinklo RAIN plėtra“ veiklas numatyta rodiklio „Plačiajuosčio ryšio skvarba“ reikšmė taip pat bus pasiekta.

2014 m. **sėkmingai pabaigtų įgyvendinti projektų** pagal 3 prioriteto 2 uždavinį pavyzdžiai:

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos projektas „Vidaus reikalų ministerijos informacinių technologijų sauga“ (projekto Nr. VP2-3.2-IVPK-02-K-01-001). Projektui skirtas finansavimas 1,74 mln. eurų. Projektas baigtas įgyvendinti 2014 m. rugsėjo 29 d. Informacinės technologijos tampa neatsiejama kiekvienos institucijos veiklos dalimi, būtina skirti ypatingą dėmesį jų patikimam ir saugiam funkcionalvimiui užtikrinti. Vidaus reikalų ministerija valdo net 6 pirmos kategorijos informacines sistemas, kurių veiklos sutrikdymas gali būti ypatingai žalingas tiek ministerijos, tiek ir visos valstybės mastu. Projektu didinama šių Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos valdomų pirmos kategorijos informacinių sistemų informacijos sauga. Projekto apimtyje įdiegtos sudėtingos ir aukštą išliekamąją vertę turinčios informacijos saugumo valdymo priemonės, kurių reikalingumas pagrįstas ministerijos atliktu informacijos saugumo valdymo atitikties ir rizikos vertinimu.

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktą informaciją bei į tai, kad dauguma EAVP nurodytų rodiklių jau yra pasiekti ir kai kurie netgi viršijami, o likę bus pasiekti 2015 m., galima teigti, kad 2 uždavinio tikslai bus pasiekti – t. y. bus sukurta saugi elektroninių ryšių infrastruktūra, prieinama daugiau kaip 98 proc. Lietuvos teritorijos gyventojų.

23 paveikslas. 3 prioriteto įgyvendinimo analizė 2014 m. pagal pasirašytas finansavimo ir administravimo sutartis bei panaudotas ES lėšas (mln. eurų/proc.)

EAVP 3 prioriteto lėšų panaudojimo spartai esminę įtaką turėjo:

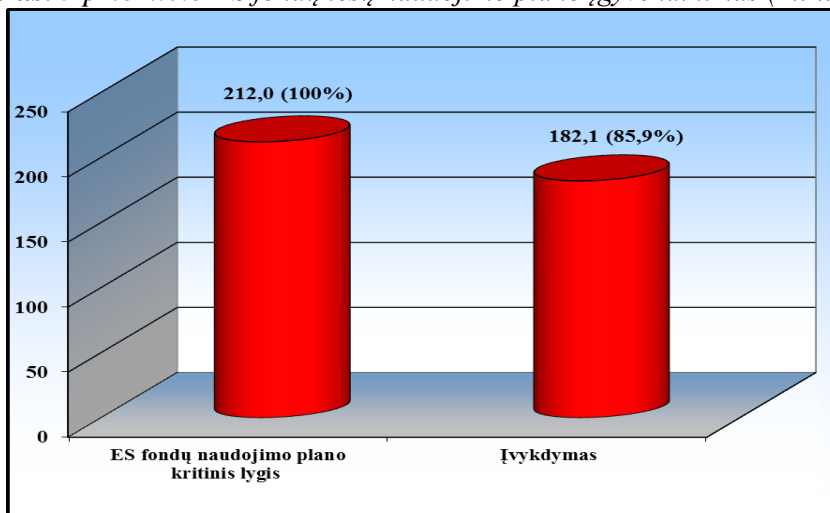
- 3 prioriteto priemonių „Elektroninės sveikatos paslaugos“ ir „Elektroninės sveikatos paslaugos savivaldybėse“ projektų įgyvendinimo pabaiga nusikėlė į 2015 m., nes šių projektų įgyvendinimas yra susijęs (dėl reikalingų sąsajų) su pagrindinių pagal priemonę „Elektroninės sveikatos paslaugos“ Lietuvos Respublikos sveikatos ministerijos įgyvendinamų projektų: „E. sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros plėtra“, „Elektroninės paslaugos „E. receptas plėtra“, „Nacionalinės medicininių vaizdų archyvavimo ir mainų informacinės sistemos ir jos pagrindu teikiamų elektroninių paslaugų sukūrimas“, sistemomis.

- didelės apimties projekto „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio tinklo RAIN plėtra“ įgyvendinamo pagal 3 prioriteto priemonę „Plačiajuosčiai elektroninių ryšių tinklai“ veiklų vėlavimas ir jų įgyvendinimo pabaigos nukėlimas į 2015 m.

Pažymėtina, kad Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2015 m. ir toliau aktyviai vykdys projektų veiklų įgyvendinimo priežiūrą bei toliau taikys 3 prioriteto įgyvendinimui skirtų lėšų praradimo rizikos valdymo priemones, todėl visos EAVP 3 prioriteto įgyvendinimui skirtos lėšos bus panaudotos.

Riziką prarasti 3 prioritetui skirtas lėšas mažina tai, kad 3 prioritete yra nacionalinių viešųjų ir privačių lėšų perteklius, kuris ataskaitiniu laikotarpiu sudarė 2,06 proc. nuo visų 3 prioritetui skirtų lėšų.

24 paveikslas. 3 prioriteto ES fondų lėšų naudojimo plano įgyvendinimas (mln. eurų/proc.)

2014 m. dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų (projektų vykdytojai nespėjo laiku parengti valstybės informacinių sistemų steigimui ir kūrimui būtinų dokumentų ir užtruko rengdami viešųjų pirkimų dokumentaciją ir/arba viešųjų pirkimų procedūros buvo sustabdytos ir nusikėlė dėl teisminių procedūrų), dėl projektų priklausomų nuo kitų projektų (pagrindinių – vedančių projektų įgyvendinimo eigos terminų nukėlimas), dėl rangos sutarčių vykdymo vėlavimų, nusikėlė projektų, finansuojamų 3 prioriteto priemonių lėšomis, įgyvendinimo terminai ir dėl to atitinkamai projektų vykdytojų planuoti mokėjimo prašymai nebuvo pateikti. Siekiant, kad projektai būtų įgyvendinami laiku, vykdoma nuolatinė projektų stebėseną.

D DALIS: HORIZONTALIOS POLITIKOS

1. Prioriteto įgyvendinimo poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui

3 prioriteto uždavinių įgyvendinimo poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui yra neutralus, nes Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos administruojamos priemonės nėra tiesiogiai nukreiptos į vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimą, t. y. jos nedaro nei teigiamo, nei neigiamo poveikio vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui.

2. Prioriteto įgyvendinimo poveikis informacinės visuomenės plėtrai

Visi projektai įgyvendinami pagal 3 prioritetą, tiesiogiai prisideda prie informacinės visuomenės plėtros ir daro šiems procesams tiesioginį poveikį.

Vienas iš pavyzdžių, 2014 m. įgyvendintas VMI projektas „Mokesčių mokėtojų elektroninio švietimo, konsultavimo ir informavimo paslaugų sistemos (ESKIS) sukūrimas“. Šio projekto įgyvendinimo metu daugelis VMI teikiamų paslaugų buvo perkelta į elektroninę erdvę ir sukurtos galimybės elektroninio švietimo, konsultavimo ir informavimo paslaugų tekimui.

3. Prioriteto įgyvendinimo poveikis regioninei plėtrai

Visi projektai, įgyvendinami pagal 3 prioritetą, tiesiogiai prisideda prie regioninės plėtros skatinimo, kadangi šie projektai padeda mažinti regioninius skirtumus – sukurtomis elektroninėmis

paslaugomis gali naudotis visi Lietuvos gyventojai, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietovės (taip pat tokių socialinių ir ekonominių požymių, kaip užsiėmimas, išsilavinimas, pajamos, amžius ar kt.). Šių projektų rezultatai ypač naudingi geografiškai nutolusių regionų gyventojams, nes jie vienodai prieinami tiek regioninių ekonomikos augimo centrų, tiek probleminių teritorijų gyventojams.

3 prioriteto lėšos skirtos regionų projektams įgyvendinti buvo planuojamos atsižvelgiant į gyventojų skaičių regione, todėl kaip rodo bendra ES investicijų pasiskirstymo pagal regionus tendencija, daugiausia prioriteto lėšų jau investavo didieji šalies regionai.

Pagal 3 prioriteto priemonę „Elektroninė demokratija: regionai“ įgyvendinami 49 projektai, kurių bendra vertė apie 5,57 mln. eurų. Šių projektų tikslas – kurti elektronines priemones, kuriomis asmenys galėtų reikšti nuomonę įvairiais savivaldybės gyvenimo klausimais, teikti pastabas dėl vietos valdžios institucijų rengiamų teisės aktų, susipažinti su aktualia, operatyvia ir lengvai pasiekama informacija apie vietos valdžios institucijų rengiamus ir priimtus sprendimus, diskutuoti, keistis nuomonėmis ir kita. Tokiu būdu siekiama panaudojant IRT, didinti viešojo administravimo sektoriaus veiklos skaidrumą, atskaitomybę, sprendimų priėmimo kokybę, stiprinti bendruomeniškumą ir naujas politinės raiškos formas. 2014 m. pagal šią priemonę buvo įgyvendinami 3 projektai, kurių bendra vertė 0,17 mln. eurų.

Taip pat pagal 3 prioriteto priemonę „Elektroninės sveikatos paslaugos savivaldybėse“ 2012–2013 m. buvo pradėti ir 2014 m. tęsiamas 13 projektų, kurių bendra vertė apie 6,7 mln. eurų, įgyvendinimas. Šių projektų tikslas sudaryti sąlygas šalies savivaldybių gyventojams ir pacientams šiuolaikinėmis IRT priemonėmis laiku gauti geros kokybės sveikatos paslaugas, o savivaldybių tarybų įsteigtoms viešosioms įstaigoms, teikiančioms sveikatos priežiūros paslaugas, – tarpusavyje bendradarbiauti, saugiai keistis informacija elektroninėmis priemonėmis.

4. Prioriteto įgyvendinimo poveikis darniam vystymuisi

Visi projektai, įgyvendinami pagal 3 prioritetą, tiesiogiai ir netiesiogiai prisideda prie darnios plėtros skatinimo. Įgyvendinamų projektų dėka auga įstaigų, įgyvendinančių projektus, veiklos efektyvumas, kadangi kuriamos informacinės sistemos leidžia greičiau ir našiau aptarnauti gyventojus ir (ar) įmones, atlikti vidaus procedūras. Paslaugų teikimas elektroniniu būdu didina paslaugų prieinamumą, kokybę, skaidrumą bei mažina jų suteikimo trukmę, leidžia taupyti paslaugos suteikimui ir gavimui reikalingus išteklius (tiek iš paslaugos teikėjų, tiek iš jos gavėjų pusės – laiko, žmogiškuosius, transporto ir kt.).

Taip pat 3 prioriteto lėšomis finansuojami projektai nedaro neigiamo poveikio aplinkai, priešingai, projekto vykdytojai, įgyvendindami projektus, stengiasi naudoti aplinkai naudingus gaminius, pavyzdžiui, perdirbtą popierių ar veiksmingai energiją vartojančią techninę įrangą. Taip pat tais atvejais, kai galima prekių, paslaugų ar darbų viešuosius pirkimus atlieka, taikant žaliesiems pirkimams nustatytus aplinkosaugos kriterijus.

5. JEREMIE įgyvendinimas

Netaikoma

6. Informacija apie kryžminį finansavimą

Iki ataskaitinio laikotarpio pab. pagal 3 prioritetą kryžminio finansavimo deklaruotinių išlaidų suma sudaro 0,03 mln. eurų, t. y. 0,01 proc. nuo visų 3 prioriteto deklaruotinių lėšų. 3 proritete kryžminis finansavimas yra numatytas pagal priemones „Elektroninės valdžios paslaugos“, „Elektroninė demokratija“, „Intelektualios valdymo sistemos“, „Sąveikumas“ ir „Informacinių technologijų sauga“. Šių priemonių projektų finansavimo sąlygų aprašuose yra numatyta, kad kryžminis finansavimas gali būti taikomas mokymams ugdantiems darbuotojų gebėjimą prisitaikyti prie pokyčių, kuriuos sąlygojo paslaugų perkėlimas į elektroninę terpę, elektroninių dokumentų

saugojimo valstybės archyvuose infrastruktūros sukūrimui bei elektroninių paslaugų teikimui bei informacinių technologijų saugos mokymai, skirti pareiškėjo ir/arba partnerio informacinių technologijų saugos specialistams, kurie bus įgalioti užtikrinti informacinės sistemos saugumo lygio palaikymą. Kryžminiam finansavimui taikoma iki 5 proc. projektui numatytų tinkamų finansuoti išlaidų sumos. Per 2014 m. kryžminis finansavimas nebuvo išmokėtas.

7. Prioriteto įgyvendinimo poveikis užimtumui

Netaikoma

3.3.2. Svarbiausios problemos

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2014 m. gruodžio 10 d. ataskaitoje Nr. FA-P-80-1-55 „Dėl veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją konvergencijos tikslui įgyvendinti, valdymo ir kontrolės sistemos veikimo bei Europos Komisijai 2013 metais deklaruotų išlaidų (Metinė kontrolės ataskaita pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 62 str.)“ nebuvo pateikta rekomendacijų, skirtų 3 prioriteto įgyvendinimui.

3.4. 4 prioritetas „Esminė ekonominė infrastruktūra“

3.4.1. Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamų 4 prioriteto 1 ir 2 uždavinių įgyvendinimas

3.4.1.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Įgyvendinant EAVP 4 prioritetą „Esminė ekonominė infrastruktūra“ (toliau – 4 prioritetas). Lietuvos Respublikos ūkio ministerija siekia šių uždavinių:

- 1 uždavinys: „Sudaryti technines galimybes ir aplinkosaugines prielaidas Lietuvos elektros ir dujų rinkų integracijai į vieningą ES elektros ir dujų rinką“ (toliau – 1 uždavinys);
- 2 uždavinys: „Padidinti energijos tiekimo patikimumą ir saugumą“ (toliau – 2 uždavinys).

Šių uždavinių siekiama įgyvendinant 5 priemones: 3 priemonės valstybės planavimo būdu ir 2 priemonės konkurso būdu. Iki 2014 m. pabaigos buvo pasirašytos 185 projektų finansavimo ir administravimo sutartys, iš kurių baigti įgyvendinti 104 projektai.

Informacija apie 4 prioriteto įgyvendinimo pažangą pateikiama remiantis uždavinių lygmens fizinių ir finansinių stebėsenos rodiklių pasiekimais.

A DALIS: STEBĖSENOS RODIKLIŲ PASIEKIMAI UŽDAVINIO LYGMENIU

41 lentelė. 1 uždavinys: Sudaryti technines galimybes ir aplinkosaugines prielaidas Lietuvos elektros ir dujų rinkų integracijai į vieningą ES elektros ir dujų rinką⁶¹

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Nutiesta naujų magistralinių dujotiekių (km) ⁶²	Pasiekimas	0	0	0	0	0	0	137,88	137,88	NA	137,88
	Tikslas										137,50
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Suformuoti	Pasiekimas	0	0	0	0	0	0	79	79	NA	79

⁶¹ Informacija apie stebėsenos rodiklius pateikiama remiantis EAVP ir Informacinės kompiuterinės sistemos (SFMIS2007) duomenimis.

⁶² Magistralinis dujotiekis – aukšto slėgio vamzdynai dujoms iš verslovių, suskystintų gamtinių dujų sistemų (suskystintų gamtinių dujų įrenginių) perduoti į gamtinių dujų saugyklas, skirstomuosius dujotiekius arba į dujas naudojančius įrenginius iki dujų skirstymo stočių imtinai, taip pat statiniai, įrenginiai ir priemonės šiems vamzdynams veikti.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2013 M.

papildomi gamtinių dujų perdavimo sistemos pajėgumai (tūkst.) ⁶³	Tikslas										79
	Pradinis taškas	0									
Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų) ⁶⁴	Pasiekimas	0	0	0	0	0	0	27,94	34,67	NA	34,67
	Tikslas										35
	Pradinis taškas	0									

42 lentelė. 2 uždavinys: Padidinti energijos tiekimo patikimumą ir saugumą

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Modernizuota centralizuoto šilumos tiekimo tinklų (sutartinių 100 mm skersmens viengubų vamzdžių) (km.) ⁶⁵	Pasiekimas	0	0	51,30	228,82	479,22	646,1	720,39	922,27	NA	922,27
	Tikslas										750
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Šilumos vartotojų, kuriems pagerėjo šilumos tiekimo	Pasiekimas	0	0	54540	172653	309823	701884	769755	1153122	NA	1153122
	Tikslas										800000

⁶³ Gamtinių dujų perdavimo sistemos pajėgumai – didžiausias dujų srautas perdavimo sistemoje, išreikštas įprastais kubiniais metrais per laiko vienetą kuriuo perdavimo sistemos naudotojas turi teisę naudotis pagal transportavimo sutarties nuostatas.

⁶⁴ Pareiškėjo privatus indėlis į projektą.

⁶⁵ Šilumos tiekimo tinklas – įrenginių kompleksas, susidedantis iš vamzdynų, uždarnosios ir reguliuojamosios armatūros, siurblių, kontrolės ir matavimo prietaisų bei kitų įrenginių, skirtas šilumnešiu nuo šilumos šaltinių iki šilumą naudojančių objektų transportuoti.

patikimumas ir kokybė, skaičius ⁶⁶	Pradinis taškas	0								
---	-----------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--

B DALIS: FINANSINĖ PAŽANGA

43 lentelė. 4 prioriteto 1 ir 2 uždavinių finansinė pažanga (eurais)

Uždaviniai	Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatytų lėšų suma				Deklaruotinių išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma			
	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma
1 uždavinys	118.244.662,30	49.405.706,04	0,00	68.838.956,26	101.261.920,12	43.036.255,60	0,00	58.225.664,52
2 uždavinys	184.044.855,03	88.118.818,36	0,00	95.926.036,67	155.272.310,55	74.992.786,12	0,00	80.279.524,43

C DALIS: KOKYBINĖ ANALIZĖ

44 lentelė. 1 uždavinys: Sudaryti technines galimybes ir aplinkosaugines prielaidas Lietuvos elektros ir dujų rinkų integracijai į vieningą ES elektros ir dujų rinką

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		50.559.311	49.405.706,04	97,72 proc.	43.036.255,60	85,12 proc.
PRODUKTO	Nutiesta naujų magistralinių dujotiekių (km)	137,50	137,60	100,07 proc.	137,88	100,28 proc.

⁶⁶ Šilumos vartotojas – juridinis ar fizinis asmuo, kurio naudojami šildymo prietaisai nustatyta tvarka prijungti prie šilumos perdavimo tinklų ar pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų.

REZULTATO	Suformuoti papildomi gamtinių dujų perdavimo sistemos pajėgumai (tūkst.)	79	79	100,00 proc.	79	100,00 proc.
	Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)	35	36,78	105,09 proc.	34,67	99,06 proc.

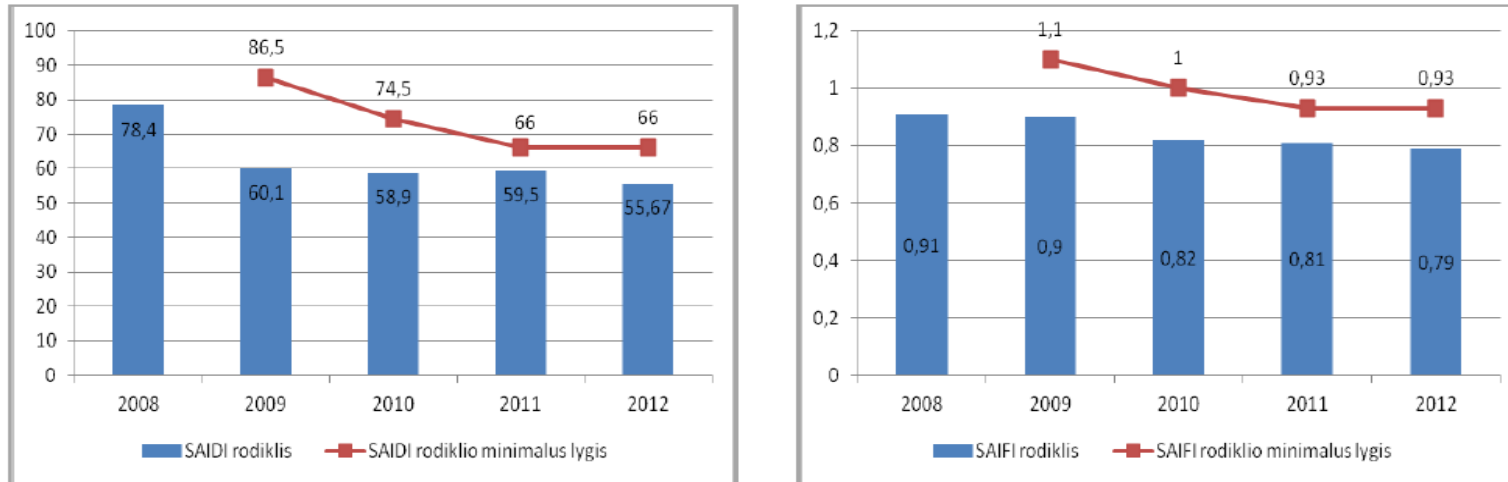
Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos pagal 1 uždavinį priimtų įsipareigojimų suma sudarė 97,72 proc., o deklaruotinių – daugiau kaip 85 proc. Rodiklių „**Nutiesta naujų magistralinių dujotiekių (km)**“ ir „**Suformuoti papildomi gamtinių dujų perdavimo sistemos pajėgumai (tūkst.)**“ pasiekimai atitinka EAVP suplanuotas reikšmes. Rodiklis „**Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)**“ yra pasiektas 99,06 proc. EAVP suplanuotos reikšmės (sutartyje 36,78 mln. eurų, deklaruota 34,67 mln. eurų).

Lietuvoje 2014 m. pabaigoje bendras perdavimo sistemos dujotiekių ilgis Lietuvos teritorijoje buvo virš 2000 km. Taip pat perdavimo sistemos darbui užtikrinti ir tiekti gamtines dujas į skirstymo sistemas yra įrengtos 66 dujų skirstymo stotys ir viena dujų apskaitos stotis. Įgyvendinant 1 uždavinio lėšomis finansuojamus projektus naujai nutiesta 137,6 km magistralinio dujotiekio. Lietuvos 330–110 kV įtampos elektros perdavimo tinklas apima 234 transformatorių pastotes ir skirstyklos bei apie 6690 km elektros perdavimo linijų. Bendra 330 kV transformatorių įrengtoji galia – 4225 MW, o 110 kV transformatorių – 92,6 MW.

Įgyvendinus 1 uždavinio projektus planuojama naujai nutiesti 89 km elektros perdavimo linijų ir naujai įrengti ir (arba) modernizuoti 18 transformatorių pastočių ir (arba) skirstyklų ir pasiekti, kad 454 879 elektros vartotojams elektros energija bus tiekiama patikimiau.

Prie strateginio konteksto rodiklio „**Vidutinis neplanuotų trumpų nutraukimų vienam vartotojui per metus skirstomuosiuose elektros tinkluose (Momentary Average Interruption Frequency index – MAIFI)**“ pasiekimo prisidėjo 4 prioriteto 1 uždavinio projektai. Šio rodiklio pradinė reikšmė 2005 m. buvo 0,4. 2015 m. planuojama pasiekti reikšmė – 0,38. MAIFI yra specifinis rodiklis, kurį sunku tiksliai prognozuoti, nes į jo skaičiavimus įeina tokie veiksniai kaip „force major“, išorinis poveikis, kurių negalima iš anksto numatyti ir kiti rodikliai. Vienais metais gali būti neįprastai daug audrų, perkūnijų, o kitais mažiau.

25 paveikslas. SAIDI⁶⁷ ir šio rodiklio minimalus lygis, min./vartotojui ir SAIFI⁶⁸ ir šio rodiklio minimalus lygis, skaičius/vartotojui 2008–2012 m.

Šaltinis: Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisijos duomenys

Elektros energijos persiuntimo patikimumas skirstomaisiais tinklais yra vertinamas **SAIDI** (Vidutinė neplanuotų elektros energijos persiuntimo skirstomuoju tinklu nutraukimų trukmė) ir **SAIFI** (Vidutinis elektros energijos skirstomajame tinkle nutraukimų skaičius vartotojui) rodikliais. Skirstomųjų tinklų operatoriams nustatyti minimalūs persiuntimo patikimumo lygiai ir faktiniai persiuntimo patikimumo rodikliai pateikti 28 paveiksle. Palyginus persiuntimo patikimumo rodiklių įvykdymą 2012 m. su nustatytu minimaliu lygiu, SAIDI rodiklis yra didesnis už nustatytą minimalų lygį. SAIFI rodiklis taip pat didesnis už nustatytą minimalią reikšmę. Atsižvelgiant į tai, už SAIDI rodiklio faktinio lygio pagerinimą paslaugų kainų viršutinės ribos padidintos 0,05 proc., už SAIFI rodiklio pagerinimą – 0,1 proc. Iš viso kainų viršutinės ribos padidintos po 0,15 proc. kiekvienoje įtampoje.

2014 m. **sėkmingai įgyvendinami projektų** pavyzdžiai pagal 1 uždavinį:

AB „LITGRID“ projektas „330/110/10 kV Panevėžio TP rekonstrukcija“ (Nr. VP2-4.1-ŪM-01-V-01-001). Projektui skirtas finansavimas – 5,07 mln. eurų. Projektas baigtas įgyvendinti 2014 m. rugsėjo 9 d. Projekto tikslas – modernizuoti Panevėžio regiono elektros perdavimo sistemą, siekiant didinti elektros tiekimo patikimumą integruojantis į ES bendrąją elektros rinką. Projekto metu rekonstruota Panevėžio transformatorių pastotė. Ši aukštos įtampos pastotė užtikrina patikimą elektros tiekimą Rytų Lietuvos vartotojams ir saugų elektros energijos tranzitą tarp Latvijos ir Lietuvos. Panevėžio transformatorių pastotėje sumontuoti šiuolaikiški įrenginiai, įdiegtos modernios valdymo technologijos. Panevėžio transformatorių pastotė yra vienas iš moderniausių objektų šalies energetikos sistemoje, valdomas nuotoliniu būdu iš centrinės dispečerinės Vilniuje. Tai leidžia greitai

⁶⁷ SAIDI – vidutinė neplanuotų elektros energijos persiuntimo skirstomuoju tinklu nutraukimų trukmė.

⁶⁸ SAIFI – vidutinis elektros energijos skirstomajame tinkle nutraukimų skaičius vartotojui.

reaguoti į įvykius sistemoje. Iš naujo pastatyta Panevėžio pastotė yra kertinis elektros mazgas, atitinkantis aukščiausius saugumo ir elektros tiekimo patikimumo reikalavimus. Panevėžio pastotės 330 kilovoltų (kV) skirstykla prie elektros perdavimo sistemos prijungta trimis aukštos įtampos oro linijomis. Pastotės teritorijoje pastatyti du nauji moduliniai karkasiniai pastatai: 330 kV skirstyklos ir 110 kV skirstyklos valdymo pultai, rekonstruoti keturi esami statiniai. Pastotės 110 kV dalyje rekonstruota 12 linijų, viename autotransformatoriuje įdiegta monitoringo sistema, taip pat sumontuotas naujas autotransformatorius. Visi neužstatyti plotai sutvarkyti ir apželdinti. Panevėžio pastotė patenka į šviesolaidinių kabelių žiedą, čia įrengtas ryšių mazgas, užtikrinantis skaitmeninio ryšio sistemų darbą. Atliekant rekonstrukciją buvo panaudota esama telekomunikacijų įranga, kartu ji papildyta naujais komponentais. Projekto rezultatai – modernizuota 1 transformatorių pastotė.

Apibendrinant uždavinio įgyvendinimo pažangą, pažymėtina, kad 4 prioriteto 1 uždavinio ES fondų investicijos padėjo pasiekti uždavinio tikslą – sudaryti technines galimybes ir aplinkosaugines prielaidas Lietuvos elektros ir dujų rinkų integracijai į vieningą ES elektros ir dujų rinką.

45 lentelė. 2 uždavinys: Padidinti energijos tiekimo patikimumą ir saugumą

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruoti) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		91.848.919	88.118.818,36	<i>95,94 proc.</i>	74.992.786,12	<i>81,65 proc.</i>
PRODUKTO	Modernizuota centralizuoto šilumos tiekimo tinklų (sutartinių 100 mm skersmens viengubų vamzdžių) (km)	750	996,42	<i>132,86 proc.</i>	922,27	<i>122,97 proc.</i>
REZULTATO	Šilumos vartotojų, kuriems pagerėjo šilumos tiekimo patikimumas ir kokybė, skaičius	800 000	1 398 816	<i>174,00 proc.</i>	1 153 122	<i>144,14 proc.</i>

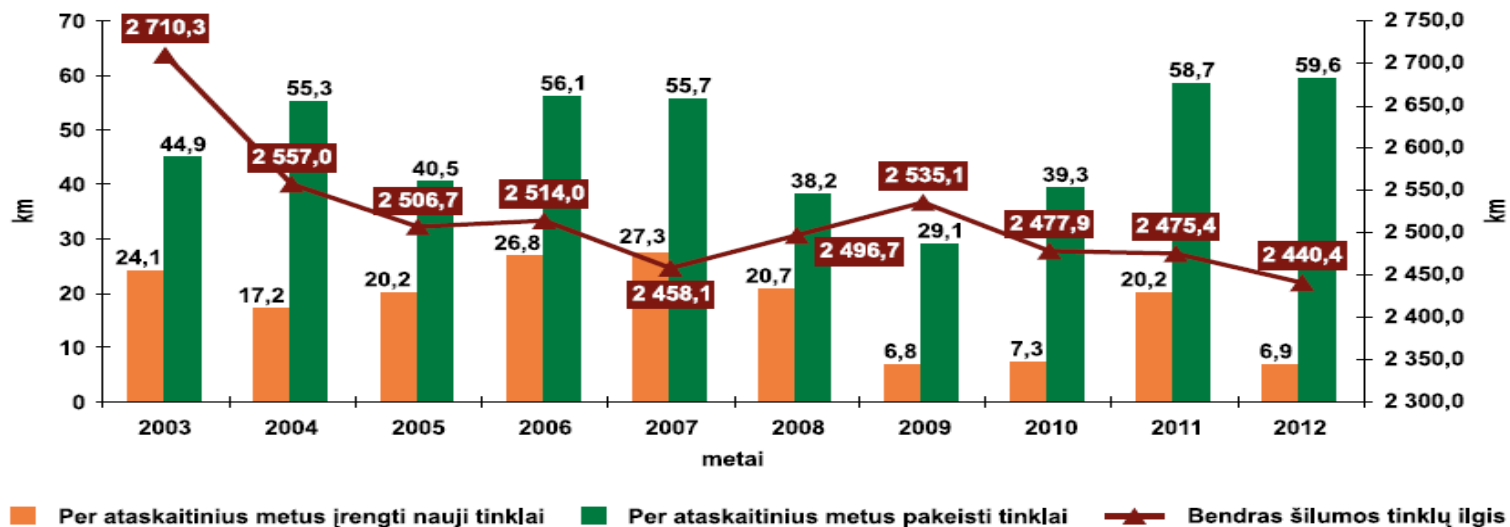
Iki 2014 m. gruodžio 31 d. įgyvendinant 2 uždavinio projektus modernizuota 922,27 km centralizuoto šilumos tiekimo tinklų, 1153122 šilumos vartotojams šiluma pradėta tiekti patikimiau, ir pagerėjo tiekimo kokybė. Produkto rodiklio „**Modernizuota centralizuoto šilumos tiekimo tinklų (sutartinių 100 mm skersmens viengubų vamzdžių) (km)**“ pasiekta 122,97 proc. EAVP nustatytos reikšmės. Rezultato rodiklio „**Šilumos vartotojų, kuriems pagerėjo šilumos tiekimo patikimumas ir kokybė, skaičius**“ EAVP nustatyta reikšmė jau pasiekta ir viršyta bei sudaro 139 proc. EAVP numatytos reikšmės.

Remiantis EAVP priede numatytais papildomų rodiklių pasiekimais, iki 2014 m. pabaigos:

- atlaisvintų viešajai infrastruktūrai plėtoti teritorijų plotas – 20,35 ha;
- 150 186 elektros vartotojai, kuriems elektros energija tiekiama patikimiau;
- naujai įrengtos ir (arba) modernizuotos 37 transformatorių pastotės ir skirstyklos;
- naujai nutiestų elektros linijų ilgis – 560,71 km;
- perkeltų elektros perdavimo linijų ilgis – 12,09 km.

Bendras šilumos tinklų ilgis Lietuvoje yra 2440,4 km (26 paveikslas). Perskaičiavus į sutartinį 100 mm diametro vamzdžio ilgį, šilumos tiekimo tinklų vieno vamzdžio ilgis Lietuvoje yra 8212 km. Įgyvendinant 2 uždavinį, modernizuota 872,06 km centralizuoto šilumos tiekimo tinklų, o tai sudaro apie 10 proc. nuo bendro šilumos tiekimo tinklų ilgio Lietuvoje (8212 km).

26 paveikslas. Šilumos tinklų ilgis ir renovavimas 2003–2012 m.

Pastaba.

Įvertinus šilumos tiekimo įmonėms nepriklausančių tinklų (nebalansinių) ilgius 2012 m. bendra tinklų ilgis yra 2 779,4 km

Šaltinis: Lietuvos šilumos tiekimo asociacijos duomenys

Strateginio konteksto rodiklis „Šiluminės energijos transportavimo nuostoliai (proc.)“ pradinė reikšmė 2005 m. buvo 19,6 proc., o siektina reikšmė 2015 m. – 16,6 proc. Pateiktoje lentelėje stebimas šilumos technologinių nuostolių mažėjimas nuo 2000 iki 2012 m. Priemonės „Šilumos tiekimo sistemos modernizavimas ir plėtra“ veiklos tiesiogiai prisideda prie šių nuostolių mažėjimo.

46 lentelė. Centralizuotai tiekiamos šilumos pagrindiniai rinkos rodikliai

CENTRALIZUOTAI TEIKIAMOS ŠILUMOS PAGRINDINIAI RINKOS RODIKLIAI														
	Mato vnt.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ⁶⁹	2009 ⁷⁰	2010 ⁷¹	2011 ⁷²	2012 ⁷³
Pateikta į tinklą šilumos	tūkst. MWh	10 230	10 700	10 630	10 570	10 310	10 110	10 393	9 679,5	9 603,2	9 267,3	9 803,5	8 796,4	9 010,6
Pateikta šilumos vartotojams	tūkst. MWh	7 520	8 160	8 240	8 310	8 140	8 130	8 545	7 966	7 947,8	7 748,9	8 173,9	7 289,0	7 522,3
Šilumos technologiniai nuostoliai tinkluose	%	26,5	23,7	22,5	21,4	21,0	19,6	17,5	17,3	16,7	15,7	15,7	16,6 ⁷⁴	16,1

Šaltinis: Lietuvos šilumos tiekimo asociacijos duomenys

AB „Lesto“ persiuntimo patikimumo rodikliai nuosekliai mažėja, tai reiškia, kad gerėja persiuntimo paslaugų kokybė, trumpėja nutrūkimų laikas vienam vartotojui per metus bei mažėja nutrūkimų skaičius 1 vartotojui. Prie šių rodiklių mažėjimo prisidėjo priemonės „Elektros skirstymo sistemos modernizavimas ir plėtra“ lėšomis finansuojamos investicijos, nes jas įgyvendinus 150186 elektros vartotojams elektros energija tiekama patikimiau, naujai įrengtos ir (arba) modernizuotos 37 transformatorių pastotės ir (arba) skirstyklos ir naujai nutiesti 560,71 km elektros linijų.

2014 m. **sėkmingai įgyvendinami projektų pavyzdžiai** pagal 2 uždavinį:

AB „Klaipėdos energija“ projektas „Klaipėdos miesto šilumos tinklų magistralės „6P“ rekonstrukcija“ (Nr. VP2-4.2-ŪM-02-K-03-031). Projektui skirtas finansavimas – 579,24 tūkst. eurų. Projektas baigtas įgyvendinti 2014 m. gruodžio 5 d. Projekto tikslas yra sumažinti šilumos perdavimo techninius nuostolius ir sąnaudas, aplinkos taršą bei padidinti šilumos tiekimo saugumą ir energijos tiekimo efektyvumą Klaipėdos mieste. Projekto metu įvykdyta centralizuoto šilumos energijos tiekimo sistemos magistralės 6P rekonstrukcija, t. y. seni trasų vamzdžiai pakeisti naujais, pramoniniu būdu izoliuotais vamzdžiais, klojant juos bekanaliniu būdu. Šilumos trasų rekonstrukcija padidino šilumos tiekimo efektyvumą ir užtikrino patikimą šilumos tiekimą Klaipėdos miesto vartotojams. Sėkmingas šio projekto įgyvendinimas prisidės prie supančios aplinkos kokybės gerinimo ir gamtinių išteklių taupymo. Projekto rezultatai – modernizuoti 12,32 km (sutartinių 100 mm skersmens viengubų vamzdžių) centralizuoto šilumos tiekimo tinklai, 61 143 šilumos vartotojai, kuriems šiluma tiekama patikimiau ir pagerėjo tiekimo kokybė.

Apibendrinant galima teigti, kad 2 uždavinio lėšomis finansuojami projektai prisideda siekiant uždavinio tikslų, t. y. didina energijos tiekimo patikimumą ir saugumą.

⁶⁹ Duomenys pateikti įvertinus kitų šilumos tiekimo įmonių rezultatus (ne LŠTA narių)

⁷⁰ Pateikiami tik Lietuvos šilumų tinklų asociacijos narių duomenys.

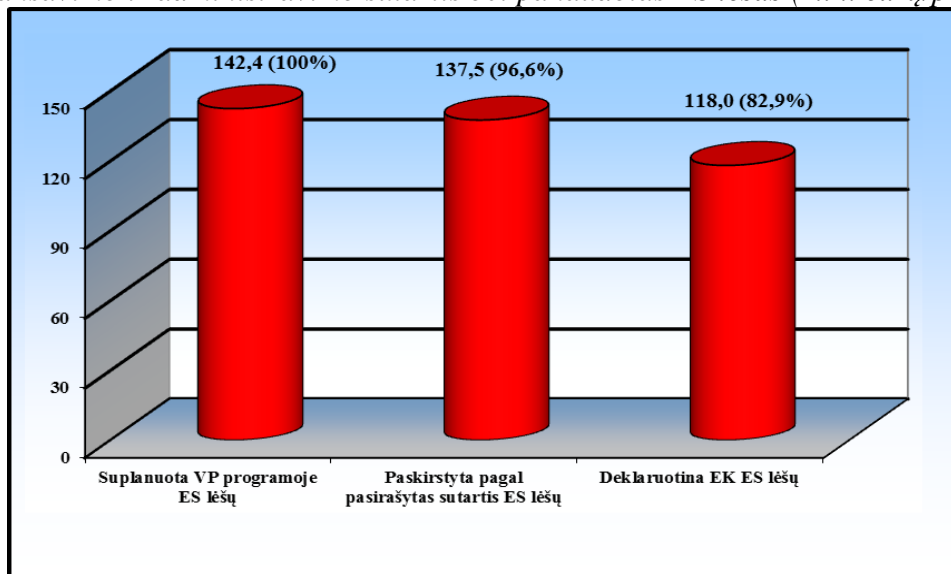
⁷¹ Pateikiami tik Lietuvos šilumų tinklų asociacijos narių duomenys.

⁷² Pateikiami tik Lietuvos šilumų tinklų asociacijos narių duomenys.

⁷³ Pateikiami tik Lietuvos šilumų tinklų asociacijos narių duomenys.

⁷⁴ Santykinį šilumos nuostolių padidėjimą lėmė didelis (apie 1 TWh) šilumos vartojimo sumažėjimas (dėl klimatinių sąlygų ir šilumos taupymo priemonių), lyginant su šilumos nuostolių sumažinimu (įrengus efektyvesnę šilumos izoliaciją dalyje vamzdžių), įgyvendinus šilumos tiekimo įmonių patvirtintas investicines programas.

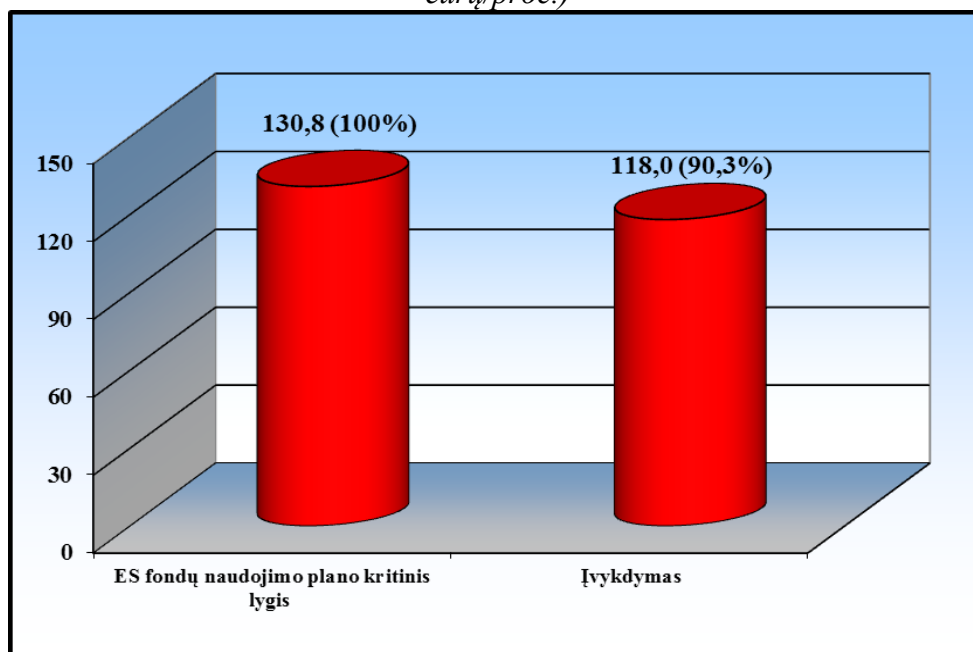
27 paveikslas. 4 prioriteto 1 ir 2 uždavinių įgyvendinimo analizė 2014 m. pagal pasirašytas finansavimo ir administravimo sutartis bei panaudotas ES lėšas (mln. eurų/proc.)

4 prioriteto 1 ir 2 uždavinių įgyvendinimui didžiausios įtakos turėjo užsitęsęs sutarčių pasirašymo procesas. Nemažai naujų sutarčių buvo pasirašyta tik 2013 m. pab., o tai lėmė, kad mokėjimai nusikėlė į 2014–2015 m. Būtent dėl to deklaruotų EK ES lėšų dalis 2014 m. (118,0 mln. eurų arba 82,9 proc.) buvo 19,1 proc. didesnė nei 2013 m. (92 mln. eurų arba 63,8 proc.).

Riziką prarasti 4 prioritetai skirtas lėšas mažina tai, kad 4 prioritete yra nacionalinių viešųjų ir privačių lėšų perteklius, kuris ataskaitiniu laikotarpiu sudarė 25,02 proc. nuo visų 4 prioritetai skirtų lėšų.

28 paveikslas. 4 prioriteto 1 ir 2 uždavinių ES fondų lėšų naudojimo plano įgyvendinimas (mln. eurų/proc.)

ES fondų lėšų panaudojimo sparta neatitinka ES fondų lėšų naudojimo plano, todėl norit pasiekti planą, numatyta taikyti stebėsenos ir kontrolės priemones. Lietuvos Respublikos ūkio ministerija sukūrė įgyvendinamų projektų stebėsenos ir kontrolės sistemą (veiksmų planą), kuris apima rizikingų projektų, veiklų įgyvendinimo, mokėjimo prašymų grafikų stebėseną. Ši stebėseną

apima tiek naujai pasirašytas sutartis, tiek jau įgyvendinamus projektus, kurių veiklos turėtų baigtis tik 2015 m. pabaigoje. Planuojama, kad iki 2015 m. pabaigos planas bus įgyvendintas 100 proc.

D DALIS: HORIZONTALIOS POLITIKOS

1. Prioriteto įgyvendinimo poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui

4 prioriteto 1 ir 2 uždavinių įgyvendinimo poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui yra neutralus, nes Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamos priemonės nėra tiesiogiai nukreiptos į vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimą, t. y. jos nedaro nei teigiamo, nei neigiamo poveikio vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui.

2. Prioriteto įgyvendinimo poveikis informacinės visuomenės plėtrai

4 prioriteto 1 ir 2 uždavinių įgyvendinimo poveikis informacinės visuomenės plėtrai yra neutralus, nes Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamos priemonės nėra tiesiogiai nukreiptos į informacinės visuomenės plėtrą, t. y. jos nedaro nei teigiamo, nei neigiamo poveikio informacinės visuomenės plėtrai.

3. Prioriteto įgyvendinimo poveikis regioninei plėtrai

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamos priemonės nėra tiesiogiai skirtos tam tikrų regionų plėtrai, todėl poveikis regioninei plėtrai yra neutralus. Įgyvendinamų projektų skaičius išsidėsto beveik tolygiai visuose regionuose, nors galima paminėti, kad daugiausia projektų įgyvendinama Kauno regione.

4. Prioriteto įgyvendinimo poveikis darniam vystymuisi

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija administruoja priemones, kurių įgyvendinimas turi tiesioginį poveikį darnaus vystymosi prioriteto įgyvendinimui, todėl prioriteto įgyvendinimas daro teigiamą įtaką socialinių bei ekonominių problemų sprendimui, o įgyvendinami projektai nepažeidžia aplinkosauginių reikalavimų, darnaus vystymosi nuostatų regionų plėtos srityje. Projektų, kurie atitinka darnaus vystymosi horizontalios politikos gaires, pavyzdžiai nurodyti prie sėkmingai įgyvendinamų projektų.

5. JEREMIE įgyvendinimas

Netaikoma

6. Informacija apie kryžminį finansavimą

Netaikoma

7. Prioriteto įgyvendinimo poveikis užimtumui

Netaikoma

3.4.1.2. Svarbiausios problemos

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2014 m. gruodžio 10 d. ataskaitoje Nr. FA-P-80-1-55 „Dėl veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją konvergencijos tikslui įgyvendinti, valdymo ir kontrolės sistemos veikimo

bei Europos Komisijai 2013 metais deklaruotų išlaidų (Metinė kontrolės ataskaita pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 62 str.)“ nebuvo pateikta rekomendacijų, skirtų 4 prioriteto 1 ir 2 uždavinių įgyvendinimui.

3.4.2. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos administruojamų 4 prioriteto 3, 4, 5 uždavinių įgyvendinimo analizė

3.4.2.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Įgyvendinant 4 prioritetą, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija siekia šių uždavinių:

- 3 uždavinys: „Eismo saugos inžinerinių priemonių diegimas“ (toliau – 3 uždavinys);
- 4 uždavinys: „Valstybinės ir regioninės reikšmės transporto infrastruktūros techninių parametrų gerinimas“ (toliau – 4 uždavinys);
- 5 uždavinys: „Regioninės vandens transporto infrastruktūros plėtra“ (toliau – 5 uždavinys).

Šių uždavinių siekiama įgyvendinant 4 priemones: 3 priemonės įgyvendinamos valstybės projektų planavimo būdu ir 1 priemonė – regionų projektų planavimo būdu. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo pasirašytos 265 projektų finansavimo ir administravimo sutartys, iš kurių 238 projektai buvo baigti įgyvendinti.

Informacija apie 4 prioriteto 3, 4, 5 uždavinių įgyvendinimo pažangą, pateikiama remiantis uždavinių lygmens fizinių ir finansinių stebėsenos rodiklių pasiekimais.

A DALIS: STEBĖSENOS RODIKLIŲ PASIEKIMAI UŽDAVINIO LYGMENIU

47 lentelė. 3 uždavinys: Eismo saugos inžinerinių priemonių diegimas

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Įdiegtos saugaus eismo gerinimo ir aplinkosaugos priemonės didesnio avaringumo rizikos ruožuose (vnt.)	Pasiekimas	0	0	27	27	27	39	54	70	NA	70
	Tikslas										70
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Panaikintų „juodųjų dėmių“ skaičius	Pasiekimas	0	0	0	0	0	0	7	7	NA	7
	Tikslas										25
	Pradinis taškas	0									

48 lentelė. 4 uždavinys: Valstybinės ir regioninės reikšmės transporto infrastruktūros techninių parametru gerinimas

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų automobilių kelių (km)	Pasiekimas	0	268,37	678,3	868,1	1039,67	1107,02	1165,62	1211,92	NA	1211,92
	Tikslas										1200
	Pradinis taškas	0									
Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų geležinkelių kelių (km)	Pasiekimas	0	0	0	0,98	1,01 ⁷⁵	1,13	2,19	2,19	NA	2,19
	Tikslas										35
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Sutaupyta laikas vežant krovinius rekonstruotais geležinkeliais (mln. tonų valandų)	Pasiekimas	0	0	0	0	0	0	0	0,24	NA	0,24
	Tikslas										0,47
	Pradinis taškas	0									

49 lentelė. 5 uždavinys: Regioninės vandens transporto infrastruktūros plėtra

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Pastatyta ir rekonstruota prielaukų (vnt.)	Pasiekimas	0	0	0	0	0	0	0 ⁷⁶	0 ⁷⁷	NA	0
	Tikslas										1

⁷⁵ Visas valstybinės reikšmės geležinkelių linijų tinklas (išskyrus TEN-T), Lietuvoje yra 1097,9 km valstybinės reikšmės geležinkelių kelių (2007 m. duomenys), kurie nepriklauso TEN-T tinklui.

⁷⁶ Projektas, prisidedantis prie stebėsenos rodiklių pasiekimo, nebaigtas. Stebėsenos rodiklių pasiekimas bus vertinamas užbaigus šiuos projektus. Preliminari analizė pateikta kokybinės analizės dalyje.

⁷⁷ Projektas, prisidedantis prie stebėsenos rodiklių pasiekimo, nebaigtas. Prie šio stebėsenos rodiklio pasiekimo prisideda vienas projektas Nr. VP2-4.5-SM-01-V-01-006 „Naujos Marvelės krovinių prielaukos Kaune statyba. Statybos darbai (I etapas)“, kurio įgyvendinimo terminas – 2015-08-03, todėl stebėsenos rodiklio pasiekimas bus vertinamas įgyvendinus šį projektą.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2013 M.

	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Aptarnautų laivų skaičius vidutiniškai per metus	Pasiekimas	0	0	0	0	0	0	0	0	NA	0
	Tikslas										50
	Pradinis taškas	0									

B DALIS: FINANSINĖ PAŽANGA

50 lentelė. 4 prioriteto finansinė pažanga pagal 3, 4, 5 uždavinius (eurais)

Uždaviniai	Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatytų lėšų suma				Deklaruotinių išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma			
	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma
3 uždavinys	43.264.981,29	34.199.244,42	0,00	9.065.736,87	42.140.352,04	33.441.862,07	0,00	8.698.489,97
4 uždavinys	504.408.755,94	403.787.527,37	15.125.783,62	85.495.444,95	501.056.337,33	401.175.996,56	14.843.517,43	85.036.823,34
5 uždavinys	8.766.847,31	7.451.820,20	989.044,48	325.982,63	8.007.629,97	6.806.485,46	888.450,16	312.694,35

C DALIS: KOKYBINĖ ANALIZĖ

51 lentelė. 3 uždavinys: Eismo saugos inžinerinių priemonių diegimas

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
	ES fondų lėšos (eurai)	34.838.813	34.199.244,42	98,16 proc.	33.441.862,07	95,99 proc.
PRODUKTO	Įdiegtos saugaus eismo	70	75	107,14 proc.	70	100,00 proc.

	gerinimo ir aplinkosaugos priemonės didesnio avaringumo rizikos ruožuose (vnt.)					
REZULTATO	Panaikintų „juodųjų dėmių“ skaičius	25	23	92,00 proc.	7	28,00 proc.

EAVP numatyta įdiegti 70 saugaus eismo gerinimo ir aplinkos apsaugos priemonių didesnio avaringumo rizikos ruožuose. Išanalizavus įvykusių eismo įvykių priežastis, šiuose kelių ruožuose nuspręsta derinti įvairias inžinerines priemones, pavyzdžiui, įrengti pėsčiųjų ir dviračių takus, kurie eismo įvykių skaičių sumažina 30 proc., rekonstruoti sankryžas, kurios eismo įvykių skaičių sumažina 10–40 proc., taip pat diegti šių saugaus eismo gerinimo ir aplinkos apsaugos priemonių kombinacijas. Pastebėta, kad toks inžinerinių priemonių derinimas yra efektyvus ir pigesnis nei planuota. Dėl šios priežasties projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota įdiegti 75 saugaus eismo gerinimo priemones. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos faktiškai įdiegta 70 (vnt.) saugaus eismo gerinimo priemonių didesnio avaringumo rizikos ruožuose, likusias priemones planuojama įdiegti iki 2015 m. pab.

Sudarytose projektų finansavimo ir administravimo sutartyse planuojama pasiekti skaitinė rezultato rodiklio „Panaikintų „juodųjų dėmių“ skaičius“ reikšmė (23 panaikintos „juodosios dėmės“) yra mažesnė už EAVP numatytą reikšmę (25 panaikintos „juodosios dėmės“), tačiau šis neatitikimas kompensuojamas eismo saugos priemonėmis, neišvengiamai diegiamomis įgyvendinant kitus EAVP uždavinius, susijusius su kelių tiesimu ir rekonstrukcija. Todėl „juodųjų dėmių“ Lietuvos keliuose nuosekliai mažėja. Jei 2005 m. jų buvo 247, tai 2012 m. – 58, 2013 m. – 43, 2014 m. pabaigoje jų buvo 37. Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos duomenimis tuose didesnio avaringumo ruožuose, kuriuose buvo įdiegtos uždaviniui įgyvendinti skirtomis lėšomis finansuojamos saugaus eismo gerinimo priemonės, mirtimis pasibaigusiu eismo įvykių nebuvo užfiksuota. Prognozuojama, kad pagal įgyvendinto projekto „Eismo saugos ir aplinkosaugos priemonių diegimas, II etapas“ ir vis dar įgyvendinamo projekto „Eismo saugos ir aplinkosaugos priemonių diegimas, III etapas“ finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuotų panaikinti „juodųjų dėmių“ reikšmes, praėjus 4 metams po saugaus eismo gerinimo priemonių įdiegimo, bus panaikinta dar 16 „juodųjų dėmių“. Iš viso planuojama panaikinti 23 „juodąsias dėmes“. Pasiiekta rezultato rodiklio „Panaikintų „juodųjų dėmių“ skaičius“ reikšmė (7) sudaro 28 proc. nuo EAVP plano (25 vnt.). Ši dalis yra santykinai mažesnė už uždaviniui įgyvendinti panaudotų lėšų dalį (beveik 80 proc.) dėl to, kad po to, kai „juodojoje dėmėje“ įdiegiamos saugaus eismo gerinimo ir aplinkosaugos priemonės, rezultatas vertinamas praėjus 4 metams po jų įdiegimo, pavyzdžiui, 2010 m. įgyvendinus projektą „Eismo saugos ir aplinkosaugos priemonių diegimas, I etapas“ planuotas 7 panaikintų „juodųjų dėmių“ skaičius patvirtintas tik 2013 m.

Vertinant uždavinio įgyvendinimo rezultatus, taip pat pažymėtina, kad 2014 m. šiek tiek sumažėjo eismo įvykių skaičius valstybiniuose ir vietinės reikšmės keliuose – iki 3325 eismo įvykių (2013 m. – 3391) ir juose sužeisti 3889 žmonės (2013 m. sužeisti 4007 žmonės).

2014 m. sėkmingai įgyvendinamas projekto pavyzdys pagal 3 uždavinį

AB „Lietuvos geležinkeliai“ projektas „Eismo saugumo užtikrinimo programa (ekstremalių ir krizinių situacijų geležinkelyje valdymo sistemos atnaujinimas)“ (Nr. VP2-4.3-SM-01-V-01-005). Projektui skirtas finansavimas – 9,48 mln. eurų. Projektas įgyvendintas 2014 m. birželio 4 d. Projektu buvo siekiama tobulinti eismo sąlygas geležinkeliuose, mažinti neigiamą transporto poveikį aplinkai. Įgyvendinus projektą įsigyti du geležinkelio kranai ir du buldozeriai su gervėmis, kurie modernizavo ekstremalių ir krizinių situacijų padarinių likvidavimo sistemą. Teleskopiniai geležinkelio

kranai skirti dirbti 1520 mm vėžės pločio geležinkelio keliuose, atitinka visus techninėje specifikacijoje išvardintus eismo, darbų, priešgaisrinės saugos ir gamtos saugos reikalavimus. Buldozeriai tinkami transportavimui geležinkelio platforma 1520 mm vėžės elektrifikuotose ir neelektrifikuotose geležinkelio linijose, pritaikyti nuvažiuoti nuo platformos specialiu trapu – nuovaža, avarijos ištiktų riedmenų traukimui buksyravimo (vilkimo) kabliu arba gervės pagalba, tranšėjų ir pylimų formavimui bei kitiems darbams susijusiems su eismo įvykių pasekmių likvidavimu geležinkelyje. Įsigytos techninės priemonės, skirtos geležinkelių transporto eismo įvykių padariniams šalinti prisideda prie eismo saugumo didinimo, padeda sumažinti eismo įvykių neigiamą poveikį ir taršą.

Taigi, apibendrinant galima teigti, kad uždavinys įgyvendinamas sėkmingai: siekiant apsaugoti eismo dalyvius buvo rekonstruotos pavojingos sankryžos, įdiegtas numatytas skaičius saugaus eismo gerinimo ir aplinkosaugos priemonių didesnio avaringumo rizikos ruožuose, panaikintos „juodosios dėmės“. Šios kompleksinės priemonės užtikrina saugesnes, atitinkančias eismo intensyvumo lygį, eismo sąlygas keliuose, mažina esimo įvykių skaičių ir neigiamą eismo poveikį aplinkai, padeda išsaugoti žmonių sveikatą ir gyvybę. Taip pat pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos užsakymu atlikto vertinimo „ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų kelių sektoriaus projektams įgyvendinti, planavimo ir panaudojimo efektyvumo vertinimas“⁷⁸ metu atlikto makroekonometrinio modeliavimo rezultatai rodo, kad dėl analizuojamų investicijų į kelių sektorių 2007–2020 m. sukurtas papildomas BVP 2,3 karto viršija pačias investicijas (iš visų finansavimo šaltinių, išreikštas proc. nuo BVP).

52 lentelė. 4 uždavinys: Valstybinės ir regioninės reikšmės transporto infrastruktūros techninių parametru gerinimas

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		401.863.038	403.787.527,37	<i>100,48 proc.</i>	401.175.996,56	<i>99,83 proc.</i>
PRODUKTO	Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų automobilių kelių (valstybinės reikšmės keliai, nepriklausantys TEN-T tinklui) (km)	1200	1231,61	<i>102,63 proc.</i>	1211,92	<i>100,99 proc.</i>
	Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų geležinkelių kelių (km)	35	35,68	<i>101,94 proc.</i>	2,19	<i>6,26 proc.</i>
REZULTATO	Sutaupytas laikas vežant krovinius rekonstruotais geležinkeliais (mln. tonų)	0,47	0,69	<i>146,81 proc.</i>	0,24	<i>51,06 proc.</i>

⁷⁸ <http://www.esparama.lt/vertinimo-ataskaitos#10> transport

valandų)					
----------	--	--	--	--	--

Uždavinys įgyvendinamas sėkmingai, dalis suplanuotų produkto rodiklių „**Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų automobilių kelių (valstybinės reikšmės keliai, nepriklausantys TEN-T tinklui) (km)**“ pasiekta ir šiek tiek viršyta. Tai galėjo įtakoti sėkmingas viešųjų pirkimų vykdymas, kai nupirkta buvo pigiau negu planuota. Produkto stebėsenos rodiklį „**Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų geležinkelių kelių (km)**“ ir rezultato rodiklį „**Sutaupyta laikas vežant krovinius rekonstruotais geležinkeliais (mln. tonų valandų)**“ planuojama pasiekti 2015 m., įgyvendinus projektą „Jungiamosios geležinkelio linijos Klaipėda-Pagėgiai infrastruktūros modernizavimas“.

2014 m. **sėkmingai įgyvendinamas projekto pavyzdys** pagal 4 uždavinį:

Kauno miesto savivaldybės administracijos projektas „A. Juozapavičiaus prospekto rekonstrukcija“ (Nr. VP2-4.4-SM-02-R-21-018) baigtas 2014 m. liepos 30 d. Projektui skirtas finansavimas – 6,15 mln. eurų. Projektu buvo siekiama pagerinti A. Juozapavičiaus prospekto techninius parametrus, taip prisidedant prie regioninės reikšmės transporto infrastruktūros, reikiamo pralaidumo ir patikimumo susisiekimo infrastruktūros tinklo plėtojimo. Projekto įgyvendinimo metu buvo rekonstruota 2,59 km gatvės – ji praplatinga iki 14,0 m pločio, atstatyti reikiami gatvės važiuojamosios dalies skersiniai ir išilginiai nuolydžiai, rekonstruota lietaus nuotekynė. Taip pat įrengta nauja šaligatvių danga, įrengta šiuolaikiška šviesoforinio valdymo sistema, rekonstruota gatvės apšvietimo sistema, įrengiant tokius apšvietimo stulpus, ant kurių būtų įmanoma įrengti troleibusų kontaktinį tinklą. Įgyvendinus projektą buvo pagerinti regioninės reikšmės transporto infrastruktūros techniniai parametrai, projektas prisidėjo prie regioninės reikšmės transporto infrastruktūros plėtojimo, kelių jungčių su pagrindinėmis magistralėmis, reikiamo pralaidumo ir patikimumo susisiekimo infrastruktūros (gatvių ir dviračių takų) tinklų formavimo. Šis projektas prisidėjo prie suplanuotų produkto rodiklių „Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų automobilių kelių (valstybinės reikšmės keliai, nepriklausantys TEN-T tinklui) (km)“ pasiekimo.

Nors ataskaitiniu laikotarpiu pagal 4 prioriteto 4 uždavinį, ne visi numatyti EAVP rodikliai pasiekti, tačiau projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuotos pasiekti produkto ir rezultatų reikšmės didesnės nei numatyta EAVP, iki finansavimo laikotarpio pabaigos numatoma pasiekti visus planuojamus rodiklius. Tikimasi, nutiesus naujus ir rekonstruojant esamus automobilių kelius ir geležinkelius, gerinant transporto infrastruktūros techninius parametrus, sutrumpės kelionių automobiliais laikas ir bus sutaupyta laiko vežant krovinius geležinkeliais.

53 lentelė. 5 uždavinys: Regioninės vandens transporto infrastruktūros plėtra

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		7.648.659	7.451.820,20	<i>97,43 proc.</i>	6.806.485,46	<i>88,99 proc.</i>
PRODUKTO	Pastatyta ir rekonstruota prieplaukų (vnt.)	1	1	<i>100,00 proc.</i>	0	<i>0 proc.</i>
REZULTATO	Aptarnautų laivų skaičius vidutiniškai per	50	50	<i>100,00 proc.</i>	0	<i>0 proc.</i>

metus					
-------	--	--	--	--	--

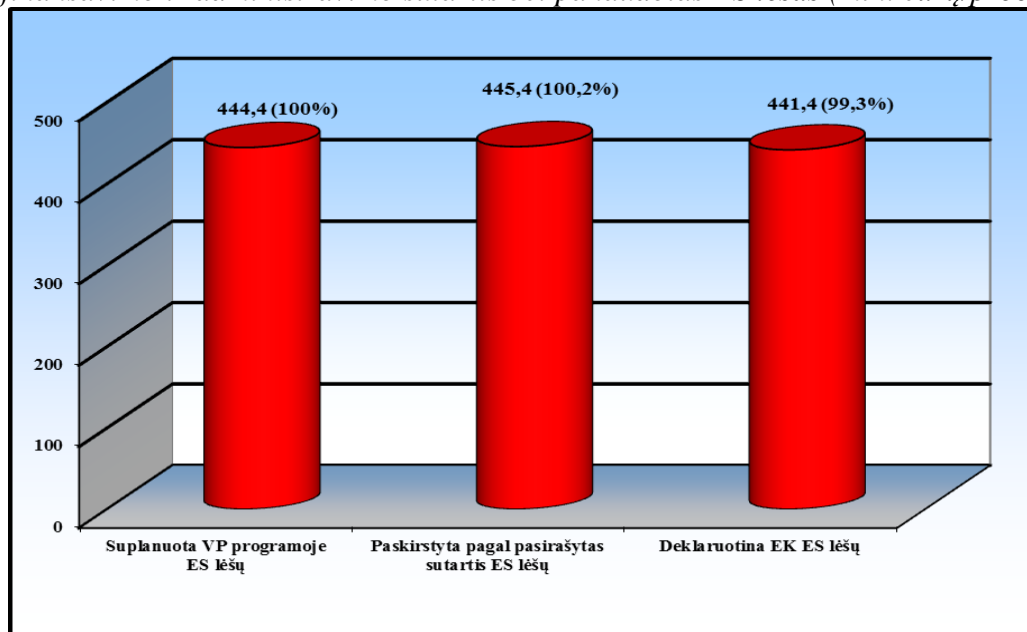
Nors ataskaitiniu laikotarpiu pagal 4 prioriteto 5 uždavinį, numatyti EAVP rodikliai nėra pasiekti, tačiau projektų finansavimo ir administravimo sutartyje suplanuotos produkto stebėsenos rodiklio „**Pastatyta ir rekonstruota prielaukų (vnt.)**“ ir rezultato rodiklio „**Aptarnautų laivų skaičius vidutiniškai per metus**“ reikšmės bus pasiektos įgyvendinus suplanuotą projektą „Naujos Marvelės krovinių prielaukos Kauno mieste statyba. Statybos darbai (I etapas)“. Šio projekto finansavimo ir administravimo sutartyje numatoma pasiekti šiuos rodiklius: pastatyti ir rekonstruoti 1 prielauką, aptarnauti vidutiniškai 50 laivų per metus. Pirmoji ataskaita po šio projekto užbaigimo bus teikiama 2016 m. sausio mėn., joje bus fiksuojamas rezultatų rodiklis „Aptarnautų laivų skaičius vidutiniškai per metus“.

2014 m. **sėkmingai įgyvendinamo projekto** pavyzdys:

Valstybės įmonės „Vidaus vandens kelių direkcija“ projektas „Naujos Marvelės krovinių prielaukos Kauno mieste statyba. Statybos darbai (I etapas)“ (Nr. VP2-4.5-SM-01-V-01-006), bus baigtas 2015 m. II ketv. Projektui skirtas finansavimas – 2,77 mln. eurų. Marvelės krovinių prielaukos įrengimas Kaune yra vienas iš prioritetinių vidaus vandens kelio Nemuno upe nuo Kauno iki Klaipėdos infrastruktūros vystymo projektų. Projekto įgyvendinimo metu statoma 120 m ilgio krantinė, apie 1,0 ha prielaukos aikštelė su vidaus keliais, privažiavimo kelias, įrengiami vandentiekio, buitinių-ūkinių, paviršinių nuotekų, elektros tinklai. Pastačius krovinių prielauką Marvelėje, bus skatinamas vidaus vandens kelio transporto vystymas, efektyviai išnaudotas tarptautinės reikšmės vidaus vandens kelias E 41 Kaunas-Klaipėda Nemunu ir Kuršių mariomis bei skatinamas krovinių pervežimas mažiau taršiu ir pigesniu, nei kitos transporto rūšys, vidaus vandens kelio transportu. Marvelės krovinių prielaukoje planuojama vykdyti krovinių iškrovimą ir pakrovimą į laivus. Kroviniai, kuriuos bus galima gabenti Nemuno upe ir perkrauti Marvelėje: statybinės medžiagos (įskaitant birias medžiagas), mediena, kroviniai konteneriuose, didžiagabaritiniai ir sunkiasvoriai kroviniai.

Tikimasi, kad sėkmingas 5 uždavinio intervencijų įgyvendinimas pasitarnaus plėtojant regioninę vandens transporto infrastruktūrą, pagerės laivybos sąlygos vidaus vandens keliuose.

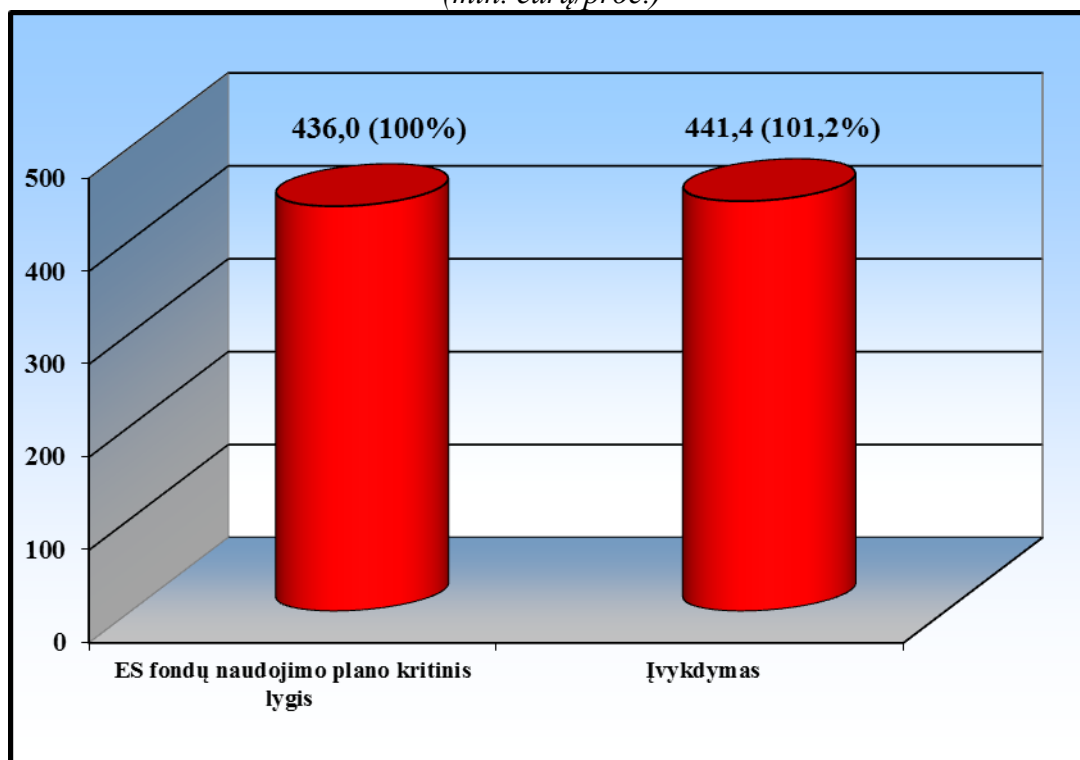
29 paveikslas. 4 prioriteto 3, 4 ir 5 uždavinių įgyvendinimo analizė 2014 m. pagal pasirašytas finansavimo ir administravimo sutartis bei panaudotas ES lėšas (mln. eurų/proc.)

4 prioriteto 3, 4 ir 5 uždavinių įgyvendinimas iš esmės vyksta sėkmingai. Planuotų projektų finansavimo ir administravimo sutartys pasirašytos iki 2013 m. pabaigos, jas planuojama įgyvendinti iki 2015 m. vidurio.

Riziką prarasti 4 prioritetai skirtas lėšas mažina tai, kad 4 prioritete yra nacionalinių viešųjų ir privačių lėšų perteklius, kuris ataskaitiniu laikotarpiu sudarė 25,02 proc. nuo visų 4 prioritetai skirtų lėšų.

30 paveikslas. 4 prioriteto 3, 4 ir 5 uždavinių ES fondų lėšų naudojimo plano įgyvendinimas (mln. eurų/proc.)

Lėšų panaudojimo sparta viršija ES fondų naudojimo plano kritinį lygį. Siekiant užtikrinti ES lėšų panaudojimą, vykdoma nuolatinė pasirašytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių vykdymo stebėseną.

D DALIS: HORIZONTALIOS POLITIKOS

1. Prioriteto įgyvendinimo poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui

Poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui neutralus, nes finansuojami projektai nedaro nei teigiamo, nei neigiamo poveikio vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui.

2. Prioriteto įgyvendinimo poveikis informacinės visuomenės plėtrai

Poveikis informacinės visuomenės plėtrai neutralus, nes finansuojami projektai nedaro nei teigiamo, nei neigiamo poveikio informacinės visuomenės plėtrai.

3. Prioriteto įgyvendinimo poveikis regioninei plėtrai

Pagal 4 prioriteto 4 uždavinį įgyvendinama priemonė „Savivaldos transporto infrastruktūros modernizavimas ir plėtra“, pagal kurią finansavimas skiriamas regionų transporto infrastruktūrai plėtoti. Projektų vykdytojai yra visos Lietuvos savivaldybių administracijos. Projektų nauda akivaizdžiai matoma visuose Lietuvos regionuose. Daugiausiai lėšų pagal šią priemonę teko Vilniaus (25,08 mln. eurų) ir Kauno regionams (22,03 mln. eurų). Kituose regionuose investicijos buvo mažesnės: Šiaulių – 14,5 mln. eurų, Panevėžio – 12,5 mln. eurų, Klaipėdos – 12,2 mln. eurų, Utenos – 9,3 mln. eurų, Marijampolės – 8,2 mln. eurų, Telšių – 7,3 mln. eurų, Alytaus – 6,8 mln. eurų, Tauragės – 6,7 mln. eurų.

4. Prioriteto įgyvendinimo poveikis darniam vystymuisi

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos užsakymu atliktame vertinime „ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų kelių sektoriaus projektams įgyvendinti, planavimo ir panaudojimo efektyvumo vertinimas“⁷⁹ pažymėta, nors projektuose nėra numatyta veiksmų, kurie turėtų teigiamą poveikį darnaus vystymosi įgyvendinimui aplinkosaugos srityje (aplinkos kokybė ir gamtos išteklių, klimato kaita, aplinkos apsauga), socialinėje srityje (užimtumas, skurdas ir socialinė atskirtis, sveikata, švietimas ir mokslas, kultūros savitumas), ekonomikos srityje (darnus pagrindinių ūkio šakų ir regionų vystymas), regionų vystymo srityje (aplinkosauginių, socialinių ir ekonominių skirtumų mažinimas), tačiau projektais netiesiogiai siekiama gerinti aplinkos kokybę (pavyzdžiui, dėl triukšmo lygio mažinimo, aplinkos apsaugos priemonių diegimo, taršos dulkelėmis mažinimo); mažinti mirtingumą nuo nelaimingų atsitikimų, skatinti didesnę žmonių fizinę aktyvumą. Pagerinta susisiekimo keliais infrastruktūra iš principo pagerina galimybes atskleisti atskirų regionų ekonominį potencialą; pagerina prielaidas mažinti aplinkosauginius, socialinius ir ekonominius skirtumus tarp regionų.

5. JEREMIE įgyvendinimas

Netaikoma

6. Informacija apie kryžminį finansavimą

Netaikoma

⁷⁹ Vertinimo ataskaita skelbiama interneto svetainėje www.esparama.lt, rubrikoje „Vertinimo ataskaitos“

7. Prioriteto įgyvendinimo poveikis užimtumui

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos užsakymu atliktame vertinime „ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų kelių sektoriaus projektams įgyvendinti, planavimo ir panaudojimo efektyvumo vertinimas“⁸⁰ nurodyta, kad transporto sektoriaus EAVP prioritetų įgyvendinimo poveikis užimtumui iš esmės yra trumpalaikis (dėl projektų įgyvendinimo metu padidėjusio darbo užimtumo (sandomų darbuotojų ir subrangovų), perkamų medžiagų ir technikos). Vidutinis metinis papildomas užimtųjų skaičius 2007–2015 m. laikotarpiu sudaro 6930.

3.1.1.2. Svarbiausios problemos

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2014 m. gruodžio 10 d. ataskaitoje Nr. FA-P-80-1-55 „Dėl veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007 – 2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją konvergencijos tikslui įgyvendinti, valdymo ir kontrolės sistemos veikimo bei Europos Komisijai 2013 metais deklaruotų išlaidų (Metinė kontrolės ataskaita pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 62 str.)“ buvo pateiktos rekomendacijos Transporto investicijų direkcijai registruoti įtariamą Marijampolės savivaldybės administracijos įgyvendinamo projekto „Žvyrkelio Želsva–Naujiena–Išlandžiai (Liudvinavo seniūnija) rekonstrukcija ir asfaltavimas. I etapas“, (Nr. VP2-4.4-SM-02-R-42-009) finansavimo ir administravimo sutarties pažeidimą (nes Transporto investicijų direkcija, atlikusi pažeidimo tyrimą, nenustatė dalies netinkamų finansuoti išlaidų), patikslinti išlaidų deklaracijas, išimant netinkamas finansuoti išlaidas bei atsižvelgiant į projekto finansavimo santykį, iš projekto vykdytojo susigrąžinti ES struktūrinės paramos lėšas. Rekomendacija įgyvendinta audito metu.

⁸⁰ Vertinimo ataskaita skelbiama interneto svetainėje www.esparama.lt, rubrikoje „Vertinimo ataskaitos“.

3.5. 5 prioritetas „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“

3.5.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Įgyvendinant EAVP 5 prioriteto „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“ (toliau – 5 prioritetas), Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija siekia šių uždavinių:

- 1 uždavinys „Nepakankamų sausumos transporto infrastruktūros jungčių su kitomis ES valstybėmis ir trečiųjų šalių transporto tinklais išplėtojimas, transeuropinio (TEN-T) tinklo pritaikymas augančiam eismo intensyvumui“ (toliau – 1 uždavinys);
- 2 uždavinys „Svarbiausio šalies tranzito mazgo – Klaipėdos valstybinio jūrų uosto – geresnis potencialo panaudojimas ir konkurencingumo didinimas“ (toliau – 2 uždavinys);
- 3 uždavinys: „Tarptautinių oro uostų infrastruktūros pajėgumo išvystymas“ (toliau – 3 uždavinys);
- 4 uždavinys: „Transporto avaringumo ir grūsčių (TEN-T) tinkle mažinimas“ (toliau – 4 uždavinys).

Šių uždavinių siekiama įgyvendinant 5 priemonės valstybės projektų planavimo būdu. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo pasirašytos 76 projektų finansavimo ir administravimo sutartys, iš kurių baigtas įgyvendinti 61 projektas.

Informacija apie 5 prioriteto įgyvendinimo pažangą pateikiama remiantis uždavinių lygmens fizinių ir finansinių stebėsenos rodiklių pasiekimais.

A DALIS: STEBĖSENOS RODIKLIŲ PASIEKIMAI UŽDAVINIO LYGMENIU

54 lentelė. 1 uždavinys: *Nepakankamų sausumos transporto infrastruktūros jungčių su kitomis ES valstybėmis ir trečiųjų šalių transporto tinklais išplėtojimas, transeuropinio (TEN-T) tinklo pritaikymas augančiam eismo intensyvumui*

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų TEN-T tinklo automobilių kelių (km)	Pasiekimas	0	2,25	95,61	186,95	246,45	258	292,96	336,03	NA	336,03
	Tikslas										315
	Pradinis taškas	0									
Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų TEN-T tinklo geležinkelių kelių (km)	Pasiekimas	0	0	0	0	0	0	37,82	173,67	NA	173,67
	Tikslas										350
	Pradinis taškas	0									

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2013 M.

Rezultato rodikliai											
Pervežtų krovinių kiekis TEN-T tinklu per metus (mln. t)	Pasiekimas	0	0	0	0	0	0	2,26	0	NA	2,26
	Tikslas										125
	Pradinis taškas	110 (2005) ⁸¹									

55 lentelė. 2 uždavinys: Svarbiausio šalies tranzito mazgo – Klaipėdos valstybinio jūrų uosto – geresnis potencialo panaudojimas ir konkurencingumo didinimas

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Pastatyta ir rekonstruota krantinių (m)	Pasiekimas	0	0	0	0	0	0	0	1064,29	NA	1064,29
	Tikslas										775
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Padidėjęs Ro-Ro, Ro-PAX laivais gabenamų krovinių kiekis (mln.t)	Pasiekimas	0	0	0	0	0,44	0,44	0,44 ⁸²	0,44	NA	0,44
	Tikslas										1,5
	Pradinis taškas	0									
Padidėjęs Ro-Ro, Ro-PAX laivais gabenamų keleivių kiekis (tūkst. keleivių)	Pasiekimas	0	0	0	0	0	0	0	0 ⁸³	NA	0
	Tikslas										83
	Pradinis taškas	0									

⁸¹ Bendras TEN-T automobilių keliais ir geležinkeliais pervežtų krovinių kiekis per metus.

⁸² Patikslinta pasiekta reikšmė dėl duomenų korekcijos projekto „Privažiavimo kelių sutvarkymas į multimodalinių krovinių terminalus pietinėje uosto dalyje. Perkėlos g. (įskaitant automobilių tiltą per Klaipėdos kanalą) nuo įvažiavimo į „Vakarų laivų gamyklą“ iki konteinerių terminalo rekonstrukcija“ atsiskaitymo dokumentuose.

⁸³ Prie rodiklio pasiekimo prisideda vienas projektas „Keleivinių ir krovinių keltų terminal infrastruktūros įrengimas“. Projekto įgyvendinimo pabaiga – 2014 m. balandžio 15 d. Stebėsenos rodiklio pasiekimas bus vertinamas praėjus 1 metams po projekto užbaigimo, t.y 2015 m.. Todėl informacija apie stebėsenos rodiklio pasiekimą bus pateikta galutinėje EAVP įgyvendinimo ataskaitoje.

56 lentelė. 3 uždavinys: Tarptautinių oro uostų infrastruktūros pajėgumo išvystymas

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Įgyvendintų projektų skaičius	Pasiekimas	0	0	4	5	7	7	10	12	NA	12
	Tikslas										11
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Papildomai aptarnautų keleivių skaičius (mln. keleivių)	Pasiekimas	0	0	0,90	1,27	1,69	1,72	2,79	3,26 ⁸⁴	NA	3,26
	Tikslas										1,16
	Pradinis taškas	0									

57 lentelė. 4 uždavinys. Transporto avaringumo ir grūsčių (TEN-T) tinkle mažinimas

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Nutiesta ir rekonstruota kelių (km)	Pasiekimas	0	0	0	0	3,78	3,78	14,86	34,07	NA	34,07
	Tikslas										24
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Sutaupyta laikas (mln. automobilių h)	Pasiekimas	0	0	0	0	0	1,9	1,9 ⁸⁵	2,42	NA	2,42
	Tikslas										1,5
	Pradinis taškas	0									

⁸⁴ Visos rodiklių reikšmės patikslintos, atlikus klaidų taisymą projektų lygmeniu.

⁸⁵ Reikšmė tokia pati kaip 2012 m., nes 2013 m. nebuvo baigtų projektų, kurie prisidėtų prie šio rodiklio.

B DALIS: FINANSINĖ PAŽANGA

58 lentelė. 5 prioriteto finansinė pažanga (eurais)

Uždaviniai	Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatytų lėšų suma				Deklaruotinių išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma			
	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma
1 uždavinys	928.920.331,06	770.121.194,99	0,00	158.799.136,07	793.965.993,21	654.860.803,44	0,00	139.105.189,77
2 uždavinys	128.276.762,65	104.134.437,21	0,00	24.142.325,44	125.739.049,07	101.977.380,65	0,00	23.761.668,42
3 uždavinys	78.671.283,72	46.252.381,57	8.162.144,20	24.256.757,95	78.671.283,72	46.252.381,57	8.162.144,20	24.256.757,95
4 uždavinys	226.345.347,98	184.069.508,93	9.913.275,02	32.362.564,03	226.345.347,98	184.069.508,93	9.913.275,02	32.362.564,03

C DALIS: KOKYBINĖ ANALIZĖ

59 lentelė. 1 uždavinys: Nepakankamų sausumos transporto infrastruktūros jungčių su kitomis ES valstybėmis ir trečiųjų šalių transporto tinklais išplėtojimas, transeuropinio (TEN-T) tinklo pritaikymas augančiam eismo intensyvumui

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		770.776.267	770.121.194,99	99,92 proc.	654.860.803,44	84,96 proc.
PRODUKTO	Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų TEN-T tinklo automobilių kelių (km)	315	380,66	120,84 proc.	336,03	106,68 proc.
	Nutiesta naujų ir rekonstruota esamų TEN-T tinklo geležinkelių kelių (km)	350	362,89	103,68 proc.	173,67	49,62 proc.
REZULTATO	Pervežtų krovinių kiekis	125	-	-	2,260	1,81 proc.

	TEN-T tinklu per metus (mln. t)					
--	------------------------------------	--	--	--	--	--

Pasiekta produkto rodiklio „**Nutiasta naujų ir rekonstruota esamų TEN-T tinklo automobilių kelių (km)**“ reikšmė (336,03 km) viršija EAVP nustatytą pasiekti rodiklio reikšmę (315 km), nes įgyvendinama daugiau projektų nei buvo planuota. Kadangi įgyvendinant projektus buvo sutaupyta ES fondų lėšų (atlikus viešųjų pirkimų procedūras, nepanaudojus užsakovo rezervo ir kt.), 2013 m. lapkričio 8 d. EK sprendimu Nr. C(2013)7576 EAVP 5 prioriteto 1 uždaviniui papildomai skyrus 14.171.636 eurų, taip pat dėl didesnio nacionalinio indėlio įgyvendinant projektus, atsirado galimybė nutiesti ir rekonstruoti daugiau TEN-T kelių. Remiantis sutarčių duomenimis, planuojama nutiesti naujų ir rekonstruoti esamų 380,66 km TEN-T tinklo automobilių kelių. Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos duomenimis bendras TEN-T automobilių kelių tinklas yra 2135 km.

Didžioji dalis projektų, kurie prisideda prie produkto rodiklio „**Nutiasta naujų ir rekonstruota esamų TEN-T tinklo geležinkelių kelių (km)**“ bus baigti įgyvendinti 2015 m. (iki 2014 m. pabaigos baigti 4 projektai, vykdomi 6 projektai), todėl iki 2014 m. pabaigos pasiekta rodiklio reikšmė (173,67 km) sudaro 49,62 proc. nuo EAVP plano (350 km). Prognozuojama, kad, įgyvendinus visus prie 1 uždavinio įgyvendinimo prisidedančius projektus, rodiklis bus ne tik pasiektas, bet ir šiek tiek viršytas. Remiantis sutarčių duomenimis, planuojama nutiesti naujų ir rekonstruoti esamų 362,89 km TEN-T tinklo geležinkelių kelių. AB „Lietuvos geležinkeliai“ duomenimis bendras geležinkelių kelių ilgis yra 1767 km, iš kurių TEN-T geležinkeliai sudaro apie 1200 km. Pagal šį uždavinį planuojamų nutiesti naujų ir rekonstruoti 30,2 proc. bendro TEN-T tinklo geležinkelių kelių.

Ataskaitiniu laikotarpiu rezultato rodiklio „**Pervežtų krovinių kiekis TEN-T tinklu per metus**“ pasiekimas siekė 1,81 proc. EAVP numatytos rodiklio reikšmės. Planuojama numatyta rodiklio reikšmę pasiekti praėjus kalendoriniams metams po to, kai bus įgyvendinti visi prie 5 prioriteto 1 uždavinio prisidedantys projektai, t. y. 2016 m. III-IV ketvirtį.

EAVP 5 prioriteto 1 uždavinio projektai prisidėjo prie **konteksto rodiklio „Krovinių pervežimas geležinkeliais (mln. t)“** pasiekimų. EAVP numatyta šio rodiklio pradinė reikšmė 49,3 t (2005), o numatyta pasiekti – 60 t (2015). AB „Lietuvos geležinkeliai“ duomenimis, 2014 m. pervežta 49 mln. t. krovinių. Nors tai yra mažiau, nei EAVP 2005 m. (pradinėje situacijoje) fiksuotas rodiklis – 49,3 mln. t, tačiau, lyginant su 2013 m. – 48 mln. t. pastebimas augimas. Krovinių srautui įtakos turėjo paskelbtas embargas tam tikrų produktų įvežimui. Baigus įgyvendinti šiuo metu vykdomus AB „Lietuvos geležinkeliai“ projektus, krovinių pervežimas geležinkeliais ženkliai padidės ir pasieks EAVP 2015 m. planuojamas 60 mln. t.

2014 m. **sėkmingai įgyvendinti 5 prioriteto 1 uždavinio projektų pavyzdžiai:**

1) Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos projektas „Transeuropinio tinklo kelio E28 (Vilnius–Minskas) plėtra“ (Nr. VP2-5.1-SM-01-V-01-018) baigtas 2014 m. spalio 23 d. Projektui skirtas finansavimas – 9,89 mln. eurų. Įgyvendinus projektą, buvo rekonstruotas kelio E28 (A3) Vilnius–Minskas ruožas nuo 21,86 iki 32,91 km (ruožo ilgis – 11,05 km), kuriame buvo rekonstruota sena kelio konstrukcija su betono danga ir išvažinėti kelkraščiai, įdiegtos saugaus eismo ir aplinkosauginės priemonės: įrengta atraminė siena ir pėsčiųjų perėjų apšvietimas, taip pat buvo rekonstruoti inžineriniai tinklai: elektros ir elektroninių ryšių tinklai bei melioracijos sistemos. Pagerinta kelių infrastruktūra padės tenkinti augančius visuomenės mobilumo poreikius, didins maršruto patrauklumą Lietuvos bei užsienio šalių eismo dalyviams, skatins verslo plėtrą ir turizmą šalyje, didins ekonomikos konkurencingumą. Pasiektas rezultatas leis pagerinti transporto priemonių eismo sąlygas vietiniam ir tranzitiniam transportui; sumažinti eismo įvykių skaičių; sumažinti kelio remonto ir nuolatinės priežiūros sąnaudas; sumažinti transporto priemonių eksploatacijos išlaidas kelionės laiką.

2) AB „Lietuvos geležinkeliai“ projektas „Infrastruktūros diagnostikos sistemų įrengimas“ (Nr. VP2-5.1-SM-02-V-01-001) baigtas 2014 m. rugpjūčio 7 d. Projektui skirtas finansavimas 9,93 mln. eurų. Projektas įgyvendintas siekiant atnaujinti ir patobulinti Lietuvos geležinkelių diagnostikos sistemą, prisidėti prie geležinkelių transporto infrastruktūros modernizavimo ir plėtros. Projekto įgyvendinimo metu įsigytas Kelmatis vagonas – šiuolaikinis savaeigis kelio geometrinių parametrų matavimo įrenginys su automatiniu duomenų šifravimu ir analizavimu. Įrengtas 1354,95 km poligonometrinis tinklas. I klasės poligonometrinis tinklas išdėstytas išilgai geležinkelio kelio ašies. Įsigyta 22 tipų diagnostikos įranga, kurios pagalba efektyviau atliekama visų geležinkelio sudedamųjų ir konstruktyvinių elementų, infrastruktūros būklės diagnostika: žemės sankasos, bėgių, viršutinės kelio konstrukcijos, tiltų ir kitų kelio statinių. Metrologinei patikrai ir kalibravimui akredituota metrologijos laboratorija. Gautas akreditacijos pažymėjimas, suteikiantis teisę vykdyti geometrinių dydžių matavimo priemonių ir ultragarinių defektoskopų patikrą. Įsigyta programinė įranga ir įdiegta vieninga diagnostikos sistemų duomenų bazė, kurioje apdorojami ir saugomi bandymų ir testavimų metu gauti rezultatai, sudarytos geresnės sąlygos operatyviai ir suderinamai administruoti visą diagnostikos procesą bei efektyviai naudotis duomenimis. Įgyvendinus projektą prisidedama prie geležinkelių transporto infrastruktūros modernizavimo ir plėtros. Taip pat užtikinamas geležinkelių sistemos veikimo patikimumas – sudarytos sąlygos tiksliai ir objektyviai gauti informaciją apie kelio ir infrastruktūros parametrus, atlikti konstrukcijų bei įrangos diagnostiką ir esant poreikiui laiku atlikti nustatytų trūkumų pašalinimą (remontą).

Nors ataskaitiniu laikotarpiu ne visi EAVP numatyti rodikliai buvo pasiekti, tačiau iki laikotarpio pabaigos įgyvendinus visus uždavinio lėšomis finansuojamus projektus bus pasiektos ar viršytos EAVP numatytos pasiekti rodiklių reikšmės. Tikimasi, kad dėl sėkmingo uždavinio įgyvendinimo, bus išplėtos sausumos transporto infrastruktūros jungtys su kitomis ES valstybėmis ir trečiųjų šalių transporto tinklais, transeuropinis (TEN-T) tinklas bus pritaikytas augančiam eismo intensyvumui. Nutiesus naujus ir rekonstravus esamus TEN-T tinklo automobilių kelius ir geležinkelius, padidės TEN-T keliais ir geležinkeliais gabenamų krovinių kiekis ir jų apyvartą intermodaliniuose terminaluose.

60 lentelė. 2 uždavinys: Svarbiausio šalies tranzito mazgo – Klaipėdos valstybinio jūrų uosto – geresnis potencialo panaudojimas ir konkurencingumo didinimas

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		104.935.052	104.134.437,21	99,24 proc.	101.977.380,65	97,18 proc.
PRODUKTO	Pastatyta ir rekonstruota krantinių (m)	775	1064,40	137,34 proc.	1064,29	137,33 proc.
REZULTATO	Padidėjęs Ro-Ro, Ro-PAX laivais gabenamų krovinių kiekis (mln.t)	1,5	3,48⁸⁶	232,00 proc.	0,44	29,33 proc.

⁸⁶ TID 2015-04-10 raštu Nr.1.2-289 pateikė prašymą SM dėl sutikimo atlikti Minijos g./Baltijos prospekto sankryžos PFAS esminį pakeitimą, nes paraiškoje buvo pateiktas klaidingas rezultato rodiklis (visas Galimybių studijoje nurodytas krovinių kiekio padidėjimas priskirtas vienam infrastruktūros projektui): vietoj nurodyto 8,40 mln. t. turi būti 0,84 mln. t. Atitinkamai 11,04-8,4 +0,84=3,48 mln. t (t. y. 232 proc.). Suderinus ir pasirašius PFAS esminį pakeitimą, kurį atlikus bus pakeista informacija SFMIS.

Padidėjęs Ro-Ro, Ro-PAX laivais gabenamų keleivių kiekis (tūkst.keleivių)	83	83	100,00 proc.	0	0 proc.
---	----	----	--------------	---	---------

Produkto rodiklio „**Pastatyta ir rekonstruota krantinių (m)**“ suplanuota EAVP reikšmė (775) pasiekta ir viršyta (1064,29), įgyvendinus valstybės įmonės Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos vykdytą projektą „Keleivinių ir krovinių keltų terminalo infrastruktūros įrengimas“.

Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuotos didesnės rezultato rodiklių „**Padidėjęs Ro-Ro, Ro-PAX laivais gabenamų keleivių kiekis (tūkst. keleivių)**“ ir „**Padidėjęs Ro-Ro, Ro-PAX laivais gabenamų krovinių kiekis (mln. t)**“ reikšmės siejamos su geresniais jūrų uosto ekonominės veiklos rezultatais. Šias reikšmes numatoma pasiekti 2015 m., nes rezultato rodiklių pasiekimas šiuo atveju bus vertinamas praėjus metams po projektų užbaigimo.

EAVP 5 prioriteto 2 uždavinio projektai prisidėjo prie **konteksto rodiklio „Ro-Ro krovinių srautas Klaipėdos uoste (mln. t)“** pasiekimų. EAVP numatyta šio rodiklio pradinė reikšmė 3 (2005), o numatyta pasiekti – 4,5 (2015). Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos duomenimis, Ro-Ro krovinių srautas Klaipėdos uoste 2014 m. buvo 4,3 mln. t krovinių, t. y. pasiekta 95,6 proc. numatytos pasiekti reikšmės.

2014 m. **sėkmingai įgyvendintų** 2 uždavinio projektų pavyzdžiai:

1) AB „Lietuvos geležinkeliai“ projektas „IX B koridoriaus jungtis su Klaipėdos uostu – Klaipėdos geležinkelio mazgo plėtra III etapas“ (Nr. VP2-5.2-SM-01-V-01-007) baigtas 2014 m. spalio 22 d. Projektui skirtas finansavimas – 9,34 mln. eurų. Projekto įgyvendinimo metu atlikta Klaipėdos geležinkelio stoties Anglinės ir Uosto kelynų rekonstrukcija, įrengta modulinė transformatorinė, kuri užtikrina I kategorijos elektros maitinimą bei elektros tiekimo įrenginius, skirtus stoties signalizacijos įrangai ir kitiems objektams. Taip pat sumontuota traukinių vietos nustatymo įranga, vaizdo stebėjimo sistemos pervazose ir kitose sudėtingose geležinkelio darbo vietose, įdiegti garsiniai bei technologiniai ryšiai. Perkėlos kelyne rekonstruoti geležinkelio keliai. Įgyvendinus projektą Perkėlos kelynas naudojamas vagonų kaupimui ir paskirstymui prieš pakraunant vagonus į keltus – laivus, o geležinkelio kelias Nr. 54 jungia „Draugystės“ stoties lyginį kelyną su „Perkėlos“ kelynu. Pagerintas infrastruktūros pajėgumas kroviniams transportui, ženkliai pagerintas traukinių eismo saugumas, tuo sumažintas neigiamas eismo įvykių poveikis aplinkai.

2) Valstybės įmonės Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos projektas „Keleivinių ir krovinių keltų terminalo infrastruktūros įrengimas“ (Nr. VP2-5.2-SM-01-V-01-013) baigtas 2014 m. balandžio 15 d. Projektui skirtas finansavimas – 17,9 mln. eurų. Projekto metu rekonstruotos krantinės Nr. 80–81 ir pastatytas pirsas Nr. 80a–81a (bendras ilgis – 1 064,29 m), prie kurių vienu metu gali švartuotis trys Ro-Ro tipo laivai. Projektinis gylis prie krantinių – 12,50 m. Prie ant pirsu esančių krantinių pastatytos dvi hidraulinės kilnojamos Ro-Ro rampos. Prie krantinės Nr. 80 įrengta stacionari betoninė rampa. Pastatyta lietaus nuotekų surinkimo ir valymo sistema. Krantinėse paklotas vandentiekis, iš kurio gėlu vandeniu užpildomi atplaukę laivai, įrengtas teritorijos apšvietimas. Šis terminalas – naujusias ir moderniausias terminalas Baltijos šalyse, skirtas keleiviams aptarnauti ir kroviniams gabenti. Vienu metu šiame terminale gali švartuotis trys bet kurio tipo laivai: Ro-Ro, Ro-Pax kelta ir kruiziniai laivai. Terminalas gali priimti apie pusę milijono keleivių, krauti 5 mln. tonų Ro-Ro krovinių.

5 prioriteto 2 uždavinys įgyvendinamas sėkmingai, 2014 m. pabaigoje iš 14 projektų 12 buvo baigti. Apibendrinant galima pasakyti, kad įgyvendinant uždavinio intervencijas, pagilintas ir praplatintas Klaipėdos valstybinio jūrų uosto laivybos kanalas, įrengtas naujas keleivinių ir krovinių keltų terminalas, rekonstruotos sausumos jungtys su uostu – Klaipėdos geležinkelio mazgas ir privažiavimo keliai į multimodalių krovinių

terminalus. ES struktūrinių fondų dėka Klaipėdos valstybinis jūrų uostas – neužšalantis uostas, kuriame per metus galima perkrauti iki 60 milijonų tonų įvairių krovinių, tampa didžiausiu transporto centru Lietuvoje, kuriame susijungia jūros, geležinkelio ir automobilių keliai.

61 lentelė. 3 uždavinys: Tarptautinių oro uostų infrastruktūros pajėgumo išvystymas

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		45.966.950	46.252.381,57	100,62 proc.	46.252.381,57	100,62 proc.
PRODUKTO	Įgyvendintų projektų skaičius	11	13	118,18 proc.	12	109,09 proc.
REZULTATO	Papildomai aptarnautų keleivių skaičius (mln. keleivių)	1,16	2	172,41 proc.	3,26	281,03 proc.

3 uždavinio produkto stebėsenos rodiklio „**Įgyvendintų projektų skaičius**“ bus viršytas, nes sutaupius (po viešųjų pirkimų procedūrų) projektams įgyvendinti skirtų lėšų, atsirado galimybė įgyvendinti daugiau projektų. Sutartyse numatytą produkto rodiklio reikšmę (13 vnt.) planuojama pasiekti 2015 m. II ketv., kai bus baigtas įgyvendinti projektas „Tarptautinio Vilniaus oro uosto tvoros rekonstrukcija“.

EAVP planuotapasiiekti rezultato rodiklio „**Papildomai aptarnautų keleivių skaičius (mln. keleivių)**“ reikšmė 2014 m. pabaigoje jau buvo pasiekta ir viršyta. Tokį pasiekimą užtikrino spartesnis nei planuota (rengiant EAVP) aptarnautų keleivių skaičiaus augimas trijuose Lietuvos tarptautiniuose oro uostuose.

EAVP 5 prioriteto 3 uždavinio projektai prisidėjo prie **konteksto rodiklio „Oro uostuose aptarnautų keleivių srautas (mln. keleivių)“** pasiekimų. EAVP numatyta šio rodiklio pradinė reikšmė 1,45 (2005), o numatyta pasiekti – 2,61 (2015). Įgyvendinti projektai lėmė, kad oro uostuose aptarnautų keleivių skaičius Lietuvos statistikos departamento duomenimis jau 2013 m. (3,48 mln. keleivių) pasiekė ir viršijo EAVP planuotą 2015 m. pasiekti rodiklį. 2014 m. Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostai buvo sujungti į vieną valstybės įmonę Lietuvos oro uostai. Tikimasi, kad koordinuotas oro uostų veiklos plėtojimas, naujų skrydžių kryptių atsiradimas padės užtikrinti ir išlaikyti aukštą teikiamų paslaugų kokybę ir didinti aptarnaujamų keleivių skaičių.

2014 m. **sėkmingai įgyvendintų projektų pavyzdžiai:**

valstybės įmonės Lietuvos oro uostai projektas „Tarptautinio Palangos oro uosto avarinių gelbėjimo darbų pastato statyba-statybos darbai“ (Nr. VP2-5.3-SM-01-V-01-018) baigtas 2014 m. balandžio 30 d. Projektui skirtas finansavimas – 0,81 mln. eurų. Projekto metu pastatytas avarinių gelbėjimo darbų pastatas, skirtas avarinio gelbėjimo darbų tarnybai įsikurti. Iki to avarinių gelbėjimo darbų tarnyba buvo įsikūrusi garažuose, pakankamai toli nuo kilimo ir tūpimo tako. Kad avarinių gelbėjimo darbų tarnyba patektų į aerodromo teritoriją, reikėjo kirsti magistralinį kelią. Dėl tokio tarnybų išsidėstymo Palangos oro uostas neatitiko ICAO reikalavimų, pagal kuriuos avarinių gelbėjimo darbų tarnyba turi būti įsikūrusi kaip įmanoma arčiau kilimo ir tūpimo tako. Be ES finansavimo pats oro uostas finansiškai buvo nepajėgus finansuoti šio projekto. Įgyvendinus projektą

pastatytas 715,61 kvadratinį metrų avarinių gelbėjimo darbų pastatas, kuriame įrengti garažai, sandėliai specialiai įrangai, mokymo klasė. Įgyvendinus projektą, sudarytos sąlygos aviakompanijoms skraidinti keleivius į Vakarų Lietuvos regioną. Tarptautinio Palangos oro uosto pritaikymas kokybiškai ir savalaikiai esant reikalui atlikti avarinius gelbėjimo darbus užtikrina sąlygas tolimesniam transporto infrastruktūros plėtojimui Vakarų Lietuvos regione skatinant šio regiono socialinę ir ekonominę raidą.

Iki 2014 m. pabaigos, užbaigus 16 projektų, finansuotų 5 prioriteto 3 uždaviniui skirtomis ES fondų lėšomis, Vilniaus, Kauno ir Palangos tarptautiniuose oro uostuose rekonstruoti (pastatyti) keleivių terminalai, pritaikyti Šengeno reikalavimams, vykdomi skrydžių saugos gerinimo, lėktuvų kilimo ir tūpimo bei riedėjimo takų rekonstrukcijos darbai. Įgyvendinant projektus pasiekti rezultatai turi didelę reikšmę tarptautinių oro uostų infrastruktūros pajėgumo išvystymui ir keleivių skaičiaus augimui, oro uostų darbuotojų ir keleivių patogumui, modernizuoti oro uostai tampa vis patrauklesni keleiviams ir oro linijų bendrovėms.

62 lentelė. 4 uždavinys: Transporto avaringumo ir grūsčių (TEN-T) tinkle mažinimas

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		184.068.566	184.069.508,93	100,00 proc.	184.069.508,93	100,00 proc.
PRODUKTO	Nutiesta ir rekonstruota kelių (km)	24	34,04	141,83 proc.	34,07	141,96 proc.
REZULTATO	Sutaupyta laikas (mln. automobilių h)	1,5	3,89	259,33 proc.	2,42	161,33 proc.

Įgyvendinant 4 uždavinį, sutaupius projektams įgyvendinti skirtų lėšų, atsirado galimybė įgyvendinti daugiau projektų ir planuoti pasiekti geresnį produkto rodiklio „**Nutiesta ir rekonstruota kelių, km**“ rezultatą. Įgyvendinus visus projektus pasiekta rodiklio reikšmė 34,07 km sudaro 141,96 proc. nuo EAVP planuotos rodiklio reikšmės (24 km).

Pasiekta rezultato rodiklio „**Sutaupyta laikas (mln. automobilių h)**“ reikšmė sudaro 161,33 proc. nuo EAVP suplanuotos reikšmės. Tikimasi, kad ši reikšmė dar išaugs, nes rodiklio pasiekimas vertinamas praėjus 1 kalendoriniams metams po projektų užbaigimo. Remiantis sutarčių duomenimis, planuojama, kad sutaupyta laikas sudarys 3,89 mln. automobilių per valandą.

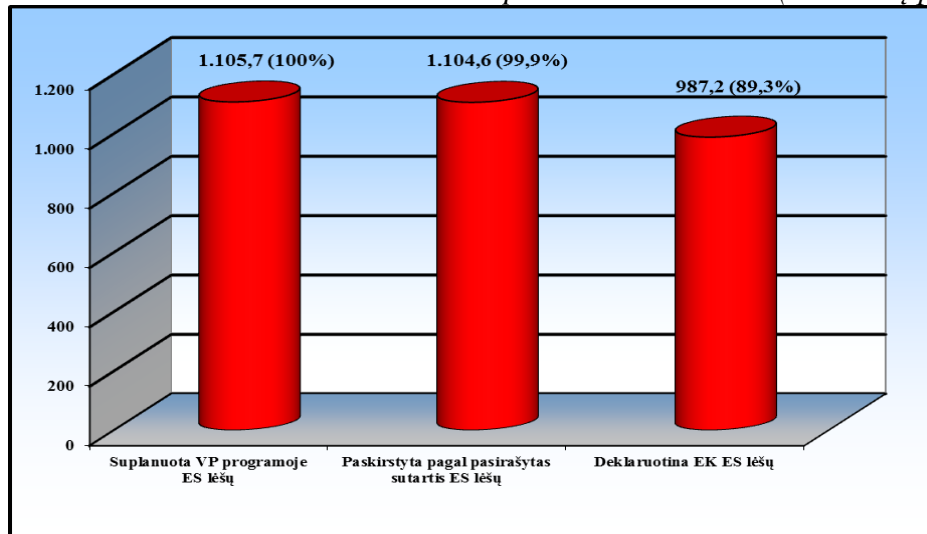
2014 m. **sėkmingai įgyvendinto** 4 uždavinio projekto pavyzdys:

Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos projektas „Transeuropinės reikšmės kelio Nr. 141 (Kaunas–Jurbarkas–Šilutė–Klaipėda) plėtra. Priekulės aplinkkelio tiesimo I etapas“ (Nr. VP2-5.4-SM-01-V-01-006) baigtas 2014 m. liepos 8 d. Projektui skirtas finansavimas – 9,09 mln. eurų. Projekto įgyvendinimo metu kelyje Nr. 141 (Kaunas–Jurbarkas–Šilutė–Klaipėda) nutiestas 6,471 km ilgio Priekulės miestelio aplinkkelis. Tiesiant šią trasą pastatyti trys tiltai per Gruodės, Agluonos ir Minijos upes, įrengta pralaida per Nėknupį. Įgyvendinus projektą pagerėjo kelių infrastruktūrą Klaipėdos rajone. Šis aplinkkelis pagerino susisiekimą tarp Kaliningrado srities ir Klaipėdos uosto, panaikino spūstis kelyje Nr. 141 (Kaunas–Jurbarkas–Šilutė–Klaipėda). To pasekoje sumažės eismo įvykių skaičius, transporto priemonių

eksploatacinės išlaidos, bus sumažinta neigiama įtaka aplinkai Priekulės miestelio gyvenamosiose teritorijose. Sumažinus transporto kamščius, sumažės oro tarša ir triukšmas tankiai apgyvendintose teritorijose

Apibendrinant galima teigti, kad uždavinys įgyvendinamas sėkmingai. Įgyvendinus projektus nutiesti ir rekonstruoti keliai (miestų aplinkkeliai ir jungiamieji TENT-T keliai), sutaupyta kelionių automobilių keliais laikas gerina eismo sąlygas, mažina eismo įvykių skaičių, transporto priemonių eksploatacines išlaidas, mažina triukšmą ir taršą projektų įgyvendinimo vietose.

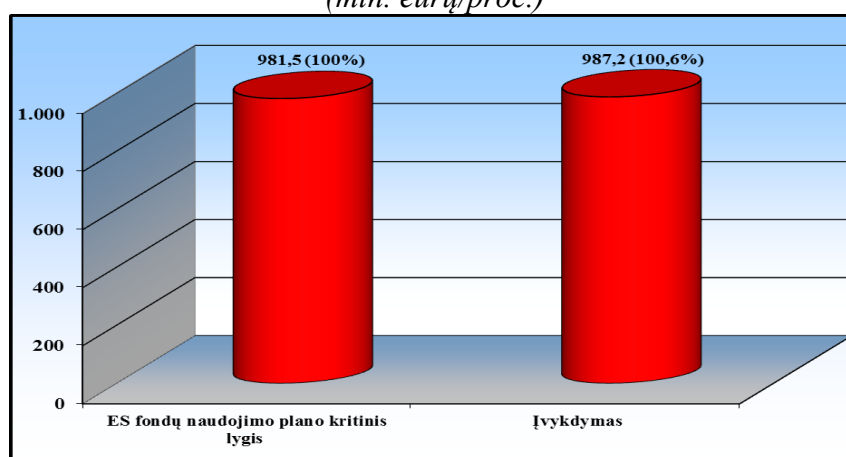
31 paveikslas. 5 prioriteto 1, 2, 3 ir 4 uždavinių įgyvendinimo analizė 2014 m. pagal pasirašytas finansavimo ir administravimo sutartis bei panaudotas ES lėšas (mln. eurų/proc.)

Planuotos 1, 2, 3 ir 4 uždavinių projektų finansavimo ir administravimo sutartys pasirašytos iki 2013 m. pabaigos, jas planuojama įgyvendinti iki 2015 m. pabaigos. Įgyvendinus projektus sutaupytos lėšos buvo skirtos naujiems projektams finansuoti – į projektų sąrašus 2014 m. pabaigoje įtraukti 2 nauji projektai – „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto vidinio laivybos kanalo nuo PK(-5,5) iki PK(21) (I gilavimo darbų etapas) gilavimo darbai“ (ES lėšos – 4,88 mln. eurų) ir „Riedėjimo tako ir perono Kauno oro uoste statyba“ (ES lėšos – 1,99 mln. eurų).

Tam, kad būtų užtikrintas tinkamas projektų finansavimo ir administravimo sutarčių įgyvendinimas, pasiekti nustatyti rezultatai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3-84 „Dėl Transporto sektoriaus projektų, finansuojamų ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis, įgyvendinimo stebėsenos komisijos sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“ nustatyta tvarka nuolat renkama ir analizuojama informacija, susijusi su projektų įgyvendinimu, su įgyvendinančiosios institucijos atstovais ir projektų vykdytojais aptariamos išskylančios problemos, teikiami siūlymai dėl jų sprendimo.

32 paveikslas. 5 prioriteto 1, 2, 3 ir 4 uždavinių ES fondų lėšų naudojimo plano įgyvendinimas (mln. eurų/proc.)

Lėšų panaudojimo sparta atitinka ES fondų lėšų naudojimo planą. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, kartu su Transporto investicijų direkcija, identifikavo padidintos rizikos projektus, kurių įgyvendinimui skiriamas ypatingas dėmesys. Nuolat vykdoma projektų įgyvendinimo stebėseną, planuojamų išmokėti lėšų ir faktinė lėšų panaudojimo kontrolė, įgyvendinus projektus sutaupytos lėšos perskirstomos naujiems projektams.

D DALIS: HORIZONTALIOS POLITIKOS

1. Prioriteto įgyvendinimo poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui

Poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui neutralus, nes finansuojami projektai nedaro nei teigiamo, nei neigiamo poveikio vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui.

2. Prioriteto įgyvendinimo poveikis informacinės visuomenės plėtrai

Poveikis informacinės visuomenės plėtrai yra neutralus, nes finansuojami projektai nedaro nei teigiamo, nei neigiamo poveikio informacinės visuomenės plėtrai.

3. Prioriteto įgyvendinimo poveikis regioninei plėtrai

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos užsakymu atliktame vertinime „ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų kelių sektoriaus projektams įgyvendinti, planavimo ir panaudojimo efektyvumo vertinimas“⁸⁷ pažymėta, kad įgyvendinami projektai pagerina susisiekimo keliais infrastruktūrą, o tai pagerina galimybes atskleisti atskirų regionų ekonominį potencialą bei sudaro prielaidas mažinti aplinkosauginius, socialinius ir ekonominius skirtumus tarp regionų.

4. Prioriteto įgyvendinimo poveikis darniam vystymuisi

Projektais netiesiogiai siekiama gerinti aplinkos kokybę (pavyzdžiui, dėl triukšmo lygio mažinimo, aplinkos apsaugos priemonių diegimo, taršos dulkėmis mažinimo); mažinti mirtingumą nuo nelaimingų atsitikimų, skatinti didesnę žmonių fizinę aktyvumą.

5. JEREMIE įgyvendinimas

Netaikoma

6. Informacija apie kryžminį finansavimą

Netaikoma

7. Prioriteto įgyvendinimo poveikis užimtumui

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos užsakymu atliktame vertinime „ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų kelių sektoriaus projektams įgyvendinti, planavimo ir panaudojimo efektyvumo vertinimas“ nurodyta, kad transporto sektoriaus EAVP prioritetų įgyvendinimo poveikis užimtumui iš esmės yra trumpalaikis (dėl projektų įgyvendinimo metu padidėjusio darbo užimtumo (samdomų darbuotojų ir subrangovų), perkamų medžiagų ir technikos). Po 2015 m. pasibaigus paklausos pusės poveikiui, toliau išlieka tam tikras ilgalaikis pasiūlos pusės sąlygotas užimtųjų prieaugis, sudarantis apie 1,7 tūkst. Vidutinis metinis papildomas užimtųjų skaičius 2007–2015 m. laikotarpiu sudaro 6930.

3.5.2. Svarbiausios problemos

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2014 m. gruodžio 10 d. ataskaitoje Nr. FA-P-80-1-55 „Dėl veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos

⁸⁷ Skelbiamas interneto svetainėje www.esparama.lt, rubrikoje „Vertinimo ataskaitos“.

panaudojimo strategiją konvergencijos tikslui įgyvendinti, valdymo ir kontrolės sistemos veikimo bei Europos Komisijai 2013 metais deklaruotų išlaidų (Metinė kontrolės ataskaita pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 62 str.)“ nebuvo pateiktos rekomendacijos skirtos EAVP 5 prioritetui.

3.6. 6 prioritetas „Techninė parama EAVP įgyvendinimui“

3.6.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Įgyvendinat EAVP 6 prioritetą „Techninė parama Ekonomikos augimo veiksmų programos įgyvendinimui“ (toliau – 6 prioritetas) Lietuvos Respublikos finansų ministerija siekia dviejų uždavinių:

- 1 uždavinys: „Užtikrinti efektyvų ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal konvergencijos tikslą, valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimą įgyvendinant šią EAVP“;

- 2 uždavinys“ „Gerinti visuomenės informuotumą EAVP teikiamą paramą bei įgyvendinimo rezultatus, vykdyti EAVP vertinimą.

Šie uždaviniai yra įgyvendinami pagal 3 valstybės projektų planavimo būdu įgyvendinamas priemones: „ES struktūrinės paramos valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimas“, „2 VP. Informavimas ir viešinimas“ ir „ES struktūrinės paramos vertinimas“.

Atskaitiniu laikotarpiu pagal 1 uždavinio priemonę „ES struktūrinės paramos valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimas“ buvo įgyvendinami 5 techninės paramos projektai; pagal 2 uždavinio priemonę „2 VP. Informavimas ir viešinimas“ – 2, pagal 2 uždavinio priemonę „ES struktūrinės paramos vertinimas“ – 5 projektai.

Priemonių „ES struktūrinės paramos valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimas“ bei „2 VP. Informavimas ir viešinimas“ projektai tęstiniai, t. y. pagal šias priemones įgyvendinamų projektų finansavimo ir administravimo sutartys pasirašytos visam 2007–2013 m. programavimo periodui, todėl baigtų projektų iki atskaitinio laikotarpio santykinai mažai. Pagal priemonę „ES struktūrinės paramos valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimas“ 2014 m. baigtas įgyvendinti 1 projektas, pagal priemonę „2 VP. Informavimas ir viešinimas“ iki 2014 m. gruodžio 31 d. baigtas įgyvendinti taip pat 1 projektas, pagal priemonę „ES struktūrinės paramos vertinimas“ iki 2014 m. pabaigos baigti įgyvendinti visi 5 projektai.

Informacija apie 6 prioriteto įgyvendinimo pažangą, pateikiama remiantis uždavinių ir (arba) priemonių lygmens fizinių ir finansinių stebėsenos rodiklių pasiekimais.

A DALIS: STEBĖSENOS RODIKLIŲ PASIEKIMAI UŽDAVINIO LYGMENIU

63 lentelė. 1 uždavinys: Užtikrinti efektyvų ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal konvergencijos tikslą, valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimą įgyvendinant šią EAVP

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Ekonomikos augimo veiksmų programos	Pasiekimas	0	0	99	157	256	279	144	206	NA	206

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

įgyvendinimo srityje dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kurie patobulino kvalifikaciją ne mažiau kaip kartą per metus, skaičius	Tikslas										90
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kurie patobulino kvalifikaciją ir dirba ne trumpiau kaip vienerius metus Ekonomikos augimo veiksmų programos įgyvendinimo srityje, procentas	Pasiekimas	0	0	93	83	86	87	91	89	NA	89
	Tikslas										90
	Pradinis taškas	0									

64 lentelė. 2 uždavinys: Gerinti visuomenės informuotumą EAVP teikiamą paramą bei įgyvendinimo rezultatus, vykdyti EAVP vertinimą

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Įgyvendintų informavimo ir viešinimo iniciatyvų (informavimo kampanijos, konferencijos, seminarų ciklai, interneto puslapiai ir t.t.) skaičius	Pasiekimas	0	0	2	2	3	5	7	10	NA	10⁸⁸
	Tikslas										7
	Pradinis taškas	0									
Rezultato rodikliai											
Galimi paramos gavėjai, kurie žino apie ES struktūrinę paramą ekonomikos augimo skatinimui, procentais	Pasiekimas	0	81	86	70	81	85	87	87 ⁸⁹	NA	87
	Tikslas										75
	Pradinis taškas	0									

⁸⁸ Sumuojamas pagal priemonę įgyvendintų iniciatyvų skaičius, kurių finansavimo šaltinis yra EAVP.

⁸⁹ Pasiekta reikšmė tokia pati kaip ir parėjusias metais, nes 2014 m., pasibaigus projektų finansavimo ir administravimo sutarčių etapui, galimų pareiškėjų nuomonės tyrimai nebebuvo atliekami.

65 lentelė. VP2-6.2-FM-02-V priemonė: ES struktūrinės paramos vertinimas

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Atlikti vertinimai (procentai nuo suplanuotų ataskaitiniais metais)	Pasiekimas	NA	0	0	100	100	0	100	100 ⁹⁰	NA	100
	Tikslas										100
	Pradinis taškas										
Rezultato rodikliai											
Vertinimo rekomendacijos, priimtos įgyvendinti (procentai nuo pateiktų)	Pasiekimas	NA	0	0	100	89	0	100	83 ⁹¹	NA	83
	Tikslas										70
	Pradinis taškas										

B DALIS: FINANSINĖ PAŽANGA

66 lentelė. 6 prioriteto finansinė pažanga pagal uždavinius (eurais)

Uždaviniai	Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatytų lėšų suma				Deklaruotinių išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma			
	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma
1 uždavinys	29.198.862,13	29.198.862,13	0,00	0,00	28.239.365,03	28.239.365,03	0,00	0,00
2 uždavinys	868.455,59	868.455,59	0,00	0,00	595.376,00	595.376,00	0,00	0,00

⁹⁰ 2014 m. buvo planuotas ir baigtas 1 vertinimas, todėl pasiekimo reikšmė 100 proc.

⁹¹ 2014 m. atliekant vertinimus buvo pateikta 12 rekomendacijų, iš priimta įgyvendinti 10 rekomendacijų, todėl pasiekimo reikšmė 83 proc.

C DALIS: KOKYBINĖ ANALIZĖ

67 lentelė. 1 uždavinys: Užtikrinti efektyvų ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal konvergencijos tikslą, valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimą įgyvendinant šią EAVP

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES fondų lėšos (eurai)		31.910.512	29.198.862,13	<i>91,50 proc.</i>	28.239.365,03	<i>88,50 proc.</i>
PRODUKTO	Ekonomikos augimo veiksmų programos įgyvendinimo srityje dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kurie patobulino kvalifikaciją ne mažiau kaip kartą per metus, skaičius	90	121	<i>134,44 proc.</i>	206	<i>228,89 proc.</i>
REZULTATO	Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kurie patobulino kvalifikaciją* ir dirba ne trumpiau kaip vienerius metus Ekonomikos augimo veiksmų programos įgyvendinimo srityje, procentas	90	90		89	

1 uždavinio produkto rodiklio „**Ekonomikos augimo veiksmų programos įgyvendinimo srityje dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kurie patobulino kvalifikaciją ne mažiau kaip kartą per metus, skaičius**“ pradinis taškas yra kintantis. 2014 m. laikotarpiu EAVP įgyvendinimo srityje dirbo 211 valstybės tarnautojai ir darbuotojai (toliau – darbuotojai). Į šį darbuotojų skaičių įskaičiuojami darbuotojai, administruojantys ES struktūrinę paramą, kurių funkcijos pilnai susijusios su ES struktūrinės paramos administravimu bei darbuotojai, kurių funkcijos dalinai susijusios su ES struktūrinės paramos administravimu. EAVP numatyta, kad ne mažiau kaip 90 darbuotojų, dirbančių EAVP įgyvendinimo

srityje turėtų pakelti kvalifikaciją kiekvienais metais, t. y. dalyvauti mokymuose bent kartą per 2014 metus. 2014 m. 206 darbuotojai, dirbantys EAVP įgyvendinimo srityje, pakėlė kvalifikaciją. Šis stebėsenos rodiklis pasiektas ir viršytas.

1 uždavinio rezultato rodiklio „Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kurie patobulino kvalifikaciją ir dirba ne trumpiau kaip vienerius metus Ekonomikos augimo veiksmų programos įgyvendinimo srityje, procentas“ pradinis taškas yra kintantis. Nustatyta, kad iš visų 2013 m. EAVP įgyvendinimo srityje dirbusių darbuotojų 144 darbuotojai bent kartą per 2013 m. dalyvavo mokymuose, t. y. nustatytas rodiklio pradinis taškas – 144. EAVP nustatyta, kad ne mažiau kaip 90 proc. darbuotojų, dirbančių EAVP įgyvendinimo srityje, kurie patobulino kvalifikaciją, ir toliau turėtų dirbti ne trumpiau kaip vienerius metus po mokymo programos užbaigimo EAVP įgyvendinimo srityje. Iš visų 2013 m. EAVP įgyvendinimo srityje dirbusių darbuotojų, kurie dalyvavo mokymuose bent kartą per 2013 m., 89 proc. 2014 m. liko dirbti EAVP įgyvendinimo srityje. Šis stebėsenos rodiklis yra nepasiektas dėl šiek tiek didesnės, nei prognozuota, darbuotojų kaitos. 2015 m. siekdama užtikrinti tinkamą ir kokybišką ES struktūrinių fondų administravimą ir tuo pačiu geresnius stebėsenos rodiklių pasiekimus, vadovaujančioji institucija – Lietuvos Respublikos finansų ministerija pagal ES struktūrinę paramą administruojančių institucijų valstybės tarnautojų ir darbuotojų kvalifikacijos kėlimo sistemos bei reikiamų kompetencijų analizę ir jos pagrindu parengtą reikiamų kvalifikacinių reikalavimų aprašą, kaip ir 2014 m, toliau organizuos centralizuotus mokymus ES struktūrinę paramą administruojančių institucijų darbuotojams.

Analizuojant 6 prioriteto 1 uždavinio įgyvendinimo pažangą ir atsižvelgiant į faktinį rodiklių pasiekimą, galima teigti, kad 1 uždavinio tikslai per 2014 m. pasiekti tam panaudojus beveik 89 proc. uždaviniui skirtų lėšų. Kadangi uždavinio lėšos kontraktuojamos dalimis, po tam tikrą lėšų dalį kiekvienais metais, lėšas paskirsčius 2015 m. techninės paramos gavėjų veikloms įgyvendinti uždavinio rodikliai bus pasiekti. Detalesnė informacija apie techninės paramos panaudojimo administravimo tikslais rezultatus pateikiama Ataskaitos 6 dalyje „Techninė parama“

68 lentelė. 2 uždavinys: Gerinti visuomenės informuotumą apie EAVP teikiamą paramą bei įgyvendinimo rezultatus, vykdyti EAVP vertinimą

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	EAVP planas		Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES fondų lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES fondų lėšos/rodikliai	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	ES fondų lėšos/rodikliai	Procentas nuo EAVP plano	
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3	
ES fondų lėšos (eurai)		907.216,00	868.455,59	95,73 proc.	595.376,00	65,63 proc.	
VP2-6.2-FM-01-V priemonė „2VP. informavimas ir viešinimas		657.895,00	619.134,75	94,11 proc.	346.055,16	52,60 proc.	
PRODUKTO	Įgyvendintų informavimo iniciatyvų skaičius (informavimo kampanijos, konferencijos, seminarų ciklai, interneto puslapiai ir t.t.)	7	11	157,14 proc.	10	142,86 proc.	

REZULTATO	Galimi paramos gavėjai, kurie žino apie ES struktūrinę paramą ekonomikos augimo skatinimui, procentais	75			87	-
VP2-6.2-FM-02-V priemonė „ES struktūrinės paramos vertinimas“		249.321,00	249.320,84	100,00 proc.	249.320,84	100,00 proc.
PRODUKTO	Atlikti vertinimai (procentai nuo suplanuotų)	100	100		100	
REZULTATO	Vertinimo rekomendacijos, priimtos įgyvendinti (procentai nuo pateiktų)	70	70		83	

Produkto rodiklio „**Įgyvendintų informavimo iniciatyvų skaičius (informavimo kampanijos, konferencijos, seminarų ciklai, interneto puslapiai ir t.t.)**“ suplanuota finansavimo ir administravimo sutartyse pasiekti reikšmė yra 11 vnt., o tai daugiau nei 157 proc. nuo EAVP suplanuotos pasiekti reikšmės. Faktiniai šio rodiklio pasiekimai yra 10 iniciatyvų (142,86 proc. nuo suplanuotų).

Rezultato rodiklio „**Galimi paramos gavėjai, kurie žino apie ES struktūrinę paramą ekonomikos augimo skatinimui, procentais**“ suplanuota EAVP reikšmė jau pasiekta (suplanuota 75 proc., o pasiekta 87 proc. 2013 m. tyrimo duomenimis). Reikia atkreipti dėmesį, kad nuo praėjusių metų šio rodiklio pasiekimai pasikeitė nežymiai (2012 m. – 85 proc., 2013 – 87 proc.), o tai reiškia, kad pastaraisiais metais pareiškėjų, kurie teigia, kad apie ES struktūrinę paramą ekonomikos augimo skatinimui žino/girdėjo daug, išlieka pakankamai didelė. Detalesnė informacija apie 2014 m. informavimo ir viešinimo veiklų rezultatus pateikiama Ataskaitos 7 dalyje „Informavimas ir viešinimas“.

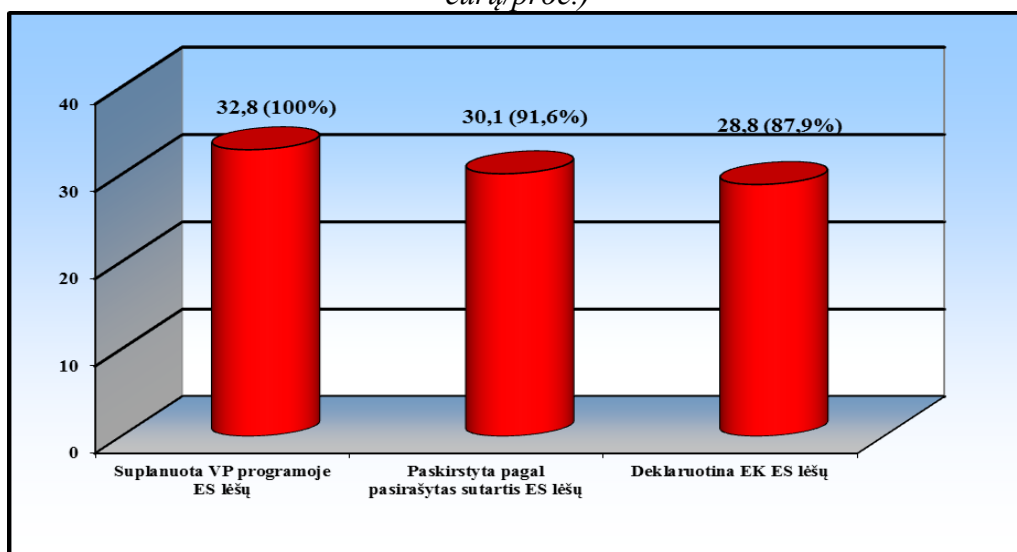
2 uždavinys taip pat yra įgyvendinamas vykdant priemonę „ES struktūrinės paramos vertinimas“, kurios tikslas – gerinti ES fondų, skiriamų EAVP finansuoti, panaudojimo kokybę, veiksmingumą ir nuoseklumą, tobulinti šios veiksmų programos įgyvendinimą. Nors šios priemonės įgyvendinimo stebėsenai EAVP nėra nustatyti uždavinio lygmens stebėsenos rodikliai, tačiau vertinimo tikslų įgyvendinimo pažangą atskleidžia 68 lentelėje pateikiami duomenys apie EAVP priede nustatytų papildomų (nacionalinių) rodiklių pasiekimą.

2008–2013 m. metiniuose ES struktūrinių fondų investicijų vertinimo planuose pagal priemonę „ES struktūrinės paramos vertinimas“ buvo suplanuota atlikti 5 vertinimus, iš jų iki 2014 m. pabaigos atlikti visi 5 vertinimai. Tam buvo panaudotos visos priemonės įgyvendinimui skirtos lėšos (249,32 tūkst. eurų).

2014 m. buvo pabaigtas 1 planuotas vertinimas („ES struktūrinės paramos poveikio smulkiajam ir vidutiniam verslui vertinimas“), todėl priemonės įgyvendinimo produkto rodiklis „**Atlikti vertinimai (proc. nuo suplanuotų pabaigti ataskaitiniais metais)**“ yra pasiektas 100 proc.

Taip pat pasiektas ir viršytas kasmetinis rezultato rodiklis „**Vertinimo rekomendacijų, priimtų įgyvendinti, skaičius (procentais)**“. Siektina rodiklio reikšmė yra 70 proc., o 2014 m. pasiekta reikšmė – 83 proc., nes atliekant minėtą vertinimą buvo pateikta 12 rekomendacijų, iš kurių 10 rekomendacijų priimta įgyvendinti. Detalesnė informacija apie atliktus vertinimus ir vertinimo veiklas pateikiama Ataskaitos 2.7 dalyje.

33 paveikslas. 6 prioriteto (Lietuvos Respublikos finansų ministerija) įgyvendinimo analizė 2014 m. pagal pasirašytas finansavimo ir administravimo sutartis bei panaudotas ES lėšas (mln. eurų/proc.)

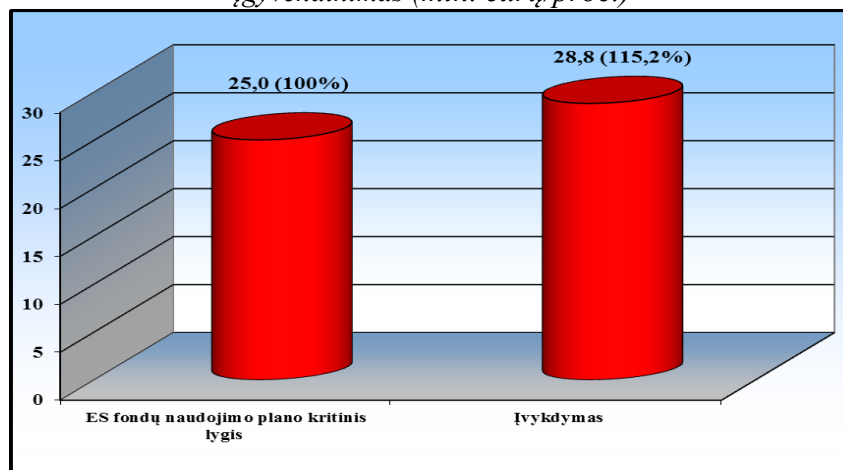
Iki 2014 m. gruodžio 31 d. paskirstytų ES 2007–2013 m. techninės paramos ES fondų lėšų dalis pagal pasirašytas projektų finansavimo ir administravimo sutartis sudarė 91,6 proc. (30,1 mln. eurų) nuo 6 prioritetai numatytų ES fondų lėšų. Palyginus su 2013 m. duomenimis pasirašytų sutarčių vertė 2014 m. padidėjo 25,4 proc. (6,1 mln. eurų).

Apmokėtų ir pripažintų deklaruotinomis EK lėšų dalis 2014 m. sudarė 87,9 proc. (28,8 mln. eurų) nuo 6 prioritetai numatytų ES fondų lėšų. Palyginus su 2013 metų duomenimis šis rodiklis padidėjo 32,1 proc. (7 mln. eurų).

Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos likusi nepasirašytų sutarčių vertė sudarė 8,4 proc. (2,7 mln. eurų) nuo EAVP 6 prioritetai numatytų ES fondų lėšų.

Vertinant EAVP 6 prioriteto techninės paramos projektų įgyvendinimui reikalingą lėšų poreikį, planuojama, kad per 2015 m. apmokėtų ir pripažintų deklaruotinomis EK lėšų dalis sudarys 93,3 proc. (30,6 mln. eurų) nuo 6 prioritetai numatytų ES fondų lėšų. Atsižvelgiant į šio prioriteto sutaupymų apimtį (planuojami sutaupymai siektų 2,2 mln. eurų), atitinkamai daugiau bus pasirašyta projektų finansavimo ir administravimo sutarčių įgyvendinant EAVP 5 prioriteto „Transeuropinių transporto tinklų plėtra“ projektus.

34 paveikslas. 6 prioriteto (Lietuvos Respublikos finansų ministerija) ES fondų lėšų naudojimo plano įgyvendinimas (mln. eurų/proc.)

Pripažintų deklaruotomis EK ES fondų lėšų suma sudarė 115,2 proc. nuo ES fondų lėšų naudojimo plano 2014 m. kritinio lygmens. 2014 m. EAVP 6 prioriteto ES fondų lėšų naudojimo planas įgyvendintas ir viršytas.

D DALIS: HORIZONTALIOS POLITIKOS

1. Prioriteto įgyvendinimo poveikis vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimui

Techninės paramos gavėjai, įgyvendindami veiklas, finansuojamas iš ES 2007–2013 m. techninės paramos, prisideda prie šio reikalavimo įgyvendinimo, t. y. veiklos, finansuojamos iš ES 2007–2013 m. techninės paramos, turi atitikti lyčių lygybės ir nediskriminavimo principus. Šie principai yra vieni iš paraiškų vertinimo kriterijų. Tokiu būdu techninės paramos gavėjai, administruodami ES 2007–2013 m. techninę paramą, užtikrina, kad veiklų, finansuojamų iš ES 2007–2013 m. techninės paramos, įgyvendinimas neturėtų neigiamos įtakos lyčių lygybės ir nediskriminavimo principų įgyvendinimui

2. Prioriteto įgyvendinimo poveikis informacinės visuomenės plėtrai

Netaikoma

3. Prioriteto įgyvendinimo poveikis regioninei plėtrai

Netaikoma

4. Prioriteto įgyvendinimo poveikis darniam vystymuisi

Netaikoma

5. JEREMIE įgyvendinimas

Netaikoma

6. Informacija apie kryžminį finansavimą

Netaikoma

7. Prioriteto įgyvendinimo poveikis užimtumui

Netaikoma

3.6.2. Svarbiausios problemos

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2014 m. gruodžio 10 d. ataskaitoje Nr. FA-P-80-1-55 „Dėl veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją konvergencijos tikslui įgyvendinti, valdymo ir kontrolės sistemos veikimo bei Europos Komisijai 2013 metais deklaruotų išlaidų (Metinė kontrolės ataskaita pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 62 str.)“ nebuvo pateiktos rekomendacijos skirtos EAVP 6 prioritetui.

4. DIDELĖS APIMTIES PROJEKTAI

69 lentelė. Duomenys apie visus numatomus įgyvendinti didelės apimties projektus ir pradėtus įgyvendinti didelės apimties projektus, kurių Projekto finansavimo ir administravimo sutartis pasirašyta arba projektas įgyvendinamas pagal laikinąją finansavimo sutartį

Eil. Nr.	Sektorius	Projekto pavadinimas	Pareiškėjas	Informacija apie būtiną parengti dokumentaciją		Veiksmų programa / Fondas (ERPF/SF)	Numatoma bendra projekto vertė, mln. EUR (iš jų ES lėšų, mln. EUR)	(Numatoma) projekto paraiškos pateikimo data		(Numatoma) projekto fizinių darbų pradžios/pabaigos data	Informacija apie projekto įgyvendinimą (jei taikoma)		Rodikliai (produkto ir rezultato, įskaitant pagrindinius rodiklius)		
				dokumentai	parengta / neparengta			Įgyvendinamieji institucijai	EK		etapai	vertė, mln. EUR (iš jų ES lėšos); projekto pažanga procentais ⁹²	Numatomi pasiekti rodikliai	Pasiekti rodikliai (procentas suplanuotos reikšmės)	
1.	Informacinių technologijų	Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plėtojimo tinklo RAIN plėtra ⁹²	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija	XX priedas	Parengta	EAVP/ ERPF	60,5 (51,4)	2009-03-01	2009-11-12 (patikslinta paraiška pateikta 2013-08-02)	2009-12-07/ 2015-08-31	Pasirašytos 39 sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	60,32 (51,27); 99,94%	Šviesolaidinių kabelinių linijų projektavimas ir nutiesimas (ne mažiau nei 5500 km)	4958 (84%)	
				Paraiška (XXI arba XXII priedas)	Parengta						Planuojama pasirašyti 1 sutartis (viešinio paslaugų) 2015 m. II ketv.		0,04 (0,03); 0,07%	Seniūnijų lygmens tinklo infrastruktūros bei prisijungimo taškų projektavimas ir įrengimas (ne mažiau nei 3300 kompl.)	2480 (75%)
				Galimybių studija	Parengta						Atlikta darbų už		51,61 (43,86) 85,51%	Savivaldybių lygmens	50 (100%)

⁹² Procentas nuo bendros pasirašytų ir planuojamų pasirašyti sutarčių vertės, nurodomas tais atvejais, kai projektas įgyvendinamas.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

													tinklo infrastruktūros bei prisijungimo taškų projektavimas ir įrengimas (ne mažiau nei 50 kompl.)			
				Kaštų naudos analizė	Parengta								Projektų vykdytoji išmokėta	54,46 (46,29) 90,23%	Tinklo ir paslaugų valdymo sistemų projektavimas ir įrengimas (2 kompl.)	2 (100 %)
				Poveikio aplinkai vertinimas, NATURA 2000 deklaracija ir žemėlapiai, bei kiti aplinkosauuginiai dokumentai	Parengta								Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos išmokėtų deklaruotinių lėšų suma	54,15 (46,03) 89,72%	Gyventojų, turinčių galimybę tapti plačiajuosčio tinklo paslaugų vartotojais, dalis (98,7%)	98,7 (100 %)
2.	Moksliniai tyrimai	Nacionalinio fizinių ir technologijos mokslų centro kūrimas	Vilniaus universitetas	XX priedas	Parengta	EAVP / ERPF	69,19 (60,49)	2010-09-07	2010-10 (patikslinta paraiška 2013-12-20)	2010-02-05/2015-08-31	Pasirašytos sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	65,86 (56,6); 96,42%	Sukurtos, atnaujintos ir/arba įranga aprūpintos mokslinės laboratorijos - 24	15 (62,5 %)		
				Paraiška (XXI arba XXII priedas)	Parengta								Planuojamos pasirašytos sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	2,45 (2,1); 3,59%	Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys tarp tyrimų institucijų ir labai	7 (77,78 %)

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

				Kaštų naudos analizė	Parengta						Projektų vykdytojui išmokėta	47,11 (47,11)	liū/val.	projekto užbaigimo
				Poveikio aplinkai vertinimas, NATURA 2000 deklaracija ir žemėlapiai, bei kiti aplinkosauuginiai dokumentai	Parengta						Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos išmokėtų deklaruotųjų lėšų suma	55,77 (47,11)		
4.	Transportas/keliai	Transeuropinio tinklo jungtis - Vilniaus miesto vakarinio aplinkkelio II etapas	Vilniaus miesto savivaldybės administracija	XX priedas	Parengta	EAVP /SF	51,3 (41,04)	2010-12-16	2011-06-03 (patikslinta paraiška 2011-12-23)	2011-07/2014-12-04 (projektas baigtas)	Pasirašytos sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	49,45 (41,04)	Produkto rodiklis „Nutiesti ir rekonstruoti keliai“ – 2,84 km	2,84 km. (100 %)
				Paraiška (XXI arba XXII priedas)	Parengta						Planuojamos pasirašyti sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	0 ⁹⁴		
				Galimybių studija	Parengta						Atlikta darbų už	47,70 (38,79)		
				Kaštų naudos analizė	Parengta						Projektų vykdytojui išmokėta	42,21 (38,79)		

⁹⁴ Visos rangos ir techninės priežiūros sutartys (numatytos projekte) pasirašytos.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

				Poveikio aplinkai vertinimas, NATURA 2000 deklaracija ir žemėlapiai, bei kiti aplinkosauuginiai dokumentai	Parengta						Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos išmokėtų deklaruotinių lėšų suma	42,21 (38,79)		
5.	Transportas /geležinkeliai	IXB koridoriaus Vilniaus aplinkkelio Kyviškės-Valčiūnai antrojo kelio statyba	AB „Lietuvos geležinkeliai“ ⁹⁵	XX priedas	Parengta	EAVP/ SF	79,21 (55,06)	2011-02-03	2013-02-27	2011-12-02/ 2015-08-31	Pasirašytos sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	76,96 (53,36); 100%	Produkto rodiklis „Nutiesti nauji ir rekonstruoti esami TEN-T tinklo geležinkelių keliai“ - 50,15 km	Rodiklį numatoma pasiekti įgyvendinus projektą
				Paraiška (XXI arba XXII priedas)	Parengta						Planuojamos pasirašyti sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	0 ⁹⁵		
				Galimybių studija	Parengta						Atlikta darbų už	58,96 (50,12); 76,62%		
				Kaštų naudos analizė	Parengta						Projektų vykdytojui išmokėta	43,95 (43,95); 57,11%		
				Poveikio aplinkai vertinimas, NATURA 2000 deklaracija ir žemėlapiai, bei kiti aplinkosauuginiai dokumentai	Parengta						Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos išmokėtų deklaruotinių lėšų suma	51,71 (43,95); 67,19%		
6.	Transportas /geležinkeliai	Esamo geležinkelio ruožo Marijampolė - Kazlų Rūda rekonstrukcija	AB „Lietuvos geležinkeliai“ ⁹⁵	XX priedas	Parengta	EAVP/ SF	64,06 (44,0)	2013-06-21	2014-02-05	2013-06-11/ 2015-06	Pasirašytos sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	58,2 (44,02); 100%	Produkto rodiklis „Nutiesti nauji ir rekonstruoti esami TEN-T	Rodiklį numatoma pasiekti įgyvendinus projektą

⁹⁵ Visos rangos ir techninės priežiūros sutartys (numatytos projekte) pasirašytos.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

												tinklo geležinkelių keliai ⁶⁶ - 50,02 km		
				Paraiška (XXI arba XXII priedas)	Parengta					Planuojamos pasirašyti sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	0 ⁹⁶	Rezultato rodiklis „Padidėjęs TEN-T tinklo geležinkelių keliais gabentų krovinių kiekis (mln. t)“ – 50,02	Rodiklį numatoma pasiekti praėjus kalendoriniams metams po projekto užbaigimo	
				Galimybių studija	Parengta				Atlikta darbų už	39,49 (33,01); 67,86%				
				Kaštų naudos analizė	Parengta				Projektų vykdytojui išmokėta	28,94 (28,94); 49,73%				
				Poveikio aplinkai vertinimas, NATURA 2000 deklaracija ir žemėlapiai, bei kiti aplinkosauginiai dokumentai	Parengta				Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos išmokėtų deklaruotinių lėšų suma	34,25 (28,94); 58,85%				
7.	Transportas /geležinkeliai	Esamo geležinkelio ruožo Kazlų Rūda - Kaunas rekonstrukcija	AB „Lietuvos geležinkeliai“	XX priedas	Parengta	EAVP/ SF	171,9 (119,5)	2013-08-26	2014-02-05	2013-07-26/ 2015-08-30	Pasirašytos sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	156,33 (109,33); 100%	Produkto rodiklis „Nutiesti nauji ir rekonstruoti esami TEN-T tinklo geležinkelių keliai“	Rodiklį numatoma pasiekti įgyvendinus projektą
				Paraiška (XXI arba XXII priedas)	Parengta					Planuojamos pasirašyti sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	0 ⁹⁷ .	Rezultato rodiklis „Padidėjęs TEN-T tinklo geležinkelių keliais gabentų krovinių kiekis (mln. t)“	Rodiklį numatoma pasiekti įgyvendinus projektą	
				Galimybių studija	Parengta				Atlikta darbų už	104,95 (88,67); 67,14%				
				Kaštų naudos analizė	Parengta				Projektų vykdytojui išmokėta	73,68 (73,68); 47,14%				

⁹⁶ Visos rangos ir techninės priežiūros sutartys (numatytos projekte) pasirašytos.

⁹⁷ Visos rangos ir techninės priežiūros sutartys (numatytos projekte) pasirašytos.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

				Poveikio aplinkai vertinimas, NATURA 2000 deklaracija ir žemėlapiai, bei kiti aplinkosauginiai dokumentai	Parengta						Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos išmokėtų deklaruotinių lėšų suma	87,22 (73,68); 55,8%		
8.	Energetika	Magistralinio dujotiekio Jurbarkas – Klaipėda statyba	AB „Amber Grid“	XX priedas Kaštų naudos analizė	Parengta	EAVP/ERPF	55,31 (20,64)	2011-09-20	2012-06-27	2012-01-02 / 2015-03-17 (projektas baigtas)	Pasirašytos sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	41,9 (20,6)	Nutiesta naujų magistralinių dujotiekių - 137,60 km	137,60 km (100 %)
				Paraiška (XXI arba XXII priedas)	Parengta						Planuojamos pasirašyti sutartys (rangos, paslaugų, kt.)	0 ⁹⁸	Suformuoti papildomi gamtinių dujų perdavimo sistemos pajėguma - 79,00 tūkst. m ³ /val.	79,00 tūkst. m ³ /val. (100 %)
				Galimybių studija	Parengta						Atlikta darbų už	41,28 (20,64)	Pritraukta privačių investicijų - 36,78 mln. eurų.	34,67 mln. eurų (94,27 %)
				Kaštų naudos analizė	Parengta						Projektų vykdytojui išmokėta	20,64 (41,28)		
				Poveikio aplinkai vertinimas, NATURA 2000 deklaracija ir žemėlapiai, bei kiti aplinkosauginiai dokumentai	Parengta						Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos išmokėtų deklaruotinių lėšų suma	20,64 (41,28)		

⁹⁸ Visos rangos ir techninės priežiūros sutartys (numatytos projekte) pasirašytos.

70 lentelė. Duomenys apie EK sprendimuose dėl didelės apimties projektų išpareigotų rodiklių pasiekimus

Eil. Nr.	Didelės apimties projekto numeris ir pavadinimas	EK sprendime dėl didelės apimties projekto išpareigoto pasiekti rodiklio pavadinimas	Rodiklio matavimo vienetas	EK sprendime dėl didelės apimties projekto išpareigotos pasiekti rodiklių reikšmės	Iki 31/12/2014 pasiektos rodiklių reikšmės	Komentarai
<i>Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija</i>						
1.	VP2-5.4-SM-01-V-01-003 „Transeuropinio tinklo kelias E85. Vilniaus miesto pietinio apvažiavimo tiesimas“	Kirtimų gatvės rekonstrukcija	km	7,67	7,67	
		Skirtingų lygių sankryžų įrengimas	vienetai	4	4	
		Geležinkelio viaduko statyba	vienetai	1	1	
		Virš geležinkelio einančios estakados statyba	vienetai	2	2	
		Dviračių takui skirto viaduko statyba	vienetai	1	1	
2.	VP2-5.4-SM-01-V-01-004 „Transeuropinio tinklo jungtis – Vilniaus miesto vakarinio aplinkkelio II etapas“	Kelio atkarpos nutiesimas	km	2,84	2,84	
		Skirtingų lygių sankryžų įrengimas ir viadukų statyba	vienetai	2	2	
		Transporto priemonėms skirto viaduko statyba	vienetai	1	1	
		Pėstiesiems skirto viaduko statyba	vienetai	1	1	
3.	VP2-5.1-SM-02-V-01-024 „Esamo geležinkelio ruožo Marijampolė-Kazlų Rūda rekonstrukcija“	-	-	-	-	EK sprendimas dėl didelės apimties projekto finansavimo nėra gautas.
4.	VP2-5.1-SM-02-V-01-025 „Esamo geležinkelio ruožo Kazlų Rūda - Kaunas rekonstrukcija“	-	-	-	-	EK sprendimas dėl didelės apimties projekto finansavimo nėra gautas.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

5.	VP2-5.1-SM-02-V-01-011 „IXB koridoriaus Vilniaus aplinkkelio Kyviškės–Valčiūnai antrojo kelio statyba“	Naujo dvikelio geležinkelio kelio su gelžbetoniais pabėgiais statyba su nauju balastu ant naujos sankasos	km	24,5	21	Visus suplanuotus rodiklius planuojama pasiekti iki projekto finansavimo ir administravimo sutarties pabaigos – t. y. 2015 m. rugpjūčio 31 d.
		Esamo vienkelių geležinkelio rekonstrukcija	km	24,5	24,5	
		Naujų pervažų įrengimas	vienetai	10	10	
		Naujų pėsčiųjų perėjų įrengimas	vienetai	3	2	
		Naujų geležinkelio viadukų statyba	vienetai	4	4	
		Triukšmą mažinančių sienučių įrengimas	km	4,9	4,7	
		Geležinkelio stočių rekonstrukcija	stotis	3	3	
		Geležinkelio stočių peronų įrengimas/pritaikymas naujai įrengtoms geležinkelio stotims	stotis	2	2	
Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos						
6.	VP2-3.2-IVPK-01-V-01-001 „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plėtra“	Šviesolaidinių kabelinių linijų projektavimas ir nutiesimas	km.	ne mažiau nei 5500 km.	4958	Iki 2015-08-31 planuojama pasiekti numatytą rodiklio reikšmę – 5500 km.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

		Seniūnijų lygmens tinklo infrastruktūros bei prisijungimo taškų projektavimas ir įrengimas	kompl.	ne mažiau nei 3000 kompl.	2480	Iki 2015-08-31 planuojama pasiekti numatytą rodiklio reikšmę – 3000 km.
		Savivaldybių lygmens tinklo infrastruktūros bei prisijungimo taškų projektavimas ir įrengimas	kompl.	ne mažiau nei 50 kompl.	50	
		Tinklo ir paslaugų valdymo sistemų projektavimas ir įrengimas	kompl.	1	1	
		Gyventojų, turinčių galimybę tapti plačiajuosčio tinklo paslaugų vartotojais, dalies padidėjimas (lyginant su 2005 m. rodikliu, procentai)	proc.	23,7	23,7	
Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija						
7.	VP2-1.1-ŠMM-04-V-01-006 „Nacionalinio fizinių ir technologijos mokslų centro kūrimas“	Įsteigtų ir veikiančių tyrimo centrų skaičius	Skaičius	1	0	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.
		Mokslininkų ir tyrėjų, kuriems darbo sąlygos bus pagerintos, skaičius	Skaičius	747	0	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.
		Įsigytos MTTP įrangos komplektų skaičius	Skaičius	24	15	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.
		Patobulintų laboratorijų skaičius	Skaičius	24	0	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.
		Per metus pagal sutartis su Lietuvos ir užsienio privačiais subjektais atliekamų mokslinių tyrimų	Skaičius	100-200	0	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.

EKONOMIKOS AUGIMO VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

		darbo skaičius				
		Per metus išleistų vadovėlių ir paskelbtų mokslinių publikacijų skaičius	Skaičius	8	0	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.
		Mokslinių straipsnių, paskelbtų ISI Web of Science, skaičius	Skaičius	174	0	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.
		Mokslinių straipsnių, paskelbtų ISI Master Journal List, skaičius	Skaičius	6	0	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.
		Europos patentų biure per metus registruotų patentų skaičius	Skaičius	2-3	0	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.
		Magistro laipsnį gavusių absolventų skaičius per metus	Skaičius	60	0	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.
		Mokslo daktaro laipsnį gavusių skaičius per metus	Skaičius	15	0	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.
		Per metus organizuotų mokslinių konferencijų, simpoziumų ir kitų mokslinių renginių skaičius	Skaičius	20	0	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.
		Pasaulinio lygio mokslinę ir technologinę kvalifikaciją turintiems specialistams sukurtų darbo vietų skaičius	Skaičius	40	0	Rodiklį planuojama pasiekti užbaigus projektą 2015 m. III-IV ketv.
Lietuvos Respublikos ūkio ministerija						
8.	VP2-4.1-ŪM-02-V-01-001 „Magistralinio dujotiekio	Nutiesta naujų magistralinių	km	137,6 km	137,88 km	

	Jurbarkas-Klaipėda statyba“	dujotiekių (km)				
	Sukurti papildomi Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos pajėgumai (tūkst. m ³ /val)	tūkst. m ³ /val	79 tūkst. m ³ /val	79 tūkst. m ³ /val		

Projekto „Kaimiškujų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio tinklo RAIN plėtra” pabaiga buvo planuojama 2014 m. gruodžio 31 d., tačiau projekto įgyvendinimo eigoje atsirado projekto veiklų vėlavimai dėl rangovo patirties vykdant tokius projektus ir turimų išteklių stokos), todėl projekto įgyvendinimo terminas pratęstas iki 2015 m. rugpjūčio 31 d., į projekto finansavimo ir administravimo sutartį įtraukiant tarpinius projekto veiklų įgyvendinimo etapus. 2014 m. gruodžio 31 d. atlikta darbų už 54,11 mln. eurų (89,4 proc.), išmokėtų deklaruotinių lėšų suma sudarė 54,15 mln. eurų (89,5 proc. nuo bendrai skirtų projektui lėšų). Ataskaitiniu laikotarpiu rodiklio „Šviesolaidinių kabelinių linijų projektavimas ir nutiesimas (ne mažiau nei 5900 km.)“ pasiekta 84% numatytos projekto finansavimo ir administravimo sutartyje reikšmės, rodiklio „Seniūnijų lygmens tinklo infrastruktūros bei prisijungimo taškų projektavimas ir įrengimas (ne mažiau nei 3300 kompl.) – 75 proc.. Šiuos rodiklius numatoma pasiekti iki projekto įgyvendinimo pabaigos, t. y. iki 2015 m. rugpjūčio 31 d.

Įgyvendinant **projektą „Nacionalinio fizinių ir technologijos mokslų centro kūrimas“** nuo statybos darbų pradžios iki 2014 m. gruodžio 31 d. atlikta darbų už 36,4 mln. eurų (pasirašytų sutarčių bendra vertė – 65,86 mln. eurų). Projektą planuojama įgyvendinti iki 2015 m. rugpjūčio 31 d. Ataskaitiniu laikotarpiu rodiklio „Sukurta, atnaujinta ir/arba įranga aprūpintos mokslinės laboratorijos“ pasiekta reikšmė 62,5 proc., rodiklio „Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys tarp tyrimų institucijų ir labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių“ pasiekta reikšmė 77,78 proc., kiti rodikliai bus pasiekti įgyvendinus projektą. Projektui skyrus papildomą finansavimą, patikslinta paraiška 2013 m. pab. buvo pateikta EK derinti. Šiuo metu atsakymas iš EK nėra gautas.

Projektas „Transeuropinių tinklo kelias E85. Vilniaus miesto pietinio apvažiavimo tiesimas“ baigtas įgyvendinti 2014 m. gruodžio 17 d. Projekto produkto rodiklis „Nutiesti ir rekonstruoti keliai“ – 7,67 km yra pasiektas, o rezultato rodiklis „Sutaupytas laikas“ bus skaičiuojamas praėjus kalendoriniams metams po projekto užbaigimo.

Projektas „Transeuropinio tinklo jungtis - Vilniaus miesto vakarinio aplinkkelio II etapas“ baigtas įgyvendinti 2014 m. gruodžio 4 d. Projekto produkto rodiklis „Nutiesti ir rekonstruoti keliai“ – 2,84 km yra pasiektas, o rezultato rodiklis „Sutaupytas laikas“ bus skaičiuojamas praėjus kalendoriniams metams po projekto užbaigimo.

Projektas „IXB koridoriaus Vilniaus aplinkkelio Kyviškės-Valčiūnai antrojo kelio statyba“. Projekto įgyvendinimo pradžia neįvyko. Įgyvendinant projektą nuo statybos darbų pradžios iki 2014 m. gruodžio 31 d. atlikta darbų už 58,96 mln. eurų (pasirašytų sutarčių bendra vertė – 76,96 mln. eurų). Projektą planuojama įgyvendinti laiku. Projekto finansavimo ir administravimo sutartyje numatytas produkto rodiklis „Nutiesti nauji ir rekonstruoti esami TEN–T tinklo geležinkelių keliai“ bus pasiektas įgyvendinus projektą, nes rodiklio pasiekimo pirminis šaltinis – statybos užbaigimo

aktas, o rezultato rodiklis „Padidėjęs TEN-T tinklo geležinkelių keliais gabentų krovinių kiekis (mln. t)“ bus skaičiuojamas (priemonės lygiu) praėjus kalendoriniams metams po projekto užbaigimo.

Projektas „Esamo geležinkelio ruožo Marijampolė-Kazlų Rūda rekonstrukcija“. Įgyvendinant projektą nuo statybos darbų pradžios iki 2014 m. gruodžio 31 d. atlikta darbų už 39,49 mln. eurų (pasirašytų sutarčių bendra vertė – 58,2 mln. eurų). Įgyvendinant projektą didelių problemų ir rizikų neiškilo. Projektą planuojama įgyvendinti laiku. Projekto finansavimo ir administravimo sutartyje numatytas produkto rodiklis „Nutiesti nauji ir rekonstruoti esami TEN–T tinklo geležinkelių keliai“ bus pasiektas įgyvendinus projektą, nes rodiklio pasiekimo pirminis šaltinis – statybos užbaigimo aktas, o rezultato rodiklis „Padidėjęs TEN-T tinklo geležinkelių keliais gabentų krovinių kiekis (mln. t)“ bus skaičiuojamas (priemonės lygiu) praėjus kalendoriniams metams po projekto užbaigimo.

Projektas „Esamo geležinkelio ruožo Kazlų Rūda-Kaunas rekonstrukcija“. Projekto įgyvendinimo pradžia neavėjo. Įgyvendinant projektą, nuo statybos darbų pradžios iki 2014 m. gruodžio 31 d. atlikta darbų už 104,95 mln. eurų (pasirašytų sutarčių bendra vertė – 156,33 mln. eurų). Įgyvendinant projektą didelių problemų ir rizikų neiškilo. Projektą planuojama įgyvendinti laiku. Projekto finansavimo ir administravimo sutartyje numatytas produkto rodiklis „Nutiesti nauji ir rekonstruoti esami TEN–T tinklo geležinkelių keliai“ bus pasiektas įgyvendinus projektą, nes rodiklio pasiekimo pirminis šaltinis – statybos užbaigimo aktas, o rezultato rodiklis „Padidėjęs TEN-T tinklo geležinkelių keliais gabentų krovinių kiekis (mln. t)“ bus skaičiuojamas (priemonės lygiu) praėjus kalendoriniams metams po projekto užbaigimo.

Projektas „Magistralinio dujotiekio Jurbarkas– Klaipėda statyba“ baigtas įgyvendinti 2015 m. kovo 17 d. Projekto rezultatai – nutiesta 137,88 km naujų magistralinių dujotiekių, suformuoti 79 tūkst. m³/val. papildomi gamtinių dujų perdavimo sistemos pajėgumai, pritraukta 34,67 mln. eurų privačių investicijų.

Papildomi nauji projektai nėra numatyti įgyvendinti.

5. TECHNINĖ PARAMA

Pagrindinis 6 prioriteto įgyvendinimo uždavinys 2014 m. buvo užtikrinti tinkamą 2007–2013 m. ES fondų lėšų administravimą ir efektyvų 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimą. Siekiant pilnai panaudoti 2007–2013 m. ES fondų lėšas buvo atliekama rizikingų projektų analizė ir priimami sprendimai dėl lėšų perskirstymo ir (ar) virškontraktavimo. Taip pat atlikti parengiamieji 2007–2013 m. programavimo periodo uždarymo darbai.

2014 m. svarbus vaidmuo teko informavimo ir viešinimo veikloms, kurių metu buvo komunikuojama apie ES fondų lėšų investicijas ir pasiektus rezultatus 2007–2013 m. laikotarpiu. Pabaigti arba dar įgyvendinami 2007–2013 m. veiksmų programų poveikio vertinimai ir suplanuoti svarbūs 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo baigiamieji (ex-post) vertinimai.

Taip pat didelė dalis veiklų 2014 m. buvo skirta pasirengimui 2014–2020 m. ES fondų lėšų investavimui (rengti strateginiai dokumentai, nacionaliniai teisės aktai, vidaus procedūros ir pan.), sudarytos galimybės reikalingų kompetencijų, susijusių su 2014–2020 m. finansinės perspektyvos administravimu, ugdymui, komunikuoti apie ES fondų lėšų investavimo galimybes 2014–2020 m. finansavimo periodu, atliktas Lietuvos 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos išankstinis vertinimas.

Ženkli ES techninės paramos lėšų dalis skiriama užtikrinti pakankamus žmogiškuosius išteklius bei aukštą darbuotojų, administruojančių ES struktūrinių fondų lėšas, kompetenciją. Lėšų administravimui ES reglamentuose keliami aukšti bei, kai kuriais atvejais, specifiniai reikalavimai, kurių tinkamam įvykdymui būtinos atitinkamos kompetencijos. Žmogiškųjų išteklių kokybė yra vienas pagrindinių veiksnių lemiančių valdymo ir kontrolės sistemos veikimo kokybę ir efektyvumą, todėl siekiant palaikyti santykinai žemą valdymo ir kontrolės sistemos klaidų lygį, būtina užtikrinti pakankamus žmogiškuosius išteklius bei reikiamas jų kompetencijas. Atsižvelgiant į tai, 2014 m. ir toliau buvo organizuojami pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atliktą ES struktūrinių fondų lėšas administruojančių institucijų valstybės tarnautojų ir darbuotojų kvalifikacijos kėlimo sistemos bei reikiamų kompetencijų analizę ir jos pagrindu parengtą reikiamų kvalifikacinių reikalavimų aprašą centralizuoti mokymai ES struktūrinių fondų lėšas administruojančių institucijų valstybės tarnautojams ir darbuotojams.

Prioritetas buvo skirtas mokymams, kurių metu buvo ugdomos kompetencijos, susijusios su 2014–2020 m. programavimo laikotarpio ES struktūrinių fondų lėšų administravimu: Sanglaudos politikos naujovės, 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšų administravimą reglamentuojantys ES teisės aktai, 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos pokyčiai ir pan.

2014 m. pradėti organizuoti mokymai aukščiausio lygio vadovams „Vadovų klubas“, kurių metu aukščiausio lygio vadovams pristatomos aktualios temos žmogiškųjų išteklių valdymo srities naujovės, diskutuojama aktualiomis temomis, taip pat dalijamasi gerąja institucijų patirtimi, aptariamose ES struktūrinių fondų lėšų administravimo aktualijos.

ES struktūrinę paramą administruojančios institucijos palankiai vertina Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, kaip vadovaujančios institucijos, organizuojamus centralizuotus mokymus ir aktyviai juose dalyvauja. Per 2014 m. Lietuvos Respublikos finansų ministerija suorganizavo 133 mokymo renginius, kuriuose apsilankė daugiau kaip 2400 dalyvių (neunikalūs dalyviai) iš 25 ES struktūrinių fondų paramą administruojančių institucijų.

Siekiant efektyvios partnerystės Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2014 m. organizavo mokymų renginius socialiniams ir ekonominiams partneriams. Šių mokymų paskirtis didinti socialinių ir ekonominių partnerių supratimą apie ES struktūrinių fondų investicijas, jų planavimą ir panaudojimą, ES fondų teikiamas galimybes bei reikalavimus, taip pat padėti socialiniams ir ekonominiams partneriams geriau suprasti dalyvavimo galimybes ES struktūrinių fondų lėšų administravimo procese, geriau pasiruošti bei sėkmingiau jomis naudotis. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo suorganizuoti du mokymo renginiai socialiniams ir ekonominiams partneriams „ES struktūrinių fondų lėšų administravimo sistema“ ir „Partnerių dalyvavimo galimybės ir interesų

atstovavimas ES struktūrinių fondų lėšų administravimo procese“. Šiuose renginiuose apsilankė per 40 socialinių ir ekonominių partnerių.

6. INFORMAVIMAS IR VIEŠINIMAS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gegužės 14 d. įsakymu „Dėl 2014 metų informavimo ir viešinimo priemonių plano patvirtinimo“, pagrindiniai informavimo ir viešinimo tikslai 2014 m. buvo⁹⁹:

1. Informuoti tikslines grupes apie pasirengimą 2014–2020 m. finansavimo iš ES struktūrinių fondų lėšų laikotarpiui, planuojamus įgyvendinti didelius projektus, finansavimo sritis, priemones, informuoti pareiškėjus ir projektų vykdytojus apie galimybes gauti ES fondų finansavimą;

2. Informuoti tikslines grupes apie 2007–2013 m. iš ES struktūrinių fondų lėšų įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus, jų pridėtinę vertę ir naudą, akcentuojant projekto efektyvumą, skaidrumą ir pasiektus rezultatus.

Apžvelgiant pagrindinius 2014 m. viešinimo ir informavimo rezultatus ir remiantis 2003 m. atliktu visuomenės nuomonės tyrimu, galima teigti, kad visuomenės informuotumas apie ES 2007–2013 m. struktūrinės paramos Lietuvai etapą išlieka aukštas. Dauguma apklausoje dalyvavusių Lietuvos gyventojų (89 proc.) yra daug / kažką girdėję apie ES fondų investicijas Lietuvai. Analizuojant informavimo ir viešinimo veiklų rezultatų įtaką Bendrijos vaidmens suvokimui, galima išskirti tam tikras sritis, kuriose ES investicijų įtaka daugiausiai matoma ir Bendrijos vaidmuo suvokiamas geriausiai. Bendrijos vaidmens suvokimą geriausiai iliustruoja asmeninės ES investicijų naudos vertinimas visuomenėje. Vadovaujantis atliktais gyventojų apklausos rezultatais, galima teigti, kad asmeniškai jaučiančių ES investicijų naudą nuo 2013 m. pabaigos išaugo 10 proc. ir dabar siekia 71 proc. Pastebėtina, kad ES investicijų teikiama nauda labiausiai jaučiama išlieka transporto (60 proc.), švietimo (29 proc.), sveikatos priežiūros (27 proc.), regionų (miestų ir miestelių plėtra) (24 proc.) srityse.

Didelio masto informacinė kampanija

Kaip didelio masto informacinė kampanija 2014 m. pabaigoje pradėta skaidrumo iniciatyva „Jonvabaliai“. Šia iniciatyva siekiama didinti ES lėšomis finansuojamų projektų skaidrumą. Tai – analogų ES neturinti iniciatyva, kuri skatina įmones bei organizacijas visuomenei savanoriškai atskleisti daugiau informacijos nei reikalaujama teisės aktais. Gyventojai įgijo galimybę ne tik sužinoti, už kiek buvo nupirktas vienas ar kitas daiktas, gauti informaciją apie projekto vykdytojo akcininkus, organizacinę struktūrą ir pan., bet ir įgijo teisę tiesiogiai projekto vykdytojui užduoti rūpimą klausimą.

Skaidrumo iniciatyvos „Jonvabaliai“ steigėjais tapo asociacija „Investors’ Forum“, asociacija „Žinių ekonomikos forumas“, Kauno technologijos universitetas, Lietuvos atsakingo verslo asociacija (LAVA), Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos verslo darbdavių konfederacija ir „Transparency International“ Lietuvos skyrius.

Iniciatyvos tinklalapyje www.jonvabaliai.lt užsiregistravę projektų vykdytojai gali pildyti skaidrumo deklaracijas, pasirinkti, kiek ir kokios informacijos jie nori pateikti. Kuo daugiau informacijos pateikiama, tuo daugiau skaidrumo jonvabalių skiriama projektui.

Registruojantis tinklalapyje projektų vykdytojų deklaracijose klausama apie projektų rezultatus, išlaidas, kainas, taip pat, ar yra viešai prieinama informacija apie vykdytus viešuosius pirkimus, įmonės akcininkus, organizacinę struktūrą, antikorupcijos rizikų valdymą, ar buvo nustatyta lėšų panaudojimo pažeidimų ir pan. Deklaracijos buvo rengtos, konsultuojantis su Viešųjų pirkimų tarnyba, Finansinių nusikaltimų tarnyba, Specialiųjų tyrimų tarnyba ir t. t. Tinklalapyje

⁹⁹ 2014 m. informavimo ir viešinimo priemonių planas yra paskelbtas ES struktūrinės paramos svetainėje: http://www.esparama.lt/teisesaktai/-/asset_publisher/DcXhzftJmXdz/content/Ir-finansu-ministro-2014-m-geguzes-14-d-isakymas-nr-1k-142-del-2014-metu-informavimo-ir-viesinimo-priemoniu-plano-patvirtinimo-?_101_INSTANCE_DcXhzftJmXdz_redirect=%2Fteisesaktai

gyventojams suteikiama galimybė patiems prisidėti, kuriant didesnę skaidrumą, – kviešti prie iniciatyvos prisijungti juos dominančius projektus. Šiuo metu prie iniciatyvos jonvabaliai prisijungė jau daugiau kaip 220 projektų.

Įgyvendinant šią iniciatyvą taip pat sukurta reklaminė kampanija (televizijoje, internete, radijuje), kuria gyventojai kviečiami domėtis ir vertinti ES finansuojamų projektų skaidrumą. Ši žinutė – tai pirmųjų 2013 m. reklaminės kampanijos tęsinys, kurių tikslas didinti suvokimą, jog informacija apie ES investicijas yra lengvai prieinama, gyventojai gali patys įsitikinti projektų skaidrumu. Be to parengtas TV laidų ciklas, pristatantis prie iniciatyvos prisijungusius projektus.

2014 m. Lietuvos Respublikos finansų ministerija taip pat jau aštuntus metus organizavo geriausių ES fondų investicijų Lietuvoje projektų – „Europos burių“ – rinkimus ir apdovanojimus. „Europos burių“ rinkimais siekiama įvertinti ir visuomenei pristatyti didžiausią vertę žmogui, kraštui, visuomenei ir valstybei duodančius projektus. Burės – ES investicijų, suteikiančių galimybę judėti pirmyn, kurti gražesnę, patogesnę gyvenimą kiekvienam iš mūsų, skatinti inovacijas, darbo vietų kūrimą, ekonomikos augimą, sparčiai gerinti sąlygas dirbti ir investuoti Lietuvoje, simbolis.

2014 m. ypatingi – baigiasi senojo finansavimo laikotarpio darbai ir sparčiai rengiamasi naujam – 2014–2020 m. investicijų laikotarpiui. Norėdami apibendrinti visus atliktus darbus, išrinkti geriausi viso 2007–2013 m. laikotarpio projektai.

Susirungti dėl „Europos burių“ 2014 apdovanojimų norą pareiškė net 176 ES fondų lėšomis įgyvendinti projektai iš visos Lietuvos. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir įgyvendinančių institucijų atstovai atrinko 127 projektus, kuriuos pateikė vertinti specialiai suburtai projektų vertinimo komisijai. Komisija atrinko 27 projektus, remiantis pagrindiniais vertinimo kriterijais: projekto tinkamumo, naudingumo, efektyvumo, poveikio bei tęstinumo. Už projektus buvo balsuojama ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt ir naujienų portale www.delfi.lt.

Be to, atsižvelgiant į tai, kad visuomenei labiausiai dominantą informaciją išlieka ES fondų nauda gyventojui ir Lietuvai bei informacija apie savivaldybėje, kurioje gyvena, įgyvendinamus projektus ir siekiant užtikrinti geresnę informacijos prieinamumą mažesnių miestų ir miestelių gyventojams ir tautinių mažumų atstovams bei stiprinant investicijų rezultatų svarbos suvokimą, ugdant visuomenės domėjimąsi ES investicijomis buvo organizuotas ir įgyvendintas projektų konkursas regioninės žiniasklaidos priemonėms. Jo metu nepriklausomų ekspertų atrinkti regioninės, rajoninės ir tautinėms mažumoms skirtų leidinių, radijo ir televizijos stočių bei tautinių mažumų projektai, kurie rengė ir publikavo informaciją apie ES struktūrinius fondus, jos lėšomis įgyvendinamus projektus visoje Lietuvoje.

Rengiantis administruoti 2014–2020 m. ES struktūrinius fondus taip pat buvo organizuojami renginiai/viešos diskusijos Lietuvos regionuose, pristatantys ne tik 2007–2013 m. patirtį, rezultatus, bet naujojo finansinio periodo naujoves bei galimybes.

Taip pat labai svarbu paminėti, kad prasidėjus naujam 2014–2020 m. ES investicinių fondų etapui sukurtas naujas informacinis portalas www.esinvesticijos.lt. Jis skirtas skelbti aktualiai 2014–2020 m. ES investicijų veiksmų programos įgyvendinimo informacijai. Svetainėje skelbiami patvirtinti dokumentai, aktualios naujienos, užregistruotos projektų paraiškos, tvirtinamos veiksmų programos priemonės, kvietimai teikti paraiškas ir kita aktuali informacija.

Ministerijų ir (ar) kitų valstybės ir įgyvendinančiųjų institucijų viešinimo ir informavimo veiklos

Ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos ir įgyvendinančiosios institucijos, 2014 m. vykdydamos viešinimo ir informavimo veiklas ir siekdamos metiniame informavimo ir viešinimo priemonių plane numatytų tikslų, organizavo renginius pareiškėjams, projektų vykdytojams, visuomenei ir žiniasklaidos atstovams. Taip pat buvo publikuoti esamiems ir būsimiems pareiškėjams, naudos gavėjams skirti leidiniai, straipsniai, reportažai spaudoje, internete, radijo kanaluose. Visa aktuali informacija apie 2007–2013 m. ES struktūrinius fondus (priemonių aprašymai, leidiniai, metodinės rekomendacijos, teisės aktai, ir kt.) nuolat skelbiama ir atnaujinama

pagrindiniame žinių apie ES struktūrinius fondus šaltinyje Lietuvoje – ES struktūrinių fondų svetainėje www.esparama.lt.

2014 m. įgyvendinant informavimo ir viešinimo veiklas, suorganizuotos šios veiklos, susijusios su EAVP įgyvendinimu:

- informaciniai renginiai, mokymai projektų vykdytojams;
 - informaciniai leidiniai apie įgyvendintus projektus, jų naudą;
 - dalyvavimas parodoje „Studijos 2014“;
 - informaciniai reportažai, rubrikos ir reklaminės kampanijos radijuje, televizijoje, internete ir spaudoje apie ES investicijas Lietuvoje informacinės visuomenės (e-paslaugų), susisiekimo srityse;
 - išvykos žurnalistams įgyvendintuose projektuose.
-